

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Στηρίζουμε τον Χαμπιαούρη γιατί έδειξε ζήλο

«Βεβαίως και στηρίζουμε τον Κώστα Χαμπιαούρη», δηλώνει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου, εξηγώντας πως έδειξε τον απαιτούμενο ζήλο και προχωράει στην υλοποίηση των μεγάλων αλλαγών. Μιλάει για το ζήτημα των πολιτογραφήσεων, σημειώνοντας πως ίσως στο παρελθόν να υπήρξαν προβληματικές περιπτώσεις. Αναφορικά με το ψυχροπολεμικό κλίμα που καλλιεργείται σημειώνει πως η Κύπρος δεν πατά σε δύο βάρκες, αλλά στηρίζεται πλήρως στο ευρωπαϊκό πλοίο. **Σελ. 8**

ΤΟ SUV ΠΟΥ ΗΡΘΕ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΑΤΡΕΨΕΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ.

NEW ALFA ROMEO STELVIO

ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ

www.alfaromeo.com.cy

ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Στον πάγο λόγω κόντρας ΗΠΑ-Τουρκίας

Το Κυπριακό δεν συζητήθηκε στη συνάντηση Πομπέο - Κοτζιά, καθώς τους χειρισμούς πλέον τους παίρνει πάνω του ο υφυπουργός Γουές Μίτσελ, που δείχνει ότι αναζητάει άλλη αμερικανική στρατηγική προσέγγιση στην ανατολική Μεσόγειο. **Σελ. 9**

ΕΛΛΑΔΑ-ΣΚΟΠΙΑΝΟ

Τελευταία ευκαιρία για το όνομα της ΠΓΔΜ

Στην πλέον κρίσιμη καμπή της βρίσκεται η διαπραγμάτευση για το ονοματολογικό της ΠΓΔΜ, καθώς «τελευταία ευκαιρία» για λύση θεωρείται το διάστημα μέχρι τη Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε. στις 28 Ιουνίου. Στο τραπέζι, πέραν των γνωστών προτάσεων Νίμιτς, είναι και νέα ονόματα, τα οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, συνδέονται με το Ιλντεν, αλλά και με το Κρούσοβο. **Σελ. 18**

Μια κυβέρνηση σε κρίση

Κύριο ζητούμενο οι μεταρρυθμίσεις στην Υγεία, την Παιδεία και τη Δημόσια Τάξη

Πριν ακόμα κλείσει τις 100 μέρες διακυβέρνησής της, η νέα κυβέρνηση Αναστασιάδη βρέθηκε ενώπιον της πρώτης κρίσης στην εσωτερική διακυβέρνηση. Παιδεία, υγεία και δημόσια τάξη, αποτελούν τα ανοικτά μέτωπα και καταδεικνύουν πως

οι προεκλογικές δεσμεύσεις για υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στους εν λόγω τομείς δεν θα αποτελούν έναν υγιεινό περιπατο για τον Πρόεδρο Αναστασιάδη. Ο ίδιος δεν έχει περίοδο χάριτος και έχει ήδη χάσει το δυνατό χαρτί ανάθεσης της ευ

θύνης στην προηγούμενη διακυβέρνηση. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και οι υπουργοί του βρέθηκαν στο μάτι του κυκλώνα τις τελευταίες μέρες, με τον Νίκο Αναστασιάδη να μη βάζει αυτή τη φορά νερό στο κρασί του, αλλά να προχωρά σε με

τωπική ρήξη με τους συνδικαλιστές. Αν το τεταμένο κλίμα θα εκτονωθεί είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Το σίγουρο είναι πως μέρα με τη μέρα καταδεικνύεται πως οι μεγαλεπήβολες μεταρρυθμίσεις χρειάζονται γερό τιμόνι. **Σελ. 4**

Τσουνάμι στην Τουρκία, ναυτία στα Κατεχόμενα

Στην τουρκική αγορά η κατρακύλα της λίρας συνεχίζεται με ραγδαίους ρυθμούς, τη στιγμή που το κυβερνητικό οικονομικό επιτελείο αδυνατεί να δώσει λύσεις στα πολυμέτρη προβλήματα που προκύπτουν. Το τσουνάμι που πλήττει τη χώρα αποδίδεται στην ανεργμίστιση πολιτική Ερντογάν ενώ οι κλυδωνισμοί του έγιναν ήδη αισθητοί και στα Κατεχόμενα. **Σελ. 10**

Οδός εμποδίων προς αεροδρόμιο Πάφου

Χρονίζει η κατασκευή δρόμου

Μεγάλη ταλαιπωρία υφίστανται όσοι θέλουν να μεταβούν στο αεροδρόμιο Πάφου, καθώς είναι υποχρεωμένοι για μια απόσταση 2,5 χλμ., να διανύσουν 20. Κι αυτό γιατί δεν υπάρχει απευθείας πρόσβαση από την πόλη. Σε περιβαλλοντικά ζητήματα σκοντάφτουν οι εργασίες. **Οικονομική, σελ. 7**

Παραλίες με νέα δομή διαχείρισης

Σε Τουρισμού ή Ναυτιλίας

Το σημερινό πλαίσιο διαχείρισης παραλιών χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα με την εμπλοκή υπουργείων και κρατικών τμημάτων. Ο υπουργός Εσωτερικών υποστηρίζει αλλαγή του με νέο και υπό τη διαχείριση ενδεχομένως των Υφυπουργείων Τουρισμού ή Ναυτιλίας. **Σελ. 11**

Υπό την εποπτεία Treasury η ΚτΚ

Λίστα για έλεγχο συγκεκριμένων ατόμων. Εκλείσαν λογαριασμοί

Εκτός από την ΕΚΤ, η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου εποπτεύεται και από το αμερικανικό υπ. Οικονομίας (US Department of Treasury εκπρόσωποι του οποίου ήλθαν στο νησί και έδωσαν οδηγίες για εξονυχιστικό έλεγχο λογαριασμών συγκεκριμένων προσώπων. Έδωσαν, μάλιστα, και λίστα με συγκεκρι

μένα ονόματα για τα οποία πρέπει να ληφθούν περιοριστικά μέτρα. Πάντως, την τελευταία τριετία η Κύπρος υλοποιώντας τις οδηγίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες έχει κλείσει πάνω από 50.000 λογαριασμούς. **Οικονομική, σελ. 4**

Τρία σενάρια για την πορεία της Ιταλίας

«Ρεαλιστική στροφή», «σύγκρουση και συνθηκολόγηση» ή «έξοδος της Ιταλίας από την Ευρωζώνη», είναι τα τρία σενάρια που έχουν καταρτίσει αναλυτές για την πορεία της νεοσύστατης κυβέρνησης συνασπισμού. Ο 54χρονος Τζουζέπε Κόντε αναμένεται να λάβει ψήφο εμπιστοσύνης το αργότερο έως τα τέλη της επόμενης εβδομάδας. **Σελ. 21**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ώρα για έργα

Αν και οι αφορμές που έφεραν στην επιφάνεια τα προβλήματα στους τομείς της Υγείας, της Παιδείας και της Δημόσιας Τάξης ήταν τραγικές, οι διαπιστώσεις που αρχικά λειτούργησαν εμπρηστικά, θα πρέπει να αποτελέσουν διδαχή τόσο για την κυβέρνηση όσο και για τους όλους εμπλεκόμενους. Οι προστριβές που οδήγησαν σε εν βρασμό ψυχής κινήσεις και χαρακτηρισμούς, θα πρέπει να κοπάσουν, διότι όλες οι πλευρές είναι υποχρεωμένες να υπηρέτησουν τον πραγματικό άρχοντα του τόπου, τον πολίτη. Αυτών που πληρώνει για να λειτουργεί αυτό το κράτος και δικαίως απαιτεί ένα σύστημα υγείας που να τον σέβεται, μια εκπαίδευση που να δίνει προοπτικές στα παιδιά του και μια αστυνομία που να του ενισχύει το αίσθημα της ασφάλειας και όχι την καχυποψία. Ώρα λοιπόν για συνεννόηση, συναινέσεις και συμπράξεις πριν να είναι πολύ αργά.

TRIOLOGY LIMASSOL SEAFRONT

Cybarco

LIVE, WORK & PLAY

Luxury apartments and offices for sale

Call 8000 50 30

TRIOLOGYLIMASSOL.COM

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Προθήκες από ελληνική εταιρία σε μουσεία

Η φιλοσοφία της ελληνικής εταιρίας Mueuo είναι να προβάλλει το έκθεμα και να κάνει την προθήκη αόρατη. Πρόσφατα ανέλαβε την ανακαίνιση των αιθουσών «Παρθενώνας» και «Ολυμπία» του Μουσείου του Λούβρου στο Παρίσι.

ΠΡΟΣΩΠΟ

Ο Κώστας Κακογιάννης εμπνέεται στη Λεμύθου

Με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων δημιουργίας και το αφιέρωμα στο έργο του στην UNESCO στο Παρίσι, ο Κώστας Κακογιάννης μίλησε στην «Κ» για την επιλογή του να δημιουργεί από την ορεινή Λεμύθου χωρίς να νιώθει ούτε στιγμή αποκομμένος από τον υπόλοιπο κόσμο.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Όταν η «Κ» συνάντησε τον σπουδαίο Φίλιπ Ροθ

Στη δημοσκόπηση των New York Times για τα κορυφαία έργα αμερικανικής πεζογραφίας της 25ετίας, συγκαταλέγονταν έξι μυθιστορήματα του Ροθ. Σε ομιλία στο Κολούμπια είχε πει: «Πόσο γρήγορα περνάει ο χρόνος... Ας ξανακάνουμε μια τέτοια εκδήλωση μετά από 25 χρόνια...»

ZENITH

SWISS WATCH MANUFACTURE SINCE 1865

ZENITH, THE FUTURE OF SWISS WATCHMAKING

DEFY | El Primero 21

1/100th of a second chronograph

Vassos Eliades Accessories Ltd

Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Η υπομονή του Προέδρου

 Ως παιδί μιας πολυτραυματισμένης εφηβείας λόγω της τραγωδίας του '74, είχα –όπως και η πλειοψηφία της γενιάς μου, τη ρομαντική αντίληψη ότι εμείς θα αλλάζουμε αυτό τον τόπο, ανατρέποντας την κατάφορη αδικία που τραυμάτισε βαθιά τους ανθρώπους του. Μια επαναστατική φωτιά μας έκαιγε τα σωθικά εκείνα τα πέτρινα χρόνια, που μας οδήγησε μάλιστα σε παράτολμες πράξεις, απέναντι στον φασισμό που απειλούσε και τελικά κατέστρεψε την πατρίδα μας. Πέρασαν δίπλα μας σφαίρες, έπεσαν στα χέρια μας νεκροί συμμαθητές μας, θάψαμε φίλους και γείτονες αλλά σφίξαμε την καρδιά με την προσδοκία ότι θα τον αλλάζουμε αυτό τον κόσμο. Διατηρήσαμε τη φλόγα του επαναστατικού ρομαντισμού αναμένη κι όταν πήραμε στα χέρια την πένα της δημοσιογραφίας και σταθήκαμε απέναντι στις εξουσίες, προσπιζόμενοι εκ μέρους του ανώνυμου πολίτη το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον. Ίσως γι' αυτό, προσωπικά ανάλωσα πολλά χρόνια στην προσπάθεια διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων, γιατί από τα πρώτα εκείνα ρεπορτάζ αντιλήφθηκα ότι οι εξουσίες πολιτικοποιούσαν την τραγωδία για να καλύψουν τους αυτουργούς και την ανικανότητά τους. Χρησιμοποίησαν δε τις μαυροφορεμένες μανάδες συχνά σαν κινούμενά τους, δελεάζοντας αισχρά οικογένειες που δεν είχαν στον ήλιο μοίρα, με εξευτελιστικά επιδόματα, αναξιοπρεπείς διορισμούς στο Δημόσιο και κούφια λόγια. Κοντολογίς το δημόσιο χρήμα έφτασε να γίνει μέσο συγκάλυψης μιας δεύτερης προδοσίας κατά του λαού που έδωσε στην πατρίδα τα παιδιά του και ψάχνει σήμερα, 44 χρόνια μετά, απαντήσεις για 1000 από αυτά που ακόμα αγνοούνται. Πείτε μου ποιος ελεγκτής, ποια Βουλή και ποιο κόμμα ζήτησαν ποτέ λογοδοσία για το δημόσιο χρήμα που τελικά έθαψε οριστικά πα (!), το ζήτημα των αγνοουμένων; Ένα κορυφαίο ζήτημα που για 26 χρόνια ήταν –βολικά– άκρως απόρρητο με τον κατάλογο των αγνοουμένων να δημοσιοποιείται από την κυβέρνηση μόλις το 2000. Μόνο γι' αυτό θα έπρεπε, όλοι οι κυβερνήσαντες να ήταν φυλακή. Όπως συχνά γράφω, η απουσία λογοδοσίας και η ατιμωρησία οδήγησαν

αυτό το δύσμοιρο τόπο στην ασυδοσία. Και θα συμφωνήσω με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, ο οποίος, πλήρης οργής, διακήρυξε το βράδυ της Τετάρτης, ότι «θα πρέπει να συνευδοποιούσουν όλοι ότι υπάρχει Σύνταγμα, υπάρχουν Νόμοι, πρέπει να τους σεβόμαστε». Φυσικά, αυτά ο Πρόεδρος τα είπε λόγω της κρίσης που ταλανίζει την κυβέρνηση στους πολύ ευαίσθητους τομείς της υγείας, της παιδείας, της πάταξης του οργανωμένου εγκλήματος που προκαλεί έντονο αίσθημα ανασφάλειας στην κοινωνία. Τρεις βδομάδες αφότου ξέσπασε η κρίση και με τους αρμόδιους υπουργούς να αδυνατούν να τη διαχειριστούν, ο ανώτατος άρχοντας της Πολιτείας, επέλεξε να στοχοποιήσει τις συνδικαλιστικές οργανώσεις γιατρών και εκπαιδευτικών, λησμονώντας ότι το ψάρι βρωμά από το κεφάλι. Μάλιστα, σαν τιμωρός προειδοποίησε: «Κάνω πολλή υπομονή, αλλά κάποτε η υπομονή εξαντλείται». Το ερώτημα είναι τι θα κάνει όταν η υπομονή του εξαντληθεί; Θα αρχίζει να χαστουκίζει συνδικαλιστές; Θα κηρύξει κατάσταση εκτάκτου ανάγκης ή θα επιβάλει στρατιωτικό νόμο; Το ενδεχόμενο ανασχηματισμού επιπτεει στα όρια της υπομονής του; Μήπως δεν είναι υπουργός της κυβέρνησης του που εν μέσω κρίσης, προσέβαλε συλλήβδην τους εκπαιδευτικούς; Δεν είναι δικός του υπουργός που δήλωσε ότι «μπορεί στη δομή μιας πυραμίδας εμπορίας ναρκωτικών να έχει άτομα που θαυμάζουμε για τη σωστή επιχειρηματική τους δραστηριότητα»; Και δεν είναι ο εκλεγμένος της κυβερνητικής παράταξης δήμαρχος Πάφου που καταγγέλλει σύμπραξη της αστυνομίας με τον υπόκοσμο; Γιατί κ. Πρόεδρε η υπομονή σας εξαντλείται στους συνδικαλιστές και είναι ιώβεια όταν πρόκειται για μέλη της κυβέρνησης; Φυσικά είναι και οι πολίτες, κουρεμένοι και μη, που παρακολουθώντας παθητικά τα τεκταινόμενα, στην ουσία συμπράττουν με την ασυδοσία θεωρώντας ότι το κούρεμα είναι μόνο χρηματικό, ήταν εφάπαξ και η ουρά δεν έχει πίσω άλλη αχλάδα. ... Κι αυτό την ώρα που ο τραπεζικός τομέας βρίσκεται ξανά κυριολεκτικά επί ξηρού ακμής και δεν υπάρχει πια και κανένας (μνημονιακός) θεός να μας φυλάει.

paraschosa@kathimerini.com.cy

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ / Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Ο Κροκοδειλάκιος, η επιστροφή της Χριστίνας και το όραμα του Συλλούρη

Καθημερινή ενημέρωση, μη σας πω ανά ώρα, ζήτησε ο Νίκaros από τον Χάρη για τις εξελίξεις στον Συνεργαισμό. Σύμφωνα με πηγή μου που γνωρίζει, ο Νίκaros επείγεται να ολοκληρωθεί η συμφωνία με όσο το δυνατόν λιγότερες περιπέτειες και απώλειες. «Εί- ναι γι' αυτό που επέλεξε να έχει τη δική του καθοριστική παρέμβαση, παρά τα όσα του σέρνουν ΑΚΕΛ, Οικολόγοι και άλλοι. Ο ίδιος γνωρίζει πως το θέμα θα αναχθεί σε κύριο και από τα κόμματα και από πολιτικούς αντι- πάλους και από συνδικαλιστές. Φαίνεται όμως πως κάτι έμαθε τα τελευταία πέντε χρόνια. Δεν έχει και μεγάλο άδικο ο Άντρος που τον χαρακτηρίζει 'μάνα' στην επικοινωνία», συμπλήρωσε η πηγή μου. Αυτή την εβδομάδα, πάντως, αναμένονται μεγάλες εξελίξεις και ανάλογες αντιδράσεις...

Όπως σας είχα έγκαιρα και έγκυρα ενημερώ- σει, ο Νίκaros δεν πρόκειται να «ρίξει» τον Χαμπιαούρη παρά τις αντιδράσεις της ΠΟΕΔ και άλλων εκπαιδευτικών. Η πρόσφατη έκρη- ξη του Νίκarου φαίνεται πως απέδωσε, αφού την επομένη κίλας και ο Φίλιος αλλά και ο Κούμας εμφανίστηκαν και ήρεμοι αλλά και εποικοδομητικοί...

«Μάλλον αντιλήφθηκαν πως η τρέλα του Νί- karου ήταν αυθεντική και αποφάσισαν πως δεν τους παίρνει να τεντώσουν κι άλλο το σκοινί» σχολίασε παλαιός συνδικαλιστής που εξαρχής εναντιώθηκε με τις εξεγέρσεις στην Παιδεία και την Υγεία. Μπορεί η εικόνα που έμεινε μετά τη συνάντηση του υπουργού Υγείας με την ΠΑΣΥΚΙ να είναι ότι έχει παρα- μεριστεί, σχεδόν «απολυθεί» η γενική διευ- θύντρια Χριστίνα Γιαννάκη. Ωστόσο, τα πράγ- ματα, όπως ακούω, δεν είναι ακριβώς έτσι. Η ίδια ετοιμάζεται για τη δυναμική της επανεμ- φάνιση και κτίζει συμμαχίες. Έχει εξάλλου τον μεγαλύτερο σύμμαχο που θα μπορούσε να έχει κάποιος σ' αυτό τον τόπο...

Την εβδομάδα που μας πέρασε σχολιάστηκε και μια άλλη αναφορά του Νίκarου: Το μήνυ- μα που έστειλε στον Οδυσσέα-Τσακ Νόρις να μην ενισχύει την τυπολατρία. Σε κυβερνητικό γραφείο, ένα από τα πολλά όπου έχει εντα- θεί η συζήτηση για την δράση του Οδυσσέα και τα... πολλάπλά του πρόσωπα του αποδό- θηκε άλλο ένα επίθετο.

Δημόσιος υπάλληλος σχολίαζε πως ο γενικός ελεγκτής αφού έχει γίνει ειδικός για τα από- βλητα, για τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δι-

«**Επί θτείας** μου η Βουλή δεν θα είναι έξυπνη, θα γίνει πανέξυπνη!».

καιωμάτων, δικαστής και κατήγορος, εσχάτως έγινε και ειδικός... κροκοδειλάκιος!

Ωστόσο, σύμφωνα με συνάδελφό του, με τον οποίο μοιράζονται το ίδιο γραφείο «και τελευ- ταία προσπαθούν να εργαστούν στη σκιά του κροκοδειλάκιου», η μεγαλύτερη τέχνη του Οδυσσέα είναι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. «Έχει σχεδόν ξεπεράσει και την Ειρήνη Χαρα- λαμπίδου», ανέφερε. Θα προλάβει άραγε η Βουλή να δώσει λύση για την ορφανή έδρα; Η απόφαση του Ανωτάτου και σύμφωνα με όσα προνοεί το Σύνταγμα η λύση θα πρέπει να βρεθεί σε 45 μέρες από την ημέρα της από- φασης. Απομένουν δηλαδή άλλες 18 μέρες. Εάν δεν επιλυθεί το θέμα ενδέχεται οι αποφά- σεις που θα λάβουν οι 55 να κριθούν αντισυ- ναγματικές. Πηγή μου από το Κοινοβούλιο μου έλεγε προχθές πως υπάρχουν σενάρια για αν- τιμετώπιση του θέματος, χωρίς όμως να υπάρ- χει ούτε ομοφωνία, ούτε και πλειοψηφία.

Κατά τα άλλα παραμένει η νευρικότητα σε όλους τους βασικούς παίκτες της υπόθεσης.

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

Τη Χριστίνα, ουκ ελάττω παραδώσω.

Με άριστα το 10

1 Στην κρίση. Είπε και ο Healthy να βρει λίγο την ηρεμία του. Η οικονομία πάει καλά, το κυπριακό το «έκλεισε», βρήκε με άλλους να απασχολείται ο Ερντογάν. Too good to be true είπε από μέσα του και άραξε στην ξαπλώστρα του Μερντιτιέν... Αμ δε! Το η «κρίση θέλει ηγέτη» θα τον κα- τατρέχει μια ζωή.

2 Στο σενάριο. Και ύστερα ήρθαν οι Μέ- λισες, που θα έλεγε και ο Γιάννης Ξανθούλης. Κατ' ακρίβεια ήρθαν οι δασκά- λες σαν μελισσούλες και απειλούν τον Healthy με το κεντρί τους. Αυτή είναι η δύ- ναμη και του Φίλιου. Εκείνες και εγώ, σαν άλλος Κωνσταντάρας.

3 Στον Παπαμιχαήλ. Ο Φίλιος όμως δεν υπολόγισε σωστά τον φτωχό πλην τίμιο Δημήτρη Παπαμιχαήλ, ο οποίος σκάνει το χέρι άμα λάχει στα κακομαθημένα κοι- τσόπουλα. Δυο σφαλίρες από τον Healthy και ήρθαν όλα στα ίσα. Άσε που τους άρε- σε κιόλας νομίζω.

4 Στον Ιννότη. Και επειδή ρίχνουμε σφαλίρες (τσασάκια) δεν σημαίνει πως δεν προστατεύουμε το αδύναμο φύ- λο. Την Γιαννάκη ουκ ελάττω παραδώσω, είπε ο πολιτικός απόγονος του Κληρίδη.

του γονείς ενάντια στο μεγάλο απωθημέ- νο τους, τους εκπαιδευτικούς και μετά έφυγε σαν εκπαιδευτικός που είναι με πίντα για ταξίδι στο τριήμερο. Κάποιες αγάπες είναι παντοτινές.

7 Στο κρυφό όπλο. Αγαπιπτέ Σάκη, εσύ που είσαι ο μάστορας της επικοινωνίας, εσύ που μπορείς ατρόμπος να τα βά- λεις στη Βρεττού ακόμη και με τον Τραμπ, εσύ ο επικοινωνιολόγος του Κωστάκη, δεν ήξερες, δεν ρώταγες; Οι γυναίκες Σάκη μου δεν είναι ασθενές φύλο στην επικοι- νωνία. Λίγο έξιπνες και λίγο πονηρές να είναι και σε έφαγαν στην κοινή γνώμη. Την επόμενη φορά μόνο άντρες, Σάκν.

8 Στο θαύμα. Πήρε μπρος λέει, η Κεντρι- κή Τράπεζα, λέει, και τρέχει να συμ- μορφωθεί με το to-do-list του αμερικανι- κού Υπουργείου Οικονομίας λέει. Κα ρώ- τησε μετά η γοργόνα: «Ζει ο Μέγας Αλέ- ξανδρος;».

9 Στη σφαγή. Σφάζονται τράπεζες, funds, CEOs, στα πόδια του συνεργατι- σμού. Να μη σφαχτεί ο Χάρης και Πρό- εδρος για να φυσήξει ούριος άνεμος.

10 Στον πολύτεχνο. Ο Μουσταφάς λέει τώρα πως θα σπάσει το εμπάργκο με την Τέχνη και τον Πολιτισμό. Εγώ λέω με τον έρωτα. Γι' αυτό και μας στέλνει δεκά- δες call girls στις ελεύθερες περιοχές.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«ΗΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του
μπορεί να αλλάξει:

3 ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΟΥΣ

3 ΦΙΛΕΝΑΔΕΣ

2 ΞΕΝΩΝΕΣ

1 ΔΥΑΡΙ

3 ΚΙΝΗΤΑ

2 TABLET

37 ΑΙΘΟΥΣΕΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

288 ΑΠΟΨΕΙΣ

Το επιτόκιο τουλάχιστον μένει σταθερό

Σπουδαστικό δάνειο
από την Τράπεζα Κύπρου.

Με σταθερό επιτόκιο για 3 χρόνια
και δυνατότητα για χαμηλή δόση
τα 4 πρώτα χρόνια.

Έλα να μιλήσουμε.

Επισκέψου οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου. Εάν είσαι συνδρομητής της 1bank μπορείς να κάνεις αίτηση και ηλεκτρονικά. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Βρέθηκε σε δοκιμασία το Προεδρικό

Ανοιξαν μέτωπα σε υγεία, παιδεία, δημόσια τάξη, προμηνύοντας δύσκολη πενταετία

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

«**Κάνω** πολλή υπομονή, αλλά κάποτε η υπομονή εξαντλείται», είπε οργισμένα το βράδυ της Τετάρτης ο Νίκος Αναστασιάδης, στην πρώτη του επίσημη τοποθέτηση για το τσουνάμι εξελίξεων σε υγεία, παιδεία και δικαιοσύνη, προειδοποιώντας τους συνδικαλιστές πως δεν θα επιτρέψει να μετατραπεί το κράτος σε συνδικαλιστικό φέουδο. Αυτή η εν θερμώ τοποθέτησή του, αφότου ένα εικοσιτετράωρο προηγούμενώς μας είχε προετοιμάσει στο ίδιο ύφος πως θα τοποθετηθεί «εντός των ημερών και με την ώρα του», προκάλεσε έκπληξη σε εκείνους ανέμεναν πως η «εντός ημερών και με την ώρα της» προεδρική παρέμβαση θα εκτόνωνε το τεταμένο κλίμα. Ποιος ο λόγος που ο Νίκος Αναστασιάδης πυροδότησε το κλίμα μεταξύ κυβέρνησης και συνδικαλιστών; Όπως όλα δείχνουν, παρά τις προεκλογικές διαβεβαιώσεις πως τα δύσκολα πέρασαν, η νέα πενταετία μυρίζει μπαρούτι, προμηνύει συγκρούσεις αντιδράσεις και πολλαπλά μέτωπα. Μέτωπα που τείνουν να αποδομηθούν το προεκλογικό αφήγημα ότι αυτή την πενταετία η Κύπρος μέσω των μεταρρυθμίσεων θα μετατραπεί σε ένα σύγχρονο φυσιολογικό κράτος.

Η αρχή

Όταν την περασμένη Τρίτη, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης επισκέφθηκε τη Λεμεσό για να παρουσιάσει την πρόοδο των αναπτυξιακών έργων ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ υπολόγιζε πως ο κόσμος θα λάμβανε το μήνυμα ότι η κυβέρνηση υλοποιεί τις προεκλογικές της δεσμεύσεις για ανάπτυξη του κράτους. Ήταν άλλωστε η επιδίωξή του ότι στην ολοκλήρωση των 100 ημερών διακυβέρνησης, θα παρουσίαζε πως η ανάπτυξη σε όλες τις εταρχίες προχωρά και δεν περιορίζονται σε προεκλογικές δεσμεύσεις. Ο θόρυβος όμως που προκάλεσαν τα απανωτά κρούσματα εξαρσής της εγκληματικότητας, οι αμύχανες δηλώσεις και δημόσιες διαπιστώσεις του υπουργού Δικαιοσύνης Ιωάνη Νικολάου πως ευυπόληπτοι πολίτες είναι μέρος του υπόκοσμου, μαζί με τις καταγγελίες του δημάρχου Πάφου για αναληψία της Αστυνομίας απέναντι στις καταγγελίες του για κυκλώματα εμπορίας ναρκωτικών, όχι μόνο δεν κόπασε αλλά επισκίασε πλήρως τα όποια αναπτυξιακά έργα. Μαζί με τη δικαιοσύνη, ένα τσουνάμι εξελίξεων μαινόταν και στους δύο μεγάλους τομείς της εσωτερικής διακυβέρνησης: την υγεία και την παιδεία, καταλήγοντας σε μία άνευ προηγούμενου κρίση, μεταξύ υπουργών και συνδικαλιστών. Αυτή ακριβώς η κατάσταση όχι μόνο

έφερε σε δύσκολη θέση το Προεδρικό που ήθελε με κάθε τρόπο να παρουσιάσει έργα, αλλά έκανε τον Νίκο Αναστασιάδη να πει στο στενό του περιβάλλον πως είναι έτοιμος να το πάρει μέχρις τέλους με τους συνδικαλιστές.

Τα δύσκολα

Είναι όμως τόσο εύκολος ο πόλεμος Προεδρικού-Συντεχνιών; Και πόσο μπορεί να συμφέρει μια κυβέρνηση που θέλει με κάθε τρόπο υλοποίηση μεταρρυθμίσεων; Πέραν της σημερινής κρίσης, μία σειρά γεγονότων από την πρώτη μέρα διακυβέρνησης κατέδειξε πως τα πράγματα δεν θα είναι τόσο εύκολα όσο περίεξ της Πινδάρου και του Προεδρικού ανέμεναν. Μάλλον τα δύσκολα τώρα ξεκινούν. Σε αντί-

Ο Νίκος Αναστασιάδης είναι έτοιμος να έρθει σε περαιτέρω ρήξη με τους συνδικαλιστές της υγείας και της παιδείας.

θεση με την προηγούμενη πενταετία ο Νίκος Αναστασιάδης δεν έχει περίοδο χάριτος. Και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο δεν υπάρχει μήνας του μέλιτος. Ενδεικτικό της μειωμένης ανοχής της κοινωνίας, το ότι ενώ τον εξέλεξε με ισχυρή εντολή, δημοσκοπήηση που διενήργησε πρόσφατα για λογαριασμό της «K» η Symmetron Market Research καταδεικνύει πως το 21% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από την απόδοση της σημερινής κυβέρνησης ενώ το 44% λίγο ικανοποιημένο. Και αυτό δεν είναι καθόλου τυχαίο αν λάβει υπόψη πως άνοιξαν από την επόμενη μέρα μία σειρά μετώπων. Ένα είναι το ζήτημα του Συνεργατισμού και των προεκτάσεων που λαμβάνει, το Κυπριακό που βρίσκεται σε στασιμότητα αλλά και το καυτό ζήτημα της εσωτερικής διακυβέρνησης. Στο Προεδρικό αντιλαμβάνονται πως όποια αδυναμία διαφανεί στην εσωτερική διακυβέρνηση δεν μπορεί να φορτωθεί σε κανέναν άλλο παρά στη διακυβέρνηση Αναστασιάδη. Καθόλου τυχαία δεν ήταν και η μετωπική σύγκρουση με τις συντεχνίες—σε μία περίοδο που οι τελευταίες δεν έχουν την έξωθεν καλή μαρτυρία από την κοινή γνώμη— αλλά και το γεγονός ότι εδώ και καιρό διαρρέεται ευσχήμως πως οι μεταρρυθμίσεις αλλά και οι μεγάλες αλλαγές κολλούν στη γραφειοκρατία και στον «υπερβολικό ζήλο» που δείχνει ο γενικός ελεγκτής Οδυσσέας Μιχαηλίδης. Αυτό σε συνδυασμό με το ότι τα πλείστα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου δεν έχουν το πολιτικό υπόβαθρο και βάρος που χρειάζεται να πάρουν

Η κυβέρνηση αιφνιδιάστηκε όταν μέσα σε λίγες μέρες είχε να καλύψει πολλαπλά μέτωπα στην εσωτερική διακυβέρνηση.

Κωνσταντίνος Ιωάννου στον διάλογο

Σε αντίθεση με τις κινήσεις Ιωάνη Νικολάου και Κώστα Χαμπιαούρη που φαίνεται να πυροδότησαν αντιδράσεις σε κοινή γνώμη πολιτικές δυνάμεις και εμπλεκόμενους φορείς, ο υπουργός Υγείας Κωνσταντίνος Ιωάννου φαίνεται πως κατάφερε να εκτονώσει το τεταμένο κλίμα μεταξύ συντεχνιών και υπουργείου. Αναμφίβολα σ' αυτό συνέβαλαν οι χειρισμοί της ηγεσίας της ΠΑΣΥΚΙ, καθώς οι απειλές για απεργία μετά τον θάνατο του δεκάχρονου, πυροδότησε την έντονη αντίδραση ηρωτίσως της κοινής γνώμης, χάνοντας έτσι και το παιχνίδι. Αυτό σε συνδυασμό με το ότι ο υπουργός συνάινεσε να προχωρήσει σε διάλογο χωρίς τη διευθύντρια του υπουργείου Χριστίνα Γιαννάκη, η οποία αποτελεί persona non grata για τους ίδιους, κατέινεσε το κλίμα. Σε αντίθεση βέβαια με την οργισμένη απάντηση του κ. Αναστασιάδη που σημείωσε πως «όταν θα βάλει υποψηφιότητα η κα Γιαννάκη να μην την ψηφίσουν οι κύριοι που νομίζουν ότι έγιναν κυρίαρχοι πλέον σε αυτό τον τόπο». Το ζητούμενο είναι πως αυτό φαίνεται να αποτελεί την παρανοχίδα στο δύσκολο οικοδόμημα του ΓΕΣΥ και των ζητημάτων που εξασκοιουθούν να μένουν ανοικτά. Το αν ο κ. Ιωάννου καταφέρει να ισορροπήσει μεταξύ των επιδιώξεων των συντεχνιών και των πολιτών που αποζητούν σχέδιο υγείας, θα φανεί σίγουρα το επόμενο διάστημα.

στους ώμους τους την υλοποίηση μεγαλύτερων αλλαγών και σχεδιασμών, δυσχεραίνει έτι περαιτέρω τον αρχικό σχεδιασμό.

Ιωάνς στο κίτος

«Όταν είσαι υπουργός Δικαιοσύνης δεν ξέρεις τι θα σου ζητήσουν», έλεγε συχνά ο Ιωάνης Νικολάου, και είναι γεγονός πως οι τελευταίες εξήντα μέρες δεν ήταν και οι πιο εύκολες για τον ίδιο. Μάλλον έβγαλαν στο προσκήνιο όσα κωλαίνουν στη δικαιοσύνη. Από το διπλό φονικό στο εμπόριο ναρκωτικών, στις διαδοχικές πυρπολήσεις επιχειρήσεων και στον υπόκοσμο, ο Ιωάνης Νικολάου αντιμετώπιζε μία επανάλψη της κρίσης που πέρασε κατά την πρώτη πενταετία. Αυτό που ενέτεινε βεβαίως τη δύσκολη θέση στην οποία βρισκόταν ο υπουργός Δικαιοσύνης ήταν οι αποκαλυπτικές δηλώσεις του—Συναγερμικού—δήμάρχου Πάφου Φαίδωνας Φαίδωνος, που στην ουσία κατήγγειλε την αστυνομία για αναληψία μπροστά στην σωρεία καταγγελιών του για τον

υπόκοσμο, όπως επίσης και τα μαθήματα ήθους που παρέδιδε ο Αλέξης Μαυρομικχάλης—περσόνα με πλούσιο ποινικό μητρώο—μέσω των κοινωνικών μέσων δικτύωσης. Αντί δράσεων που θα έκλειναν τα όποια στόματα αμφισβήτησης, ακόμη και εντός της δεξιάς παράταξης, ο Ιωάνης Νικολάου επέλεξε να κάνει τη δημόσια διαπίστωση ότι ευυπόληπτοι πολίτες εμπλέκονται στο εμπόριο ναρκωτικών. Αυτό όχι μόνο δεν καταλάγιασε τον θόρυβο αλλά ενέτεινε τα ερωτήματα του τι προτίθεται να κάνει γι' αυτό. Βεβαίως, αυτό δεν ήταν καιρό και μοναδικό σημείο που έπληξε το προφίλ του υπουργού. Ο ίδιος έχει να διαχειριστεί ένα ιδιαίτερα καμυλό βαρομετρικό αποδοχής, σύμφωνα και με τα αποτελέσματα της έρευνας της Symmetron Market Research και αυτή αντανακλάται στην κυβέρνηση. Το αν αυτή η έξαρση της εγκληματικότητας σε συνδυασμό με τα όσα αποκαλύπτει ο Φαίδωνας Φαίδωνος αποτελέσουν το τελικό κτύπημα για την απομάκρυνση του κ. Νικολάου από το

υπουργείο είναι ένα ζήτημα λίγο απίθανο. Και αυτό γιατί, όπως ο Νίκος Αναστασιάδης πολλάκις έχει στηρίξει τον κ. Νικολάου, έτσι και τώρα, χαρακτηρίζοντας «υπερβολές» τα όσα λέγονται για την έξαρση της εγκληματικότητας, έδωσε πλήρη κάλυψη στον υπουργό του. Το ζήτημα που τίθεται είναι πως τα όσα τεκταίνονται σε συνδυασμό με τους χειρισμούς του υπουργού, ίσως να μην τον απομακρύνουν από το χαρτοφυλάκιό του, αλλά να του κλείσουν τον δρόμο στις επιδιώξεις του να αναλάβει τη γενική εισαγγελία. Άλλωστε, ο ΑΚΕΛ ετοιμάζει πρόταση νόμου γύρω από τον διορισμό του γενικού εισαγγελέα, τα κριτήρια των οποίων έχουν ως στόχο να κλείσουν αυτή την πόρτα στον Ιωάνη Νικολάου.

Φωτιές Χαμπιαούρη

Όσο κι αν ο Ιωάνης Νικολάου έχει να αντιμετωπίσει τους δικούς του δαίμονες, στο μάτι του κυκλώνα φαίνεται πως έχει μπει για τα καλά ο Κώστας Χαμπιαούρης. Ως μέρος του συστήματος, προερχόμενος από το «βαθύ κράτος» της εκπαίδευσης, ο κ. Χαμπιαούρης θεωρήθηκε από πολλούς ότι θα μπορούσε να ενώσει τον εκπαιδευτικό συνδικαλισμό με τις επιδιώξεις της κυβέρνησης για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Οι χειρισμοί του, γύρω από το κεφάλαιο του ΕΛΑΜ μαζί και με την προσήλωσή του στην Εκκλησία, προκάλεσαν κύμα οργής στην κοινωνία. Αυτή η αρνητική εικόνα που αποτυπώθηκε από τις πρώτες μέρες ανάληψης του χαρτοφυλακίου, σε συνδυασμό με την απουσία του όποιου πολιτικού αισθητηρίου, έκανε τον Κώστα Χαμπιαούρη να επιδείξει υπερβάλλοντα ζήλο μετά και τον θάνατο του 10χρονου αγοριού ώστε να αποσείσει από πάνω του τις όποιες ευθύνες και να μεταφέρει τις όποιες ευθύνες σε εκπαιδευτικούς. Λίγο οι υποθετήσεις για τα ψυχολογικά προβλήματα των εκπαιδευτικών, αλλά

και οι διαρροές που ακολούθησαν, οδήγησαν στην κλιμάκωση της έντασης και στη διακοπή επικοινωνίας από τις συντεχνίες. Θα πρέπει να σημειωθεί πάντως πως στην κορύφωση του καβγά ο κ. Χαμπιαούρης επέλεξε να αποχωρήσει για το εξωτερικό, κάτι που για κάποιους αποφόρτισε το τεταμένο κλίμα, ενώ για άλλους κρίθηκε ως φυγή από την κρίσιμη μάχη. Πάντως, ο Νίκος Αναστασιάδης δεν φαίνεται διατεθειμένος να άρει επί του παρόντος την όποια εμπιστοσύνη έχει στον υπουργό Παιδείας. Τον στήριξε άλλωστε και με τα τεκταινόμενα στο ΕΛΑΜ, τον στηρίζει και τώρα, καθώς ο ίδιος φέρεται να συμβαδίζει πλήρως με το όραμα του Προέδρου για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Μάλιστα, στα πολιτικά πηγάδια συζητείται πως η εύνοια Χαμπιαούρη από τον Πρόεδρο συνδέεται και με τις άρρηκτες σχέσεις του υπουργού με την Εκκλησία. Αντιθέτως, όπως επισημαίνουν πολιτικοί κύκλοι, η οργή του φαίνεται να επικεντρώνεται προς τους συνδικαλιστές και δη στον Φίλιο Φυλακτού. Οργή που φρόντισε να εκδηλώσει σε πρόσφατο Υπουργικό Συμβούλιο ο ίδιος ο Πρόεδρος. Αυτή τη στιγμή οι συνδικαλιστές φαίνεται να έχουν καμλώσει τους τόνους της αντιπαράθεσης, όμως οι καλά γνωρίζοντες επισημαίνουν πως το μέτωπο παραμένει ανοικτό και δεν πρόκειται να συγχωρέσουν εύκολα, τόσο την οργίλη αντίδραση του Προέδρου όσο και τις κινήσεις Χαμπιαούρη. Αν αυτό αποτυπωθεί στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που βρίσκεται στα σκαριά είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Πέραν όμως της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, ζήτημα είναι και το ποιες θα είναι πλέον οι σχέσεις των εκπαιδευτικών με Προεδρικό. Σημειώνεται άλλωστε πως η πλειοψηφία του πολυπληθούς εκπαιδευτικού συνδικαλισμού προέρχεται από τη Δεξιά και αυτό ίσως να προκαλέσει περαιτέρω προβλήματα στις σχέσεις των δύο μερών.

Η ομάδα των σαραντάρηδων, η οποία βοηθούσε την προηγούμενη πενταετία στη διαχείριση κρίσεων, πλέον έχει να λύσει δικά της θέματα.

Το «dream team» που διασπάστηκε

Το Ζητούμενο, ωστόσο, που παραμένει είναι με ποιους θα διαχειριστεί αυτή τη δοκιμασία ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. Όταν προχωρούσε στη σύνθεση ενός Υπουργικού με αρκετά νέα πρόσωπα φέρεται πως τον καθοσούχαζε το ότι η δυνατή του ομάδα, αυτή των σαραντάρηδων υπουργών (Γεωργιάδης, Πετρίδης, Χριστοδουλίδης) θα βρισκόταν εκεί και θα έμπαινε μπροστά για να αποκρούσει τα όποια κτυπήματα, όπως άλλωστε συνέβη και στο παρελθόν. Τα πράγματα βεβαίως από τον προηγούμενο χρόνο μέχρι και σήμερα που διανύεται η δεύτερη θητεία είναι αρκετά διαφοροποιημένα. Ο Νίκος Αναστασιάδης έχει μεν στο πλευρό του τον έμπειρο Πρόδρομο Προδρόμου που αποκρούει τα πολλαπλά

κτυπήματα, αλλά μονάχα ο κυβερνητικός εκπρόσωπος είναι σε θέση να χειριστεί επικοινωνιακά τα όποια ζητήματα. Η συγκεκριμένη ομάδα που βοηθούσε και στην παραοικονομική διαχείριση αλλά και στο προφίλ του φαίνεται να έχει μπροστά της άλλα ζητήματα. Για παράδειγμα, κανένας δεν θα ήθελε να βρίσκεται στη θέση του Χάρη Γεωργιάδη, λένε πολιτικές πηγές, σημειώνοντας τις δυσκολίες σε Συνεργατισμό αλλά και τις φημολογίες που εντείνονται για τον ρόλο των Ρώσων ολιγαρχών στην κυπριακή οικονομία. Δεν είναι όμως μόνο ο Χάρης Γεωργιάδης που αντιμετώπιζε κρίσεις που τον αποσπούν από το ευρύτερο κομμάτι της επικοινωνιακής πολιτικής του Προέδρου. Ο Κωνσταντίνος Πετρί-

δης, ο οποίος βρισκόταν το μεγαλύτερο μέρος της πρώτης θητείας δίπλα στον Πρόεδρο, χειριζόμενος δύσκολες καταστάσεις, σήμερα έχει να παλέψει με το τέρας της «γραφειοκρατίας» το οποίο φαίνεται να αποδυναμώνει τις όποιες επιδιώξεις για αλλαγή. Σε αυτό το πλέγμα και ο Νίκος Χριστοδουλίδης προσπαθεί να βρει τα βήματά του στο Υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο έχει αρκετές διαφορές από το διπλωματικό γραφείο. Βεβαίως, δεν είναι μόνο οι δυσκολίες των χαρτοφυλακίων των τριών που «έσπασαν» την ομάδα και εν πολλοίς την ασπίδα του Προέδρου. Το ψυχρό των σχέσεων τους παίζει τον δικό του ρόλο.

Ένα ζήτημα που προκλήθηκε αμέσως μετά τον προεκλογικό, όταν

ο Νίκος Αναστασιάδης έδωσε το ποητικό—από τον Χάρη Γεωργιάδη—Υπουργείο Εξωτερικών στον Νίκο Χριστοδουλίδη και έδειξε για πολλούς την προτίμησή του και πυροδότησε το μεταξύ τους κλίμα, αλλά και τις σχέσεις με τον Πρόεδρο. Καθόλου τυχαίος άλλωστε και αδιάφορος προς τον Νίκο Χριστοδουλίδη, ο χαρακτηρισμός του Χάρη Γεωργιάδη για ατσάλωτους που «διά του ψιθύρου» σημειώναν ότι ο κ. Γεωργιάδης δεν θέλει να αναλάβει το Οικονομικών για να μην καεί πολιτικά. Το αν οι σχέσεις των τριών ενδέχεται να αναθερμανθούν το επόμενο διάστημα και να τους φέρει ξανά στο προσκήνιο της αποκλιμάκωσης των κρίσεων, θα φανεί το επόμενο διάστημα.

COBALT

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Το καλοκαίρι φτιάχτηκε για περιπέτεια.
Ξεκίνα τη δική σου τώρα!

3,000 διαθέσιμες θέσεις
από **€25**

Κάντε κράτηση από 26/5 - 01/6*

www.cobalt.aero

77 00 00 01

*Η προσφορά ισχύει για πτήσεις
από 1-30 Ιουνίου 2018

Με φόβο και άνευ πάθους διδάσκουν οι εκπαιδευτικοί

Κάνουν πλέον τα απολύτως απαραίτητα, και δεν αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για να μη βρεθούν εκτεθειμένοι

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Σε τεντωμένο σχολινί παραμένουν οι σχέσεις των εκπαιδευτικών οργάνωσεων και του υπουργείου Παιδείας, με την κρίση στον χώρο της Παιδείας να φουντώνει. Κρίσιμη και καθοριστική χαρακτηρίζεται η συνάντηση της ερχόμενης Τρίτης, ημέρα κατά την οποία θα βρεθούν στο τραπέζι του διαλόγου όλοι οι αρμόδιοι της Παιδείας. Θα διαφανεί κατά πόσον υπάρχουν γέφυρες επικοινωνίας και θα βρεθεί η χρυσή τομή ώστε να ομαλοποιηθεί η κατάσταση, η οποία φαίνεται να έχει ξεφύγει από τα συνδικαλιστικά πλαίσια.

Μετά και τις τελευταίες εξελίξεις υπάρχει έντονη ανησυχία από την πλειονότητα των εκπαιδευτικών, οι οποίοι προβληματίζονται για τις ενέργειες που πρέπει να κάνουν στις σχολικές μονάδες, για να μη βρεθούν εκτεθειμένοι. Μάλιστα, φαίνεται ότι η κατάσταση που δημιουργήθηκε έχει κάνει τους εκπαιδευτικούς να είναι διπλά προσεκτικοί, τόσο στην διεξαγωγή μαθημάτων, στα οποία υπάρχει κίνδυνος για τραυματισμό των μαθητών, όπως και σε διάφορες εκδηλώσεις που γίνονται στο πλαίσιο του σχολικού χρόνου.

Φόβος σε εκπαιδευτικούς

Η «Κ» επικοινωνήσε με εκπαιδευτικούς προκειμένου να διαμορφώσει γνώμη για το πώς κινούνται στον εργασιακό τους χώρο μετά τα τελευταία γεγονότα, αλλά και εάν, μετά και την τροπή που πήρε η όλη κατάσταση, νιώθουν ασφάλεια στο εργασιακό τους περιβάλλον. Όπως μας λέχθηκε, μετά τον θάνατο του 10χρονου μαθητή είναι αναγκασμένοι να είναι διπλά προσεκτικοί για να αποφευχθεί ο όποιος τραυματισμός μαθητή. Οι σχολικές μονάδες έχουν προχωρήσει σε εννημέρωση των μαθητών για τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβαίνουν, για να προστατεύουν τους εαυτούς τους όσο κα-

λύτερα γίνεται και για να αποφεύγονται ατυχήματα. Εκπαιδευτικοί τονίζουν ότι αν και οι τραυματισμοί μαθητών στα σχολεία είναι συνηθισμένο φαινόμενο, μετά και τις τελευταίες εξελίξεις βρίσκονται σε αμνηχανία και εύχονται να μην τύχουν περιστατικά τραυματισμών μαθητών ώστε μη βρεθούν σε δύσκολη θέση.

Μάλιστα, σημειώνουν ότι αν και υπάρχουν εκπαιδευτικοί σε όλα τα σχολεία τα οποία έχουν τις ικανότητες πρώτων βοηθειών για να αντιμετωπίσουν ενδεχόμενους τραυματισμούς, ο φόβος για τις κι-

Τις τελευταίες μέρες παρατηρείται αυξημένη κίνηση ασθενοφόρων στα σχολεία, αφού καλούνται με το παραμικρό.

νήσεις που πρέπει να κάνουν είναι έντονες. Προσθέτουν ταυτόχρονα πως οι ίδιοι δεν είναι σε θέση να κρίνουν αν ένα περιστατικό είναι σοβαρό ή μη, με το σκεπτικό ότι στο τέλος της ημέρας αν και θα πράξουν το καθήκον τους στη βάση πρωτοκόλλου του Υπουργείου Παιδείας, μπορεί να βρεθούν εκτεθειμένοι λόγω διαφορετικής τροπής που μπορεί να πάρει η κατάσταση της υγείας του μαθητή. Σημειώνουν, επίσης, ότι κάθε σχολική χρονιά ένας εκπαιδευτικός από κάθε σχολείο πηγαίνει και παρακολουθεί σεμινάριο από λειτουργούς του Υπουργείου Υγείας. Τόνιζαν, ωστόσο, ότι αυτό δεν είναι αρκετό για να μπορούν να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν σοβαρά περιστατικά που μπορεί να προκύψουν. Ανέφεραν ακόμα ότι ο μαθητής, που τελικώς απεβίωσε, έφυγε από το σχολείο του με τη συνοδεία της μητέρας του περπατώντας. Πολλοί διερωτώνται αν μετά το γεγονός αυτό θα πρέπει

Ξεκαθάρισμα την Τρίτη

Κάτω από αυτές τις συνθήκες η συνάντηση της Τρίτης προσλαμβάνει χαρακτήρα τελικού ξεκαθαρίσματος. Η πρώτη κατ' ιδίαν συνάντηση εκπαιδευτικών και υπουργού Παιδείας θα δείξει αν τα δύο μέρη έχουν τη διάθεση να κάνουν τις αναγκαίες υποχωρήσεις για να διεξαχθεί ένας εποικοδομητικός διάλογος για διόρθωση των στρεβλώσεων που υπάρχουν στο θέμα της ασφάλειας και υγείας στα σχολεία. Πάντως, εκπαιδευτικοί κύκλοι υπογράφουν ότι για ομαλοποίηση της κατάστασης θα πρέπει να αποσυρθούν και από τις δύο πλευρές οι χαρακτηρισμοί που διατυπώθηκαν το τελευταίο διάστημα. Στη συνάντηση αναμένεται να θεθούν επί τάπητος θέματα που αφορούν την ασφάλεια και υγεία στα σχολεία. Ο επικεφαλής των τεχνικών υπηρεσιών, αλλά και ο αρμόδιος λειτουργός ασφάλειας και υγείας εργάζονται τις τελευταίες μέρες εντατικά έτσι ώστε να παρουσιάσουν στη σύσκεψη όλα τα στοιχεία που αφορούν αυτούς τους τομείς, και μέσα από τον διάλογο να διαφανεί κατά πόσον μπορούν να υπάρξουν βελτιώσεις. Παράλληλα στην συνάντηση αναμένεται ότι θα τεθεί τόσο από πλευράς εκπαιδευτικών οργάνωσεων όσο και από πλευράς οργανωμένων γονέων το θέμα της έφαρσης της παραβατικότητας στα σχολεία. Αφού όπως τονίζεται από τις δύο πλευρές το όλο θέμα σχετίζεται άμεσα με την ασφάλεια τόσο εκπαιδευτικών όσο και μαθητών στα σχολεία. Τέλος, όπως πληροφορείται η «Κ», στο κάδρο αναμένεται να μπει και το θέμα της αξιολόγησης εκπαιδευτικών, με τους οργανωμένους γονείς να σημειώνουν ότι θα πρέπει να υπάρξουν σχέδια μέσα από τα οποία θα μπορούν να απομακρύνονται από την έδρα ανεπαρκείς εκπαιδευτικοί.

Εκπαιδευτικοί κύκλοι υπογράφουν ότι για ομαλοποίηση της κατάστασης θα πρέπει να αποσυρθούν και από τις δύο πλευρές οι χαρακτηρισμοί που εκτοξεύτηκαν το τελευταίο διάστημα.

να αλλάξει ο τρόπος χειρισμού όλων των τραυματισμών στα σχολεία, είτε μέσα από την πιο εξειδικευμένη εκπαιδευτική τους είτε μέσα από την παρουσία στους σχολικούς χώρους λειτουργών υγείας οι οποίοι σίγουρα μπορούν να εκτιμήσουν καλύτερα όλα τα περιστατικά.

Οι εκπαιδευτικοί με τους οποίους συνομίλησε η «Κ» ανέφεραν ότι τις τελευταίες μέρες παρατηρείται αυξημένη κίνηση ασθενοφόρων στα σχολεία, αφού καλούνται με το παραμικρό, λόγω του φόβου που υπάρχει να μην έχει γίνει λάθος διάγνωση. Επισημαίνουν δε ότι τραυματισμοί μαθητών μπορεί να συμβούν καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας λόγω της άγνοιας κινδύνου που έχουν πολλοί μαθητές ειδικότερα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Νιώθουν απροστάτευτοι

Όπως τονίζουν οι εκπαιδευτικοί μετά από τα τελευταία γεγονότα νιώθουν απροστάτευτοι, καθώς η κατάσταση που δημιουργείται τους

Θέματα ασφάλειας και υγείας και η έξαρση της παραβατικότητας αναμένεται να τεθούν στην κρίση και καθοριστική συνάντηση της Τρίτης.

στοχοποιεί και πλήττει ανεπανόρθωτα το κύρος τους. Επισημαίνουν επίσης ότι αυτή τη στιγμή θα έπρεπε όλοι να στραφούν αποκλειστικά προς την εξεύρεση λύσεων για να μην υπάρξουν παρόμοια περιστατικά στα σχολεία και να εκλείψουν οι ανησυχίες τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των γονέων. «Αντ' αυτού βλέπουμε καθημερινώς να βγαίνουν στη δημοσιότητα περιστατικά από σχολικούς χώρους που μπορεί να συνέβησαν και πριν από χρόνια, με αποτέλεσμα να υπάρχει στοχοποίηση του εκπαιδευτικού κόσμου» ανέφερε χαρακτηριστικά εκπαιδευτικός. Άλλος εκπαιδευτικός ανέφερε ότι με όσα

διατυπώνονται τις τελευταίες μέρες εναντίον τους, νιώθουν σαν να μην έχουν προσφέρει τίποτα ουσιαστικό στην κοινωνία.

Όπως επισημαίνεται από τον εκπαιδευτικό κόσμο, χαρακτηριστικό της όλης κατάστασης είναι το γεγονός ότι στις έκτακτες γενικές συνελεύσεις της περασμένης Τετάρτης υπήρξε μαζική συμμετοχή εκπαιδευτικών λόγω ακριβώς των ανησυχιών που υπάρχουν. Χαρακτηριστικό ήταν επίσης και το γεγονός ότι για πρώτη φορά μετά από αρκετά χρόνια στις συνελεύσεις φάνηκε μια κοινή γραμμή από πλευράς όλων των εκπαιδευτικών ανεξαρτήτως εκπαιδευτικής παράταξης, καθώς αυτό που κυριάρχησε ήταν να προπαθήσουν μέσα από ενέργειες να κερδίσουν την αξιοπρέπειά τους ως εκπαιδευτικοί και ως παιδαγωγοί. Τέλος, σημειώνουν ότι σε μια προσπάθεια να μη βρεθούν εκτεθειμένοι κάνουν τα απολύτως απαραίτητα στις σχολικές μονάδες χωρίς να παίρνουν πρωτοβουλίες τις οποίες έπαιρναν στο παρελθόν.

Αμοιβαίες υποχωρήσεις και διάλογος στην Υγεία

Υπουργός και ΠΑΣΥΚΙ συμφώνησαν να συναντώνται κάθε δύο εβδομάδες και να ελέγχει ο κ. Ιωάννου την υλοποίηση των μέτρων

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Τα μαχαίρια στα θηκάρια έβαλαν, προς το παρόν τουλάχιστον, γιατροί του Δημοσίου και Υπουργείου Υγείας. Μετά τους έντονους διαξιφισμούς που προηγήθηκαν το περασμένο διάστημα συνεπεία και του θανάτου του 10χρονου μαθητή και τη σύλληψη δύο γιατρών, οι δύο πλευρές κάθισαν την περασμένη Πέμπτη στο τραπέζι του διαλόγου για να βρεθούν λύσεις στα προβλήματα που παρουσιάζονται. Αν και μέχρι την περασμένη Τετάρτη φαινόταν ότι η κρίση θα συνεχιζόταν λόγω διαρροής στον

Ψυχραιμότερες σκέψεις και χειρισμοί εκατέρωθεν έβαλαν προς το παρόν φρένο στις αντιπαραθέσεις γιατρών και Υπουργείου Υγείας.

Τύπο επιστολής της ΠΑΣΥΚΙ η οποία ζητούσε από τον υπουργό Υγείας όπως μεριμνήσει ώστε η γενική διευθύντρια του υπουργείου Χριστίνα Γιαννάκη σταματήσει να διαβουλευεται με τους γιατρούς για το οποιοδήποτε ζήτημα, επικράτησαν ψυχραιμότερες σκέψεις από πλευράς Υπουργού. Μετά από το συγκεκριμένο περιστατικό και με στόχο να μην πλήξει τον διάλογο που θα ακολουθούσε, μέσα από δύο κινήσεις ο υπουρ-

Οι πικρίες πρέπει να μείνουν στην άκρη και μέσα από τον εντατικό διάλογο που ήδη ξεκίνησε να καταλήξουμε στη λύση ουσιαστικών προβλημάτων για το συμφέρον των ασθενών τονίζει στην «Κ» ο πρόεδρος της ΠΑΣΥΚΙ Σωτήρης Κούμας.

γός Υγείας κατάφερε να κρατήσει ζωντανή την προσπάθεια συνδιαλλαγής με τους γιατρούς του Δημοσίου. Συγκεκριμένα η πρώτη κίνηση έγινε μέσω γραπτής του δήλωσης, διά της οποίας διεκρίνισε ότι η γενική διευθύντρια, διορίζεται και αναφέρεται μόνο στο κράτος και τη Δημόσια Υπηρεσία και όχι σε οποιανδήποτε συνδικαλιστική ομάδα. Τόνισε, μάλιστα, ότι η απαξίωση θεσμών, καθώς και η μονομερής απόφαση

για μη συμμετοχή σε οποιανδήποτε συνάντηση με το ανώτατο τεχνοκρατικό στέλεχος του Υπουργείου, τον βρίσκουν κάθεται αντίθετο. Σε μια δεύτερη κίνηση ο Κωνσταντίνος Ιωάννου, έχοντας ως κύριο στόχο να μη δυναμιτίσει περαιτέρω το ήδη τεταμένο κλίμα, πήγε στη σύσκεψη της Πέμπτης με την ΠΑΣΥΚΙ χωρίς τη γενική διευθύντρια, από την οποία εξήλθε έχοντας πετύχει συμφωνία για εντατικοποίηση του διαλόγου για

λύση των προβλημάτων στα δημόσια νοσπλευτήρια. Το γεγονός αυτό φαίνεται να άφησε ικανοποιημένη και την ΠΑΣΥΚΙ καθώς εξερχόμενος της σύσκεψης ο πρόεδρος της, Σωτήρης Κούμας, τόνισε ότι στη σύσκεψη συμμετείχαν τα αρμόδια τμήματα που έχουν άμεση ευθύνη για τα δημόσια νοσπλευτήρια, εννοώντας σαφώς τον υπουργό Υγείας και τη διευθύντρια των Ιατρικών Υπηρεσιών.

Ωρα για αποδείξεις

Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος της ΠΑΣΥΚΙ Σωτήρης Κούμας τόνισε ότι όποιες αντιπαραθέσεις υπήρξαν το τελευταίο διάστημα θα μείνουν πίσω καθώς πρέπει ο διάλογος να συνεχιστεί. Τόνισε, μάλιστα, ότι συμφωνήθηκε με τον υπουργό για να ελέγχει ο ίδιος κάθε δύο εβδομάδες τι έχει επιτευχθεί και τι όχι μέσα από τον διάλογο. Όπως τονίζεται, στην ατζέντα υπάρχουν πολλά θέματα προς επίλυση, με τις δύο πλευρές να σημειώνουν ότι μπορούν να επιλυθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα, ενώ υπάρχουν και θέματα τα οποία χρειάζονται περισσότερο χρόνο λόγω και των διαφορετικών απόψεων. Ο κ. Κούμας στάθηκε μάλιστα και στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, ο οποίος αν και έχει διοικητικό συμβούλιο, εδώ και πέντε μήνες δεν έχει παραγάγει ουσιαστικά έργο στο κεφάλαιο αυτονόμησης των δημόσιων νοσπλευτηρίων, καθώς ακόμα δεν έχουν διοριστεί ο γενικός, ο εκτελεστικός και ο οικονομικός διευθυντής όπως επίσης ούτε και οι διοικητικές ομάδες των νοσπλευτηρίων. Κι αυτό όπως πρόσθεσε ο κ. Κούμας, διότι χάθηκε κρίσιμος χρόνος, αφού ο νόμος για αυτονόμηση έχει περάσει από το κοινοβούλιο πριν από ένα χρόνο. Ο πρόεδρος της ΠΑΣΥΚΙ μάλιστα έθεσε και το ερώτημα κατά πόσον μπορούν να αντέξουν, υπουργείο Υγείας, γιατροί αλλά κυρίως οι ασθενείς, το παρόν σύστημα στα δημόσια νοσπλευτήρια μέχρι να επέλθει η αυτονόμηση και η οριστική αναδιοργάνωση τους. Διατύπωσε, μάλιστα, τη θέση ότι, αν δεν υπάρξει οριστική αντιμετώπιση της κατάστασης και συνεχιστούν οι εμβολωματικές κινήσεις, το παρόν σύστημα δεν θα αντεπεξέλθει. Η δικιά μας πρόταση προς το Υπουργείο είναι ότι συμφωνηθεί τώρα να μπορεί να εφαρμοστεί και κατά την αυτονόμηση και την εφαρμογή του ΓεΣΥ, είπε ο κ. Κούμας.

Βεντέτα διαρκείας Φαίδωνα με Αστυνομία

Η δράση του δημάρχου Πάφου κατά του οργανωμένου εγκλήματος, οι κατά καιρούς καταγγελίες - Κάποιες εξ αυτών που τον δικαιώνουν

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η εμφάνιση του φαινομένου Φαίδωνος πριν από τρία χρόνια, με την εμπλοκή του στην αποκάλυψη του σκανδάλου στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου (ΣΑΠΑ) αποδείχθηκε ότι μόνο περιστασιακή δεν ήταν και ένεκα των όσων τάλανιζαν το Παγκύπριο. Από τότε μέχρι σήμερα, ο δήμαρχος Πάφου συνεχίζει την καταγγελτική συμπεριφορά του ακόμα και για περιπτώσεις εκτός ορίων της δημοτικής περι-

Για ένα από τα πρόσωπα που συνελήφθησαν για την επίθεση της Λεμεσού ο δήμαρχος Πάφου υποστήριξε πως είχε δώσει στοιχεία στην Αστυνομία από τον περασμένο Δεκέμβριο χωρίς ωστόσο να συμβεί το παραμικρό.

φέρειας του. Από το διπλό φονικό του Στροβόλου και εντεύθεν, ο Φαίδωνας Φαίδωνος επανήλθε στο προσκήνιο της επικαιρότητας με σοβαρές καταγγελίες για τη δράση του οργανωμένου εγκλήματος, κυρίως στην επαρχία Πάφου. Καταγγελίες που σε κάποιες περιπτώσεις οδήγησαν σε συλλήψεις και που ήλθαν να επιβεβαιώσουν όσα έλεγε δημοσίως σε ανύποπτο χρόνο. Η συμπεριφορά του δημάρχου Πάφου που στις περισσότερες των περιπτώσεων τραβάει τα φώτα της δημοσιότητας, έχει προκαλέσει θερμούς υποστηρικτές αλλά και άπονδους φίλους οι οποίοι πίσω από τις

δημόσιες εμφανίσεις εντοπίζουν φιλοδοξίες του κ. Φαίδωνος, κυρίως στον πολιτικό στίβο. Κάτι που ο ίδιος απορρίπτει κατηγορηματικά, διαμηνύοντας πως το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι η παντός είδους καθαρή, για φαινόμενα διαφθοράς που φθάνουν μέχρι την πόλη του. Μια τακτική που απέδωσε καρπούς, αφού ο πρώτος πολίτης της Πάφου, όχι μόνο κατάφερε να αποτινάξει την οσμή του σκανδάλου πάνω από την πόλη του, αλλά και να προβάλει ως διώκτης της κάθε είδους παρανομίας.

Ανοικτοί λογαριασμοί

Από το σκάνδαλο του ΣΑΠΑ και εντεύθεν ο δήμαρχος Πάφου έχει ανοικτούς λογαριασμούς με την Αστυνομία. Τα όσα έχει υποστηρίξει κατά καιρούς δημοσίως για την σχέση μελών της δύναμης με ανθρώπους του εγκλήματος, έχουν προκαλέσει αίσθηση ενώ έχουν οδηγήσει και σε συλλήψεις. Τελευταία περίπτωση, οι καταγγελίες στις οποίες προέβη μετά την επίθεση εναντίον των δύο αστυνομικών στη Λεμεσό που οδήγησαν στις πρώτες συλλήψεις. Ο δήμαρχος Πάφου από τον περασμένο Δεκέμβριο σε συνέντευξή του στην «Κ» είχε πει ανοικτά, πως ο αρχιβαρόνος των ναρκωτικών της Πάφου είναι γνωστός. «Η Αστυνομία τον ξέρει και πιστεύω ότι δεν έκανε όλα εκείνα που θα μπορούσε να κάνει το αρμόδιο τμήμα της Αστυνομίας για να τον ξεσκεπάσει, να τον συλλάβει και να τον φυλακίσει». Έξι μήνες μετά ο δήμαρχος Πάφου υποστήριξε πως ένας από τους συλληφθέντες για την επίθεση της Λεμεσού είναι το πρόσωπο στο οποίο αναφερόταν. Ωστόσο, η καταγγελτική γκάμα του δημάρχου Πάφου δεν περιορίζεται μόνο στον υπόκοσμο και την Αστυνομία.

Ο δήμαρχος Πάφου δεν είναι η πρώτη φορά που έχει αντιπαρεθεθεί δημοσίως με την Αστυνομία με αφορμή δημόσιες καταγγελίες του για περίεργες σχέσεις μελών της δύναμης με ανθρώπους του υποκόσμου. Καταγγελίες που επαναλήφθηκαν μετά και την επίθεση κατά των δύο αστυνομικών στη Λεμεσό και που οδήγησαν σε συλλήψεις.

Η δράση του αδιάφθορου δημάρχου Πάφου

Η πορεία του Φαίδωνα Φαίδωνος ξεκίνησε από την εποχή που έσκαψε το σκάνδαλο του ΣΑΠΑ. Ο τότε δημοτικός σύμβουλος έκανε την εμφάνισή του, συμβάλλοντας στην εξέλιξη που προσέλαβε μια ιστορία που ταρακούνησε την πόλη του.

Ακολούθησε η γνωστή υπόθεση που βρίσκεται ενώπιον της Δικαιοσύνης με τον ΧΥΤΑ – ΧΥΤΥ, όπου με κατάθεση του ίδιου τον Μάρτιο του 2016 άνοιξε ο δρόμος για το δεύτερο μεγαλύτερο σκάνδαλο αυτή τη φορά στη Λάρνακα, με εμπλοκή τοπικών παραγόντων και κρατικών λειτουργών, στη διαχείριση των σκουπιδιών. Σε επίπεδο τοπικών αρχών, οι καταγγελίες του κ. Φαίδωνος για διαδρομές μαύρου χρήματος επεκτάθηκαν στα Συμβούλια Αποχετεύσεων Λάρνακας και Λευκωσίας, ωθώντας τις δικτικές αρχές στο άνοιγμα ανακριτικών φακέλων.

Το καλοκαίρι του 2016 ο κ. Φαίδωνος βάζει στο κάδρο το επαρχιακό Τμήμα Αρχαιοτήτων της Πάφου προβαίνοντας σε καταγγελίες

για φαινόμενα αρχαιοκαπηλίας και αρχαιοκάπηλους που έχουν απλώσει τα πλοκάμια τους μέσα στην Αστυνομία. Σειρά πήραν τα όσα υποστήριξε δημόσια για μεγάλο φαγοπότη στη Διαχείριση τ/κ περιουσιών. Ο δήμαρχος Πάφου έδωσε στη δημοσιότητα ονόματα έξι επιχειρηματιών για περιπτώσεις τ/κ στην Πάφο και άλλα 5 για περιπτώσεις της Λάρνακας.

Οι καταγγελίες αφορούσαν παραχώρηση τ/κ γης σε μη δικαιούχους, υπενοικιάσεις αλλά και μη

σωστή κατανομή παραχώρησης τ/κ. Παράλληλα, ο δήμαρχος Πάφου συνέχιζε να ταράσσει τα δημόσια πράγματα με καταγγελίες περί προστασίας επαγγελματιών στην περιοχή Λήδρας στη Λευκωσία, για πώληση ναρκωτικών στην Πάφο από δύο κυκλώματα, για τραπέζιτες που έπαιρναν μίζες για να δίνουν δάνεια σε επιχειρηματίες, για φαινόμενα διαφθοράς σε κρατικά τμήματα. Κάποιες από τις καταγγελίες έμειναν απλές καταγγελίες, ενώ κάποιες άλλες προχώρησαν.

Big moments get bigger if you share them.

The new Porsche Cayenne.

Sometimes, living the dream is not enough. You need to share it.

With its new dynamic design, unparalleled driving performance and room for five, the new Porsche Cayenne is the SUV that best allows you to share your dream of a true sports car with others. Just fasten your seatbelts, lay back and enjoy its state-of-the-art light systems, cutting-edge driver assistance systems, captivating display and control concepts, and modern infotainment system. All these without sacrificing the extraordinary Porsche comfort.

The new Porsche Cayenne is available in Diesel, Petrol, Hybrid and Turbo engines.

www.porsche.com.cy
www.facebook.com/PorscheCyprus
www.instagram.com/porsche_cyprus

PORSCHE
A.I.MOTOKINISI GROUP

PORSCHE CENTRE CYPRUS

Nicosia:
15 Megaron Str., P.O.Box 12773
CY 2032 Strovolos
Tel.: 7777 1 911, Fax: 7777 2 911
E-mail: info@porsche.com.cy

Limassol:
58 Ayiou Athanasiou Ave., CY 4201
Tel.: 25828911, Fax: 25828910
E-mail: info@porsche.com.cy

Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Στηρίζουμε τον Κώστα Χαμπιαούρη γιατί έδειξε τον απαιτούμενο ζήλο

Σεβόμαστε τον συνδικαλισμό, όμως υπό τας περιστάσεις υπήρξε κατάχρηση του δικαιώματος της απεργίας

Συνέντευξη στη
MARINA ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Βεβαίως και στηρίζουμε τον Κώστα Χαμπιαούρη, δηλώνει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου, εξηγώντας πως έδειξε τον απαιτούμενο ζήλο και προχωρά στην υλοποίηση των μεγάλων αλλαγών. Για τον Ιωνά Νικολάου επισημαίνει πως δεν τίθεται ζήτημα στήριξής του, καθώς ο Πρόεδρος τον επαναδιόρισε, δείχνοντας έτσι την εμπιστοσύνη του. Ο κ. Προδρόμου μιλάει για το ζήτημα των πολιτογραφήσεων, σημειώνοντας πως ίσως στο παρελθόν να υπήρξαν προβληματικές περιπτώσεις και ξεκαθάρισε πως με τις νέες ασφαλιστικές δικλίδες υιοθετείται κώδικας δεοντολογίας για να αποτραπούν κακές πρακτικές και καταχρήσεις. Αναφορικά με το ψυχροπολεμικό κλίμα που καλλιεργείται σημειώνει πως η Κύπρος δεν πατά σε δύο βάρκες αλλά στηρίζεται πλήρως στο ευρωπαϊκό πλοίο.

—Χρειάστηκε να συμβεί ένα τραγικό συμβάν για να διαφανούν τα τεράστια προβλήματα στον τομέα της υγείας και παιδείας. Τελικά οι μεταρρυθμίσεις δεν είναι τόσο όσο κοντά νομίζαμε;

—Οι μεταρρυθμίσεις βρίσκονται σε εξέλιξη. Η μεταρρύθμιση του ΓΕΣΥ μετά από συναντίληψη όλων των πολιτικών δυνάμεων και των εμπλεκόμενων επαγγελματιών και άλλων φορέων, αλλά και η μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση μέσα από συναινετικές αποφάσεις, όπως για παράδειγμα το αξιοκρατικό σύστημα επιλογής των εκπαιδευτικών για το οποίο για χάρη της συναίνεσης παρατάθηκε η μεταβατική περίοδος μέχρι το 2027. Τέτοιο είναι το στίγμα της διακυβέρνησης Αναστασιάδη, διάλογος, συναντίληψη και η ευρύτερη δυνατή συναίνεση. Αυτό το πολύ σοβαρό ατύχημα, που δυστυχώς στην πορεία έγινε θανατηφόρο και τελικά είχαμε την τραγική απώλεια ενός παιδιού, πράγμα που φυσικά συγκλονίζει όλη την κοινωνία, θεωρώ ότι δεν δικαιολογεί με κανένα τρόπο απεριγραφέες κινητοποιήσεις και συγκρούσεις. Ούτε η επιβαλλόμενη διερεύνηση για τυχόν επαγγελματικές ευθύνες δικαιολογεί συνδικαλιστική αντίδραση. Πρέπει να κρατήσουμε το μέτρο. Αν όλοι διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν ελλείψεις, κενά και αδυναμίες στο σύστημα υγείας—κάτι που δεν είναι σημερινό—ευθύνη όλων των πλευρών είναι να συμβάλουν στη διαδικασία αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Γιατί η αυτονόμηση δεν είναι μόνο το καθοριστικό βήμα για να έχουμε επιτέλους το ΓΕΣΥ, αλλά σημαίνει και βελτίωση της λειτουργίας και των υπηρεσιών που παρέχονται στους ασθενείς. Ας δούμε απευθείας τα γεγονότα. Γιατί να γίνει απεργία; Γιατί προχώρησε με συγκρουσιακή λογική η συνδικαλιστική οργάνωση των γυναικών του δημοσίου; Επειδή έγινε ένα τρα-

γικό ατύχημα και κατέληξε στην απώλεια της ζωής ενός παιδιού; Η απάντηση είναι κάνουμε απεργία; Ή μήπως δεν θα έπρεπε μετά από ένα τραγικό θάνατο να γίνει έρευνα είτε στο νοσοκομείο είτε στο σχολείο;

—Είναι κατάχρηση εξουσίας από τους συνδικαλιστές;

—Είναι σίγουρα κακή πρακτική. Θα μπορούσε κανείς να μιλήσει και για κατάχρηση του δικαιώματος απεργίας. Ειδικά, μάλιστα, όταν οι εργαζόμενοι, λόγω της εργασιακής τους θέσης, έχουν τον έλεγχο της λειτουργίας των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Έχουμε και πρέπει να έχουμε κάθε σεβασμό και στον συνδικαλισμό, αλλά και στο λειτούργημα που επιτελούν ως επαγ-

“

Δεν θέλουμε να υπάρχουν περιπτώσεις με αμφίβολες ή και έκνομες δραστηριότητες που να ρίχνουν σκιά στη χώρα μας.

γελματίες επιστήμονες οι γιατροί στο Δημόσιο. Αυτή όμως η θέση στην οποία βρίσκονται τους κάνει ταυτόχρονα να πρέπει να έχουν και υψηλή αίσθηση κοινωνικής ευθύνης. Νομίζω ότι η αντίδραση με απειλές απεργιών ή ακόμα το αμύμητο της σύγκρουσης με την υπηρεσιακή ηγεσία του υπουργείου και δηλώσεις «άρσης εμπιστοσύνης», δεν συνάδει με το ζητούμενο αυτής της ευθύνης. Ελπίζω ότι, όπως δείχνουν τα πράγματα, θα πείσουν οι τόνοι και θα προχωρήσουμε με διάλογο. Έτοιμος για διάλογο και συνεργασία είναι και ο υπουργός Υγείας και ο υπουργός Παιδείας.

—Βεβαίως ο υπουργός παιδείας έχει προκαλέσει κύμα αντιδράσεων με χειρισμούς του. Τον στηρίζετε;

—Βεβαίως. Ο κ. Χαμπιαούρης που μόλις ξεκίνησε και δείχνει τον απαιτούμενο ζήλο και προχωρά τόσο στην υλοποίηση των μεγάλων βελτιωτικών αλλαγών που αποφασίστηκαν και βρίσκονται σε εξέλιξη, όσο και στην ολοκλήρωση του μεταρρυθμιστικού προγράμματος που θα φέρει την εκπαίδευση στο επίπεδο που αναλογεί στον τόπο μας, στις δυνατότητες και την παράδοσή μας, θα κριθεί για το έργο του.

—Στηρίζετε και τον Ιωνά Νικολάου με τις πρόσφατες δηλώσεις του για τους εμπόρους ναρκωτικών;

—Ο υπουργός αναφέρθηκε σε μία πραγματικότητα. Στόχο είχε να δείξει πως μεταλλάσσεται το περιβάλλον μέσα στο οποίο εκδηλώνεται εγκληματικότητα και ότι μπαίνουν νέες προκλήσεις. Δεν τί-

Πέρασε η εποχή που η Κύπρος βρισκόταν στην «γκρίζα λίστα» του ΟΟΣΑ, λέει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ούτε συζητά ούτε ενθαρρύνει συζήτηση για δύο κράτη

—Καλλιεργείται ήδη μία προσπάθεια λύσης δύο κρατών, με κάποιους να διαδίδουν πως προέρχεται και από το Προεδρικό.

—Λέτε πως καλλιεργείται... Αμέσως μετά το αδιέξοδο στο Κραν Μοντάνα είναι η Τουρκία που επίσημα, με δηλώσεις της ηγεσίας της, πρόβαλε ότι πρέπει να φύγουμε από το πλαίσιο των Η.Ε. Οι δημοσιογραφικές πληροφορίες λένε ότι ο κ. Τσαβούσογλου εδώ, στα Κατεχόμενα, υπέβαλε πρόταση για δύο κράτη, αντίθετα με τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του ΟΗΕ. Φαίνεται ότι πρόκειται πια για έναν υπαρκτό κίνδυνο, αλλά αυτός ο κίνδυνος έρχεται να ζευγαρώσει με τον κίνδυνο της de facto κατοχικής διχοτόμησης. Από δικής μας πλευράς τα πράγματα είναι πεντακάθαρα. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ούτε συζητά ούτε εν-

θαρρύνει συζητήσεις για δύο κράτη ή άλλες φόρμουλες. Αμέσως μετά το Κραν Μοντάνα έχει ζητήσει από τον γενικό γραμματέα—κατ’ επανάληψη μάλιστα—να ξαναρχίσει η διαπραγμάτευση από εκεί όπου είχαμε μείνει και με δεδομένο το «πλαίσιο Γκουτιέρρες». Από εκεί όπου είχαμε μείνει, γιατί μέχρι τότε όσο και αν υπήρχαν ακόμα σημαντικές διαφορές, είχαν επιτευχθεί λύσης χωρίς εγγυήσεις και εξαρτήσεις—παρεμβάσεις και φυσικά χωρίς τουρκικά στρατεύματα. Μιας λύσης που θα απελευθερώνει και θα επανενώνει την Κύπρο και θα την καθιστά ένα σύγχρονο και κανονικό ευρωπαϊκό κράτος.

θεται θέμα στήριξής του. Μόλις πρόσφατα ο Πρόεδρος τον επαναδιόρισε, δείχνοντας την εμπιστοσύνη του. Θα κριθεί βέβαια και αυτός για το έργο του και τα αποτελέσματα.

—Το τελευταίο διάστημα η κυβέρνηση ελέγχεται για την πολιτική πώλησης διαβατηρίων. Υπήρξε τελικά κατάχρηση;

—Δεν υπάρχει ζήτημα πωλήσεων διαβατηρίων. Δεν πωλούνται διαβατήρια στην Κύπρο. Αν υπήρχε τέτοιο θέμα, κι εγώ προσωπικά θα αντιδρούσα στην ιδέα ότι η υπηκοότητα της χώρας μου μπορεί να πωλείται. Το πρόγραμμα που πρόσφατα αναθεωρήθηκε επί το αυστηρότερο από την κυβέρνηση ξεκίνησε από τις δραματικές εξελίξεις

“

Γιατί να στοχοποιείται ειδικά η Κύπρος και συνήθως για οικονομικές-επιχειρηματικές σχέσεις με τη Ρωσία;

του 2013, όταν αριθμός ξένων καταθετών θυματοποιήθηκαν και τα χρήματά τους μετατράπηκαν υποχρεωτικά σε τραπεζικό κεφάλαιο. Έκρινε τότε το κράτος ότι ως ελαχιστη ανταπόδοση, αφού ήταν πια και σημαντικοί μέτοχοι των τραπεζών μας, να τους δοθεί υπηκοότητα. Στη συνέχεια εφαρμόστηκε ένα πρόγραμμα που έλεγε ότι όσοι ξένοι έρχονταν στη χώρα μας και έκαναν σημαντικές επενδύσεις μπορούσε να αποταθούν και να αποκτήσουν υπηκοότητα. Σκοπός ήταν, αφού ειδικά σε εκείνη την κρίσιμη περίοδο έδειχναν εμπιστοσύνη στην οικονομία μας, να διευκολυνθούν στην επενδυτική τους δραστηριότητα.

—Δεν υπήρξαν καταχρήσεις;

—Πίθανος να υπήρξαν προβληματικές περιπτώσεις, αυτό δεν το αρνείται κανείς. Γι’ αυτό εξάλλου το σχέδιο που μετονομάστηκε σε Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα έχει αποκτήσει πρόσθετες ασφαλιστικές δικλίδες και προβλέπει ενδελεχή έρευνα για το υπόβαθρο και τις υπόλοιπες δραστηριότητες των αιτητών. Κατά κανόνα αυτή η έρευνα πρέπει να γίνει διεθνώς και είναι αρκετά δύσκολη διαδικασία, γι’ αυτό και θα χρησιμοποιούνται υπηρεσίες από εξειδικευμένους διεθνείς οίκους. Το κόστος θα επιβαρύνει βέβαια τους αιτητές. Δεν θέλουμε να υπάρχουν περιπτώσεις με αμφίβολες ή και έκνομες δραστηριότητες που να ρίχνουν σκιά στη χώρα μας. Εξάλλου υιοθετείται και κώδικας δεοντολογίας για να αποτραπούν κακές πρακτικές και τυχόν καταχρήσεις που κάποτε σφειλόνταν όχι στο κράτος, αλλά σε επαγγελματίες που έπαιζαν ρόλο

μεσάζοντα και πράγματι σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί και να εξθεταν τη χώρα με υπερβολές. Είτε με διαφήμιση είτε άλλως πως. Με τον κώδικα δεοντολογίας θέλουμε η Κύπρος να δίνει μια καθαρή εικόνα, χωρίς να θυσιάσουμε τα οφέλη που μπορεί να έχει.

—Η Κύπρος, ωστόσο, είναι ιδιόζουσα περίπτωση

—Εκείνο που συμβαίνει διαχρονικά και σε όλα τα κράτη του κόσμου είναι ότι κάτω από ορισμένες συνθήκες μπορεί να παραχωρείται υπηκοότητα και διαβατήριο σε ξένους υπηκόους. Την ώρα που γίνεται συζήτηση για την Κύπρο και ίσως μερικά δημοσιεύματα στο εξωτερικό να στοχοποιούν τη χώρα μας, θα πρέπει να κοιτάζουμε και τι συμβαίνει διεθνώς. Είναι μεγάλα κράτη, όπως η Γερμανία που έχουν τις πυκνότερες και στρατηγικής σημασίας οικονομικές συναλλαγές π.χ. με τη Ρωσία, για την οποία γίνεται λόγος. Εξάλλου, όλοι γνωρίζουμε ότι για παράδειγμα αρκετές ποδοσφαιρικές ομάδες στην Αγγλία είναι πλέον ιδιοκτησίας Ρώσων, Αράβων και άλλων ξένων που εγκαθίστανται στο Λονδίνο με σημαντική οικονομική και άλλη επιρροή. Γιατί, λοιπόν, να στοχοποιείται ειδικά η Κύπρος και συνήθως για οικονομικές-επιχειρηματικές σχέσεις με την Ρωσία;

—Δεν επηρέασε την εικόνα της Κύπρου ότι η χώρα αποτελεί τόπο γκρίζου χρήματος ξένων ολιγάρχων;

—Η ψιθυρολογία επανέρχεται κατά καιρούς, δεν είναι η πρώτη φορά. Ένα τέτοιο κύμα αρνητικής δημοσιότητας υπήρξε το 2013 και φάνηκε να υποστηρίζει τις σκληρές και πρωτοφανείς αποφάσεις του Eurogroup για την Κύπρο. Παρά το γεγονός ότι είχαμε ως χώρα τη δική μας ευθύνη, που αφήσαμε να πράγματα να φτάσουν μέχρι εκεί, με αδράνεια και παραλείψεις και έτσι επιτρέψαμε να τύχουμε κακομεταχειρίσιν, γνωρίζουμε ότι τότε η Κύπρος κάπως αδικήθηκε. Υπήρξε και μια διεθνής αρνητική προβολή, με υπερβολές στα όρια της προπαγάνδας, που κατά κάποιο τρόπο δικαιολογούσε τις πρωτοφανείς αποφάσεις. Παράλληλα, χωρίς να θέλω να μπω σε λογικές συναμοσιολογίας, πρέπει να επισημάνω ότι κατά καιρούς ακόμα και σήμερα μπορεί σε αυτό το επίπεδο να δραστηριοποιούνται και ανταγωνιστικά οικονομικά συμφέροντα. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια η χώρα μας έχει υιοθετήσει νομοθεσία, κανονισμούς και μηχανισμούς που τη θωρακίζουν. Αυτό αναγνωρίστηκε και από την Ε.Ε. και γενικότερα διεθνώς. Πέρασε η εποχή που η Κύπρος βρισκόταν στην «γκρίζα λίστα» του ΟΟΣΑ. Σε κάποιες αξιολογήσεις σήμερα η Κύπρος παρουσιάζεται να εφαρμόζει σχετικές συστάσεις και οδηγίες για την ασφάλεια των συναλλαγών και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε αρκετά μεγαλύτερο βαθμό από χώρες με την οργάνωση που την εικόνα που έχει π.χ. η Γερμανία.

Μέσω Ψυχρού Πολέμου η Κύπρος πατάει γερά στο ευρωπαϊκό πλοίο

—Παρατηρείται ένα ψυχροπολεμικό κλίμα μεταξύ ΗΠΑ-Ρωσίας, συμφέρε στην Κύπρο να έχει τα δυο τής πόδια και στις δύο βάρκες;

—Η Κύπρος έχει και τα δύο της πόδια στο ευρωπαϊκό πλοίο. Είναι κράτος μέλος της Ε.Ε. και συντάσσεται με την ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική όπου και όσο αυτή αναπτύσσεται. Εξάλλου είμαστε από τις χώρες εκείνες που επιδιώκουν να αναπτυχθεί περισσότερο η κοινή ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. Η Κύπρος έχει εξαιρετικές σχέσεις με τις ΗΠΑ και πάντα ιδιαίτερα καλές σχέσεις με

τη Ρωσική Ομοσπονδία. Δεν έχουμε να επιλέξουμε ανάμεσά τους ούτε και μπορεί να ακολουθούμε πολιτική άλλων εποχών, τη θεωρούμε ίσων αποστάσεων θέση του πάλαι ποτέ Κινήματος των Αδεσμεύτων. Η χώρα μας δεν έχει να επιλέξει με ποια υπερδύναμη θα συνταχθεί, αλλά επιλέγει πολιτικές αρχών και συμπορεύεται πάντοτε με το διεθνές δίκαιο το οποίο και εμείς επιζητούμε να εφαρμοστεί στη δική μας περίπτωση. Παράλληλα, μέσα από ένα πλέγμα τριμερών σχέσεων με γειτονικά κράτη, προβάλλουμε ένα πρότυπο ειρηνικής συνύπαρξης και συνεννόησης, αλλά και καλής γει-

“

Η χώρα χρειάζεται να έχει μια διεθνή θέση και ρόλο που να της δίνουν μεγαλύτερο βάρος από ό,τι θα εξασφάλιζε μόνο το φυσικό μέγεθός της.

τονίας και αμοιβαία επωφελούς συνεργασίας, το οποίο επιτρέπει να αναδειχούμε τον σταθεροποιητικό ευρωπαϊκό ρόλο μας.

—Σε αυτό το πλέγμα σχέσεων που περιγράφετε δεν λείπει το Κυπριακό;

—Δεν λείπει. Όταν αναπτύσσεται τέτοιες σχέσεις μπορείς την ώρα που χρειάζεται να έχεις την προσοχή των εταίρων σου και δυνάμεων που μπορούν να παίξουν ρόλο. Έτσι μπορούμε, για παράδειγμα, να ζητούμε τη συνδρομή κάποιων για την επανένταξη των διαπραγματεύσεων απέναντι στην αδιάφορη ή και απρόθυμη Τουρκία. Η χώρα

χρειάζεται να έχει αυτή τη διεθνή θέση και ρόλο που να της δίνουν μεγαλύτερο βάρος από ό,τι θα εξασφάλιζε μόνο το φυσικό μέγεθός της. Έτσι, π.χ., μπόρεσε η πολιτική του Προέδρου Αναστασιάδη να ταυτίσει το εθνικό ενεργειακό συμφέρον της Κύπρου με τη στρατηγική κατεύθυνση ενεργειακής ασφάλειας της Ευρώπης, καθιστώντας τον Αγωγό Ανατολικής Μεσογείου (EastMed) σχέδιο που ξεκινά με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Οι διεθνείς σχέσεις κινούνται περίξ των κρατικών συμφερόντων. Η μεγάλη αλλαγή που γίνεται τα τελευταία χρόνια είναι ότι εγκαταλείπουμε τη «μονοθεμα-

τική» τοποθέτηση της Κύπρου, με άξονα μόνο την ανάγκη μας για απελευθέρωση και επίλυση του Κυπριακού και η χώρα μας τοποθετείται στο διεθνή χάρτη είτε μέσω της Ευρώπης είτε και στο πλαίσιο της περιοχής μας. Ενδεικτικός είναι ο ρόλος που μπόρεσε να παίξει η Κύπρος μέσω του Προέδρου μας είτε στην πρόσκαιρη κυβερνητική αποσταθεροποίηση στον Λίβανο είτε στη γρηγορότερη αποκατάσταση της επαφής της κυβέρνησης της Αιγύπτου με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κ.ο.κ. Σε όλα αυτά υπάρχει και αντίκρισμα στο Κυπριακό, άλλοτε έμμεσο άλλοτε και άμεσο ακόμα.

Η κόντρα ΗΠΑ-Τουρκίας παγώνει το Κυπριακό

Το Κογκρέσο ενημερώθηκε από Λευκωσία και Τ/κ για την προσπάθεια του Ταγίπ Ερντογάν να ισλαμοποιήσει τα Κατεχόμενα

Νέα Υόρκη
Ανάλυση του
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Η πιθανότητα να έχουμε μια νέα «χειμερία νάρκη» στο Κυπριακό – η οποία θα ξεκινήσει εν μέσω ... θέρους – διαφαίνεται πολύ πιθανή, καθώς από τη μία η Τουρκία έχει μπροστά της τις εκλογές και από την άλλη η Ουάσιγκτον αναζητώντας τρόπους να ξεπεράσει τις διμερείς δυσκολίες με την Άγκυρα, το τελευταίο που σκέφτεται είναι το Κυπριακό. Η αποτυχία του γ.γ. του ΟΗΕ να πείσει τους Τούρκους να δεχθούν την απεσταλμένη του έχει προκαλέσει αμηχανία στον Αντόνιο Γκουτιέρρες και τους συνεργάτες του. Μάλιστα, δεν είναι και απολύτως βέβαιο αν το όχι της Άγκυρας σχετίζεται μόνο για τη χρονική περίοδο της επίσκεψης, καθώς δεν έχουν δηλώσει αν αποδέχονται την Τζέιν Χολ Λουτ. Έτσι, απομένει να δούμε αν πρώτα απ’ όλα θα υπάρξει έκθεση καλών υπηρεσιών μέχρι τις 15 Ιουνίου και στη συνέχεια, είτε σ’ αυτή είτε στην άλλη της ΟΥΝΦΙΚΥΠ (8 Ιουλίου) πως θα καταγράψει την τουρκική αρνηση. Στην Ουάσιγκτον, με την ευκαιρία της κατάθεσης στη Βουλή και τη Γερουσία του υπουργού Εξωτερικών, Μάικ Πομπέο, διαφάνηκε ο σοβαρός προβληματισμός της ηγεσίας του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για τις αμερικανοτουρκικές σχέσεις και το μέλλον τους. Ο Πομπέο δέχθηκε πολλές ερωτήσεις από μέλη του Κογκρέσου για τα F-35, τους S-400, τις τουρκικές επθέσεις στους Κούρδους της Συρίας, τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θρησκευτικών ελευθεριών, την Αρμενική Γενοκτονία. Την ίδια ώρα θεωρείται βέβαιο πως και η Γερουσία (μετά τη Βουλή την Πέμπτη) θα παγώσει την παροχή οπλικών συστημάτων στην

Το κυπριακό δεν συζητήθηκε στη συνάντηση Πομπέο - Κοτζιά - δείγμα πως ο νέος υπουργός ακόμη δεν έχει μπει στο θέμα - όμως τους χειρισμούς πλέον τους παίρνει πάνω του ο υφυπουργός Γουές Μίτσελ, που δείχνει ότι αναζητάει άλλη αμερικανική στρατηγική προσέγγιση στην ανατολική Μεσόγειο.

Τουρκία (F-35, F-16 και ελικόπτερα) μέχρις ότου λάβει έκθεση του υπουργού Άμυνας (σε συνεργασία με τον υπουργό Εξωτερικών) για τη σχέση Ουάσιγκτον - Άγκυρας. Ο Πομπέο απέφυγε να δώσει ουσιαστικές απαντήσεις, εν όψει της συνάντησης που θα έχει με τον Τούρκο ομόλογό του, όπου θα προσπαθήσουν πρώτα και κύρια να έλθουν σε συμφωνία για τη Συρία, δεύτερον να λύσουν το θέμα των S-400 και τρίτο να ασχοληθούν με την υπόθεση του πάστορα Μπράνσον. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Κυπριακό δεν συζητήθηκε στη συνάντηση Πομπέο - Κοτζιά - δείγμα πως ο νέος υπουργός ακόμη δεν έχει μπει στο θέμα - όμως τους χειρισμούς πλέον τους παίρνει πάνω του

ο υφυπουργός Γουές Μίτσελ, που δείχνει ότι αναζητάει άλλη αμερικανική στρατηγική προσέγγιση στην ανατολική Μεσόγειο. Ο κ. Κοτζιάς συζήτησε επίσης το Κυπριακό και τις εξελίξεις στην ανατολική Μεσόγειο και με τον σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας Τζον Μπόλτον. Όπως εκμυστηρεύτηκε σε συνεργάτες του, θα ενημερώσει σχετικά για τις συνομιλίες του τον Κύπριο ομόλογό του Νίκο Χριστοδουλίδη, τη Δευτέρα στις Βρυξέλλες. Την ίδια στιγμή ο Μάικ Πομπέο έδωσε το «πράσινο φως» για την πρόσκληση στον Νίκο Χριστοδουλίδη να επισκεφθεί την Ουάσιγκτον και να συναντηθούν προς τα τέλη Ιουνίου. Δεν αποκλείεται, μάλιστα, καθώς ακυρώθηκε η σύνοδος κο-

ρυφής με τη Βόρειο Κορέα, να υπάρξει άνοιγμα για νωρίτερα. Πάντως, πηγή του ΥΠΕΞ μας είπε ότι μέχρι τις 10 Ιουνίου το πρόγραμμα του Κύπριου υπουργού δεν επιτρέπει επίσκεψη. Στην ατζέντα κορυφαία θέση θα έχουν οι διμερείς σχέσεις και η αναβάθμισή τους, οι τουρκικές απειλές και τα ενεργειακά.

Αμερικανική πολιτική
Ένα ενδιαφέρον στοιχείο του φετινού 34ου συνεδρίου της ΠΣΕΚΑ που πραγματοποιήθηκε από τις 22-24 Μαΐου στην Ουάσιγκτον είναι ότι απουσίαζαν οι προτροπές προς τους Αμερικανούς να πιέσουν τους Τούρκους για επανάληψη συνομιλιών. Η γραμμή της Λευκωσίας ήταν:

- να διασφαλιστεί ότι θα σταλούν τα μηνύματα στην Άγκυρα ότι οι γεωτρήσεις της ΕΧΧΟΝ θα προχωρήσουν κανονικά,
- ότι θα αρθεί το εμπάργκο όπλων,
- ότι θα προχωρήσει η αμυντική συνεργασία Κύπρου - ΗΠΑ.

Για τους ομογενείς το μείζον ήταν να τεθεί ως θέμα προτεραιότητας ο εποικισμός των Κατεχομένων και μέσω αυτού η προσπάθεια Ερντογάν να δημιουργήσει μία ισλαμική φαντασμαγεωγραφία οντότητα. Στόχος αυτής της πρόταξης είναι ο ίδιος ο Ντόναλντ Τραμπ, που έχει εκφράσει παρόμοιες απόψεις. Το σημαντικό είναι πως οι ίδιοι οι Τουρκοκύπριοι έχουν εκφράσει τις ίδιες ακριβώς ανησυχίες προς μέλη του Κογκρέσου και της αμερικανικής κυβέρνησης. Όμως το ερώτημα είναι ότι ακόμη κι αν πειστεί η αμερικανική κυβέρνηση, πώς θα αντιδράσει; Μάλιστα, το θέμα αυτό δεν της είναι άγνωστο, αφού εκεί ακριβώς εστίασε πέρυσι τη συνομιλία του με τον αντιπρόεδρο Πενς ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, χωρίς να υπάρξει κάποια περαιτέρω αντίδραση της Ουάσιγκτον.

Τα επόμενα ζητήματα που εστίασαν την προσοχή τους οι Ομογενείς ήταν η αναξιοπιστία της Τουρκίας ως σύμμαχος. Κι από το αρνητικό για την Άγκυρα κλίμα στο Κογκρέσο φαίνεται ότι οι εκστρατείες που ξεκίνησαν τους τελευταίους μήνες από το Συμβούλιο Ελληνοαμερικανικής Ηγεσίας σε συνεργασία με την Αμερικανο-Εβραϊκή Επιτροπή και τους Αρμένιους αποδίδουν τα μέγιστα.

Πάντως, στις συζητήσεις του με Αμερικανούς επίσημους, ο Νίκος Κοτζιάς εκφράστηκε για την επανάληψη των συνομιλιών στο Κυπριακό, λέγοντας ότι είναι πολύ σημαντικό να ξεκινήσουμε από την ασφάλεια και τις εγγυήσεις.

Η Τουρκία αναζητεί ρωσική πυρηνική τεχνολογία

Στις επαφές Κοτζιά με τους Αμερικανούς εκφράστηκαν πολύ σοβαρές ανησυχίες από μέρους του Έλληνα υπουργού για την τουρκική επιθετικότητα-προκλητικότητα. Τα επεισόδια στο Αιγαίο και πάνω από αυτό, η συνεχιζόμενη κράτηση των δύο Ελλήνων στρατιωτικών και οι προκλητικές δηλώσεις κατά της Ελλάδας είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου. Το ζήτημα των F-35 είναι ιδιαίτερα σοβαρό και ανησυχεί πολύ την Ελλάδα, αφού θα υπάρξει μεγάλη αναστροφή του ισοζυγίου δυνάμεων και θα ενθαρρυνθεί περαιτέρω η τουρκική προκλητικότητα. Με το θέμα αυτό ανησυχεί και το Ισραήλ. Η σύγκλιση Άγκυρας - Μόσχας ανησυχεί έντονα τους Αμερικανούς, όμως η Ελλάδα έχει ακόμη έναν σοβαρότερο λόγο. Υπάρχουν αξιόπιστες πληροφορίες πως Τούρκοι πυρηνικοί φυσικοί έχουν σταλεί για μετεκπαίδευση στη Ρωσία. Κάποιος αριθμός ίσως δικαιολογείται από τη συμφωνία για την ανοικοδόμηση και λειτουργία του ρωσικού πυρηνικού σταθμού στο Ακουγιού, φαίνεται όμως ότι υπάρχουν σοβαρές υποψίες ότι και η Τουρκία μπαίνει στον πειρασμό της αναζήτησης πυρηνικών όπλων κι αυτό την βάζει και στο αμερικανικό στόχαστρο.

TELE & PAVLAKIS

Σε χρειάζομαι!

ΓΙΑ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΛΕΣΤΕ
8000 1494

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ TELETHON 2018

ΣΑΒΒΑΤΟ 9/6

ΤΗΛΕΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ SIGMA

ΣΑΒΒΑΤΟ 9/6

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 13/6

ITALIAN GALA OPERA (ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ)

ας μιλήσει
η καρδιά μας!

Μεγάλος Χορηγός:

Διοργανωτές:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ
& ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σύνδεσμος
Μουσικών
Κύπρου

Telethon Cyprus

Τσουνάμι Ερντογάν έπληξε στην οικονομία

Η κρίση στην Τουρκία έχει προκαλέσει κλυδωνισμούς και στα Κατεχόμενα με τον «πρωθυπουργό» να μιλάει για τσουνάμι

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Για οικονομικό τσουνάμι που χτύπησε τα βόρεια παράλια της Κύπρου, μίλησε την εβδομάδα που πέρασε ο «πρωθυπουργός» Τουράν Έρκιουρμαν, δήλωσε με την οποία συμφωνούν έμπειροι Τούρκοι αναλυτές και οικονομολόγοι, οι οποίοι, ωστόσο, επισημαίνουν ότι το «τσουνάμι» που έπληξε την Κύπρο είναι προέκταση αυτού που σκέπασε την Τουρκία. Στην τουρκική αγορά η κατράκυλα της τουρκικής λίρας συνεχίζεται με γοργούς ρυθμούς, τη στιγμή που το κυβερνητικό οικονομικό επιτελείο αδυνατεί να δώσει λύσεις στα πολυμέτωπα προβλήματα που προκύπτουν. Στα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας, η Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας υποχρεώθηκε να επέμβει στην οικονομία αυξάνοντας για μία ακόμη φορά τα επιτόκια, χωρίς όμως η κίνηση εκείνη να αποδώσει τα αναμενόμενα. Οι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ότι πρόκειται για πρωτοβουλία που ήρθε με μεγάλη καθυστέρηση και δεν πρόκειται να ανακόψει την πτώση της τουρκικής λίρας.

Οι αναλυτές για Ερντογάν

«Το να παρακολουθείς ως θεατής την ενίσχυση του δολαρίου δεν είναι λύση. Αυτή η εξέλιξη θα μπορούσε να οδηγήσει σε πτώχευση τον ιδιωτικό τομέα που έχει δάνεια σε ξένα νομίσματα. Επίσης, θα μπορούσε να εκτροχιάσει τον πληθωρισμό», λέει αναφερόμενος στην τουρκική οικονομία, ο διεθνώς αναγνωρισμένος οικονομολόγος του Χάρβαρντ καθηγητής Dani Rodrik.

Σύμφωνα με τον καθηγητή οι επιλογές της τουρκικής κυβέρνησης είναι περιορισμένες και η Τουρκία θα βρεθεί αντιμέτωπη με τρία σενάρια στο πεδίο της οικονομίας: «Είτε η Κεντρική Τράπεζα της Τουρκικής Δημοκρατίας θα προχωρήσει εκ νέου στην αύξηση των επιτοκίων, είτε θα αρχίσει να πουλάει δολάριο με κίνδυνο να αδειάσει το θησαυροφυλάκιό της, είτε θα επιλέξει την επιβολή περιορισμών στις μετακινήσεις κεφαλαίου. Με την πρόβλεψη Rodrik συμφωνούν και οι Τούρκοι οικονομολόγοι και αναλυτές, με τον καθηγητή Εσέρ Καράτας να δείχνει και τον ένοχο: «Στην παγκόσμια οικονομία το βασικό ερώτημα είναι το εξής: Έχει φυσικό πλούτο, πετρέλαιο ή φυσικό αέριο, ή όχι. Αν έχει το πλούτο στο εξωτερικό. Αν δεν έχεις, τότε δημιουργείς μια φιλελεύθερη οικονομία την οποία πλαισιώνεις με ένα φιλελεύθερο πολιτεύμα. Διαφορετικά οδηγείσαι σε πτώχευση». Ο Τούρκος καθηγητής θεωρεί ότι για τη νέα κρίση στην τουρκική οικονομία τη μερίδα του λέοντος

Στην τουρκική αγορά η κατράκυλα της τουρκικής λίρας συνεχίζεται με γοργούς ρυθμούς, τη στιγμή που το κυβερνητικό οικονομικό επιτελείο αδυνατεί να δώσει λύσεις στα πολυμέτωπα προβλήματα που προκύπτουν.

Dani Rodrik, Χάρβαρντ: η Τουρκία είτε θα αυξήσει ξανά τα επιτόκια, είτε θα αρχίσει να πουλάει δολάρια με κίνδυνο να αδειάσει το θησαυροφυλάκιό της, είτε θα επιλέξει την επιβολή περιορισμών στις μετακινήσεις κεφαλαίου.

Εσέρ Καράτας, καθηγητής οικονομικών: Αν δεν έχεις να πουλήσεις φυσικό πλούτο, τότε δημιουργείς μια φιλελεύθερη οικονομία την οποία πλαισιώνεις με ένα φιλελεύθερο πολιτεύμα. Διαφορετικά οδηγείσαι σε πτώχευση».

Matt O'Brien, Washington Post: η νέα κρίση στην τουρκική οικονομία είναι προϊόν συσσώρευσης των πολιτών προβλημάτων και λαθών της τελευταίας δεκαετίας εξατίας προκαλώντας και πολιτικών σκοπιμοτήτων της κυβέρνησης Ερντογάν.

Κωνσταντίνος Κούρκουλας, Bloomberg: Η Τουρκία θα πρέπει να υιοθετήσει νέο οικονομικό μοντέλο, αυτό της παραγωγής, που προβλέπει την ανάπτυξη με βάση την αύξηση των εξαγωγών. Η περιγραφή αυτού του μοντέλου είναι πολύ πιο εύκολη.

φέρει ο Πρόεδρος Ερντογάν και η κυβέρνηση του ΑΚΡ, οι οποίοι θα στοχεύσουν στη διαίωξη της παρουσίας τους στην εξουσία μέσω των επικείμενων εκλογών.

Στις ευθύνες της κυβέρνησης Ερντογάν εστιάζει και ο αναλυτής της Washington Post, Matt O'Brien, ο οποίος τονίζει ότι η νέα κρίση στην τουρκική οικονομία είναι προϊόν συσσώρευσης των πολλών προβλημάτων και λαθών της τελευταίας δεκαετίας στα οποία αναφέρεται: «Μείωση των επιτοκίων μετά την αμερικανική κρίση και την έναρξη της αναζήτησης για νέες, αναδυόμενες αγορές για το αμερικανικό και δυτικό κεφάλαιο. Τότε, η τουρκική αγορά, με όλα τα δυνατά στοι-

χεία της και με την προοπτική των «εύκολων κερδών» προσέλκυσε το ενδιαφέρον του ξένου επενδυτή. Έτσι ξεκίνησε η είσοδος «ζεστού χρήματος» στην τουρκική αγορά. Ακριβώς σε αυτό το σημείο προέκυψαν τα πρώτα προβλήματα. Το ξένο κεφάλαιο αντί να επιλέξει συστηματικές επενδύσεις, λ.χ. την ανάπτυξη παραγωγικών μονάδων, επένδυσε σε μετοχές. Αυτά τα κεφάλαια, με το πρώτο κάλεσμα από τις ΗΠΑ για επαναπατρισμό, αποκατέστησαν την τουρκική αγορά. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά εξαιτίας μιας σειράς προκαταλήψεων, και κυρίως του πολιτικού κόστους, η κυβέρνηση Ερντογάν καθυστέρησε την αύξηση των επι-

τοκίων, δηλαδή τη λήψη ενός μέτρου που θα μπορούσε να παρέχει περιθώρια ανάσας στην τουρκική οικονομία, περιορίζοντας και αυτό τον τρόπο τους ρυθμούς του καταναλωτισμού και υποχρεώνοντας τον μέσο Τούρκο πολίτη και κεφαλαιοκράτη να εστιάσει στην αποταμίευση. Την ίδια περίοδο, η κυβέρνηση δεν έλαβε κανένα μέτρο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της εξάρτησης της τουρκικής οικονομίας από το ξένο κεφάλαιο, το κλείσιμο της ψαλίδας μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών και φυσικά των εξαγωγών. Η περιγραφή αυτού του μοντέλου είναι πολύ πιο εύκολη από την εφαρμογή του», λέει ο κ. Κούρκουλας.

Ο Έλληνας αναλυτής του Blo-

omberg, Κωνσταντίνος Κούρκουλας, προειδοποιεί: «Τα υψηλά επιτόκια ενδέχεται να αφήσουν πίσω τους δανειστές οι οποίοι δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στις τράπεζες. Σε αυτό το σενάριο, για να ελεγχθεί η ανεργία (αυτήν τη στιγμή κυμαίνεται στο 10%) η Τουρκία θα πρέπει να υιοθετήσει ένα νέο οικονομικό μοντέλο, αυτό της παραγωγής, το οποίο προβλέπει την ανάπτυξη με βάση την αύξηση των εξαγωγών. Η περιγραφή αυτού του μοντέλου είναι πολύ πιο εύκολη από την εφαρμογή του», λέει ο κ. Κούρκουλας.

επιστρέψει στην εξουσία, προσεγγίζει κριτικά και με χλεύη τα νέα μέτρα της «κυβέρνησης» προβάλλοντας την άποψη ότι μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα αποδείχθηκε ότι τα τέσσερα κόμματα της «κυβέρνησης» δεν είναι σε θέση να παρέχουν λύσεις στα μεγάλα προβλήματα της καθημερινότητας. Αξιίζει να σημειωθεί ότι η δήλωση του κ. Έρκιουρμαν σχετικά με το ενδεχόμενο της αλλαγής νομισματοδότης έχει «ανάψει» στην κυριολεξία φωτιές στην τ/κ πλευρά. Οι κύκλοι της Άγκυρας και της τ/κ Δεξιάς να διαφωνούν με την εν λόγω πρόταση, ενώ μια μερίδα της τ/κ Αριστεράς προβάλλει την άποψη ότι η ομοσπονδιακή λύση του κυπριακού προβλήματος και όχι τα οικονομικής φύσεως τεχνάσματα θα παρέχουν την κατάλληλη διέξοδο από την οικονομική κρίση.

Σύμφωνα με τους έμπειρους αναλυτές, στο σημείο που έχουν φτάσει σήμερα οι εξελίξεις το αντίτιμο της νέας οικονομικής κρίσης για την κυβέρνηση του ΑΚΡ θα είναι ιδιαίτερα βαρύ. Σε οικονομικό πεδίο, η κυβέρνηση καλείται σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη συγκυρία να αντιμετωπίσει τις σαρωτικές εξελίξεις. Την ίδια στιγμή, τίθεται υπό αμφισβήτηση η επανεκλογή του κ. Ερντογάν στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών και η αυτοδυναμία της κυβερνητικής συμμαχίας στη νέα βουλή των 600 εδρών. Η αντιπολίτευση, η οποία συμφωνεί με τις επισημάνσεις των αναλυτών, προωθεί δική της δέσμη προτάσεων που βρίσκονται σύμφωνοι ολόεως και μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Συγκεκριμένα προτείνει την πλαισίωση του νέου οικονομικού μοντέλου με πρωτοβουλίες στο πεδίο της πολιτικής, οι οποίες θα έχουν οδηγήσουν στην επιστροφή της Τουρκίας σε ένα φιλελεύθερο πολιτεύμα και συνεπώς στην ευρωπαϊκή της τροχιά. Η βουλευτής του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (ΡΑΚ), Σελίν Σαγιέκ Μπιοκί, ανακοίνωσε την προηγούμενη εβδομάδα έξι μέτρα που προτείνει το κόμμα της για την βελτίωση της τουρκικής οικονομίας: Κατάργηση του νόμου εκτάκτου ανάγκης, κατάργηση του νέου δημόσιου ταμείου που δημιουργήθηκε μετά το πραξικόπημα, οικονομική διαφάνεια, τερματισμός της ρητορικής-σεναρίων συνωμοσίας, σεβασμός των οικονομικών κανόνων και της ατομικής περιουσίας, αλλαγή της νομισματικής στρατηγικής.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Τα προβλήματα της οικονομίας επηρεάζουν τις τουρκικές εκλογές

Πίσω στο 2002 η τότε κατάρρευση της τουρκικής οικονομίας έδωσε την εκλογική νίκη στο ΑΚΡ και στη συνέχεια τη πρωθυπουργία στον Ταγίπ Ερντογάν. Η αναπτυξιακή πορεία της τουρκικής οικονομίας, και ο τριπλασιασμός του τουρκικού ΑΕΠ, κατά τα τελευταία 15 χρόνια επέτρεψαν στον Ερντογάν και το ΑΚΡ αλληπάλληλες εκλογικές νίκες. Η εν εξελίξει δραματική πτώση της ισοτιμίας της τουρκικής λίρας έναντι των κυριότερων ξένων νομισμάτων σηματοδοτεί μαζί με την αύξηση του πληθωρισμού και της ανεργίας την είσοδο της τουρκικής οικονομίας σε μία δύσκολη φάση.

Ο κίνδυνος κατάρρευσης ενισχύεται μέρα με τη μέρα με το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών να φτάνει το 6% του ΑΕΠ. Η μέχρι σήμερα αναπτυξιακή πορεία της τουρκικής οικονομίας είχε στηριχθεί στις ξένες επενδύσεις, μία κρατική επεκτατική πολιτική και στον δανεισμό των τουρκικών επιχειρήσεων μετά το 2008 με φθινό δολάριο μετά τη μείωση των δανειστικών επιτοκίων από τη Federal Reserve των ΗΠΑ. Η τεχνητή υπερ-

θέρμανση της τουρκικής οικονομίας κατά το 2017, με τη διατήρηση χαμηλών δανειστικών επιτοκίων από τη τουρκική Κεντρική Τράπεζα, οδήγησε σε άνοδο του πληθωρισμού στο 11%. Η σταδιακή άνοδος των αμερικανικών επιτοκίων από το 2013 ανέβασε το κόστος δανεισμού αλλά και ενεθάρρυνε την επιστροφή ξένων κεφαλαίων από τις ανερχόμενες οικονομίες όπως η Τουρκία πίσω στις ΗΠΑ.

Τα πράγματα με τα ξένα κεφάλαια επιδεινώθηκαν μετά το 2016 και την επιβολή της κατάστασης έκτακτης ανάγκης αλλά και τις επεμβάσεις της κυβέρνησης στα της Κεντρικής Τράπεζας κάτι που οδήγησε στη μείωση των ξένων επενδύσεων και στη φυγή ευρωπαϊκών κεφαλαίων που ήταν επενδυμένα στη Τουρκία. Για το 2018 η πρόβλεψη είναι ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα και δεν θα ξεπεράσει το 3,5%.

Παρά τις διεθνείς υποβαθμίσεις από τους οίκους αξιολόγησης και τις προειδοποιήσεις ξένων αλλά και Τούρκων οικονομολόγων ο Ερντογάν αρνείται να λάβει δραστικά μέτρα για να ανακόψει την πτώση της

Είναι γνωστό ότι ο Ερντογάν είναι εδώ και χρόνια δηλωμένος εχθρός των επιτοκίων τα οποία θεωρεί ως τη πηγή όλων των δεινών.

τουρκικής λίρας μήπως και δυσχεράσει τους Τούρκους ψηφοφόρους ενόψει των εκλογών του Ιουνίου. Υπάρχει άμεση ανάγκη για αύξηση των δανειστικών επιτοκίων. Ο Ερντογάν ακόμα και πρόσφατα κατά την επίσκεψή του στο Λονδίνο δήλωσε ότι δεν θα το πράξει και ότι θα ενισχύσει τον έλεγχο του επί της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας του. Είναι γνωστό ότι ο Ερντογάν είναι εδώ και χρόνια δηλωμένος εχθρός των επιτοκίων τα οποία θεωρεί ως τη πηγή όλων των δεινών. Αντί των διορθωτικών μέτρων ο Ερντογάν και τα στελέχη της κυβέρνησης του επιλέγουν να κατηγορούν για τη πτώση της τουρκικής λίρας τον ξένο παράγοντα που, όπως λένε, επιδιώκει την ανατροπή της κυβέρνησης όπως είχε κάνει το 2013 με το Πάρκο Γκεζί και το 2016 με το αποτυχημένο πραξικόπημα.

Τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα καθώς οι αντοχές της τουρκικής οικονομίας εξαντλούνται. Το τελευταίο επιβεβαιώθηκε και από την εσπευσμένη εξαγγελία των εκλογών που ήταν αρχικά προγραμματισμένες για τον Νοέμβριο του 2019. Η μικρή αύξηση των επιτοκίων δεν κατάφερε

να ανασχέσει την αρνητική πορεία της λίρας. Νέες ποιοτικές δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ο τουρκικός λαός αξιολογεί ως πρώτη προτεραιότητα του την οικονομία και την ανεργία αντί της ασφάλειας και της τρομοκρατίας, όπως έδειχναν παλαιότερες μετρήσεις. Τα νέα νούμερα των δημοσκοπήσεων είναι απροσχηκτικά και για την υποψηφιότητα Ερντογάν που μόλις και εξασφαλίζει 42% στον πρώτο γύρο. Την ίδια στιγμή οι αντίπαλοί του δηλώνουν ρευστοί να συνενωθούν εναντίον του στον δεύτερο γύρο.

Όλα αυτά χωρίς να συνυπολογιστεί η βία και νοθεία που είδαται να υπάρχει στις κορυφαίες περιοχές. Τούρκοι αναλυτές φοβούνται πως στην απελπισία του ο Πρόεδρος Ερντογάν είναι δυνατόν να προχωρήσει ακόμα και σε στρατιωτική επέμβαση εκτός Τουρκίας για να αναθερμάνει το εθνικιστικό πνεύμα. Οι πρόσφατες δηλώσεις του Τούρκου αρχηγού ΓΕΕΘΑ ενισχύουν τους φόβους αυτούς. Τα πράγματα είναι ρευστά και οι όποιες προβλέψεις ιδιαίτερα δύσκολες.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος.

Ο υπουργός Εσωτερικών Κωνσταντίνος Πετρίδης υποστηρίζει την αλλαγή του υφιστάμενου πλαισίου με ένα νέο το οποίο ενδεχομένως θα μπορούσε να περιέλθει στον τομέα ευθύνης των Υφυπουργείων Τουρισμού ή Ναυτιλίας.

Ανάγκη για νέα δομή διαχείρισης παραλιών

Προβληματισμός για το υφιστάμενο πλαίσιο, υπέρ της δημιουργίας ενός ενιαίου συστήματος είναι το Υπουργείο Εσωτερικών

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Το τελευταίο περιστατικό – αλαλούμ, με παραλία της Πάφου που παραχωρήθηκε σε δύο διαφορετικούς διαχειριστές, έφερε στην επιφάνεια ένα δαιδαλώδες και περιπλοκό πλαίσιο μέσω του οποίου πραγματοποιείται η διαχείριση των παραλιών. Το συγκεκριμένο περιστατικό, που κρατικές υπηρεσίες και Δήμος Πάφου παραχώρησαν την ίδια παραλία σε δύο προσφοροδότες, αποτελεί ίσως ένα από τα χαρακτηριστικά παραδείγματα ασυνεννοησίας που προκαλεί ένα σύστημα το οποίο χρήζει ριζικών αλλαγών, όπως γίνεται παραδεκτό σε πολιτικό αλλά και υπηρεσιακό επίπεδο. Παρά τη γενική θεώρηση, όσων εμπλέκονται με το κομμάτι παραλίες, ότι το υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης δεν είναι εντελώς άναρχο, κοινή είναι η διαπίστωση πως η υφιστάμενη δομή με αποικιακά όπως χαρακτηρίζεται κατάλοιπα, ολοκλήρωσε τον κύκλο της και θα πρέπει να προσαρμοσθεί στα δεδομένα του σήμερα.

Η πρακτική των βελτιώσεων του πλαισίου διαχείρισης, μέσω αποσπασματικών αλλαγών δεν αποτελεί πλέον λύση, όπως πιστεύεται απ’ όσους εμπλέκονται με το συγκεκριμένο θέμα. Στο Υπουργείο Εσωτερικών στο οποίο έχει ανατεθεί ένα σημαντικό κομμάτι διαχείρισης των παραλιών, η επικρατούσα άποψη είναι πως έφθασε το πλήρωμα του χρόνου για αλλαγή του πλαισίου με τη δημιουργία μιας μόνιμης δομής η οποία θα αναλάβει την εκπόνηση, ολοκλήρωση και εφαρμογή ενός συστήματος που

δεν θα διέπεται από την πολυπλοκότητα του σήμερα.

Η νέα δομή

Η ανάγκη μεταρρυθμίσεων στο καθεστώς διαχείρισης αλλά και εκμετάλλευσης των παραλιών προκύπτει και από το πώς τοποθετούνται οι πολίτες απέναντι στο τελικό προϊόν που είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Στην τελευταία δημοσκοπήση της «Κ» και στην ερώτηση εάν οι δήμοι και οι κοινότητες διαχειρίζονται με σωστό και αποδοτικό τρόπο τις παραλίες και τις υπηρεσίες

Το σημερινό πλαίσιο διαχείρισης χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα με τη συμμετοχή Υπουργείων πέραν του ενός αλλά και μεγάλου αριθμού κρατικών τμημάτων.

που προσφέρουν σε πολίτες και τουρίστες, το ποσοστό των αρνητικών απαντήσεων ανήλθε στο 77% και μόνο ένα 21% των ερωτηθέντων απάντησαν θετικά. Σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης, το κομμάτι αλλαγών ενδεχομένως να προκύψει μετά τη σύσταση των Υφυπουργείων Τουρισμού και Ναυτιλίας. Ανάμεσα στα υπόλοιπα καθήκοντα ένα από τα δύο Υφυπουργεία ενδεχομένως να τους ανατεθεί και η διαχείριση των παραλιών. Από πλευράς Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο εκτός των άλλων έχει και σημαντική εμπλοκή στο κομμάτι διαχείρισης η θέση του υπουργού Κωνσταντίνου

Πετρίδη είναι ενδεικτική του πνεύματος που επικρατεί σε κεντρικό επίπεδο. Ο κ. Πετρίδης ανέφερε στην «Κ» πως το κομμάτι των αλλαγών στη διαχείριση των παραλιών θα μπορούσε να συνδυαστεί με τη δημιουργία των δύο νέων δομών, Υφυπουργεία Τουρισμού και Ναυτιλίας, οι οποίες δομές εκτός των άλλων είναι και σχετικές με το αντικείμενο. Σύμφωνα με τον κ. Πετρίδη το νέο σύστημα διαχείρισης θα πρέπει να είναι ενιαίο, με μία διεύθυνση που θα αναλάβει αποκλειστικά τις παραλίες της Κύπρου και θα κινείται μακριά από τη λογική της διασποράς σε Υπουργεία, κυβερνητικά τμήματα και μιας αναχρονιστικής Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, όπως είπε χαρακτηριστικά ο Υπουργός Εσωτερικών.

Τα κενά

Με βάση το υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης δεν είναι λίγα τα περιστατικά παρανομιών σε παραλίες. Σε επίπεδο τοπικής διοίκησης γίνεται παραδεκτό ότι η εμπλοκή μεγάλου αριθμού υπηρεσιών ευθύνεται για τα όποια παραβατικά φαινόμενα εμφανίζονται, κυρίως σε παραλίες όπου υπάρχουν μεγάλα ξενοδοχεία με παρεκκλίσεις πάνω στην παραλία. Εκτός από τον Κεντρικό Φορέα, που είναι η Επιτροπή Παραλιών, εμπλοκή στη διαχείριση έχουν: το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Κρατικό Χημείο, ο Σύνδεσμος Ναυαγοσωστών η Κυπριακή Ένωση Προστασίας του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος CYMEPA, τοπικές αρχές, η Λιμενική Αστυνομία, η Αρχή Λιμένων, Επαρχιακές Διοικήσεις, Κτηματολόγιο, Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Οι υπηρεσίες

Η υφιστάμενη νομοθεσία δίνει στις τοπικές αρχές πρωτεύοντα ρόλο στην εκμετάλλευση των παραλιών. Στο κομμάτι αυτό η πρακτική που ακολουθείται είναι είτε η απευθείας εκμετάλλευση των παραλιών από τις τοπικές αρχές είτε μέσω τρίτων που προκύπτουν από υποβολή προσφορών. Μια πρακτική που δεν φαίνεται να δημιουργεί τριβές μιας και σε αρκετές περιπτώσεις, η λογική της ελεύθερης αγοράς προκαλεί αυξημένα έσοδα στους δήμους και τις κοινότητες. Στο κομμάτι των προσφερόμενων υπηρεσιών οι δημοτικές αρχές υποστηρίζουν πως υπάρχει αυστηρό σύστημα ελέγχων, από τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες τόσο για το κόστος όσο και για την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρονται εκεί όπου οι τοπικές αρχές δεν έχουν εμπλοκή και οι παραλίες έχουν παραχωρηθεί σε ιδιώτες με τη μέθοδο των προσφορών. Άποψη που δεν συμβαδίζει με τις μετρήσεις της κοινής γνώμης και τους πολίτες, οι οποίοι βαθμολογούν αρνητικά το προσφερόμενο προϊόν στις παραλίες, ασχέτως αν ο διαχειριστής είναι ιδιώτης ή ο ίδιος ο δήμος.

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΩΣΤΟ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ

Στο κομμάτι των προσφερόμενων υπηρεσιών στις παραλίες η αξιολόγηση που γίνεται από τους πολίτες είναι αρνητική. Ενδεικτικά είναι τα ποσοστά που κατέγραψε η τελευταία δημοσκόπηση της «Κ».

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΕΡΓΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ:

- Ανάπλαση Πλατείας Ελευθερίας και Περιβάλλοντα Χώρου
- Σταθμός Μετεπιβίβασης στην Πλατεία Σολωμού
- Ανάπλαση Τμήματος της Περιοχής Τακτ-Ελ-Καλέ
- Ανάπλαση Περιοχής Παλαιού Δημαρχείου στην Εντός των Τειχών Πόλη της Λευκωσίας
- Ανάπλαση Τμήματος του Παραδοσιακού Πυρήνα Καϊμακλίου
- Ανάπλαση Τμήματος του Παραδοσιακού Πυρήνα Παλλουριώτισσας
- Οδικό Δίκτυο παρά το Νέο ΓΣΠ (δημιουργία τρίτων λωρίδων κυκλοφορίας και ανισόπεδο κόμβου)
- Κατασκευή Λεωφόρου Αρχαγγέλου
- Βελτίωση/Κατασκευή Λεωφόρων Αγλαντζιάς και Λάρνακος
- Βιβλιοθήκη – Κέντρο Πληροφόρησης «Στέλιος Ιωάννου»

ΛΕΜΕΣΟΣ:

- Πολυλειτουργικό Παραθαλάσσιο Πάρκο
- Ανάπλαση Κέντρου Πόλης
- Γραμμικό Πάρκο κατά Μήκος του Ποταμού Γαρούλλη
- Ανακαίνιση Παττίχειου Δημοτικού Μεγάρου
- Αναβάθμιση Λιμανιού
- Κατασκευή Κάθετου Δρόμου από Λιμάνι Λεμεσού προς Αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου

ΛΑΡΝΑΚΑ:

- Βελτίωση της Οδού Πιγαλέ Πασά
- Ανάπλαση Πλατειών Ερμού, Αγίου Λαζάρου και Κάστρου
- Ανάπλαση Δημοτικού Κήπου

ΠΑΦΟΣ:

- Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου
- Αποκατάσταση και Αξιοποίηση του Χανιού του Ιμπραήμ
- Σύνδεση και ανάδειξη των Πλατειών 28ης Οκτωβρίου, Κωστή Παλαμά και Διονυσίου Σολωμού
- Ανάπλαση της Πλατείας Κέννεντυ και του Εμπορικού Παραδοσιακού Κέντρου
- Αναδιαμόρφωση - Ανάδειξη Χώρων στη Συνοικία Μουττάλου
- Αποκατάσταση του Πρώην Κινηματοθεάτρου «Αττίκον»
- Αναβάθμιση και Ανάδειξη του Μαρκιδείου Θεάτρου
- Αποκατάσταση, Εξωραϊσμός και Αναβάθμιση της Δημοτικής Αγοράς

2004-2018: ΕΡΓΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Αστικά έργα που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο Προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ. Τα έργα υλοποιήθηκαν με την στήριξη του ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και του ΤΣ (Ταμείο Συνοχής).

www.structuralfunds.org.cy

Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ στην Κύπρο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και
Επενδυτικά Ταμεία

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

Γενική Διεύθυνση
Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων,
Συντονισμού και Ανάπτυξης

Το πουλί έχει πετάξει προ πολλού

Ανοικτή επιστολή

Με έκπληξη διάβασα την ανοικτή επιστολή του Συνδέσμου Καταθετών Λαϊκής (ΣΥΚΑ-ΛΑ) προς τον πρόεδρο και μέλη της Αρχής Εξυγίανσης και τον Ειδικό Διαχειριστή της Λαϊκής Τράπεζας, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2018, καθώς έφερε στην επιφάνεια το ζήτημα του διατάγματος παγοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Α. Βγενόπουλου και άλλων, που εκδόθηκε πριν από χρόνια, όπως σημειώνεται. Λέω ότι εξεπλάγην διότι η Καθημερινή έγραψε για το ζήτημα αυτό πολλάκις και μάλιστα όταν ήταν ζεστό το σίδηρο. Αλλά αυτά στη συνέχεια.

• • • •

Τι λέει ο ΣΥΚΑΛΑ

Απευθυνόμενος στη διοικήτρια της ΚΤΚ και στον Διαχειριστή ο ΣΥΚΑΛΑ μας πληροφορεί ότι παρ' όλες τις προσπάθειες να ενημερωθούν στις μεταξύ τους συναντήσεις «δεν καταφέραμε ποτέ να μάθουμε ούτε το ύψος των περιουσιακών στοιχείων που ανευρέθησαν, ούτε την τύχη τους. Γίνεται κάτι, ή απλώς πληρώνετε (δηλαδή πληρώνουμε) κάποιους; Σύμφωνα με αόριστες απαντήσεις που παίρνουμε κάθε φορά που ρωτάμε, το αποτέλεσμα στο οποίο εμείς καταλήγουμε, είναι ότι τίποτα δεν γίνεται. Τα ΜΜΕ ανακάλυψαν πρόσφατα ότι το ιατρικό κέντρο ΥΓΕΙΑ, συμφερόντων Α. Βγενόπουλου και άλλων, πωλήθηκε για 271 εκατομμύρια ευρώ, έχετε μεριμνήσει αυτά τα χρήματα (τουλάχιστον αυτά που ανήκουν στον Α. Βγενόπουλο / κληρονόμους του) να παγοποιηθούν, σύμφωνα με δικαστικό διάταγμα που εκδόθηκε προ πολλού για παγοποίηση περιουσιακών στοιχείων Βγενόπουλου και άλλων;». Αν ανασύρετε τα δημοσιεύματα της «Κ» αγαπητοί μου Συκαλάδες θα αντιληφθείτε ότι για άλλα μερίμνησαν και όχι για σας.

• • • •

Το «πάγωμα» 3,79 δισ.

Και για να μη μιλάμε άνευ στοιχείων, ο καθεΐς μπορεί να ανατρέξει στην «Κ» της 2ας Ιουνίου του 2013, όπου στο σχετικό ρεπορτάζ σημειωνόταν μεταξύ άλλων ότι, ο δικηγόρος της διαχειρίστριας τότε της Λαϊκής Τράπεζας, εξασφάλισε και επέδωσε στον Α. Βγενόπουλο διατάγματα «παγώματος» των περιουσιακών του στοιχείων αξίας 3,79 δισ.! Τα εν λόγω διατάγματα που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αγωγής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, Αρ. Αγωγής 8400/2012. απαγόρευαν στον Αντρέα Βγενόπουλο να μετακινήσει εκτός Κύπρου οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο και να διαθέσει με οποιοδήποτε τρόπο, να προβεί σε οποιαδήποτε συναλλαγή ή να μειώσει την αξία οποιωνδήποτε περιουσιακών του στοι-

Πείτε μου ρε παιδιά, θυμάστε εσείς κάτι για 3,79 δισεκατομμύρια δολάρια που είναι παγωμένα; Μήπως το όνομα Βγενόπουλος σας λέει κάτι, διότι εμένα δεν...

χείων εντός ή εκτός Κύπρου μέχρι του ποσού των 3,79 δισ. Το ίδιο, μέχρι του ποσού των 3,79 δισ., ίσχυε και για τον «τοποτηρητή» που είχε αφήσει στην Κύπρο ο Βγενόπουλος, Ευθύμιο Μπουλούτα, ενώ για τον Κυριάκο Μάγειρα το ποσό έφτανε το 1,5 δισ.

• • • •

Καλή δουλειά αλλά

Από το ρεπορτάζ προέκυψε ότι οι δικηγόροι της διαχειρίστριας της Λαϊκής, που κεφαλοκλείδωσαν τον Βγενό και τους συν αυτών, προφανέστατα έκαναν πολύ καλή προετοιμασία για να φτάσουν πετύχουν την έκδοση τέτοιων διαταγμάτων, καθώς σύμφωνα με νομική πηγή «για να πετύχει κάποιος τέτοια προστακτικά διατάγματα παγκόσμιας εμβέλειας παγώματος περιουσιακών στοιχείων χρειάζεται και μεγάλη έρευνα και προσεκτική δουλειά». Και δεν ήταν εύκολο να βρει κανείς και να επιδώσει στον Βγενό τέτοιο διάταγμα. Όλα αυτά η διαχειρίστρια

τα έκανε στη βάση των γενικών εντολών της από την Αρχή εξυγίανσης που ήταν η ΚΤΚ.

• • • •

Η ΚΤΚ και το ασυμβίβαστο

Τα αντανάκλαστικά του κύρους των θεσμών της Κυπριακής Πολιτείας έθεσε υπό δοκιμασία, το δημοσίευμα της «Κ», 7/9/2014, για το εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα τάξης, αρχής, ασυμβίβαστου αλλά και σύγκρουσης συμφερόντων που προέκυψε για τη διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας κ. Χρυστάλλα Γιωρκάτζη, λόγω του γεγονότος ότι το δικηγορικό Γραφείο «Ανδρέας Γιωρκάτζης και Συνεταίροι ΔΕΠΕ» του συζύγου της κ. Γιωρκάτζη και της θυγατέρας αμφοτέρων, κ. Μαρίας Γιωρκάτζη, εκπροσωπούσε στα δικαστήρια την MIG και τον Α. Βγενόπουλο.

• • • •

Αλλαγή δικηγόρων

Στις 2/3/2015 η Διαχειρίστρια της Λαϊκής παραιτείται καταγγέλλοντας σύγκρουση συμφερόντων στην Αρχή Εξυγίανσης με αφορμή το γεγονός ότι η Αρχή (που είναι το Δ.Σ. ΚΤΚ) αποφάσισε στις 26/2/2015 να αλλάξει δικηγόρους στην υπόθεση κατά Βγενόπουλου, χωρίς κανείς να ενημερώσει την ίδια. Κατάγγειλε ακόμα ότι οι δικηγόροι που διορίστηκαν είχαν εξασφαλίσει δάνειο με ευνοϊκούς όρους από τον Βγενό. Στην επιστολή της προς την Αρχή, η Διαχειρίστρια επανέφερε στην επιφάνεια θέμα ασυμβίβαστου για τη διοικήτρια της ΚΤΚ, αναφερόμενη στις σχέσεις Βγενόπουλου με την εταιρεία στην οποία εργαζόταν η κόρη της Χρ. Γιωρκάτζη και αποκάλυψε ότι η Μαρρίαννα Γιωρκάτζη εξακολουθούσε να εργάζεται στη δικηγορική εταιρεία του συζύγου της διοικήτριας Ανδρέα Γιωρκάτζη παρά τις δημόσιες διαβεβαιώσεις περί του αντιθέτου. Ουδείς όμως ενοχλήθηκε...

• • • •

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Νίκος Αναστασιάδης

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ο οποίος προειδοποίησε άπαντες τους συνδικαλιστές ότι «κάποτε η υπομονή εξαντλείται» και είμαι πολύ περιεργος να δω τι θα κάνει.

Σπίτι και φυλακή

Έτσι η Διαχειρίστρια της Λαϊκής Άντρη Αντωνιάδου πήγε σπίτι της και ο δικηγόρος που εξασφάλισε το πάγωμα των 3,79 δισ. Βγενόπουλου, ο Παναγιώτης Νεοκλέους, κατέληξε στις Κεντρικές Φυλακές για δύομισι χρόνια ύστερα από απόφαση του Κακουργιοδικείου, σύμφωνα με την οποία καταδικάστηκε για συνωμοσία, της οποίας ιθύνων νους κατά το δικαστήριο ήταν άλλος! Με έναν θάνατο, μια εκδίωξη και δύομισι χρόνια φυλακή στον δικηγόρο που προσπάθησε να σώσει τα λεφτά του κοσμάκη, «αποδόθηκε δικαιοσύνη» για το σκάνδαλο της οικονομίας... Καλά κρασιά!

• • • •

Άνευ απαντήσεως

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί -έτσι ώστε ο εξευτελισμός μας να γίνει τέλειος ότι μετά την ανάληψη της υπόθεσης από άλλους δικηγόρους δεν υπήρξε καμία πληροφορία όσον αφορά την τύχη της συγκεκριμένης και βαρύτερης αίτησης, όπως λέει και ο ΣΥΚΑΛΑ και ουδεμία πληροφορία για την τύχη της υπόθεσης Βγενόπουλου η οποία επειδή είναι αστική συνεχίζεται κοινώς λέει αν ο τελευταίος πέθανε. Είναι κανείς αρμόδιος σε θέση να μας πει κάτι σχετικό; Πάντως, απάντησιν στον ΣΥΚΑΛΑ δεν είδα.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Η Κύπρος χρειάζεται στρατηγικό σχεδιασμό

Πιστεύω πως η αναγκαιότητα για ένα μεσοπρόθεσμο και μακροχρόνιο σχεδιασμό για τη χώρα που θα ξεκαθαρίζει τη στρατηγική που θέλουμε για τη χώρα μας αναγνωρίζεται απ' όλους. Το ζήτημα είναι να τον κάνουμε πράξη. Να ξεπεράσουμε την καθημερινότητα, τη συζήτηση που περιορίζεται στα ζητήματα της επικαιρότητας που καθορίζονται, πολλές φορές, με ένα ανορθόδοξο τρόπο. Αυτές τις μέρες η συζήτηση έχει να κάνει με ζητήματα δομικά. Δεν θα αναφερθώ στον τρόπο που εξελίχθηκε και εξελίσσεται η συζήτηση, όχι από απαξίωση αλλά από βαθιά στεναχώρια.

Ο καθένας ταμπουρώνεται για να διαφυλάξει το «γνήπεδο» του, ξεκινώντας ή παραμερίζοντας την ουσία της συζήτησης. Ποια Κύπρο θέλουμε να έχουμε σε δέκα και δεκαπέντε χρόνια. Και πως αν κάναμε αυτή τη πράξη πριν από δέκα ή πριν από δεκαπέντε χρόνια σήμερα δεν θα κάναμε τη συζήτηση με τον τρόπο που την κάνουμε. Ποτέ δεν είναι αργά. Ας κάνουμε αυτή τη συζήτηση σήμερα.

Χρειάζεται να συζητήσουμε, να αποφασίσουμε και να υλοποιήσουμε πως θέλουμε να είναι η χώρα μας το 2030. Αυτό χρειάζεται να το κάνουμε χωρίς αναβολή, να πείσουμε πως η πολιτική βούληση για να αλλάξουμε τον τόπο μας είναι δεδομένη. Και χρειάζεται να γίνει μια συνολική συζήτηση με ορθολογισμό και νηφαλιότητα. Να καθοριστούν οι προτεραιότητες και να τις ακολουθήσουμε. Όταν το κάνουμε αυτό θα είναι πολύ πιο εύκολη η

διαχείριση των ζητημάτων που θα προκύπτουν. Θα ξέρουμε τι θέλουμε και πως θα διορθώνουμε τα όσα προκύπτουν, γιατί πάντα θα προκύπτουν. Να αποφασίσουμε λοιπόν πως θέλουμε να είναι οι δεκαοκτάχρονοι σε δώδεκα χρόνια, όταν θα αποφοιτούν τα πρωτάκια που θα πάνε τον Σεπτέμβριο στο δημοτικό. Να αποφασίσουμε σήμερα τους τομείς που θέλουμε να στηρίξουμε την οικονομία μας. Να αποφασίσουμε πως θέλουμε το κράτος να αντιμετωπίζει τους πολίτες του, όλους εμάς, και να εφαρμόσουμε τις λύσεις για αύξηση της διαφάνειας και μείωσης της γραφειοκρατίας και της διαφθοράς.

Εμείς στον Δημοκρατικό Συναγερμό ξεκινήσαμε αυτή τη συζήτηση. Το έναυσμα το έδωσε ο πρόεδρος της παραταξίας μας, ο Αβέρωφ Νεοφύτου, πριν από δύο βδομάδες από το βήμα του Παγκύπριου Συνεδρίου του κόμματός. Αναφέρθηκε σε μεγάλη λεπτομέρεια στο πως ο Συναγερμός θέλει τη χώρα μας σε δώδεκα χρόνια, το 2030. Για τις δυνατότητες που έχουμε αξιοποιώντας την τεχνολογία για να μετατρέψουμε την Κύπρο σε μία χώρα που θα δημιουργεί καινοτομία μέσω τεχνολογίας αιχμής. Που όχι μόνο θα συγκρατεί τους καλύτερους αλλά θα τους προσελκύει. Που θα αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο το ισχυρότερο περιουσιακό στοιχείο που έχει, τους ανθρώπους της και τα μυαλά τους. Μια χώρα που χρειάζεται να προχωρήσει στην ψηφιακή εποχή, που θα εφαρμόσει τη διαφάνεια και θα καταργήσει τη γραφειοκρατία που δημιουργεί διαφθορά.

Ο προσανατολισμός μιας χώρας μπορεί να καθοριστεί μόνο με

στρατηγικό σχεδιασμό. Οι υποδομές για τον οποιοδήποτε τομέα, από τον πιο μικρό στον πιο μεγάλο δεν μπορούν να γίνουν από τη μια μέρα στην άλλη και σίγουρα δεν μπορούν να ολοκληρωθούν αν δεν βάλουμε σωστά τα θεμέλια για την όποια ανάπτυξη. Πέραν των ζητημάτων της ανάπτυξης και των προτεραιοτήτων στην οικονομία, χρειάζεται να δούμε και τις βασικές δομές της χώρας μας.

Δεν υποτιμώ τον πλούτο της χώρας ούτε τις δομές που χρειάζονται να γίνουν στη ναυτιλία, στον τουρισμό, στις υπηρεσίες. Κάθε άλλο. Χρειάζεται όμως περισσότερο παρά ποτέ να επαναπροοριόσουμε την ποιότητα ζωής που θέλουμε να έχουμε ως πολίτες. Και αυτή καθορίζεται πρωτίστως από την παιδεία και την υγεία που παρέχουμε. Βασική προϋπόθεση είναι ο καθορισμός των προτεραιοτήτων που έχουμε. Από όλους. Οι μαθητές στην παιδεία, οι ασθενείς στην υγεία.

Η πολιτική βούληση του Δημοκρατικού Συναγερμού για να φτιάξουμε την Κύπρο του 2030 είναι δεδομένη. Θα ξεδιπλωθεί τους επόμενους μήνες με συγκεκριμένες δράσεις, ουσιαστικές δράσεις. Μπορεί κάποιος να σκέφτεστε πως είναι μακριά το 2030. Δεν είναι μακριά. Είναι μόλις δώδεκα χρόνια. Όσο ο σχολικός κύκλος, τρεις τετραετίες, σχεδόν δύομισι πενταετίες. Είναι ο συντομότερος στρατηγικός σχεδιασμός που μπορούμε να κάνουμε. Τον χρωστάμε στις χαμένες γενιές του τόπου μας, τον χρωστάμε σίγουρα στα παιδιά μας.

Βουλευτής ΔΗΣΥ Λευκωσίας
twitter: @dmdemetriou

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Η παγίδα των συντεχνιών

«**Όταν** ο λίμπουρας (μυρμήγκι) βγάλει φτερά, τα αποτελέσματα είναι μοιραία. Φαίνεται ότι οι συντεχνίες των γιατρών και των εκπαιδευτικών έπessαν στην παγίδα των δικών τους μεγάλων κερών των κέρων φτερών που ως άλλοι Ίκαροι έβαλαν στην πλάτη τους. Μπέρδεψαν τα δικαιώματα των εργαζομένων, με το σύστημα διοίκησης. Επικειρούν να γίνουν «βασιλιάδες στη θέση του βασιλιά», αλλά από την πίσω πόρτα και χωρίς να έχουν καμία ευθύνη. Από την άλλη, οι νεοφώτιστοι υπουργοί ακόμη δεν κατάλαβαν ότι έχουν εξουσία στα χέρια τους. Ακόμη δεν αντιλήφθηκαν ότι δεν γίνεται δουλειά, με το να «γλύφουν» τους συγχωρητικούς φορτώνοντας τον λογαριασμό τους φορολογούμενους πολίτες. Η Πολιτεία τους προσφέρει λιμουζίνες, φρουρούς και τους αδροπληρώνει, για να προστατεύουν το δημόσιο συμφέρον και όχι για να μοιράζουν θέσεις και αυξήσεις, σε ανθρώπους που δεν αξίζουν ή σε συντεχνιακούς. **Κοινή είναι** η διαπίστωση ότι είναι προβληματικό και οι τομείς της δημόσιας υγείας και της δημόσιας παιδείας. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι οι πλούσιοι και οι εξουσιαστές, τρέχουν στο εξωτερικό για να βρουν την υγεία τους και στα ιδιωτικά σχολεία για να μορφώσουν τα παιδιά τους. Και όλα αυτά, ενώ στο Δημόσιο δαπανούνται τεράστια ποσά. Αλλά φαίνεται ότι τα λεφτά των φορολογούμενων πολιτών, πάνε στον πόθο των δαναΐδων. Ο κόμπος έφτασε στο χτένι και είναι καιρός να τεθούν συστήματα αξιολόγησης και ελέγχου ποιότη-

τας και των γιατρών και των εκπαιδευτικών. Απλά μια σοβαρή και ανεξάρτητη επιτροπή, η οποία θα ελέγχει τις ιατρικές διαδικασίες, αν τηρούνται τα πρωτόκολλα και σίγουρα να διερευνά τα ιατρικά λάθη. Και πάλι απλά στην εκπαίδευση, να γίνουν ανεξάρτητες εξετάσεις των παιδιών, στην αρχή και στο τέλος του χρόνου, ώστε να διαπιστώνεται αν έμαθαν και πόσα οι μαθητές. Ταυτόχρονα θα αξιολογείται και ο εκπαιδευτικός, αν κάνει σωστά τη δουλειά του.

Πρέπει επιτέλους να σταματήσει και αυτή η θλιβερή ιστορία με την άσκηση διοίκησης, από γιατρούς και εκπαιδευτικούς. Είναι τραγικό, άξιοι γιατροί να παροπλίζονται για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν λίγα περισσότερα ευρώλάκια, μέσω μιας διευθυντικής θέσης. Και είναι μια εξαιρετικά τραγική, χαρακτηριστική δασκαλία να εγκαταλείπουν τις τάξεις, για να ασκούν τάχα διοίκηση. Αποτέλεσμα, είναι οι περισσότεροι να μην μπορούν να αντεπεξέλθουν και έτσι εμφανίστηκαν τα φαινόμενα των κύκλων στα Δημοτικά και του διαχωρισμού σε Γυμνάσια και Λύκεια, άρα του πολλαπλασιασμού των διευθυν-

“

Και όταν μπει στο Δημόσιο και όταν απλά κτυπάς την κάρτα εισόδου και εξόδου δεν σε ενοχλεί κανείς, έστω και αν δεν κάνεις τίποτα.

τών θέσεων. Και όπως έλεγε σοβαρός διευθυντής, μακάρι να είχα δύο καλούς βοηθούς και δεν χρειάζομαι τους υπόλοιπους 20 βοηθούς διευθυντές.

Για δεκαετίες αποτελούσε και εν μέρει αποτελεί προϋπόθεση η έκδοση κομματικής ταυτότητας, για την εξασφάλιση μιας θεσούλας στο Δημόσιο, έστω και έκτακτης. Και όταν μπει μέσα και όταν απλά κτυπάς την κάρτα εισόδου και εξόδου δεν σε ενοχλεί κανείς, έστω και αν δεν κάνεις τίποτα. Τα συστήματα ελέγχου είναι ανύπαρκτα, ενώ και οι αξιολογήσεις των «αρίστων» μόνο γέλωτα προκαλούν. Στις μεγάλες ιδιωτικές εταιρίες αποτελεί κοινό μυστικό ότι κάθε χρόνο πρέπει κάποιος, γύρω στο 10%, να απολύονται, ώστε να πολλαπλασιάζεται η παραγωγικότητα. Λόγω του γεγονότος αυτού, αποτελεί κανόνα σε όλες τις προηγμένες χώρες, ότι οι μισθοί στον δημόσιο τομέα, είναι χαμηλότεροι, από τους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα.

Στο Ισραήλ βρήκαν τη χρυσή τομή και προσφέρουν υψηλούς μισθούς σε όσους δημοσίους υπαλλήλους επιλέξουν την εργοδότηση με το καθεστώς των συμβολαίων και χαμηλούς μισθούς, σε όσους επιλέγουν τη μονιμότητα. Το σύστημα αυτό ισχύει και στις προηγμένες. Συνήθως αυτοί που προάγονται είναι αυτοί που επιλέγουν τα συμβόλαια. Στη Βρετανία και σε άλλες χώρες, οι εκπαιδευτικοί είναι με το καθεστώς των συμβολαίων, τα οποία ανανεώνονται μόνο αν είναι ικανοποιημένοι οι γονείς και μαθητές και άρα έχουν θετικά αποτελέσματα. Λύσεις υπάρχουν πολλές, φτάνει να μην εφαρμόζονται επί των ερειπίων.

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ / Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ο Πρόεδρος τα βάζει με τον συνδικαλισμό

Μπορούν οι κυβερνήσεις να τα βάλουν με τις συντεχνίες; Και αν ναι, μέχρι πού μπορούν να το πάρουν πριν να καούν; Ήταν δεκαετία του 1980, που το δίδυμο Ρόναλντ Ρήγκαν και Μάργκκαρετ Θάτσερ σημείωνε το δικό του στιγμή σε ΗΠΑ και Αγγλία αντίστοιχα, βάζοντάς τα με τον κρατισμό αλλά και με τις συντεχνίες. Η Μάργκκαρετ Θάτσερ δεν είχε υποχωρήσει στα αιτήματα των ανθρακωρύχων και στις απεργίες τους, όπως και ο Ρόναλντ Ρήγκαν με τους ελεγκτές ενέδριας κυκλοφορίας. Όσο κι αν για κάποιους η πολιτική τους επικρίνεται, πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν πως ακριβώς εκείνη η στάση τους, τους προσέδωσε επιπλέον πολιτικό βάρος. Το ίδιο δεν ισχύει βεβαίως παντού. Στην περίπτωση της Γαλλίας σήμερα, ο Εμανουέλ Μακρόν προωθεί σκληρές μεταρρυθμίσεις απέναντι σε πανίσχυρες συντεχνίες. Μεταρρυθμίσεις που έχουν ήδη οδηγήσει όχι μόνο στις μεγαλύτερες απεργίες από το 1995 αλλά και στην κατρακύλα της δημοτικότητας Μακρόν. Το αν αυτό θα αποβεί μοιραίο για την πολιτική του πορεία ή αν θα δικαιωθεί πολιτικά είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Τι γίνεται όμως στην Κύπρο και στην περίπτωση του Νίκου Αναστασιάδη; Ήταν φθινόπωρο του 2014, τότε που η Κύπρος προσπαθούσε να συμμορφωθεί με τις μνημονιακές της υποχρεώσεις όταν ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης αποκάλυπτε πως «το εράπιαξ είναι εδώ και καιρό υπό αξιολόγηση». Αυτή η τοποθέτησή του ήταν αρκετή για να προκαλέσει κύμα αντιδράσεων στην Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων και να οδηγήσει τον ηγέτη της Γλαύκο Χατζηπέτρου σε απειλές για απεργιακά μέτρα. Χρειάστηκε τότε να παρέμβει ο Νίκος Αναστασιάδης, καλώντας τον γενικό γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ στο Προεδρικό. Μία κίνηση που στόχο είχε να εκτονώσει την κρίση με τους συνδικαλιστές. Κίνηση που τελικά απέδωσε, οι συνδικαλιστές έβαλαν νερό στο κρασί τους και με ο Πρόεδρος, όπως λέγεται, να δίνει απλόχερα. Ασχέτως αν άφηνε εκτεθειμένο τον υπουργό του. Άλλωστε, μία νέα κρίση ήταν το τελευταίο πράγμα που μπορούσε να χειριστεί τότε η κυβέρνηση. Δύο χρόνια αργότερα και συγκεκριμένα λίγο πριν από τις βουλευτικές εκλογές του 2016, είχε ξεσπάσει μεγάλη κρίση στον τομέα της υγείας. Οι νοσηλευτές και συγκεκριμένα η Παγκύπρια Συντεχνία Νοσηλευτών, ζητούσε να ικανοποιηθεί το αίτημά για ανανέωση της επισημονικότητας του κλάδου και αναβάθμισή της σε κλίμακα Α8, με τον τότε υπουργό Υγείας Γιώργο Παμπορίδη να επισημαίνει πως τα αιτήματά τους έχουν ήδη ικανοποιηθεί. «Η ανανέωση των πτυχίων δεν είναι στο τραπέζι. Η κυβέρνηση δεν συζητά θέμα κλιμάκων Α8-Α10» έλεγε από το κρατικό κανάλι χαρακτηρίζοντας παλικάριοιμους και μαγκιές τις απειλές των νοσηλευτών για απεργία. Στο ίδιο περίπου πλαίσιο και η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού, ανοίγοντας μέτωπο λίγο πριν από μία δύσκολη εκλογική αναμέτρηση. Την κατάσταση πήρε στα χέρια του λίγο αργότερα ο Πρόεδρος, βρίσκοντας ως συναινετική λύση να παραχωρηθεί σταδιακά η Κλίμακα Α8, κλείνοντας το όλο ζήτημα και αποφεύγοντας τις περαιτέρω αντιδράσεις μέσα στον προεκλογικό. Δύο χρόνια αργότερα και λίγους μήνες μετά την επανεκλογή του, ο Πρόεδρος έχει ανοίξει μια σειρά μετώπων στην εσωτερική διακυβέρνηση, που προμνύουν πως τα πράγματα θα είναι ιδιαίτερα δύσκολα αυτή την πενταετία στην εσωτερική διακυβέρνηση. Ένα μέτωπο που δεν είμαστε σίγουροι αν θα άνοιγε προεκλογικά.

«Δεν θα επιτρέψω να μετατραπεί το κράτος σε συνδικαλιστικό φέουδο. Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν όλοι ότι υπάρχει Σύνταγμα, υπάρχουν Νόμοι, πρέπει να τους σεβόμαστε. Δεν διανοούμε να ακούω ότι αίρουν την εμπιστοσύνη συνδικαλιστικές οργανώσεις, σε αξιωματούχους του κράτους που δεν τους διορίζουν. [...] Κάνω πολλά υπομονή αλλά κάποτε η υπομονή εξαντλείται» είπε ο Πρόεδρος οργισμένα, στην πρώτη του επίσημη τοποθέτηση για τα ανοικτά μέτωπα της εσωτερικής διακυβέρνησης.

Δεν είμαστε σίγουροι για το πόσο έτοιμοι είναι ο Νίκος Αναστασιάδης να τα βάλει με τις οργανωμένες συντεχνίες και ποια είναι η σκοπιμότητα. Το ότι μέρος των συντεχνιών έχουν ξεκαθίσει πως πέραν από δικαιώματα έχουν και ευθύνες, είναι γεγονός. Όπως είναι γεγονός ότι πολλές συντεχνίες έχουν συμβάλει δραστικά στην κατοχύρωση συλλογικών εργασιακών δικαιωμάτων. Και αυτός ο διαχωρισμός οφείλει να γίνεται. Πολύ φοβόμαστε πως η νέα απόφαση του Προέδρου να κηρύξει πόλεμο σε συντεχνίες που προεκλογικά χάιδευε και καλόπιανε δεν θα αλλάξει την όποια κακή νοστοπρία τους, αλλά θα μας απομακρύνει ακόμα περισσότερο από τις μεταρρυθμίσεις που είχε προεκλογικά υποσχεθεί.

economidoun@kathimerini.com.cy

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗ. apetroulakis@kathimerini.gr

ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΑΜΗΤΑ

Ο ρόλος των ανεξάρτητων αρχών και αξιωματούχων

Ο ανεξάρτητες αρχές αποτελούν εργαλεία της δημόσιας διοίκησης τα οποία έχουν ανεξάρτητη διοικητική διάρθρωση. Η ουσία η υιοθέτηση και η εξάπλωσή τους στα σύγχρονα κράτη έγκειται στη διάσταση κράτους κοινωνίας αλλά και στους κλυδωνισμούς των αντιπροσωπευτικών θεσμών. Είναι επίσης αποτέλεσμα της συνεχούς κυμαινόμενης αμφισβήτησης των πολιτών έναντι της δημόσιας διοίκησης. Στην πολιτική επιστήμη, μάλιστα, θεωρείται πως η ύπαρξή τους αφορά και τη περαιτέρω σμίκρυνση της διάστασης κράτους – πολίτη. Αρκετές έρευνες καταδεικνύουν πως πολλά σύγχρονα κράτη της θεωρούν απαραίτητες, αφού αδυνατούν να χειριστούν ευαίσθητους τομείς της πολιτικής ζωής. Άποψη που ενστερνίζεται και η Ε.Ε. και γι’ αυτό με σχετικές οδηγίες την ενσωμάτωσε στις εθνικές έννομες τάξεις των κρατών μελών με τα ίδια να επικροτούν την απόφαση αυτή.

Στη χώρα μας, οι περισσότερες ανεξάρτητες αρχές αποτελούνται από ανεξάρτητους αξιωματούχους οι οποίοι απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας ενώ δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο του κράτους και της Πολιτείας. Ειθίσαι να είναι πρόσωπα γνωσμένα εμπετιστημονικού κύρους. Οι ανεξάρτητοι αξιωματούχοι που εμπίπτουν στο θεσμικό πλαίσιο αυτό, είναι σχεδόν αναμφισβήτητο πως οφείλουν να διατηρούν χαρακτηριστικά τα οποία εγγυώνται τον σκοπό της ύπαρξής τους. Αυτό σημαίνει πως προσφέρουν στον πολίτη μία πιο ευέλικτη διαδικασία ακρόασης αλλά και στον διοικούμενο την απρόσκοπτη πρόσβαση του στη μεταξύ τους επικοινωνία. Οι ανεξάρτητοι αξιωματούχοι έχουν ηθική και συνταγματική υποχρέωση έναντι του θεσμού που υπηρετούν. Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο, πως πρέπει να διακατέχονται από πλήρη ουδετερότητα και να φροντίζουν να διατηρούν ίσες αποστάσεις τόσο από την κοινωνία όσο και από το πολιτικό σύστημα. Έτσι, ενδυναμώνουν την αντικειμενικότητά τους για να αποτελούν ηθικό αρωγό χρηστής διοίκησης στη δημόσια υπηρεσία.

Σημαντικό, επίσης, χαρακτηριστικό των αξιωματούχων που εκπροσωπούν τα θεσμικά αυτά εργαλεία δημοκρατικότητας και διαφάνειας της διοίκησης είναι και η απρόσκοπτη συνεχής πολιτική ουδετερότητα που πρέπει να καλλιεργούν. Η ουσία της λειτουργίας και της δράσης τους δεν βρίσκεται στην έκθεση και τη συνεχή προβολή τους στα Μ.Μ.Ε αλλά στην αποστασιοποίηση τους από πολιτικές σκοπιμότητες

με γνώμονα πάντα την καλλιέργεια επαγγελματικής και επιστημονικής εξειδίκευσης και όχι της δημόσιας πολιτικής αντιπαράθεσης ή θέσης. Εάν οι αρχές δεν λειτουργούν αμερόληπτα μακριά από πολιτικές επιρροές, παρεμβάσεις και συνδιασκέψεις τότε υπάρχει κίνδυνος απώλειας της χρησιμότητας αλλά και της εγγυοδοσίας τους προς την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της χρηστής διοίκησης.

Στη χώρα μας χρειάζονται ακόμα να γίνουν πολλά σχετικά με τις ανεξάρτητες αρχές και την εξήλιξή τους, ειδικότερα όσον αφορά τις ίσες αποστάσεις που προανέφερα, οι οποίες αν δεν υπάρχουν ο ανεξάρτητος αξιωματούχος χάνει αμέσως το κριτήριο της αμεροληψίας και τίθεται υπό αμφισβήτησή η ουδετερότητά του. Η επικοινωνία και η ενημέρωση της κοινής γνώμης σίγουρα πρέπει να υπάρχει, αλλά να γίνεται με φειδώ και μόνο στα συμπεράσματα που προκύπτουν μέσα από τις διαδικασίες λειτουργίας που τις διέπουν. Όταν η ανεξάρτητη αρχή συμπεριφέρεται ατομικιστικά με πίστη μόνο στην προτεραιότητα του ατόμου έναντι του θεσμού και του σκοπού που υπηρετεί, καθιστά άμεσα τη δραστηριότητά του επιζήμια για όλο το φάσμα της δημόσιας διοίκησης και κατ’ επέκταση της κοινωνίας.

Εάν θέλουμε η λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος υπό το πρίσμα του δημόσιου μανταχτείται να προωθεί την ανάπτυξη ενός νέου πολιτικού φιλελευθερισμού έφτασε η ώρα να απασχολήσει τη Πολιτεία και την κοινωνία πως θα ξεκινήσει ένας δημόσιος διάλογος και να εξεύρουμε τους τρόπους που η κυπριακή δημόσια διοίκηση, οι ανεξάρτητοι αξιωματούχοι αλλά και οι ενεργοί πολίτες θα συνεργαστούν για τη δημιουργία ενός συνεχούς πρόσφορου εδάφους τόσο για αναπλαισίωση και συνεχιζόμενη σύγχρονικότητα με τις επιταγές της θωράκισης του σύγχρονου δημοκρατικού κράτους, αλλά και παράλληλα της προστασίας του από τη κάμψη των δημοκρατικών αντανάκλαστικών του.

ΥΓ. Μερικές από τις ανεξάρτητες αρχές και αξιωματούχους στην Κύπρο είναι: Ο γενικός εισαγγελέας ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η Επιτροπή Δημόσιας Υγηρεσίας, η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υγηρεσίας, Γραφείο Προγραμματισμού και ο γενικός ελεγκτής.

Ο κ. Ανδρέας Καραμήτας είναι πολιτικός επιστήμονας – εκπαιδευτής δημοσίων θεσμών Β.Σ. – ΜΣ.

Ο Μιχάλης Τσικαλάς απουσιάζει.

ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΝΟΥΡΗ

Φτιάχνουμε το σήμερα κοιτάζοντας το αύριο

Το πείσμα και το γινάτι του περήφανου λαού μας ήταν η γενεσιουργός αιτία για την δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας πίσω στο 1960. Το ίδιο πάθος λειτούργησε σαν η κινητήριος δύναμη για την ανοικοδόμηση του κράτους μετά την καταστροφή του ’74. Χρόνια μετά το όραμα για μια καλύτερη πατρίδα που δεν αποδέχεται μοιρολατρικά τη μοίρα της μας οδήγησε στην πόρτα της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας, καθιστώντας μας πλήρως και ισότιμο μέλος. Το ίδιο πάθος, η ίδια θέληση, μας έβγαλαν ξανά από τον βούρκο της οικονομικής καταστροφής του 2013.

Σήμερα μόλις πέντε χρόνια μετά, πατώντας στις στέρες βάσεις τις οποίες μαζί κτίσαμε με κόπο και ιδρώτα και παρά την απογοήτευση για τη στασιμότητα που παρατηρείται στο Κυπριακό, δικαιούμεστε να ατενίζουμε με αισιοδοξία το μέλλον στη νέα και ιδιαίτερα απαιτητική εποχή. Σ’ αυτή νέα περίοδο της παγκοσμιοποίησης και των μεγάλων προκλήσεων, την ώρα που πολλοί διστάζουν, ο Δημοκρατικός Συναγερμός εισέρχεται με αποφασιστικότητα, αξιοποιώντας το συγκριτικό πλεονέκτημά μας. Τη σταθερή αξία του λαού και των νέων μας. Τα προοδευτικά μυαλά και τις αξιοθαύμαστες δεξιότητες τους. Μπορεί να πετύχαμε την έξοδο από την μνημονιακή περίοδο, τη σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος, την ανάκαμψη της οικονομίας μας, τη δραστηκή μείωση της ανεργίας, παραμένουμε όμως αθεράπευτα φιλόδοξοι. Θέλουμε να περάσουμε στην επόμενη μέρα, να συμβαδίσουμε με την πρόοδο και την τεχνολογία και να συγκριθούμε με τους καλύτερους. Οραματιζόμαστε την Κύπρο του 2030, μια χώρα σύγχρονη και τεχνολογικά προηγμένη στην οποία το όραμα των γονιών για τα παιδιά τους να μην είναι η επαγγελματική τους αποκατάσταση στο Δημόσιο.

Θέλουμε τη διακυβέρνησή μας, σύντομα να παρουσιάζει τη νέα κρατική ιστοσελίδα που θα χαιρετά τον χρήστη με το μικρό του όνομα, που θα τον υπενθυμίζει ότι πρέπει να ανανεώσει την άδεια οδήγησης του και που θα τον ρωτά εάν θα ήθελε να ξαναπάει διακοπές στο ίδιο κατάλυμα όπως και την προηγούμενη χρονιά. Θέλουμε η μόνη υπηρεσία για την οποία θα απαιτείται η διαποριστική επαφή με το κράτος να είναι ο γάμος, το διαζύγιο και οι κτηματικές αγοραπωλησίες. Θέλουμε να κάνουμε τη χώρα μας καλύτερη μέσω της ψηφιοποίησης της λειτουργίας του. Γιατί αποδεδειγμένα όσο αυξάνεται η ψηφιοποίηση των παρεχομένων υπηρεσιών, τόσο μειώνεται η διαφθορά αφού χάνεται η πελατειακή σχέση μεταξύ πολίτη και κράτους.

Με όραμα την Κύπρο του 2030, κτίζουμε τη σύγχρονη χώρα του σήμερα με το βλέμμα καρφωμένο στο ευοίωνο αύριο. Θέλουμε να μοιάσουμε στους καλύτερους, να τους συναγωνιστούμε και κάποια στιγμή να τους προσπεράσουμε. Τα μνημόνια είναι ελπιδοφόρα. Εφαρμόσαμε την ενιαία διαδικτυακή πλατφόρμα Αριόδνη που εξελίσσεται σε ηλεκτρονικό κέντρο εξυπηρέτησης του πολίτη με ηλεκτρονική πρόσβαση σε πέραν των 80 κρατικών υπηρεσιών. Θεσμοθετήσαμε τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, προχωρούμε με την εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής η οποία θα επιφέρει εξοικονομήσεις εκατομμυρίων. Κτίζουμε την ηλεκτρονική υγεία, εισαγάγαμε την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση του κοινού σε ουσιώδεις υπηρεσίες όπως το Τμήμα Φορολογίας, το Κτηματολόγιο, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η κρίση μας έδωσε την ευκαιρία να αλλάξουμε. Να απαλλαγούμε από παθογένειες του παρελθόντος που μας κρατούσαν πίσω. Αδράξαμε την ευκαιρία και σήμερα προσπαθούμε για εκείνο το κράτος που θα υπηρετεί τον πολίτη και όχι ο πολίτης το κράτος. Στο τέλος της πρώτης πενταετίας παραδώσαμε για πρώτη φορά μικρότερο δημόσιο τομέα. Προωθήσαμε τη δημιουργία ευέλικτων Υφυπουργείων Ναυtilias και ελπίζουμε σύντομα και Τουρισμού. Καταργήσαμε έξι ζημιόγρους ημικρατικούς Οργανισμούς και συστήσαμε σύγχρονους θεσμούς όπως το Διοικητικό Δικαστήριο και την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων. Θέσαμε τις βάσεις για ένα νέο, αξιόπιστο, σύγχρονο και δυναμικό μοντέλο ανάπτυξης. Ένα μοντέλο ανάξιο των απαιτήσεων των πολιτών. Το όραμά μας για μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα, που καλλιεργεί ευκαιρίες, που δίνει τη δυνατότητα στους ικανότερους να διακριθούν, που προσελκύει επενδυτές και δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας με προοπτική, δεν είναι ούτε ουτοπικό ούτε εξωπραγματικό. Παίρνει σάρκα και οστά. Επενδύουμε στο εθνικό κεφάλαιο των ανθρώπων μας και στην αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων της χώρας μας, ξεκλειδώνοντας τη δημιουργική Κύπρο της ποιότητας και της δημιουργίας. Την Κύπρο του 2030.

Ο κ. Νίκος Νουρής είναι βουλευτής Λευκωσίας και αντιπρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Το απόλυτο μπάχαλο

Συγγνώμη που θα το θέσω τόσο ωμά αλλά είμαστε σίγουροι ότι αυτοί που μας κυβερνούν πάνε καλά (σε επίπεδο κλινικής διάγνωσης εννοώ). Και γιατί το θέτω τόσο ωμά; Γιατί απλούστατα όλα όσα συμβαίνουν τις τελευταίες ημέρες σ’ αυτό το ερώτημα οδηγούν τον κάθε σκεπτόμενο πολίτη, ο οποίος καλείται καθημερινά να παρακολουθήσει το μπάχαλο που εκτυλίσσεται μπροστά στα μάτια του. Διότι περί αυτού πρόκειται. Πώς αλλιώς να το ονομάσει κανείς εκτός από μπάχαλο;

Ο υπουργός Παιδείας έχει πάρει σβάρνα τα κανάλια, δηλώνοντας πως υπάρχουν εκπαιδευτικοί, οι οποίοι είναι ανεπαρκείς γιατί έχουν ψυχολογικά προβλήματα. Μάλιστα, υψώνοντας τον τόνο της φωνής του μας είπε πως αν θέλουμε να βάλουμε το μαχαίρι στο κόκκαλο τότε οφείλουμε να

λέμε αυτές τις αλήθειες. Γι’ αυτό, όπως είπε, πρέπει να αλλάξει το σχέδιο αξιολόγησης. Αλλά μέχρι να αλλάξει το σχέδιο αξιολόγησης δεν μας είπε ο από μηχανής-Χαμπαουρή, τι θα απογίνουν τα παιδιά τα οποία θα συνεχίσουν να διδάσκονται από τους «ψυχολογικά διαταραγμένους» εκπαιδευτικούς;

Δεν μας είπε βέβαια ούτε και τι έκανε τόσα χρόνια ως διευθυντής, επιθεωρητής ή δεν ξέρω και εγώ τι άλλο, ώστε να απομακρυνθούν όλοι αυτοί οι προβληματικοί εκπαιδευτικοί, ούτε θυμάμαι να τον είχα ακούσει να βγαίνει κάπου και να κάνει ένα τέτοιο αγώνα. Για να είμαι ειλικρινής πριν γίνει υπουργός δεν είχα ακούσει καν τον όνομά του, πόσω μάλλον τον οποιοδήποτε αγώνα του να βάλει το μαχαίρι στο κόκκαλο.

Άρα δηλαδή ο κ. Χαμπαουρήs περίμενε να υπουργοποιηθεί για να ευαισθητοποιή-

σει; Πριν από το υπουργικό του την έθαβε την ευαισθησία του και πως του επέτρεπε η συνειδησή του να αφήνει προβληματικούς εκπαιδευτικούς να μεγαλώνουν γενιές και γενιές; Με την ίδια λογική ο κ. Καδής πως και δεν πήρε χαμπάρι αυτές τις περιπτώσεις;

Ή πήρε χαμπάρι αλλά δεν έκανε τίποτα; Και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ούτε και αυτές πήραν χαμπάρι; Τι στο καλό συμβαίνει σ’ αυτό το κράτος; Μας εμπαίζουν όλοι ενορχηστρωμένα;

Και να ήταν μόνο ο από μηχανής-Χαμπαουρήs; Είναι και ο κ. Ιωάννης Νικολάου με τις φοβερές αποκαλύψεις του. Που αποφάσισε κι αυτός τώρα, ασχέτως αν είναι στην ίδια θέση εδώ και μια εξαετία, να μας πει πως θα εκπλαγούμε με το ποια άτομα μπορεί να βρίσκονται στην κορυφή της πυραμίδας της εμπορίας ναρκωτικών. Έσπευσε μάλιστα να μας διευκρινίσει πως

δεν αναφέρεται συγκεκριμένα. Και μ’ αυτή τη διευκρίνιση θεωρεί πως «καθάρισε». Δεν του περνάει από το μυαλό πως ο σκεπτόμενος πολίτης ευλόγως θα διερωτηθεί πως γίνεται να μη μιλάει συγκεκριμένα αλλά να δηλώνει πως θα εκπλαγούμε; Είναι με βάση τις προβλέψεις της αστρολογίας που το λέει;

Είναι γιατί πήγε σε μάγισσες και χαρτορίχτρες; Είναι γιατί κάποιος του διάβαζε το χέρι; Διότι διαφορετικά δεν εξηγείται η δήλωσή του. Από τη μία δεν αναφέρεται λέει σε συγκεκριμένα άτομα, από την άλλη όμως λέει πως θα εκπλαγούμε για το ποια άτομα μπορεί να είναι στην κορυφή της εμπορίας ναρκωτικών, διότι μπορεί να είναι και άτομα που θαμαζόμαστε για την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Συγγνώμη κύριε υπουργέ αλλά πραγματικά πιστεύετε ότι αυτή την τρικυμία εν κρανίω την οποία εσείς συμπυκνώσατε σε μια δή-

λωση, εμείς πρέπει να την εκλάβουμε ως ένδειξη σοβαρότητας; Και γιατί να την εκλάβουμε ως ένδειξη σοβαρότητας όταν όλα αυτά τα χρόνια δεν είδαμε καμία σοβαρή ενέργεια για να ξηλώσετε τον υπόκοσμο αλλά αντ’ αυτού βλέπουμε τον υπόκοσμο να σας παραδίδει και μαθήματα ήθους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (έλεος πλέον).

Πού να επεκταθώ στο τομέα της Υγείας ή στις αποκαλύψεις του Διπλάρου (δυστυχώς δεν με παίρνει το μέγεθος της στήλης). Γι’ αυτό σας λέω. Σκέτο μπάχαλο. Και το δυστύχημα είναι πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν φαίνεται να το αντιλαμβάνεται. Διότι αν το αντιλαμβάνονταν θα έκανε κάτι για να μας «σώσει» από την προβληματικά αβάσταχτη ελαφρότητα των «εκλεκτών» του.

elenixenou11@gmail.com

Δεν έχουμε φέουδα ούτε και θα αποκτήσουμε ποτέ από τη θέση μας

Του **ΧΑΡΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ**

Λίγο πολύ ήταν αναμενόμενη η τοποθέτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας για στήριξη του ΥΠΠ. Θεωρώ όμως πως με την όλη δήλωσή του προκάλεσε νέα θλίψη και νέο αίσθημα απογοήτευσης σε όλους εκπαιδευτικούς και τις εκπαιδευτικές οργανώσεις. Τι ανέμενε δηλαδή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Να ευχαριστήσουμε τον ΥΠΠ κ. Κώστα Χαμπιαούρη για τα πιο κάτω;

1. Που αναστάτωσε όλα τα σχολεία και τους εκπαιδευτικούς με τις δηλώσεις του για την ασφάλεια και την υγεία στα σχολεία;

2. Που απαξίωσε με δηλώσεις του στα μάτια της κοινωνίας εντελώς αναίτια και απρόκλητα όλους εκπαιδευτικούς, για να προωθήσει πιο άνετα ίσως στη συνέχεια τις πολιτικές του;

3. Που δεν διατάζει διοικητική έρευνα για να διαφανεί ποιος και γιατί διέρρευσε σκόπιμα στον Τύπο προσωπικά δεδομένα του συναδέλφου για τον οποίο διεξάγεται διοικητική έρευνα πριν καν αυτή να αρχίσει;

4.Που προσέβαλε δημόσια την αξιοπρέπεια του προέδρου και του γενικού γραμματέα της ΠΟΕΔ προσπαθώντας να τους εμπλέξει εντελώς άδικα στην διοικητική έρευνα;

5. Που αναστάτωσε γενικά τον χώρο της Παιδείας εντελώς ακρέαστα και χωρίς καμία απολύτως πρόκληση;

Για όλα τα πιο πάνω που έγιναν σε βάρος μας και σε βάρος της παιδείας από τον ΥΠΠ, αποφασίσαμε ομόφωνα και δημοκρατικά κ. Πρόεδρε της Δημοκρατίας, απλώς και μόνο να διαμαρτυρηθούμε για όλα όσα απαράδεκτα έγιναν, ζητώντας να συζητηθούν τη δεδομένη στιγμή μόνο τα θέματα ασφάλειας και υγείας στα σχολεία μας, όπως επιτάσσει η ανάγκη. Δεν αποτελεί δημοκρατικό δικαίωμά μας ούτε να υπερασπιστούμε τον εαυτό μας ούτε να υπερασπιστούμε την αξιοπρέπεια των εκπαιδευτικών; Θα πρέπει δηλαδή να κλείσουμε το στόμα για να μην ενοχλούμε;

Αυτή η ελάχιστη αντίδραση και έκφραση από όλους τους εκπαιδευτικούς και τις οργανώσεις τους θεωρείται από την κυβέρνηση σας ως άκρατος συνδικαλισμός και υπερβολική συνδικαλιστική αντίδραση; Ούτε φέουδα έχουμε ούτε και θα αποκτήσουμε από τη θέση μας. Απλώς έχουμε κάθε δημοκρατικό δικαίωμα να εκφράζουμε τη δυσανεξία μας όταν θυγώμαστε άδικα και αναίτια και αυτό πράγμα και θα συνεχίσουμε να πράττουμε ως ελεύθεροι άνθρωποι.

Με όλο τον σεβασμό, πιστεύω πως με τη σημερινή σας δήλωση που προφανώς είχε στόχο την στήριξη του ΥΠΠ, αδικείτε πολύ όλο τον εκπαιδευτικό κόσμο, διατηρώντας την αναστάτωση που ο ίδιος ο υπουργός της κυβέρνησής σας δημιούργησε στην Παιδεία.

Είναι φανερό τόσο από τη δική σας δήλωση αλλά και την εργαλαβική προσπάθεια στελεχών της κυβέρνησής σας τις τελευταίες μέρες πως γίνεται μια ανεξήγητη προσπάθεια διασυρμού των εκπαιδευτικών μας και των εκπαιδευτικών τους οργανώσεων στα μάτια της κοινωνίας. Τα όσα σας μετέφερε ο ΥΠΠ για το ατυχές περιστατικό σε βάρος μας, δεν είναι όλα όσα πραγματικά συνέβησαν, δεν εξηγείται αλλιώς η δήλωσή σας σε βάρος μας. Ζητήσαμε να ακούσετε και τη δική μας άποψη αλλά αυτό δεν έγινε.

Ταπεινή μου γνώμη είναι πως την κρίση στην παιδεία τη δεδομένη στιγμή, αναίτια και απρόκλητα δημιούργησε ο ΥΠΠ και είναι ο ίδιος που θα πρέπει να βρει τρόπο να επαναφέρει την ομαλότητα, πριν από το κλείσιμο της σχολικής χρονιάς. Είναι γι' αυτό που η δική σας δήλωση με όλο τον σεβασμό, πιστεύω πως σε καμία περίπτωση δεν βοηθάει τη συνέχεια, αλλά πιθανόν να δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα.

Λυπάμαι πολύ, αλλά εγώ προσωπικά για πάρα πολλούς λόγους που ίδιος γνωρίζει καλύτερα, δεν θα τον ευχαριστήσω. Αναμένω να ανασκευάσει όλα όσα ο ίδιος είπε και δημιουργήσει σε βάρος μας και μας οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Διευκρινίζω πως όλα όσα γράφω στο άρθρο μου είναι η προσωπική μου άποψη.

Ο κ. Χάρης Χαράλαμπος είναι γεν. γραμματέας ΠΟΕΔ και μέλος της εκτελεστικής Γραμματείας της Α.Κί.ΔΑ.

Στιγμιότυπο από την τελετή αποφοίτησης της Ναυτικής Ακαδημίας των Ηνωμένων Πολιτειών την οποία παρακολούθησε και ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ.

Με τη σφραγίδα του Τ. Χατζηδημητρίου

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Ο Τάκης Χατζηδημητρίου καταγράφει εξελίξεις, εξιστορεί, ερμηνεύει. Στο βιβλίο του με τίτλο «Κύπρος 1950-1959. Το τέλος του αλυτρωτισμού», εκδόσεις Παπαζήση, καταγράφει όσα ο ίδιος έτυχε να γνωρίζει, όσα ο ίδιος συνμιλώντας με πρωταγωνιστές της εποχής έγινε κοινωνός τους, και όσα άλλοι μέτοχοι της ιστορικής αυτής περιόδου γράφουν –και ο συγγραφέας παραθέτει αποσπάσματα από τα έργα και τις ερμηνείες τους.

Το βιβλίο αυτό θεωρώ ότι διαθέτει ένα κρίσιμης σημασίας συγκριτικό πλεονέκτημα: ο συγγραφέας καταγράφει εξελίξεις, εκθέτει με σαφήνεια τις πηγές του αλλά δεν μένει ως ένας απόμακρος συντάκτης ενός εκδοτικού έργου. Ο συγγραφέας είναι μάχιμος πολιτικός, εκτίθεται στη δημόσια σφαίρα, κρίνει, τοποθετείται, λέει με θάρρος αυτό που ο ίδιος θεωρεί πως θα μπορούσε να ήταν χρήσιμο για τον τόπο. Αυτό το χαρακτηριστικό ταιριάζει με τη συνολική του πολιτική σταδιοδρομία. Με γνώμονα τη ρεαλιστική ανάλυση των δεδομένων, παίρνει θέσεις και ασκεί κριτική σε όσα, κατά την κρίση του, θα μπορούσαν να εξελιχθούν διαφορετικά αλλά αυτό δεν κατέστη δυνατό από έλλειψη αναλυτικής και πνευματικής επάρκειας της τότε ε/κ ηγεσίας.

Το βιβλίο δείχνει μία σημαντική ικανότητα του συγγραφέα: ότι είναι ίσως ο μόνος πολιτικός της γενιάς

του που είναι σε θέση να αναθεωρεί απόψεις και να δείχνει σε όλους ότι ο αναθεωρητισμός ταιριάζει σε ηγετικές προσωπικότητες με εκτόπισμα, με ήθος, με βαθεία αγάπη για την Κύπρο.

Γι' αυτό και ο Τ. Χατζηδημητρίου είναι σε θέση να ανανεώνει τον λόγο του, καθώς είναι σε θέση να εμβαθύνει πάνω στα ιστορικά φαινόμενα με γνώση, με τεκμηρίωση, με επιμονή και πάθος.

Από το βιβλίο επιλέγω ένα ειδικό θέμα με απόλυτη συνάρτηση με τη διαχρονία στο Κυπριακό. Ο τότε αντιπρόσωπος των Ινδιών στον ΟΗΕ Κ. Μένον κρίνει ότι με την εμπειρία του θα μπορούσε να βοηθήσει την Κύπρο. Στις 6 Δεκεμβρίου 1956 είπε: «Πρέπει να βρούμε μια μέθοδο όπου ο λαός της Κύπρου θα εξασφαλίσει την ανεξαρτησία του, μια μέθοδο όπου η διεθνής κοινότητα θα διασφαλίσει τον λαό της Κύπρου εναντίον οποιασδήποτε προσπάθειας να τον απορροφήσουν... υπάρχουν και άλλες πολυεθνικές κοινότητες που οι πληθυσμοί τους έχουν τις μπότες πατρίδες σε άλλα μέρη του κόσμου. Αν επρόκειτο να απορροφηθούν από τα μέρη από τα οποία ήρθαν οι προγονοί τους, τότε υποθέτω η χώρα μου θα έπρεπε να επιστρέψει πίσω στην Κεντρική Ασία...» (σελ 208-215).

Δεν χρειάζεται κάποια ιδιαίτερη προσπάθεια για να δούμε την αντιμετώπιση που έτυχε αυτός ο οξυδερκής ινδός διπλωμάτης από τους

προύχοντες της Κύπρου και τους πολιτικάντηδες στην Αθήνα. Εξετέθη ως «εχθρός» της Κύπρου! Εδώ οι ίδιοι δεν πρόσεξαν τις εισηγήσεις του Ελ. Βενιζέλου το 1931 και θα πρόσεχαν τις σκέψεις που ανέπτυξε στον ΟΗΕ ένας Ινδός;

Το πιο πάνω παράδειγμα δείχνει ότι η ε/κ ηγεσία συνεπικουρούμενη από Αθηναίους δημαγωγούς δεν μπορούσε να συγκροτήσει μια ρεαλιστική στρατηγική, γιατί δεν ήταν σε θέση τα διαβάσει τα δεδομένα μέσα και γύρω από την Κύπρο. Ο συγγραφέας παραθέτει πλήθος από στοιχεία που βεβαιώνουν ότι η ε/κ ηγεσία, έχοντας πλήρη εμπιστοσύνη στη θεολογική ερμηνεία της πολιτικής («έχω δίκαιο, όλα τα μπορώ, φτάνει να θέλω») οδήγησε την Κύπρο σε μια συνεχή πορεία αναδιπλώσεων συνήθως πέριξ του γκρημνού. Επιλέγω από το βιβλίο του Τ. Χατζηδημητρίου τη φράση «κλειδί που συμβάλλει στην κατανόηση των φαινομένων: «Ο καθένας κρίνεται κατά το μέτρο των ευθυνών του και του ρόλου που διαδραμάτισε. Το προνόμιο αλλά και η μοίρα των ηγετών είναι ότι κρίνονται εκ του αποτελέσματος. Ούτε οι διακρύψεις ούτε οι προθέσεις συνιστούν ελαφυντικά για όσα παρέλειψαν ή εσφαλμένα έπραξαν» (σελ 310).

Το βιβλίο του Τ. Χατζηδημητρίου συνιστά μία εξαιρετικά σημαντική συγγραφική προσπάθεια στη μάχη για να κατανοήσουμε τις αιτίες που αφήνουν την Κύπρο για πολλές δε-

καετίες «μισή», έρμαιο της δημαγωγίας και της αμετροεπούς πλειοδοσίας. Μια ματιά στο κεφάλαιο που καλύπτουν το παρασκήνιο που οδήγησε στις Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου (σελ 291, 310) θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένας ορισμός για το συνολικό Κυπριακό. Για πολλές δεκαετίες (κυριολεκτικά για έναν αιώνα) το Κυπριακό έτυχε της ίδιας αντιμετώπισης, κάθε φορά με άλλα μέσα, και με διαφορετικά πρόσωπα αλλά πάνω στο ίδιο μοτίβο: αδυναμία στρατηγικής πρόσληψης των φαινομένων, φόβος προστάς στους αδιότακτους εσωτερικούς δημαγωγούς, διστακτικότητα της ηγεσίας να μιλήσει στους πολίτες τη γλώσσα της αλήθειας, αδυναμία επιρροής πάνω στις εξελίξεις, περικαράκωση, τακτικισμοί, εν τέλει, υποκατάσταση της πολιτικής πράξης από την καταγγελία.

Για τον Τ. Χατζηδημητρίου «το συμπέρασμα της Ιστορίας παραμένει: ό,τι μας κληροδότησαν οι αιώνες κατασπαταλήθηκε μέσα σε λίγα χρόνια. Δεν έλειψαν οι αυτοθυσίες και οι ηρωισμοί, όμως συνοδεύτηκαν από ορμηγιάδο αμετροπέπειας και απουσίας λογικής» (σελ. 310). Η σημαντικότερη αρετή αυτού του βιβλίου βρίσκεται στη διαχρονικότητα της αξίας του. Μπορείς να διαβάσεις σε μικρογραφία όλες τις παραλλαγές στην ιστορική εξέλιξη του Κυπριακού μέσα σε 310 σελίδες.

www.larkoslarkou.org.cy

Εμείς και η Κύπρος

Του **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΜΑΝΟΥ**

Την 28η Νοεμβρίου 2002, η «Κ» δημοσίευσε την ακόλουθη είδηση: «Μάνος: Δύο ανεξάρτητα κράτη-μέλη της Ε.Ε. στην Κύπρο. Την ύπαρξη δύο ανεξαρτήτων κρατών προτιμά το 52% των Κυπρίων. Το ποσοστό αυτό καταγράφη σε έρευνα που διενεργήθηκε από 22-26 Νοεμβρίου 2002 στο νησί με παραγγελία του τ. υπουργού και βουλευτή Αθηνών κ. Στ. Μάνου, από την κυπριακή εταιρεία symmetro σε συνεργασία με την ελληνική ALCO. Όπως τονίζει ο κ. Μάνος, στην ερώτηση “Είναι προτιμότερο να αποδεχθούμε τη λύση που προβλέπει το σχέδιο Ανάν ή να δεχθούμε τις πρόνοιες για το εδαφικό και το περιουσιακό και να δημιουργηθούν δύο ανεξάρτητα κράτη;” δόθηκαν οι ακόλουθες απαντήσεις:

- 17% προτιμά το σχέδιο Ανάν.
- 52% προτιμά τη δημιουργία δύο ανεξαρτήτων κρατών.
- 17% απαντά τίποτε από τα δύο.
- 14% δεν ξέρει, δεν απαντά.

Είναι προφανές ότι μεγάλο ποσοστό του κυπριακού λαού απορρίπτει τον “ζουρλομανδύα” του “κοινού κράτους”, τις προστάτιδες δυνάμεις και τους θεσμούς “μειωμένων κυριαρχίας” τονίζει ο κ. Μάνος, ο οποίος

υποστηρίζει ότι η ελληνική και η κυπριακή κυβέρνηση πρέπει να δεχθούν το σχέδιο Ανάν ως βάση για διαπραγμάτευση αλλά με στόχο:

- Να διατηρηθούν με ή και χωρίς αλλαγές όσα αναφέρει το σχέδιο για “ουσιαστικά κράτη” (σύνορα, εδαφικά, περιουσίες κ.λπ.).

• Αλλά να απορριφθούν τα περί “κοινού κράτους” όπως η ανά δεκάμνηνο εναλλασσόμενη κυβέρνηση, οι ξένοι δικαστές, οι εγγυήτριες δυνάμεις κ.λπ. και να εκχωρηθεί στα δύο κράτη πλήρης ανεξαρτησία και ανόθευτη κυριαρχία. Ο κ. Μάνος υποστηρίζει ότι εφόσον έχουμε δεχθεί πως σε ό,τι αφορά το σχέδιο Ανάν τον πρώτο λόγο έχουν οι Κύπριοι, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τη θέληση του κυπριακού λαού, χαρακτηρίζει εκβιαστική την πρόθεση να τεθεί το σχέδιο Ανάν σε δημοψήφισμα και προτείνει να τεθεί ως ερώτημα του δημοψηφίσματος “αν προτιμά ο λαός τη δημιουργία ενιαίου κράτους ή δύο ανεξάρτητων και κυριαρχων κρατών”. Ο κ. Μάνος τονίζει ότι “οραματίζεται την ύπαρξη δύο ανεξάρτητων κυπριακών κρατών, μελών της Ε.Ε., που συνεργάζονται αρμονικά στην επιδίωξη κοινών στόχων για την ευημερία των λαών

τους”». Από τότε πέρασαν δεκαπέντε και πλέον χρόνια. Παρά την κραυγαλέα απόρριψη του σχεδίου Ανάν, η ελληνική πολιτική ηγεσία παραμένει προσκολλημένη στο σχήμα της διζωνικής-δικοινοτικής ομοσπονδίας, διότι έτσι μετριάξει τις τουρκοκυπριακές ανησυχίες ότι οι Ελληνοκύπριοι δεν θα χρησιμοποιήσουν την πλειοψηφία για να καταπατήσουν τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων. Αλλά η διζωνική-δικοινοτική ομοσπονδία πήρε μορφή μη λειτουργικού εκτρώματος στην πράξη. Η ανώνυμη του σχεδίου Ανάν (βαρετή, αλλά αναγκαία) πείθει και τον πλέον δύσπιστο. Το κυριότερο. Η εμμονή στην ίδια γραμμή καθιστάζει τους «φίλους» και «συμμάχους» που ανακατεύονται ποικιλοτρόπως στο Κυπριακό. Τέλος, είναι βολικά απέναντι στην ελληνική κοινή γνώμη που δεν έχει προετοιμαστεί να σκεφθεί έξω από το άπιαστο δνειρο της Ενωσης με την ενιαία Κύπρο.

Είναι πολλά χρόνια που δεν έχω επισκεφθεί την Κύπρο. Την παρακολουθώ εξ αποστάσεως με αγάπη και ενδιαφέρον. Και στην Κύπρο, όπως και στην Ελλάδα, οι πολιτικοί φαίνεται ότι φοβούνται να μιλήσουν με ειλικρίνεια στον λαό. Αν δεν φο-

βόντουσαν, θα τον είχαν ρωτήσει τι θέλει. Δεν θα περίμεναν να εξευτελιστούν με το «όχι» στο σχέδιο Ανάν. Απορρίφθηκε, θυμίζω, στις 24.04.2004 από το 75,83% των Ελληνοκυπρίων.

Παρά την απόρριψη του συγκεκριμένου σχεδίου, όπως η ελληνική κυβέρνηση έτσι και η κυπριακή κυβέρνηση και η μεγάλη πλειοψηφία των ελληνοκυπριακών πολιτικών δυνάμεων, παρέμειναν προσπλωμένες στον στόχο της επανένωσης της Κύπρου. Νέες διαπραγματεύσεις άρχισαν το 2008 και συνεχίζονται, χωρίς αποτέλεσμα, μέχρι σήμερα.

Είναι δύσκολο να καταλάβει μια διαπραγμάτευση όταν δεν είναι από πριν καθορισμένος ο στόχος της διαπραγμάτευσης. Είμαι βέβαιος ότι ο λαός, στις κατ' ιδίαν συζητήσεις, στο ερώτημα αν θέλει να συνεχίσει η Κύπρος ανεξάρτητη (σήμερα δεν είναι θεωρητικό ερώτημα, είναι μια πραγματικότητα, τη ζουν) ή προτιμά μια συμφωνία με συγκυβερνήτες Τουρκοκυπρίους (με βέτο ή χωρίς βέτο) θα προτιμήσει την ανεξαρτησία. Είναι ένα θεμελιακό ζήτημα. Για το οποίο δικαιολογείται δημοψήφισμα. Πρέπει να γνωρίζει ο πρόεδρος της Κύπρου τι επιδιώκει διαπραγματευό-

μενος με τους Τουρκοκυπρίους.

Εξέθεσα αναλυτικά τη γνώμη μου το 2002, πριν από το δημοψήφισμα, με μία σειρά πρωτοεξέλιδων άρθρων στην «ΕΣΤΙΑ» υπό τον τίτλο «Αν ήμουν Κύπριος». Ήμουν αντίθετος με το σχέδιο Ανάν όχι διότι θα μπορούσα να προτείνω ένα καλύτερο. Αλλωστε, καλό είναι να θυμόμαστε ότι το σχέδιο, το οποίο σχέδιο, πρέπει να τύχει της έγκρισής και των δύο πλευρών. Αρα συμβιβασμός – το ίδιο ισχύει και για τα Σκόπια. Και για την υφαλοκρηπίδα. Για κάθε μοiraσί. Η μαγική λέξη είναι συμβιβασμός. Το σχέδιο ήταν καλό, ήταν ό,τι καλύτερο μπορούσε να γίνει εκείνη τη στιγμή. Αλλά ήμουν αντίθετος με το σχέδιο Ανάν, διότι θεωρούσα ότι στη διάρκεια του χρόνου θα αποδεικνυόταν ανεφάρμοστο. Η τουρκοκυπριακή πλευρά ενισχυόμενη και με πληθυσμούς από την Τουρκία θα ανέτρεπε τις ισορροπίες στο έδαφος και θα απαιτούσε αλλαγές στις καταστατικές συμφωνίες. Όχι σήμερα, ή αύριο, αλλά στο εγγύς μέλλον. Αναλογιστείτε ότι όταν υπογράφηκε η Συνθήκη της Λωζάννης ο πληθυσμός της Ελλάδας ήταν 8 εκατ. και της Τουρκίας 10 εκατ. Σήμερα που ο Ερντογάν ζητάει την αναθεώρησή

της, ο πληθυσμός της Ελλάδας είναι 11 εκατ. και της Τουρκίας 80 εκατ. Το σχέδιο Ανάν θα ήταν καλό σε ένα κόσμο που δεν αλλάζει.

Στο μέλλον, ελπίζω οι Τούρκοι, από μαζιμαλισμό και ανοησία, να συνεχίσουν να τορπιλίζουν κάθε προοπτική λύσης όσο η δική μας πλευρά επιμένει να επιδιώκει μια εξόχως επικίνδυνη για τα μακροχρόνια κυπριακά συμφέροντα λύση. Στο μεταξύ οφείλω να παρατηρήσω ότι μου κάνει εντύπωση ότι ο κυπριακός λαός που βρίσκεται σε κίνδυνο, με τους Τούρκους πάνοπλους έξω από την πόρτα του, ξοδεύει λίγα για την άμυνά του. 2% του ΑΕΠ οφείλουν να ξοδεύουν τα μέλη του ΝΑΤΟ (που έχουν και το ΝΑΤΟ). Η Κύπρος ξοδεύει, αν δεν κάνω λάθος, 1,7%.

Η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι δύο ζητήματα δηλητηριάζουν τις σχέσεις της με τη Τουρκία. Το Κυπριακό και η διένεξη για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Για το Κυπριακό η θέση μου διαφέρει από την επίσημη ελληνική θέση (στο μέτρο που τη γνωρίζω). Ετσι όπως χειρίζεται το Κυπριακό η κυβέρνηση, το δηλητήριο θα συνεχίσει το έργο του. Για την υφαλοκρηπίδα θα γράφω σε επόμενο άρθρο μου.

Ανήσυχη ηρεμία στη Μέση Ανατολή

Τα πολεμικά σχέδια, οι στρατιωτικές προετοιμασίες, οι συνεχείς απειλές και τα συμφέροντα συνθέτουν ένα «εύφλεκτο» κλίμα

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Στη σκιά των κινήσεων του Τελ Αβιβ και της Ουάσιγκτον για τα πυρηνικά του Ιράν, στο βόρειο τμήμα του Ισραήλ ακούστηκαν για πρώτη φορά, ύστερα από μεγάλο χρονικό διάστημα, οι σειρήνες της πολιτικής άμυνας. Οι ισραηλινές αρχές κάλεσαν τους κατοίκους να τρέξουν στα καταφύγια και ολοκλήρωσαν τις προετοιμασίες τους για ενδεχόμενη πολεμική αναμέτρηση με τις ιρανικές δυνάμεις σε Συρία και Λίβανο. Οι σειρήνες σίγησαν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, όταν διαπιστώθηκε ότι δεν κινδύνευε η ασφάλεια των ισραηλινών πολιτών, καθώς το ισραηλινό εναέριο αμυντικό σύστημα λειτούργησε με επιτυχία.

Μπορεί τα τελευταία μηνύματα των ισραηλινών αρχών ως προς την ασφάλεια των πολιτών του Ισραήλ να είναι καθησυχαστικά, ωστόσο, οι εξελίξεις στην περιοχή τρέχουν. Όπως τονίζουν αναλυτές την επόμενη περίοδο οι κάτοικοι χωρών της περιοχής ενδέχεται να συνηθίσουν στον ήχο των σειρήνων που θα τους καλούν στα καταφύγια. Και αυτό, γιατί οι κυβερνήσεις των ΗΠΑ και του Ισραήλ εμφανίζονται αποφασισμένες να θέσουν τέλος, ή στην χειρότερη περίπτωση, να περιορίσουν την ακτίνα δράσης του Ιράν και της Ρωσίας στην περιοχή.

Προς γενικευμένη σύρραξη;
«Η Μέση Ανατολή είναι έτοιμη να εκραγεί. Υπό αυτές τις συνθήκες καμία δύναμη δεν πρόκειται να αποσυρθεί από τη Συρία και την περιοχή. Οι εξελίξεις περιπλέκονται από την απόφαση της Ουάσιγκτον να μεταφέρει την πρεσβεία της από το Τελ Αβιβ στην Ιερουσαλήμ. Η αναμέτρηση εξαπλώνεται στην

Την παρούσα στιγμή στη Μέση Ανατολή δεν υπάρχουν αρκετές αμερικανικές δυνάμεις, που να είναι σε θέση να πλήξουν άμεσα τα ζωτικά συμφέροντα του Ιράν, γεγονός που δίνει ελπίδες ότι η σύρραξη θα αποφευχθεί. Τουλάχιστον για την ώρα.

ΗΠΑ και Ισραήλ δεν πρόκειται να ικανοποιηθούν με τίποτα λιγότερο από την ανατροπή του ιρανικού καθεστώτος και τον περιορισμό της ακτίνας δράσης της Ρωσίας στην ευρύτερη περιοχή.

Παλαιστίνη, ενώ σαν να μην έφταναν όλα αυτά, ο Τραμπ εγείρει το ζήτημα των πυρηνικών του Ιράν». Η προειδοποίηση αυτή έρχεται από τον αναλυτή Elijah J. Magnier, ο οποίος παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή. Οι προειδοποιήσεις απασχόλησαν την προηγούμενη εβδομάδα τον αραβικό και τουρκικό τύπο. Στην Τουρκία, μέσα ενημέρωσης, που

τηρούν φιλική στάση απέναντι στο Ιράν, μετέδωσαν ότι έπονται τα χειρότερα για την ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. «Σύμφωνα με καλά ενημερωμένες πηγές, αυτήν την ώρα στη Μέση Ανατολή διεξάγονται σημαντικές συσκέψεις και μελετούνται σενάρια πολέμου που αφορούν το Ιράν και τους συμμάχους του. Συζητούνται ακόμα σχέδια για επίθεση κατά του Ιράν και της Συρίας», τονίζει ο κ. Magnier. Ταυτόχρονα αφήνει να εννοηθεί ότι οι ΗΠΑ και το Ισραήλ δεν πρόκειται να ικανοποιηθούν με τίποτα λιγότερο από την ανατροπή του ιρανικού καθεστώτος και τον περιορισμό της ακτίνας δράσης της Ρωσίας στην ευρύτερη περιοχή. Επίσης διατυπώνει την εκτίμηση ότι σε περίπτωση γενικευμένης σύρραξης, στην πρώτη φάση θα λάβουν μέρος περισσότεροι από 150.000 Ιρανοί και φιλοίρανοί μαχητές. Στο επίκεντρο του

πολέμου θα βρεθεί και ο Λίβανος, καθώς η Χεζμπολλάχ, η οποία ανέλαβε το τιμόνι της χώρας, είναι σίγουρο ότι σε περίπτωση πολέμου θα επιχειρήσει να πλήξει τις δυνάμεις του ισραηλινού στρατού. Την ίδια ώρα, στο βόρειο τμήμα της Συρίας η Τουρκία είναι πιθανό να επωφεληθεί των περιστάσεων για να εξαπολύσει νέα επίθεση κατά των Κούρδων, με απώτερο στόχο τον έλεγχο των πλούσιων σε ενεργειακά αποθέματα περιοχών.

Πόσο έτοιμοι είναι
Το σενάριο που περιγράφει ο Magnier δεν θεωρείται από Ισραηλινούς και ξένους αναλυτές καθόλου απομακρυσμένη πιθανότητα. Αντιθέτως, οι αναλυτές προβάλλουν την άποψη ότι βρισκόμαστε κοντά σε μια μετωπική αναμέτρηση της συμμαχίας ΗΠΑ-Ισραήλ-αραβικών μοναρχιών με τον άξονα Ρωσίας-Ιράν. Ταυτόχρονα όμως θέτουν το

ερώτημα: άραγε το Ισραήλ και κυρίως οι ΗΠΑ διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα για να βγουν νικηφόρες από την αναμέτρηση; Το ερώτημα απασχολεί τον αρθρογράφο της Jerusalem Post, Yonah Jeremy Bob, ο οποίος επισημαίνει: «Αν ο Πρόεδρος Τραμπ προειδοποίησε το Ιράν πριν από δύο εβδομάδες, όταν απέσυρε τις ΗΠΑ από τη συμφωνία για τα πυρηνικά και επέβαλλε κυρώσεις, ο υπουργός Εξωτερικών Μάικ Πομπέο ήταν ακόμα πιο συγκεκριμένος και επιθετικός τη Δευτέρα, όταν δεσμεύτηκε για τη συντριβή των Ιρανών πρακτόρων και των συμμάχων τους στην Χεζμπολλάχ σε ολόκληρο τον πλανήτη». Το σημαντικό ερώτημα που προκύπτει στη νέα περίοδο, σύμφωνα με τον κ. Bob είναι: Με ποια μέσα θα πετύχουν οι ΗΠΑ των Τραμπ και Πομπέο τη συντριβή του Ιράν και των συμμάχων του; Επιχειρώντας να απαντήσει υπενθυμίζει ότι

την παρούσα στιγμή στη Μέση Ανατολή δεν υπάρχουν αρκετές αμερικανικές δυνάμεις, που να είναι σε θέση να πλήξουν άμεσα τα ζωτικά συμφέροντα του Ιράν. Την ίδια ώρα, η Ευρώπη διαφοροποιεί τη στάση της, και για πρώτη φορά μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν συμφωνεί πλήρως με τις αμερικανικές θέσεις στη Μέση Ανατολή. «Μια απειλή για να είναι πιεστική και αποτελεσματική πρέπει να συνδυάζεται με στρατιωτική, διπλωματική και οικονομική ισχύ», υπογραμμίζει καταληκτικά ο κ. Bob. Από τη δική του σκοπιά, η αναποτελεσματικότητα των ΗΠΑ αποκλείει για την ώρα το ενδεχόμενο της κορύφωσης της αντιπαράθεσης στην ευρύτερη περιοχή.

Μια μικρή σπίθα
«Η ατμόσφαιρα μυρίζει μπαρούτι και μια μικρή σπίθα μπορεί να οδηγήσει την ανατολική Μεσόγειο σε νέες περιπέτειες, ανά πάσα στιγμή» είναι η κοινό επιφώδ των αναλυτών που μελετούν σε καθημερινή βάση τον σφυγμό της περιοχής. Οι αναλυτές εστιάζουν σε τρία πεδία και δεν κρύβουν τον προβληματισμό τους για την επιδείνωση της κατάστασης. Ένα από αυτά είναι το πεδίο της ενέργειας, στο οποίο η Κύπρος διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο. Το δεύτερο πεδίο αφορά τους διπλωματικούς ανταγωνισμούς οι οποίοι από το Ιράκ μέχρι τα παράλια της Μεσογείου θέτουν σε κίνδυνο το μέλλον της περιοχής. Ενώ το τρίτο πεδίο αφορά τις προκλήσεις που δημιουργεί στην περιοχή η στρατιωτική δράση της Ρωσίας και του Ιράν. Άλλωστε, το γεγονός ότι το Ισραήλ χαρακτηρίζει τις κινήσεις της Τεχεράνης ως την υπ' αριθμό ένα απειλή για την εθνική του ασφάλεια, δεν προμηνύει θετικές εξελίξεις για την περιοχή.

ΤΕΛΙΑ & ΠΑΥΛΑΙΩΣ

Σε χρειάζομαι!

ΓΙΑ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΛΕΣΤΕ
8000 1494

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ TELETHON 2018

ΣΑΒΒΑΤΟ 9/6 ΤΗΛΕΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ SIGMA

ΣΑΒΒΑΤΟ 9/6 ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 13/6 ITALIAN GALA OPERA (ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ)

ας μιλήσει
η καρδιά μας!

TELETHON 2018

Μεγάλος Χορηγός: ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Διοργανωτές: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σύνδεσμος Μουσικών Κύπρου

Telethon Cyprus

Το «γάλα»

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Μια παλιά αγγλοσαξονική παροιμία λέει ότι δεν είναι καλό να κλαις για γάλα που έχει ήδη κυθεί. Στην Ελλάδα «κύθηκε» πολύ και πολύτιμο «γάλα» το 2015. Οι ερασιτεχνισμοί και οι επικίνδυνες ακροβασίες του ΣΥΡΙΖΑ κόστισαν πολύ ακριβά στη χώρα. Και δεν μιλάω μόνο για τα 20 ή 30 ή 100 δις. ευρώ, που υπολογίζουν οι διάφοροι ειδικοί. Αλλά για τον τεράστιο αντικτυπο που είχε όλη αυτή η περιπέτεια στις ζωές κανονικών ανθρώπων. Μικρές επιχειρήσεις έκλεισαν γιατί δεν άντεξαν τα capital controls. Επιχειρήματιες που έβλεπαν ότι το κλίμα στην αγορά βελτιωνόταν στα τέλη του 2014 ματαιώσαν επενδύσεις και επι-

Οι πολίτες θέλουν κάποιος να τους εξηγήσει πώς αυτό που σήμερα αισθάνονται ότι είναι ψήγμα κανονικότητας μπορεί να γίνει αναπτυξιακό σοκ.

χειρηματικές κινήσεις, οι οποίες θα είχαν δημιουργήσει πολλές θέσεις εργασίας. Ξένοι επενδυτές, που είχαν ρισκάρει τα λεφτά τους στην Ελλάδα, «κάνκαν» και έφυγαν. Δεν μιλάμε, συνεπώς, για απλά νούμερα, αλλά για καταστροφή παραγωγικού ιστού και ανθρώπινων ζωών. Κανείς δεν πρέπει να αμφιβάλλει ότι αν ήμασταν μία κανονική χώρα, η κυβέρνηση Σαμαρά θα είχε μείνει στην εξουσία έως το τέλος της θπείας της, η οικονομία θα είχε μπει σε τροχιά ανάπτυξης και οι τράπεζες θα ήταν σε πολύ καλύτερη κατάσταση. Και το κυριότερο; Ο κ. Τσίπρας θα είχε παραλάβει μία κανονική χώρα, η οποία θα άντεχε πολύ περισσότερο τους πειραματισμούς του. Βιάστηκε, όμως, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ.

Όλα αυτά είναι αλήθεια. Τώρα, όμως, βρισκόμαστε στο 2018. Οι

πολίτες έχουν εστιάσει στην επιβίωσή τους και ψάχνουν με νύχια και με δόντια την κανονικότητα. Θέλουν να πιαστούν από αυτήν και να μη την αφήσουν ποτέ. Η οικονομία φαίνεται ότι έπιασε τελικά πάτο και έχει αρχίσει δειλά να ανεβαίνει. Οχι γιατί έκανε κάτι φιλοαναπτυξιακό η κυβέρνηση, αλλά γιατί αποφεύχθηκαν οι περαιτέρω «παλαβωμάρες» και γιατί δύσκολα πάει πιο κάτω...

Η αντιπολίτευση δεν έχει πολλά να κερδίσει με έναν καβγά για το χθες. Πολλοί ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ έχουν μετανιώσει πικρά. Δεν θέλουν όμως ιδιαίτερα κάποιος να τους θυμίζει το... λάθος τους, που οφειλόταν σε οργή. Ορισμένοι νιώθουν ότι, παρά το κόστος, έπρεπε να περάσουμε από αυτό το επεισόδιο για να το βγάλουμε από το σύστημά μας. Ασφαλώς και έχει σημασία να καταγραφεί η ιστορική αλήθεια, ώστε να μην ξανακάνουμε τα ίδια σε κάποιο μελλοντικό ξόψασμα. Το καλύτερο θα ήταν να βρούμε κάποτε την ωριμότητα και να ορίσουμε μία επιτροπή αδέκαστων και σοφών ειδικών που θα μας πουν με ακρίβεια γιατί χρεοκοπήσαμε, γιατί μπήκαμε στα μνημόνια, γιατί απέτυχαν εν μέρει αυτά και πόσο μας κόστισε το επεισόδιο Βαρουφάκη.

Οι πολίτες θέλουν, όμως, απαντήσεις για το αύριο τώρα. Θέλουν κάποιος να τους πάρει από το χέρι και να τους εξηγήσει πώς αυτό που σήμερα αισθάνονται ότι είναι ψήγμα κανονικότητας μπορεί να γίνει ένα αναπτυξιακό σοκ. Να τους πείσει ότι «εντάξει, ψηφίσατε Τσίπρα από θυμό σε μη κανονικές περιστάσεις. Τώρα επιλέξτε κάποιον που αρμόζει σε μία κανονική χώρα, η οποία μπορεί να γίνει πιο πλούσια, πιο κανονική, πιο ευρυθμ». Η αξιωματική αντιπολίτευση πρέπει να πείσει ότι διαθέτει τα πρόσωπα, το σχέδιο, το θάρρος και το πολιτικό DNA για να πάει τη χώρα μπροστά. Το χθες θα το κρίνουν αυστηρά οι ιστορικός του μέλλοντος και οι μετανιωμένοι ψηφοφόροι.

Το ουσιώδες έλλειμμα

Του ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΑΝΙΔΗ

Τα εθνικά θέματα –ή όπως αλλιώς τα αποκαλέσει κάποιος– δεν επιλύονται παρά μόνον με αναιρέσεις «απαρραβίστων αρχών», που έχουν τεθεί σε κάποια φάση προγενέστερη. Διπλωματία –κατά μίαν εκδοχή– είναι η τέχνη διατηρήσεως των εκκρεμοτήτων, για όσον καιρό είναι αυτό εφικτό και εν αναμονή προσφορότερων συνθηκών.

Στην πράξη αυτό συμβαίνει επί δεκατίες τόσο στο Κυπριακό, όσο και στο μακεδονικό ζήτημα, υπό τη σύγχρονη του εκδοχή. Βεβαίως, οι σημερινές συνθήκες δεν είναι αυτό εφικτό και εν αναμονή προσφορότερων συνθηκών.

Στην πράξη αυτό συμβαίνει επί δεκατίες τόσο στο Κυπριακό, όσο και στο μακεδονικό ζήτημα, υπό τη σύγχρονη του εκδοχή. Βεβαίως, οι σημερινές συνθήκες δεν είναι αυτό εφικτό και εν αναμονή προσφορότερων συνθηκών.

Εκόντες άκοντες θα οδηγηθούμε σε συμφωνία με τα Σκόπια, και όσο και εάν αγωνισθεί η όποια κυβέρνηση –σήμερα ή αργότερα– δεν θα εξασφαλισθούν ποτέ απόλυτες εγγυήσεις. Δεν πρόκειται να πουχάσουμε, ας μη πλανώμεθα. Η ακρογωνιαίια Συνθήκη της Λωζάνης στην πράξη καταργήθηκε με την εισβολή της Τουρκίας στη Συρία και με την κουργική οντότητα που δημιουργήθηκε στο Ιράκ. Στο Ανατολικό Αιγαίο η Ελλάς δεν είναι σε θέση να ασκήσει πλήρως τα κυριαρχικά της δικαιώματα.

Καθ’ όσον αφορά στο Μακεδονικό, ο αλυτρωτισμός των Σλάβων της ΠΓΔΜ δεν πρόκειται να παύσει ακόμη και αν απαλειφθεί κατά τον πλέον σαφή τρόπο από το Σύμφωνο, διότι θα ασκείται από τις ΜΚΟ με άφθονη χρηματοδότηση από διάφορες πλευρές. Ούτε η ένταξη της ΠΓΔΜ ή και της Αλβανίας στην Ε.Ε. θα επιλύσει τα προβλήματα. Απλώς θα ανακλύσουν νέα.

Η ελεύθερη διακίνηση των κατοίκων αυτών των χωρών, το δικαίωμα εργασίας και εγκαταστάσεώς τους στην Ελλάδα θα αλλοιώσουν τη φυσιογνωμία της χώρας μας κυρίως στον Βορρά.

Αυτό που δεν εννοεί να αντιληφθεί το πολιτικό μας σύστημα –ή, εν πάση περιπτώσει, το αστικό– είναι ότι η ενσωμάτωσή μας στην ενωμένη, ούτως ειπείν, Ευρώπη συνεπάγεται πλέον δραματικές αλλαγές αντιλήψεως και διαχειρίσεως θεμάτων που θεωρούνταν ληλυμένα με βάση τα ισχύοντα επί της εποχής των κυριάρχων εθνικών κρατών.

Δεν είναι μόνον οι οικτρές προσαρμογές στον τομέα της οικονομίας, που επί οκταετία βιώνουν οι Έλληνες πολίτες. Υπάρχουν και οδυνηρότερες αλλαγές, που αφορούν την ιδιοσυστασία του έθνους αυτού καθ’ αυτού. Κάτι που, όμως, δεν έγινε αντιληπτό ούτε εγκαίρως ούτε και τώρα, φυσικά.

Ας μην αυταπατάμεθα. Επιστρέφουμε στα ισχύοντα επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, με τάξη ασφαλώς, πολύ πιο οργανωμένα και κυριότατα με την ψευδαίσθηση ότι είμαστε «Ευρωπαίοι», ενώ επί της ουσίας είμαστε δέσμιοι της γεωγραφίας και σε διαρκή συνάφεια με τις φυλές των Βαλκάνιων και της Εγγύς Ανατολής. Κάποιοι θα επιλέξουν ως λύση την απόδραση εις την αλλοδαπήν. Δεν είναι η πρώτη φορά.

Τα προαναφερθέντα, όμως, δεν είναι ασφαλώς προς θάνατον. Επιδιώσαμε στο παρελθόν ως έθνος, με ευελιξία και επινοητικότητα, σε περιβάλλον πολυεθνές. Και πάλι θα συμβεί το ίδιο. Αρκεί οι πολιτικοί ηγέτες μας να μην επιχειρούν να ωραιοποιούν τα πράγματα. Δεν υπάρχουν αζεπέραστες δυσχέρειες για τους πολίτες αυτής της χώρας. Έλλειμμα πολιτικής ηγεσίας έχει η Ελλάς, τόσο απλά.

Θα ήταν παρήγορη η προσπάθεια των θυτών να παρουσιάσουν τα θύματα ως θύτες. Οι μαζικές συγκεντρώσεις των «αγανακτισμένων», την ώρα της μεγάλης αμφισβήτησης όλης της πορείας της χώρας, όχι μόνο εξάγνισαν όσους συμμετείχαν στους αναθεματισμούς και στην αναζήτηση «καθαριμάτων», έδειξαν, επίσης, ότι το έδαφος ήταν γόνιμο για όσους ήθελαν να δράσουν βίαια. Ήταν φανερό ότι και η βία θα έβρισκε ευρύτερη αποδοχή και η κυβέρνηση και το κράτος δεν είχαν το σθένος να προστατεύσουν τους θεσμούς, να ακουμπήσουν σε μηχανισμούς και διαδικασίες που οι ίδιοι οι πολιτικοί είχαν υπονομεύσει. Η Χρυσή Αυγή υπήρχε πολύ πριν από την κρίση. Οι «αντεξουσιαστές» και οι «αντάρτες πόλεως», επίσης. Τώρα, όμως, αισθάνθηκαν ότι η «εθνοσυνέλευση» των Αγανακτισμένων ήταν και το νέο σύνταγμα και καθεστώς, ότι τώρα και αυτοί εκπροσωπούσαν ένα μεγαλύτερο κομμάτι της κοινωνίας απ’ ό,τι πριν, και ότι οι κανόνες είχαν αλλάξει: όπως είχε αποδείξει ο Δεκέμβριος του 2008, η πολιτεία δεν ήταν σε άμυνα, ήταν σε παράλυση πριν από

τον δρόμο για νέους σχηματισμούς να διεκδικήσουν την εξουσία – ή κομμάτια αυτής. Οι μαζικές συγκεντρώσεις των «αγανακτισμένων», την ώρα της μεγάλης αμφισβήτησης όλης της πορείας της χώρας, όχι μόνο εξάγνισαν όσους συμμετείχαν στους αναθεματισμούς και στην αναζήτηση «καθαριμάτων», έδειξαν, επίσης, ότι το έδαφος ήταν γόνιμο για όσους ήθελαν να δράσουν βίαια. Ήταν φανερό ότι και η βία θα έβρισκε ευρύτερη αποδοχή και η κυβέρνηση και το κράτος δεν είχαν το σθένος να προστατεύσουν τους θεσμούς, να ακουμπήσουν σε μηχανισμούς και διαδικασίες που οι ίδιοι οι πολιτικοί είχαν υπονομεύσει. Η Χρυσή Αυγή υπήρχε πολύ πριν από την κρίση. Οι «αντεξουσιαστές» και οι «αντάρτες πόλεως», επίσης. Τώρα, όμως, αισθάνθηκαν ότι η «εθνοσυνέλευση» των Αγανακτισμένων ήταν και το νέο σύνταγμα και καθεστώς, ότι τώρα και αυτοί εκπροσωπούσαν ένα μεγαλύτερο κομμάτι της κοινωνίας απ’ ό,τι πριν, και ότι οι κανόνες είχαν αλλάξει: όπως είχε αποδείξει ο Δεκέμβριος του 2008, η πολιτεία δεν ήταν σε άμυνα, ήταν σε παράλυση πριν από

την κρίση. Γρήγορα αυξήθηκαν οι εκδηλώσεις βίας, είτε στη μορφή προπηλακισμού ανθρώπων που βόλευαν σαν εκπρόσωποι του συστήματος είτε στην πιο οργανωμένη δράση. Πάντα με μηδαμινή ή ελάχιστη αντίδραση από τις αρχές. Το κομμάτι του πολιτικού κόσμου που διεκδικούσε την εξουσία, επίσης, κατανόησε ότι η χώρα είχε μπει σε ένα λυκόφως όπου τα ψέματα ήταν αποδεκτά και οι ψευδαισθήσεις καλοδεχούμενες.

Έτσι, ομάδες της Χρυσής Αυγής αύξαναν συνεχώς τη δράση τους, φθάνοντας και σε φόνους, ενώ η εκλογική επιρροή των νεοναζί μεγάλωνε. Ενώ κυβέρνηση της Ν.Δ. ανέλαβε δράση εναντίον της Χρυσής Αυγής, η δικη στελεχών δεν φάνηκε να κοστίζει ψήφους στην οργάνωση. Από την άλλη, δύο μέλη της Χρυσής Αυγής δολοφονήθηκαν (από δράστες που παραμένουν ασύλληπτοι), τα Εξάρχεια καταλήφθηκαν και «αντιεξουσιαστές» έχουν αναλάβει σχεδόν καθημερινή πολιτική παρέμβαση σε στόχους της αρεσκείας τους. Τώρα φθάσαμε στο σημείο να δέχεται επίθεση μπροστά στις κάμερες ο Γιάννης Μπουτάρης και

ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης Κυριάκος Μητσοτάκης να απειλείται από την οργάνωση «Ρουβίκωνας», μέσω Twitter, ότι θα τα πούνε «από κοντά και σύντομα». Και στις δύο περιπτώσεις είναι φανερό ότι αφενός οι δράστες της επίθεσης εναντίον του δημάρχου Θεσσαλονίκης δρούσαν με τη σιγουριά ότι η ιερή οργή τους επιτρέπει τα πάντα και έτσι μπορεί να εκπληωθεί δημοσίως, αφετέρου οι αυτοαποκαλούμενοι αναρχικοί έχουν αναγάγει εαυτούς σε καθεστώς. Και στις δύο περιπτώσεις, ενώ η βία «δικαιολογείται» από τα δήθεν «εγκλήματα» του στόχου, είναι φανερό η γοντεία που αυτή ασκεί στον όλο και στους διαταραγμένους γενικώς – η πίστη του ζήλωτή ότι όσο χτυπάει τον ξένο Θεό, τόσο λατρεύει τον δικό του. Τα τελευταία χρόνια δεν κατακερματίστηκε μόνο η πολιτική σκηνή: απειλείται και η συνείδηση ότι όλοι ανήκουμε στην ίδια χώρα, ότι βρισκόμαστε σε κοινή πορεία. Μόνο η ποινή εφαρμογή των νόμων μπορεί να επιβάλει την ισονομία και να προστατεύσει τη δημοκρατία.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ / Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

«Ταμείο» θησαυρισμάτων ποιότητας

Αντιγράφω. Από κείμενο Νεοέλληνα λογίου δημοσιευμένο για πρώτη φορά στην περίοδο 1902-1904:

«Ελληνική Ιστορία δεν υπάρχει. Δι’ αυτό βασιλεύει τοιαύτη σύγκυσις και σύγκρουσις ιδεών εις όλα ανεξαιρέτως τα ιδικά μας πράγματα. Και δεν ήτο δυνατόν να υπάρξει ακόμα (Ελληνική Ιστορία). Διότι έως χθες, η μεγαλειότης και σπουδαιότερα εποχή του παρελθόντος μας, η Βυζαντινή, το Κλειδί προς νόησιν της αρχαίας, προς νόησιν της τωρινής Ελλάδος, προς νόησιν (κατανόησιν) Ελληνισμού και Ελληνος, το είχε βυθίσει η Ευρώπη εις απύθμενον βάθος Βορβόρων (συκοφαντιών).

Υπάρχει λοιπόν μία Ιστορία, γραφείσα χωρίς το κλειδί αυτό, συρραφείσα από τας ευρωπαϊκάς ιστορίας και γνώμας περί ημών, με ένα πνεύμα σχεδόν δουλικόν, με ένα πνεύμα μαθητικόν, το οποίον τρέμει τον Ευρωπαίον δάσκαλον. Ανθρώποι με πνεύμα εντελώς ελεύθερον δουλικόν αισθημάτων προ του Ευρωπαίου, δεν επαρουσιάσθησαν εις την μελέτην της Ιστορίας.

...Ωστε, ελληνική ιστορία δεν υπάρχει. Δεν κατηγορώ. Θέτω τα πράγματα...

Κατά τους βυζαντινούς χρόνους, ο μέγας χριστιανός Σουλτάνος της Ευρώπης, ο Πάπας, είχε γράψει την ιστορίαν μας, κατά το φαναικόν και πλαστογραφικόν σύστημα των ρασοφορούντων λεγεώνων, κατά το σύστημα που έγραψαν και τας ιστορίας των ευρωπαϊκών

εθνών, διά τον καθαρισμόν των οποίων (ιστοριών) εκρειάσθησαν επίσης υπεράνθρωποι αγώνες. Η φαυλοτάτη, κακούργωτάτη αυτή πλαστογραφία εκρησίμωσεν ως βάσις εις όλας τας ευρωπαϊκάς ιστορίας περί ημών.

...Ημείς οι Έλληνες αγνοούμεν την Ελλάδα και τον Έλληνα περισσότερον κάθε Κίνας και Κινέζου. Φανταζόμεθα τον εαυτόν μας και τον τόπον μας από τα γράμματα που μας στέλλουν οι Ευρωπαίοι, οι οποίοι μας αγνοούν εντελώςστα. Και εις την ιδικήν μας υπονοβτικήν κατάστασιν και εις την ιδικήν μας παραφροσύνην προστίθενται και αι ευρωπαϊκάι εξωφρενικάι γνώμαι και συμβουλαί και μας αποτρελλώνουν τελειωτικώς, χαπτόμεναι όπως χάπτεται η κάθε γνομή του κάθε Δίτερικ ή Μίντερικ, του οποίου του καπνίζει να μας φωτίση και να μας συμβουλευση και μας βάλη νόμον εις το σπίτι μας και μας οδηγηση εις τον δρόμον μας, σαν να είμεθα εμείς στραβοί και παραλυτικοί. Ολαι μας λοιπόν αι ιδέαι, όλη η παραφροσύνη του γλωσσικού ζητήματος, η κάθε άγνοια και η κάθε ξενομανία, η τελεία σύγκυσις και ανεμοζάλη κάθε ιδέας και κάθε πράγματος, εκεί έχει την αληθή πηγήν της...

...Ο Ευρωπαϊσμός, αν απομύμνσις, δεν είναι πρόοδος, αλλ’ οπισθοδρομικός. Πρόοδος είναι η χειραφέτησις από κάθε μύμνσιν, η ελευθερωσις από κάθε δουλείαν... Αλλο ραγιάς και άλλο Έλληνα. Αλλο φραγκοπιθηκος και άλλο Έλληνα... Ο Έλληνα, φύσει επισκεπτόμενος

τον Θεόν, αποκαλύπτεται, μένει όρθιος, τον χαιρετά μειδίων, του ομιλεί εις τον ενικόν και συνομιλεί (με αυτόν) διά του τραγουδούντος ιερώς και του ψάλτου. Και μετά την βραχείαν επίσκεψιν, εις την αυλήν και το προαύλιον (της εκκλησίας) εννοεί να στήση το πανηγύρι του, να φάγη, να πιη, να χορεύση, να τραγουδήση, να ευφρανθή. Και με όλας τας εκδηλώσεις της χαράς, του οίνου, του έρωτος, ευφραίνεται ο Έλληνα και τον Θεόν του. Είναι εντελώς αδιάφορον, εάν δεν συμφωνή η πραγματικότης αυτή με τας ιδέας του κάθε φραγκοφορεμένου ιερομωρολόγου...»

Είναι αποσπάσματα, ενδεικτικές φράσεις, από το γνωστό, ελπίζω, σε πολλούς βιβλίο του Περικλή Γιαννόπουλου, «Η Ελληνική Γραμμή». Το ξανάνοιξα τυχαία, ύστερα από πολλά χρόνια που μεσολάβησαν μετά το πρώτο διάβασμα. Νόμιζα ότι «ξέρω τι λέει», είχα κι εγώ ταξινόμησει τον συγγραφέα του στους «ρομαντικούς ελληνολάτρες», τους κολλημένους σε μια αισθητική κυρίως εκδοχή της ελληνικότητας. Τώρα που ξαναδιάβασα το βιβλίο, πιστοποίησα κατ’αληκτος ότι ο Π.Γ. ήταν πολύ πιο ρεαλιστικά ετοιμασμένος για να μετάσχει ως Έλληνας στην «ευρωπαϊκή ενοποίηση» σε σύγκριση με το σημερινό μας πολιτικό προσωπικό και τους σημερινούς καλλιτέχνες μας και λογίους.

Ποιο είναι το κριτήριο που αξιολογεί την ετοιμότητα (ειδικά των

Ελλήνων) να μετάσχουν στο έργο της «ευρωπαϊκής ενοποίησης»; Το εντόπιον διαγέστορα ο Π.Γ. πριν εκατόν δεκατέσσερα χρόνια: Αν θα λειτουργήσουμε οι Έλληνες (έστω και τώρα, με καυστέρηση τόσων χρόνων) «κοιμητικά» ή «χειραφετημένα». Ως «ραγιάδες» και «φραγκοπιθηκοί» ή ως ενεργοί συντελεστές της ευρωπαϊκής ενοποίησης, κομίζοντας ετερότητα, δημιουργική διαφορά.

Δεν είναι αυταξία ούτε η πείρα ούτε η διαφορά. Για να συστήσουν συμβολή στο σήμερα, χρειάζεται να μεταφρασθούν σε κριτήρια αξιολήθησης ποιότητας, κριτήρια με πανανθρώπινη εμβέλεια. Αυτή η εμβέλεια κρίνει την επιβίωση των πολιτισμών.

Η γλώσσα, η τέχνη, οι θεσμοί είναι το «ταμείο» που διασώζει τα θησαυρίσματα ποιότητας κάθε πολιτισμού. Οι θεσμοί, στο συμβατικό ελλαδικό κρατίδιο των Αθηνών, ήταν από την πρώτη στιγμή, και παραμένουν δάνειοι: μια αμετανόητη και πεισματική (τυφλή) εμμονή στον μεταπρατισμό, τον πικηρισμό. Η Τέχνη διέσωσε αναλμπές εκπληκτικής επικαιροποίησης της ελληνικής ετερότητας και διαφοράς, αλλά χωρίς εμβέλεια, δυστυχώς, ως τα «κέντρα λήψης αποφάσεων». Η γλώσσα, είναι το πεδίο του φρικωδέστερου από όλα τα ιστορικά εγκλήματα, με τους φυσικούς αυτουργούς να στελεκώνουν το υπουργείο Παιδείας, σε ιδεολογικά συνεπέστατη αλληπαλληλία, από το 1974 ως σήμερα.

ΚΛΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Disney

Κλασικές ιστορίες
κόμικς με πρωταγωνιστές
τους ήρωες του κόσμου της Disney

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 22 Ιουνίου 2014 • Έτος 6^ο • Αρ. φύλλου 298

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy €1,50 (Απλή έκδοση) €2,90 (Βασική) €3,90 (Ενισχυμένη)

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μία ακόμη ονομασία πάνω στο τραπέζι

Ενώ οι διεθνείς πιέσεις εντείνονται και τα χρονικά περιθώρια στενεύουν, Αθήνα και Σκόπια κρατούν πλέον χαμπιούς τόνους

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ενα όνομα «για όλες τις χρήσεις», κυριολεκτικά και μεταφορικά, αναζητούν ξανά η Αθήνα και τα Σκόπια, έπειτα από την αποτυχία των δύο πλευρών να συμφωνήσουν στη δυνατότητα της «Ilindenska Makedonija» να αποτελέσει μια βιώσιμη λύση στην πολυετή διαφωνία που εξακολουθεί να χωρίζει Ελλάδα και ΠΓΔΜ. Επομένως, στο τραπέζι είναι τα τέσσερα ονόματα που έχει προτείνει ο προσωπικός απεσταλμένος του γ.γ. του ΟΗΕ Μάθιου Νίμιτς, ο οποίος συναντήθηκε τις προηγούμενες δύο ημέρες στη Νέα Υόρκη με τους επικεφαλής διαπραγματευτές των δύο χωρών, τους υπουργούς Εξωτερικών Νίκο Κοτζιά και Νικόλα Ντιμιτρόφ. Ωστόσο, είναι πραγματικά εξαιρετικά αμφίβολο αν ονόματα όπως το Νέα (Nova) και Ανω (Gorna) Μακεδονία μπορεί τελικά να συνιστούν πραγματική προοπτική λύσης, από τη στιγμή που η ηγεσία της ΠΓΔΜ απορρίπτει ότι υπάρχει πιθανότητα να γίνουν δεκτά

Οι κ. Κοτζιάς, Νίμιτς και Ντιμιτρόφ θα έχουν ένα διπλωματικό ράλι με συνεχείς επαφές μέχρι το τέλος Ιουνίου.

Το όνομα που συζητείται παραπέμπει στο Κρούσοβο, την πόλη που κατέλαβαν οι επαναστάτες του Ιλντεν το 1903.

έναντι όλων (erga omnes), κάτι που για την Αθήνα είναι απαραίτητη προϋπόθεση.

Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, στο τραπέζι βρίσκεται τουλάχιστον ακόμη ένα όνομα, το οποίο δεν έχει γνωστοποιηθεί στο ευρύ κοινό. Πρόκειται για μια ονομασία η οποία παραπέμπει στο Κρούσοβο, την πόλη που κατέλαβαν οι επαναστάτες του Ιλντεν το 1903. Το ορεινό Κρούσοβο, σε υψόμετρο 1.350 μ., βρίσκεται στην κεντρική χώρα της σημερινής ΠΓΔΜ. Εκεί, το 1903, δημιουργήθηκε η βραχύβια «Δημοκρατία του Κρούσοβου», η οποία διήρκεσε μόλις δέκα ημέρες, όσο δηλαδή χρειάστηκε να καταπνιγεί στο αίμα η εξέγερση του Ιλντεν από τους Οθωμανούς. Εν όψει, αναζητείται ακόμα ένα όνομα το οποίο θα παραπέμπει στη σλαβική κληρονομιά της γειτονικής χώρας,

αποκόπτοντάς την από τον «αρχαϊσμό» που είχε επιβάλει ο –καταδικασμένος πια σε φυλάκιση– Νικόλα Γκρούεφσκι. Πάντως αυτή η δημόσια ανταλλαγή απόψεων για παραπομπή στην ερμηνευτική της εθνογένεσης των Σλάβων της Μακεδονίας έχει επαναφέρει στο προσκήνιο μια συζήτηση η οποία, θεωρητικά τουλάχιστον, είχε διακοπεί και αφορούσε μια ονομασία που τελικά δεν λειτούργησε ήδη από τα πρώτα επεισόδια του Σκοπιανού, τη «Σλαβομακεδονία» (που προφανώς δεν βρίσκεται πια στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων).

Διπλωματικό σπριντ

Σε κάθε περίπτωση, οι δύο πλευρές θα πρέπει να διεκπεραιώσουν ένα πραγματικό διπλωματικό σπριντ, το οποίο θα ενταθεί έως τη Σύνοδο Κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 28 Ιουνίου. Εως τότε, αναμένεται να πολλαπλασιασθούν και οι προσπάθειες του διεθνούς παράγοντα να πιέσει προς την κατεύθυνση επίλυσης του ονοματολογικού, εντός εύλογων χρονικών ορίων. Υπενθυμίζεται ότι, μόλις από την περασμένη Κυριακή, έχουν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους για την

πρόοδο της διαδικασίας οι ΗΠΑ, μέσω του αντιπροέδρου Μάικ Πενς, και η Γερμανία, διά της καγκελαρίου Άγκελα Μέρκελ. Έπειτα από τη δημοσιότητα που έλαβε το τελευταίο σκέλος των διαπραγματεύσεων, ιδιαίτερα αυτό που οδήγησε στην «Ilindenska Makedonija», και οι δύο πλευρές έχουν συμφωνήσει στη διατήρηση χαμηλών τόνων, καθώς η δημόσια συζήτηση πάνω σε ζητήματα που εγείρουν διαρκώς θέματα ιστορικής ερμηνείας βλάπτει την πορεία της διαπραγμάτευσης, η οποία διανύει την κρίσιμότερη φάση της. Οι διεθνείς επαφές παραγόντων και από τις δύο χώρες θα συνεχιστεί και τις επόμενες ημέρες. Ο κ. Κοτζιάς θα βρεθεί τη Δευτέρα στις Βρυξέλλες, όπου με αφορμή το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε. θα έχει την ευκαιρία να έχει εκτενείς συζητήσεις. Αμέσως μετά θα μεταβεί στο Βερολίνο, όπου θα συναντηθεί διμερώς με τον ομόλόγο του Χάικο Μάας, ενώ θα γίνει δεκτός από τον παλαιό γνώριμό του και νυν πρόεδρο της Γερμανίας Φρανκ-Βάλτερ Στάινμπεργερ. Αναλόγως επαφές αναμένεται να έχει και ο πάντα δραστήριος υπουργός Εξωτερικών της ΠΓΔΜ Νικόλα Ντιμιτρόφ. Παράλληλα, φαί-

νεται ότι επαφές υπάρχουν σε πολλαπλά επίπεδα, πέρα από αυτά των δύο υπουργών Εξωτερικών, οι οποίοι έχουν τη βασική ευθύνη της διαπραγμάτευσης.

Οι δύο πρωθυπουργοί Αλέξης Τσίπρας και Ζόραν Ζάεφ έχουν αρκετά καλή σχέση και τα επιτελεία τους βρίσκονται σε διαρκή επαφή, κάτι που άλλωστε προέκυψε ανάγλυφα και στη Σύνοδο Κορυφής Ε.Ε. - Δυτικών Βαλκανίων στη Σόφια πριν από οκτώ ημέρες, όπου συναντήθηκαν τρεις διαδοχικές φορές.

Το βασικό σενάριο της διαπραγμάτευσης, όπως διατυπώνεται αυτή τη στιγμή, έχει ως κύριο διαμεσο-λαβητή την Ε.Ε., όπως η «Κ» εγκαι-ρων ανέφερε. Βασικός μοχλός πίεσης των Βρυξελλών προς την ΠΓΔΜ είναι η διευκόλυνση στην πρόσβαση των Σκοπίων σε περιφερειακά κονδύλια τα οποία θα επιτρέψουν στη χώρα να μειώσει τη διαφορά της με την υπόλοιπη Ευρώπη στους τομείς των υποδομών και των μεταφορών. Πάντως, τέτοιου είδους πρωτοβουλίες κρίνεται ότι δεν βοηθούν πρακτικά σε ένα ζήτημα το οποίο αποτελεί το βασικό θέμα αντιπαράθεσης ανάμεσα στην κυβέρνηση και στην εθνικιστική αντιπολίτευση.

Ο δημόσιος πολιτικός διάλογος στην ΠΓΔΜ

Ο αρχικός ενθουσιασμός ότι η κυβέρνηση Ζάεφ θα πετύχει έναν «έντιμο συμβιβασμό» με την Αθήνα στο ζήτημα της ονομασίας, ώστε η χώρα να τεθεί άμεσα υπό την ομπρέλα του ΝΑΤΟ και στη συνέχεια και της Ε.Ε. δείχνει να υποχωρεί στα Σκόπια μετά και το διαφαινόμενο ναύαγιο (!) της διαδικασίας με βάση το προτεινόμενο «Republika Ilindenska Makedonija». Ο κίνδυνος να διαδεχθεί την αισιοδοξία που καλλιεργήθηκε με τις κινήσεις Ζάεφ, η απογοήτευση στον πληθυσμό και το πωsgύρισμα σε εποχές Γκρούεφσκι, επισημαίνεται από έγκυρους αναλυτές στα ΜΜΕ, που υπαινίσσονται (και) εμπλοκή του ρωσικού και τουρκικού παράγοντα σε υπονομευτικό για τη διαπραγμάτευση ρόλο, ώστε να αποτραπεί η ένταξη της χώρας στο ΝΑΤΟ. Το ερώτημα «τι θέλουν επιτέλους οι Έλληνες, θέλουν να διαπραγματευθούν ή θέλουν να τα πάρουν όλα;», αιωρείται στον δημόσιο πολιτικό διάλογο με αφορμή την πρόταση για «Δημοκρατία της Μακεδονίας του Ιλντεν», η οποία χαρακτηρίζεται από πλευράς κυβέρνησης ως «μαγική φόρμουλα», που συμφέρει και τις δύο πλευρές και οδηγεί σε λύση.

Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, και αρμόδιος για ευρωπαϊκά θέματα, Αλβανός Μπουγιάρ Οσμάνι, μιλώντας στον τηλεοπτικό σταθμό TELMA, είπε ότι η πρόταση για «Republika Ilindenska Makedonija» είναι «μαγική φόρμουλα που ενσωματώνει όλες τις ψηφίδες ενός επιτυχούς μωσαϊκού», επειδή, όπως υποστήριξε, παρέχει τη δυνατότητα συναινεσης μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων και των εθνοτικών κοινοτήτων στην ΠΓΔΜ και, την ίδια στιγμή, δίνει τη δυνατότητα να ικανοποιηθούν τα βασικά αιτήματα της Ελλάδας, δηλαδή ένα όνομα για όλες τις χρήσεις, που θα κάνει σαφή διαχωρισμό με την ελληνική περιοχή της Μακεδονίας. Ο Οσμάνι υπογράμμισε ότι οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται στη βάση της αρχής

πως «τίποτα δεν έχει συμφωνηθεί αν δεν συμφωνηθούν όλα» και πρόσθεσε ότι η πρόταση για «Republika Ilindenska Makedonija» συνιστά ένα πακέτο, από το οποίο δεν μπορεί να αφαιρεθεί ένα στοιχείο, γιατί «αν αλλάξει ένα στοιχείο του πακέτου, αλλάζει όλο το πακέτο. Αν αποδεχόμαστε άλλη πρόταση στο όνομα, θα πρέπει να ξεκινήσουμε νέες διαπραγματεύσεις για το όλο πακέτο», πρόσθεσε και αναφερόμενος στη θέση της αλβανικής πλευράς είπε πως «με αυτήν την πρόταση οι Αλβανοί κάνουν συμβιβασμό και αναμένουμε και οι Έλληνες να κάνουν και εκείνοι συμβιβασμό». «Οι δύο πλευρές έφτασαν στο πιο μακρινό σημείο της διαδικασίας» τόνισε και πρόσθεσε ότι η επιστροφή προς τα πίσω από το σημείο αυτό θα προκαλούσε ζημιά. «Η επιστροφή προς τα πίσω δεν σημαίνει επιστροφή στο μηδέν, αλλά επιστροφή κάπου κάτω από το μηδέν. Δεν πρέπει να χάσουμε αυτή την ιστορική ευκαιρία», προειδοποίησε.

Η αρθρογράφος της εφημερίδας «Nezavisen Vesnik» Σλομπονάνκα Γιοβάνοφσκα καταφέρεται εναντίον όλων εκείνων στα Σκόπια «που ζουν σε έναν φανταστικό κόσμο, πιστεύουν ότι το θέμα του ονόματος μπορεί να λυθεί χωρίς η χώρα να κάνει υποχωρήσεις και θεωρούν προδοσία την αλλαγή του συντάγματος, που έτσι και αλλιώς έχει αλλάξει πολλές φορές» και υπογραμμίζει: «Με δεδομένο τον τρόπο που εξελίσσονται οι διαπραγματεύσεις μέχρι σήμερα, η κοινή γνώμη της χώρας θα πρέπει να προετοιμαστεί για μία δύσκολη “ιπτική”». Το δύσκολο μέρος της διαπραγμάτευσης τώρα ξεκινά και όσο περισσότερο διαρκέσει, τόσο θα δημιουργεί χώρο για μεγαλύτερες υποχωρήσεις από “μακεδονικής” πλευράς, επειδή σκοπός της Ελλάδας είναι προφανώς να πάρει τα πάντα και όχι η επίτευξη συμβιβαστικής λύσης στο θέμα του ονόματος της χώρας μας».

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΖΙΜΑΣ

Τακτική λενινιστών, στρατηγική απατεώνων

Του **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ**

Τι είναι η βία, για την οποία όλοι μιλούμε και θα μας απασχολήσει πολύ στην πορεία προς τις εκλογές; Ας πούμε, είναι βία όταν το σπίτι που έχτισα πρόχειρα πέσει και με πλανάσει; Θα έλεγα, όχι. Όπως επίσης δεν είναι βία το νφαιστειο που εκρήγνυται ή τα καρεκλοπόδαρα που κατεβάζει ο ουρανός με μπουρίνι, παρά μόνο μεταφορικά. Η βία, όπως τουλάχιστον την καταλαβαίνω εγώ από τη γλωσσική χρήση, προϋποθέτει έμβια όντα: τον άνθρωπο και τα ζώα, με πολλά από τα οποία τα μεταξύ μας όρια είναι συγκεχυμένα – το είδαμε στην πρόσφατη επίθεση εναντίον του Γ. Μπουτάρη.

Στην πολιτική και ευρύτερα την κοινωνική ζωή, θα όριζα τη βία ως την επιβολή από ένα πρόσωπο σε ένα άλλο της άποψης ή της θέλησής του, διά της ισχύος ή της σχετικής απειλής. Η χρεοκοπία, λ.χ., η οποία συμβαίνει επειδή δεν σου δανείζει κανένας, δεν είναι βία από την πλευρά εκείνων που αρνούνται να σου δανείσουν· είναι ένα αντικειμενικό γεγονός, που προκύπτει υπό συγκεκριμένες συνθήκες και βάσει των κανόνων λειτουργίας του συστήματος. Όταν όμως προπληκίζεις και πετάς αυγά στον άλλο, επειδή θέλεις να του επιβάλεις την άποψη ότι η χρεοκοπία είναι απάτη και διεθνής συνωμοσία, τότε είναι βία.

Η βία είναι φρικτό πράγμα και, γι’ αυτό, η ιστορία των δυτικού τύπου κοινωνιών τουλάχιστον είναι σε μεγάλο βαθμό ιστορία της προ-

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

σπάθειας του ανθρώπου να ελέγξει τη βία που υπάρχει στον καθένα μας και να ελαχιστοποιήσει την παρουσία της στην κοινωνική ζωή. Αυτή η προσπάθεια είναι η βάση του κοινωνικού συμβολαίου. Ο ΣΥΡΙΖΑ όμως ποτέ δεν είχε κανένα δισταγμό να τη χρησιμοποιήσει για την άνοδο στην εξουσία, διότι τον ενδιέφερε η εξουσία όχι το

σύστημα και η επιδιόρθωσή του – το σύστημα ήταν, υποτίθεται, ο αντίπαλος.

Η παιδεία τους, η σκέψη τους, τα ένστικτά τους, οι τακτικές τους ακόμη και τώρα στην κυβέρνηση, είναι αδιστακτών λενινιστών που προσπαθούν να καταλάβουν την εξουσία (όπως την εννοεί η κ. Πε-

ριστέρα). Εκείνο που μας σώζει από τα χειρότερα είναι, όμως, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση έχει στρατηγική απατεώνων. Είναι πολύ δύσκολος, σχεδόν αδύνατος, ο συνδυασμός τακτικής λενινιστών με στρατηγική απατεώνων και φαίνεται τώρα από το πώς μια ομάδα 100 τραμπούκων εκθέτει την κυβέρνηση και την προστασία που

παρέχει στην καλή, την αριστερή ή λαϊκή βία.

Ενα άλλο χαρακτηριστικό του ΣΥΡΙΖΑ, που υπεισέρχεται και αυτό στην αξιολόγηση του φαινομένου της βίας από την πλευρά τους, είναι η ποσοτική προσέγγιση που τους διακρίνει γενικά σε ζητήματα ηθικής τάξεως. Δεν είναι δηλαδή μόνο

ποιοι παραβαίνει τον κανόνα, αλλά και σε ποιο βαθμό το κάνει. Θυμάμαι, λ.χ., τον πρωθυπουργό στη Βουλή τον περασμένο Μάρτιο να αναρωτιέται πόσο αξίζει ο θόρυβος για τις 23.000 που πήρε το ζεύγος Αντωνοπούλου ως επιδότηση, μπροστά στα 23 δισ. της Novartis. Το χαριτωμένο μάλιστα είναι ότι το είπε αυτό, ο καημένος, σε μία ομιλία με την οποία προσπαθούσε να αποδείξει ότι το ηθικό πλεονέκτημα της Αριστεράς παραμένει αλώβητο και απόλυτο. Πώς δεν κατάλαβε ότι, με ένα τέτοιο επιχείρημα, αναρούσε τον βασικό ισχυρισμό του που κάνει εντύπωση. Ίσως να είναι όμως οι βλάβες που προκαλεί στον άνθρωπο η έκθεση για μεγάλο διάστημα στον διαλεκτικό υλισμό, ιδίως όταν συμβαίνει σε ηλικία που ο εγκέφαλος δεν έχει πλήρως αναπτυχθεί.

Αν είχαν την ελευθερία, δηλαδή υπό ιδανικές συνθήκες αιωνιότητας, ελεύθεροι να πειραματιστούν με την τελειοποίηση της κοινωνίας, θα σχεδίαζαν ένα δίκαιο σύστημα για την άσκηση βίας, που θα περιελάμβανε όλες τις παραμέτρους: όχι μόνον ποιος τις ρίχνει και ποιος τις τρώει, αλλά και σε σχέση με το ύψος, το βάρος, την ηλικία και φυσικά το ιατρικό ιστορικό του καθενός. Θα ήταν πολύ σύνθετο στην πράξη και προβληματικό στην εφαρμογή ένα τέτοιο σύστημα, αλλά και πάλι θα ήταν μια σχετική πρόοδος εν σχέσει με την παραδοσιακή μέθοδο του Γκούλαγκ...

ΦΑΛΗΠΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

«Ακτινογραφία» της οργανωμένης ενέδρας

Η «Κ» επεξεργάστηκε καρέ καρέ οκτώ βίντεο και συνομιλίες, αποκωδικοποιώντας το σχέδιο επίθεσης κατά του Γιάννη Μπουτάρη

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

Η αγγελία επίθεση κατά του Γιάννη Μπουτάρη το περασμένο Σάββατο, στο περιθώριο των εκδηλώσεων για τη Γενοκτονία των Ποντίων, προκάλεσε την αντίδραση του πολιτικού φάσματος και κέντริσε τα αντανακλαστικά της κοινωνίας της Θεσσαλονίκης, προκαλώντας οργή στη συντριπτική πλειονότητα των πολιτών. Η «Κ» ανασυνέθεσε τα όσα διαδραματίστηκαν με την επεξεργασία οκτώ βίντεο και συνομιλίες με δεκάδες από τους παρόντες. Όλα δείχνουν ότι η επίθεση ήταν «προσχεδιασμένη και οργανωμένη» – συμπεράσμα στο οποίο κατέληξε και η έδρα του δικαστηρίου της Θεσσαλονίκης. Μέχρι το πρωί της Παρασκευής είχαν ταυτοποιηθεί συ-

νολικά οκτώ άτομα (οι τρεις ήδη καταδικάστηκαν), μεταξύ των οποίων ένας εν ενεργεία αστυνομικός. Αμέσως μετά το τέλος της κεντρικής εκδήλωσης στην Αγία Σοφία, οι εκπρόσωποι των ποντιακών οργανώσεων μεταβαίνουν στον Λευκό Πύργο για την τελετή υποστολής της σημαίας. Ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Γιάννης Μπουτάρης παίρνει θέση με την πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου, Καλυψώ Γούλα, κοντά στην παραλία. Κάποιοι από το πλήθος που βρίσκονται κοντά στον πρώην νομάρχη Παναγιώτη Ψωμάδη αρχίζουν να φωνάζουν «Φύγε, φύγε», ενώ άλλοι πιο θερμάοι επιτίθενται λεκτικά στον κ. Μπουτάρη: «Είσαι η ντροπή της Θεσσαλονίκης». Ο δήμαρχος παραμένει ατάραχος, σε αντίθεση με τον αστυνομικό του φρου-

Το σύνθημα δόθηκε από έναν άνδρα με πράσινο μπλουζάκι, που σήκωσε τα χέρια του και τα χτύπησε μια φορά.

ρό και την πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου, οι οποίοι ρίχνουν ανήσυχες ματιές. Αστυνομία δεν υπάρχει, με εξαίρεση κάποιους ειδικούς φρουρούς στον Λευκό Πύργο. Ο γενικός γραμματέας της Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων Κωνσταντίνος Σαμουράκης δίνει προσπαθεί να πειστεί κάποιους από τους εκπροσώπους συλλόγων. Παροτρύνει μάλιστα έναν άνδρα «να σεβαστούμε την

υποστολή της σημαίας». Για να λάβει την –τροχιοδεικτική ή ό,τι θα ακολουθούσε– απάντηση: «Εκείνος μας σέβεται, ρε;». Ταυτόχρονα, ένας από τους καταδικασθέντες για την επίθεση, φορώντας μια μπλούζα που έγραφε «Everlast 1910», διασχίζει την πλατεία πίσω από τον Λευκό Πύργο για να βρεθεί κοντά στον δήμαρχο. Έχει δοθεί το σύνθημα της επίθεσης από έναν άνδρα με πράσινο μπλουζάκι, που σηκώνει τα χέρια του και τα χτυπάει μια φορά. Ο νεαρός πλησιάζει τον δήμαρχο χοροπηδώντας όπως ο πυγμάχος στο ρινγκ, αλλά απωθείται από άνδρες της περιφρούρησης. Μαζί με τον «Everlast 1910» απωθούνται και άλλοι –ανάμεσά τους και ένας νεαρός με μπλούζα Adidas. Είναι ένας από τους πρωταγωνιστές στην προσπάθεια να υποχρεώσουν

με τη βία τον Μπουτάρη να αποχωρήσει. Ο νεαρός βάζει έναν σκούφο, τον κάνει full face και επιχειρεί δύο φορές να χτυπήσει τον δήμαρχο, αλλά δεν τον φτάνει. Μέσα στην αναμπουμπούλα, κάποιος καταφέρνει να χτυπήσει με κλωτσιά τον δήμαρχο. Και ενώ ο Γιάννης Μπουτάρης επιχειρεί να συνέλθει από το ξάφνιασμα, δέχεται νέα κλωτσιά στο στομάχι (είναι πάλι ο 20χρονος με την μπλούζα «Everlast 1910»). Ένας άλλος με καπέλο κλωτσάει τον δήμαρχο, τον ρίχνει κάτω και τότε αυτός με την κουκούλα τον κλωτσάει ενώ βρίσκεται στο έδαφος. Οι «κυνηγοί» πάνουν ό,τι βρίσκουν στον δρόμο –από πλαστικά μπουκάλια έως μία καρέκλα– και τα εκσφενδονίζουν κατά του δημάρχου. Ένας ακόμη νεαρός τον χτυπάει, ενώ

οι περισσότεροι δράστες ύστερα από κάθε απόπειρα χτυπήματος σπεύδουν να οπισθοχωρήσουν και να κρυφθούν στο πλήθος. Όταν ο κ. Μπουτάρης φθάνει στο αυτοκίνητό του, η κ. Γούλα κρατάει την πόρτα του συνοδηγού, ένας άνδρας με μαύρη μπλούζα και μουσι κλωτσάει λυσσώδως την πόρτα δύο φορές έχοντας συμπαρασπάει έναν ημίγυμνο νεαρό με μπλούζα στο κεφάλι του. Ο «Everlast 1910» κλωτσάει το πίσω παρμπρίζ με άλλους. Αποτυγχάνουν να το σπάσουν. Τελικά, ο 20χρονος το χτυπάει με γροθιά και το διαπερνάει. Όταν αργότερα θα πάει να δέσει το χέρι του στο «Ιπποκράτειο», θα τον αναγνωρίσει ο αστυνομικός του δημάρχου και θα συλληφθεί με ταυτοποίηση των στοιχείων που είχε αφήσει στο νοσοκομείο.

Πριν από την «καταιγίδα», ο Γιάννης Μπουτάρης ατάραχος.

Το πλήθος σφίγγει τον κλοιό γύρω από τον δήμαρχο.

Δίνεται το σύνθημα για να κινηθούν.

Ο Γιάννης Μπουτάρης δέχεται κλωτσιά στο στομάχι.

Ο καταδικασθείς σε 21 μήνες φυλάκιση δράστης.

Εκσφενδονίζοντας το πρώτο πλαστικό μπουκάλι.

Ο ημίγυμνος νεαρός χτυπάει το αυτοκίνητο του Γιάννη Μπουτάρη.

Οι κλωτσιές έρχονται διαδοχικά από τρεις μεριές.

Ο 20χρονος σπάει τελικά το πίσω παρμπρίζ.

ΑΠΟΨΗ

Μαζί απέναντι στη βία

Των **ΚΩΣΤΗ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ*** και **ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΥ****

Η βία είναι μία. Δεν υπάρχει μαύρη ή κόκκινη απόχρωσή της. Η αντίδραση είναι η ίδια –πρέπει να είναι ίδια– είτε θύμα μιας επίθεσης είναι ο Γιάννης Μπουτάρης, είτε ο καθηγητής Αγγελος Συρίγος, είτε ο βουλευτής της Χρυσής Αυγής Γιώργος Γερμενής. Η ίδια η υπόσταση της βίας ως αντίληψης και συμπεριφοράς είναι βαθιά αντιδημοκρατική. Η δημοκρατική πολιτεία, το δημοκρατικό πλαίσιο συνύπαρξης, είναι, οφείλει να είναι, εγγυητής της ελευθερίας της γνώμης και τιμωρός της βίας. Δεν υπάρχει δημοκρατική λειτουργία χωρίς την ελευθερία του λόγου. Χωρίς σεβασμό και προάσπιση της. Στο πλαίσιο της θεσμοθετημένης δημοκρατικής λειτουργίας, η πολιτική σύγκρουση είναι σύγκρουση ιδεών και προτά-

σεων. Δεν είναι, δεν μπορεί να είναι σύγκρουση με ύβρεις, γροθιές και λουσάρια! Κάθε βίαιος λόγος, κάθε βίαιη πράξη εναντίον της ελεύθερης γνώμης είναι ολοκληρωτισμός. Γι' αυτό η σύγκρουσή μας με τη βία είναι ηθική και πολιτική υποχρέωση. Δημοκρατικό καθήκον κάθε λαού, ο οποίος σε εγγήγορη πάντα, οφείλει να την αποκρούει. Ακόμα περισσότερο, όμως, υπάρχει η αμιγώς πολιτισμική και ανθρωπινή διάσταση του θέματος. Σε ορισμένους όλα αυτά τα περί Δημοκρατίας μπορεί να φαίνονται θεωρητικά. Ας θυμηθούμε, όμως, τις εικόνες της βίας. Αξίζουν, άραγε, όλες αυτές οι εικόνες στον πολιτισμό και στην ανθρωπιά μας; Θέλουμε, μήπως, να γίνουμε κοινωνία ξυλοδαρμών; Αυτή είναι η Ελλάδα που θέλουμε; Το «διαφωνώ και γι' αυτό σε δέρνω» δεν ανήκει σε μια στοιχειωδώς πολιτισμένη

Η μετριοπάθεια δεν είναι αδυναμία. Είναι ο τρόπος να σπάσει ο φαύλος κύκλος της μισαλλοδοξίας και του λαϊκισμού.

κοινωνία. Πώς να το κάνουμε; Δεν υπάρχουν, λοιπόν, δικαιολογίες για τα φαινόμενα αυτά. Όποια χαρακτηριστικά και να έχει αυτός που χτυπάει τον άλλον, ό,τι κι αν γράφει πάνω η ταμπέλα, είτε «ακροδεξιός», είτε «ακροαριστερός», είτε απλά «κουίλικαν», ο ξυλοδαρμός είναι ξυλοδαρμός. Οι οικογένειες των θυμάτων πονάνε εξίσου. Η βία υπονομεύει τη δημοκρατία μας και ευτελίζει τον πολιτισμό μας. Οποιοι και να είναι ο λόγος. Οποιοι και να είναι ο τραμπούκος ο οποίος

χτυπάει. Δεν μπορούμε να ψάχνουμε ελαφρυντικά. Ας μη συγχέουμε, λοιπόν, δύο πλήρως διαφορετικά θέματα: Ενα θέμα είναι οι όποιες απόψεις εκφράζει ο οποιοσδήποτε, που πρέπει να αντιμετωπιστούν μόνο με απόψεις. Και ένα τελειώς ξεχωριστό θέμα είναι η βία και οι ξυλοδαρμοί. Το πρώτο είναι θέμα πολιτικό. Το δεύτερο είναι πολιτισμικό και ποινικό. Οι προσεγγίσεις τύπου «καταδικάζω τη βία, αλλά ας πρόσεχε και αυτός να μην έλεγε αυτά που έλεγε» δεν είναι μόνον απαράδεκτες, είναι και επικίνδυνες. Δεν υπάρχει κανένας αστερίσκος. Διότι με μια λογική αστερίσκων και υποσημειώσεων, στο τέλος θα γίνουμε ζουγκλα. Και θα το πληρώσουμε όλοι μαζί. Φυσικά, η βίαιη πράξη δεν προκύπτει εκ του μηδενός. Ο βίαιος λόγος προπαρασκευάζει πεδίο και

καλλιεργεί έδαφος γι' αυτή. Διαμορφώνει συνθήκες ανοχής, της δίνει αξία, την κάνει αποδεκτή. Οι κυβερνώντες φαίνεται ότι μπορούν να συμβιώνουν με μια μορφή βίας. Δεν είναι μόνο ο «Ρουβίκωνας». Η διαβόητη φράση δικαστικού παροξυσμού «ή τους τελειώνουμε ή μας τελειώνουν» είναι αδιάφυστη επιβεβαίωση μιας καλά εγκατεστημένης νοοτροπίας και μιας διαλεκτικής σχέσης με τη βία. Κανένα, θεωρητικό υπόβαθρο της βίας, από αριστερά ως δεξιά, δεν μπορεί, δεν πρέπει και δεν θα μείνει στο απυρόβλητο. Οφείλουμε διαρκώς να απογυμνώνουμε κάθε θεωρητική κατασκευή άμεσης ή έμμεσης συνηγορίας στην ανοχή της βίας. Η μάχη εναντίον της βίας δεν τερματίζεται ποτέ. Δεν υπάρχει άλλη λύση παρά να αγωνιστούμε για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας. Είναι μάχη υπεράσπισης του υπέρ-

τατου πολιτικού αγαθού, του δημοκρατικού πλαισίου συνύπαρξης. Αλλά και των ιδίων των πολιτισμικών αξιών μας. Η καταδίκη είναι αυτονόητη. Αν και απαραίτητη, δεν είναι πια αρκετή. Οφείλει να γίνει δημοκρατική πράξη. Σε αυτή τη μάχη επείγει η συνολική δημοκρατική συστράτευση. Η μετριοπάθεια δεν είναι αδυναμία. Είναι ο τρόπος να σπάσει ο φαύλος κύκλος της μισαλλοδοξίας και του λαϊκισμού. Είναι ο τρόπος επικράτησης της πολιτικής λογικής. Είναι ο τρόπος υπεράσπισης της δημοκρατίας. Είναι η λύση. Ισως η μοναδική.

* Ο κ. Κωστής Χατζηδάκης είναι αντιπρόεδρος και βουλευτής Β' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας.
** Ο κ. Γιώργος Κουμουτσάκος είναι τομεάρχης Εξωτερικών και βουλευτής Β' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας.

Ο τυφώνας Ντόναλντ Τραμπ πλήττει την Ε.Ε.

Η σύγκρουση για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και η απειλή εμπορικού πολέμου διευρύνουν το ρήγμα του Ατλαντικού

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Το «τέλος της Δύσης» μέσα από ένα ιστορικό διαζύγιο Αμερικής - ηπειρωτικής Ευρώπης αποτελεί μία από τις πιο δημοφιλείς προφητείες των διεθνολόγων. Παρότι τα γεγονότα δεν έχουν δικαιώσει, μέχρι σήμερα, τις Κασσάνδρες, αυτό δεν τις εμποδίζει να επανέρχονται στο αγαπημένο τους μοτίβο – άλλωστε, η Κασσάνδρα αποδείχθηκε τελικά ότι είχε δίκιο και όσοι δεν την άκουσαν, κακό του κεφαλιού τους.

Τούτο το καλοκαίρι προσφέρεται για καταστροφολογικές προβλέψεις. Η τορπίλη Τραμπ στη διεθνή συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν έφερε τις ΗΠΑ σε τροχιά μετωπικής σύγκρουσης με την Ευρώπη. Παράλληλα, την 1η Ιουνίου εκπνέει το τελεσίγραφο της Ουάσιγκτον στους Ευρωπαίους για το άνοιγμα των αγορών τους στα αμερικανικά προϊόντα, υπό την απειλή εμπορικών πολέμων, οι οποίοι, σύμφωνα με τον Τραμπ, «είναι καλό πράγμα και εύκολα κερδίζονται».

Τότε και τώρα

Δεν είναι η πρώτη φορά μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο που η ατλαντική σχέση δοκιμάζεται από επικίνδυνους τρανταγμούς. Στην κρίση του Σουέζ, το 1956, η Αμερική του Ντουάιτ Αϊζενχάουερ δεν δίστασε να έρθει σε σύγκρουση με Βρετανία, Γαλλία και Ισραήλ, σε μια τακτική σύγκλιση με την ΕΣΣΔ, που έκανε σαφές σε όλο τον κόσμο ποιοι ήταν οι καινούργιοι άρχοντες του κόσμου. Στον πόλεμο του Βιετνάμ, ήρθε η σειρά της Αμερικής να απομονωθεί από όλους τους συμμάχους της, ακόμη και από τη Βρετανία του Χάρολντ Ουίλσον. Κάτι ανάλογο συνέβη το 2003 με τον πόλεμο του υιού Μπους εναντίον του Ιράκ, όταν το περιστασιακό μπλοκ Γαλλίας, Γερμανίας και Ρωσίας έβαλε φρένο στα σχέδια των νεοσυντηρητικών για έναν «Νέο Αμερικανικό Αιώνα». Σε όλες τις περιπτώσεις, όμως, το «Ρήγμα του Ατλαντικού» έκλεισε γρήγορα και το «Τέλος της Δύσης» εξοστρακίστηκε πέρα από τη γραμμή του ορίζοντα.

Τούτη τη φορά, όμως, τα πράγματα δεν αποκλείεται να εξελιχθούν διαφορετικά. «Στις προηγούμενες ρήξεις, Ηνωμένες Πολιτείες και Ευρώπη διαφωνούσαν για τα μέσα. Αυτή είναι η πρώτη φορά που η διαμάχη αφορά τους ίδιους τους σκοπούς», εκτιμά ο Τσαρλς Κάππας, υπεύθυνος για τη διαχείριση των ευρωπαϊκών υποθέσεων στο Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας των

AP / MARKUS SCHNEBER

Τελεσίγραφο, που εκπνέει την 1η Ιουνίου, έχει δώσει η Ουάσιγκτον στους Ευρωπαίους για το άνοιγμα των αγορών τους στα αμερικανικά προϊόντα.

Υπό την οπτική του Αμερικανού προέδρου, οι κύριες απειλές για τις ΗΠΑ είναι η Κίνα, η Ρωσία και –στο οικονομικό πεδίο– η Γερμανία.

ΗΠΑ επί προεδρίας Ομπάμα. Οι ασυνήθιστα υψηλοί τόνοι των Ευρωπαίων ηγετών έναντι της κυβέρνησης Τραμπ ενισχύουν την άποψή του. «Με τέτοιους φίλους, τι ανάγκη έχουμε από εχθρούς», διερωτήθηκε τις προάλλες ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ. «Οι ΗΠΑ δεν μπορούν να συμπεριφέρονται σαν οικονομική αστυνομία του πλανήτη», εξεράγη ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών, Μπρινό Λε Μερ. «Αν αποδεχθούμε ότι άλλες μεγάλες δυνάμεις, ακόμη

και αν είναι σύμμαχοι μας, μπορούν να αποφασίζουν για λογαριασμό μας, τότε δεν είμαστε πλέον κυρίαρχοι», προειδοποίησε ο Εμανουέλ Μακρόν στη πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε., στη Σόφια. Αυτό καθαυτό το Ιρανικό έχει μεγάλη σημασία για τους Ευρωπαίους. Δεν είναι μόνο τα διαφυγόντα κέρδη από τις προγραμματισμένες συμφωνίες μεγάλης κλίμακας με τους Ιρανούς στην ενέργεια, την αγορά Airbus, την αυτοκινητοβιομηχανία και άλλους τομείς – συμφωνίες που κινδυνεύουν να τιναχτούν στον αέρα υπό τη δαμόκλειο σπάθη των αμερικανικών κυρώσεων. Το χειρότερο είναι ότι η απόσυρση των ΗΠΑ από τη συμφωνία για το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα και η λίστα - τελεσίγραφο των 12 αξιώσεων που διατύπωσε ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Μάικ Πομπέο στην Τεχεράνη σηματοδοτούν μια υπερ-επιθετική πολιτική για την ανατρο-

πή του ιρανικού καθεστώτος, ακόμη και με πόλεμο. Έναν πόλεμο, τις άμεσες συνέπειες του οποίου θα μοιραστούν οι Ευρωπαίοι με τους λαούς της περιοχής και όχι βέβαια η μακρινή Αμερική, που απολαμβάνει την ασφάλεια των δύο ωκεανών της και έχει εξασφαλίσει εσχάτως ενεργειακή αυτάρκεια.

Σαν νέο 1914

Παρ' όλη την αυτοτελή σημασία του, το Ιρανικό φαίνεται ότι έδρασε κυρίως ως «η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι», όπως εκτιμούσε ο Κάππας στο αμερικανικό περιοδικό Foreign Policy. Το θεμελιώδες καινούργιο στοιχείο με την κυβέρνηση Τραμπ είναι ότι βλέπει τον κόσμο ωςάν να βρίσκεται στα πρόθυρα ενός νέου 1914, με κύριο χαρακτηριστικό τη σύγκρουση –οικονομική και γεωπολιτική– μεταξύ μεγάλων δυνάμεων. Υπό αυτή την οπτική, οι κύριες απειλές για τις ΗΠΑ δεν

είναι κράτη σαν το Ιράν ή τη Βόρεια Κορέα, ούτε ασύμμετρες απειλές όπως η διεθνής τρομοκρατία, αλλά η Κίνα, η Ρωσία και –στο οικονομικό πεδίο– η Γερμανία. Το ΝΑΤΟ είναι ένα παρωχημένο εργαλείο περιορισμένης αξίας χρήσης, ενώ η Ε.Ε. αποτελεί δυνητική απειλή και καλύτερα θα ήταν να εκλείψει ή να συρρικνωθεί. Από εδώ η ανοιχτή υποστήριξη Τραμπ στο Brexit και η συστηματική προσπάθεια διάσπασης της Ενωσης. Το είδαμε αυτό με αφορμή τη μεταφορά της αμερικανικής πρεσβείας στην Ιερουσαλήμ, στην οποία επιδιώκει να παρασύρει τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Το ίδιο σενάριο εκτυλίσσεται μέσω της απειλής εμπορικού πολέμου, που θίγει άμεσα τα θηριώδη πλεονάσματα της Γερμανίας, εκβιάζοντάς τη να υποταχθεί πολιτικά ή να αντιμετωπίσει επώδυνες οικονομικές συνέπειες.

Παρίσι, Βερολίνο και Μόσχα

Απέναντι στην πρόκληση Τραμπ, η Ε.Ε. δυσκολεύεται να βρει κοινό βάδισμα. Προβλέπεται, η Γαλλία πρωτοστατεί στις προσπάθειες συγκρότησης ενιαίου ευρωπαϊκού μετώπου. Ο Εμανουέλ Μακρόν πιέζει για σθεναρή αντίσταση, ακόμη και αντίμετρα στην Αμερική προκειμένου να διασωθεί η συμφωνία με το Ιράν, ενώ ο πρώην πρωθυπουργός Ζαν-Πιερ Ραφαρέν δεν διστάζει να προτείνει τη συγκρότηση μιας ομάδας G4 από τη χώρα του, τη Γερμανία, τη Ρωσία και την Κίνα. Ωστόσο η Γερμανία, πάντα επιφυλακτική στις γκωλικού τύπου χειρονομίες και η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που θα διγεί από ενδεχόμενο εμπορικό πόλεμο των ΗΠΑ, επιμένει στις πιο συντηρητικές παραδόσεις της Realpolitik. Ο υπουργός Οικονομικών Φέτερ Αλτμπίερ αναγνώρισε ότι η Ε.Ε. μπορεί μεν να καλύψει τις ευρωπαϊκές εταιρείες έναντι ενδεχόμενων προστίμων από τις ΗΠΑ για παραβίαση των κυρώσεων κατά του Ιράν, αλλά δεν μπορεί να κάνει τίποτα για να αποτρέψει τον αποκλεισμό τους από το αμερικανικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Γεγονός είναι ότι η πρόκληση Τραμπ τείνει να φέρει πιο κοντά το γαλλοαμερικανικό ζεύγος με τη Ρωσία του Πούτιν, επαναφέροντας ένα σκηνικό τύπου 2003. Στα τέλη της περασμένης εβδομάδας η Αγκελα Μέκρελ φιλοξενήθηκε από τον Ρώσο ηγέτη στο Σότσι, ενώ στο τέλος αυτής της βδομάδας ήρθε η σειρά του Εμανουέλ Μακρόν να επισκεφθεί την Αγία Πετρούπολη. Η σύμπτωση στο Ιρανικό, αλλά και η στενή ενεργειακή σχέση Γερμανίας - Ρωσίας ευνοούν την ευρωρωσική προσέγγιση, αν και η ανοιχτή πληγή του Ουκρανικού στέκεται εμπόδιο στη διαμόρφωση μιας οικονομικής και πολιτικής συνεννόησης, που θα μπορούσε να αλλάξει τους συσχετισμούς στην Ευρασία.

Η «απολογία» Ζούκερμπεργκ

Τι μάθαμε από την εμφάνισή του στο Ευρωκοινοβούλιο

THE GUARDIAN

Η εμφάνιση του Μαρκ Ζούκερμπεργκ στο Ευρωκοινοβούλιο ήταν πολύ σημαντική για το μέλλον του κοινωνικού δικτύου Facebook. Ακολουθούν τρία πράγματα που μάθαμε από αυτήν την εμφάνιση. **1.** Ο επιλεγμένος τρόπος του Ευρωκοινοβουλίου ήταν εμφαντικός, προκειμένου να λάβει απαντήσεις από έναν από τους ισχυρότερους ανθρώπους του κόσμου.

Η εμφάνισή του Μαρκ Ζούκερμπεργκ στο Ευρωκοινοβούλιο ήταν μια πολυαναμενόμενη ευκαιρία να πειστεί ο ιδρυτής του μεγαλύτερου κοινωνικού δικτύου του κόσμου, που είναι ιδιοκτήτης και του Instagram και του WhatsApp, να δώσει απαντήσεις για την παγκόσμια επιρροή τις εταιρείας του και την αθέμιτη πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα χρηστών μετά το σκάνδαλο της Cambridge Analytica. Αντίθετα, ο τρόπος που χρησιμοποιήθηκε βρήκε τους ηγέτες των πανευρωπαϊκών πολιτικών ομάδων να κάνουν ξεχωριστές ερωτήσεις σε πολλά και διαφορετικά ζητήματα, κάποιες από τις οποίες ήταν διεισδυτικές και άλλες έκαναν σκοτεινές αναφορές στη λογοτεχνία του Γκαίτε. **2.** Ο Ζούκερμπεργκ θέλησε να καταστήσει σαφές ότι λυπάται πο-

λύ για τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα του. Μετά τις αμερικανικές εκλογές, ο ιδρυτής του Facebook δήλωσε ότι ήταν «τρελό» να υπαινιχθεί κανείς ότι οι ψευδείς ειδήσεις στην πλατφόρμα του συνέβαλαν στην εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ. Αυτός ο Ζούκερμπεργκ δεν υπάρχει πια. Επέμεινε ότι το κοινωνικό δικτύό του ήταν μια συνολική δύναμη για το καλό, αλλά ότι λάθη έχουν γίνει. «Είτε πρόκειται για ψευδείς ειδήσεις είτε για ξένη επιρροή στις εκλογές, οι δημιουργοί λογισμικού που χρησιμοποιούν κακώς τις πληροφορίες του κόσμου δεν είχαμε πλήρη επίγνωση των ευθυνών μας. Αυτό ήταν ένα λάθος και λυπάμαι». Ωστόσο, υπέδειξε ότι αυτά τα λάθη μπορούν

να διορθωθούν μέσω της νέας τεχνολογίας και μια επένδυση σε περισσότερους υπαλλήλους. **3.** Η κυριαρχία του κοινωνικού δικτύου του Facebook απειλείται από τους ευρωβουλευτές, που διασαφήνισαν ότι το θεωρούν μη ανταγωνιστικό μονοπώλιο. Η Ε.Ε. γνωρίζει πώς να σπάει τα μονοπώλια και οι ευρωβουλευτές κατέστησαν σαφές ότι πιστεύουν ότι το Facebook ανήκει σε αυτήν την κατηγορία. «Θεωρώ ότι έχει φτάσει ο χρόνος να συζητήσουμε για το σπάσιμο του μονοπώλιου του Facebook γιατί ήδη υπάρχει υπερβολική δύναμη σε ένα χέρι», δήλωσε ο Γερμανός ευρωβουλευτής Μάνφρεντ Βέμπερ. Πώς θα γίνει αυτό, όμως, είναι λιγότερο σαφές.

Σε απομόνωση η Βενεζουέλα

Επιβολή κυρώσεων μετά την αμφιλεγόμενη επανεκλογή Μαδούρο

Σε καθεστώς ολοένα και πιο ασφυκτικής διπλωματικής απομόνωσης βρίσκεται πλέον η Βενεζουέλα, μετά την επιβολή νέων κυρώσεων κατά του καθεστώτος Μαδούρο από τις ΗΠΑ και από κράτη της Λατινικής Αμερικής, στον απόηχο της αμφιλεγόμενης επανεκλογής του προέδρου Νικολάς Μαδούρο την περασμένη Κυριακή.

Την έλλειψη ενιαίας στρατηγικής στις αντιπολίτευσης επισημαίνει, ωστόσο, ο ανταποκριτής της γαλλικής εφημερίδας Le Monde στο Καράκας, υπογραμμίζοντας ότι η αδυναμία σχηματισμού αξιόπιστου αντιπολιτευτικού μετώπου ίσως εγγυηθεί την παραμονή του κυβερνώντος Σοσιαλιστικού κόμματος στην εξουσία. Τη διεξαγωγή νέων προεδρικών εκλογών τον Δεκέμβριο, παράλληλα με τις βουλευτικές, ζητούν ο πρώην σύμμαχος του Τσάβες, Ανρί Φαλκόν, καθώς και το λεγόμενο «μέτωπο της αποχής», το οποίο συγκεντρώνει συντηρητικά πολιτικά στελέχη, η συμμετοχή των οποίων στις εκλογές της Κυριακής απαγορεύθηκε από την κυβέρνηση. Η αντιπολίτευση εκτιμά ότι θα κατακτήσει τον κοινοβουλευτικό πλειοψηφία τον Δεκέμβριο και θα είναι ικανή να ανατρέψει τα δεδομένα στη Συντακτική Συνέλευση που διορίστηκε από το σοσιαλιστικό καθεστώς το 2015. Η δημιουργία του νέου μετώπου της αντιπολίτευσης (FAYL), στο οποίο συμμετέχουν κόμματα

Η έλλειψη ενιαίας στρατηγικής από την αντιπολίτευση λειτουργεί υπέρ του Μαδούρο.

από όλο το πολιτικό φάσμα, από την κεντροαριστερή σοσιαλδημοκρατία, τους φιλοτσαβικούς «αντάρτες», μέχρι και τους συντηρητικούς πολέμιους του εκλιπόντος χαρισματικού προέδρου, ενισχύει τις ελπίδες για δημοκρατική ανατροπή του καθεστώτος.

Απογοήτευση

Η αντιπολίτευση στη Βενεζουέλα, όμως, απογοήτευσε τους οπαδούς της το περασμένο καλοκαίρι, αποδεχόμενη σιωπηλά την εγκαθίδρυση Συντακτι-

κής Συνέλευσης και δίνοντας τέλος σε τέσσερις μήνες μαχτικών διαδηλώσεων. Μέλη της αντιπολιτευόμενης φοιτητικής οργάνωσης La Resistencia συνεχίζουν να εκφράζουν την περιφρόνησή τους για την απόφαση ηγετικών στελεχών της αντιπολίτευσης, τα οποία επέλεξαν να καταθέσουν υποψηφιότητα στις εκλογές για κυβερνήτες, νομιμοποιώντας ουσιαστικά το καθεστώς Μαδούρο.

Την ίδια στιγμή, η ενεργή παρουσία των κρατικών υπηρεσιών στις φτωχές συνοικίες των πόλεων της χώρας και η πλήρης απουσία της αντιπολίτευσης από αυτές, ενισχύουν την εικόνα της αντιπολίτευσης ως ελιτιστικού και αλαζονικού πολιτικού σχήματος. Παρά την αποπομπή του Αμερικανού πρέσβη στο Καράκας και την καταδίκη της Βενεζουέλας από τα κράτη-μέλη του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών, το καθεστώς Μαδούρο εξασφάλισε μηνύματα στήριξης και συγκαρπητήρια για την επανεκλογή του προέδρου από τη Ρωσία, την Κίνα, το Ιράν, τη Βολιβία, το Σαλβαδόρ, τη Λευκορωσία και την Τουρκία. Σε δηλώσεις του δύο ημέρες πριν από τις εκλογές, ο πρόεδρος Μαδούρο είχε άλλωστε ανακοινώσει την υπογραφή νέας εμπορικής συμφωνίας με τον Τούρκο ομόλόγό του, Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος ευχήθηκε στον πρόεδρο της Βενεζουέλας «να θριαμβεύσει» στην προσπάθειά του.

Τρία σενάρια για το αύριο της Ιταλίας

Κρίσιμη για το μέλλον της Ευρωζώνης η στάση της κυβέρνησης συνασπισμού

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Το σημείο καμπής, που οι πιο διορατικοί προέβλεπαν από την αρχή της κρίσης της Ευρωζώνης, έφθασε. Πρώτη φορά, μία μεγάλη οικονομία του ευρωπαϊκού Νότου αποκτά κυβέρνηση διατεθειμένη να αμφισβητήσει την ευρωπαϊκή orthοδοξία, εξέλιξη που υποχρεώνει τους πάντες να κρατήσουν την ανάσα τους.

Στις ημέρες της αναμονής μέχρι να καθοριστεί η σύνθεση του ιταλικού υπουργικού συμβουλίου και να λάβει η κυβέρνηση του 54χρονου καθηγητή νομικής Τζουζέπε Κόντε ψήφο εμπιστοσύνης από το Κοινοβούλιο, οι αναλυτές καταρτίζουν τρία εναλλακτικά σενάρια για την πιθανή πορεία της.

Οι εναλλακτικές

Το πρώτο, το σενάριο της ενσωμάτωσης, εκτιμά ότι η νέα κυβέρνηση συνασπισμού ανάμεσα στο Κίνημα 5 Αστέρων και τη Λέγκα του Βορρά θα αναγκαστεί, αργά ή γρήγορα, να προσαρμοστεί στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή της Ιταλίας στην Ευρωζώνη, υλοποιώντας τη «στροφή προς τον ρεαλισμό» που είχαν προεκλογικά ξεκινήσει τα 5 Αστέρια. Η πολιτική απειρία του νέου πρωθυπουργού, ο οποίος δεν έχει εκλεγεί ποτέ σε κάποιο αξίωμα, ούτε διαθέτει διοικητική εμπειρία,

και οι πιέσεις από τις αγορές, από παράγοντες της ιταλικής οικονομίας και από το προεδρικό μέγαρο θα επισφραγίσουν αυτή την πορεία. Πιθανή ένδειξη μιας τέτοιας κατεύθυνσης θα δοθεί αν ο πρόεδρος Ματαρέλα αποτρέψει τον διορισμό του σφοδρού επικριτή της Ευρωζώνης, Πάολο Σαβόνα, στο υπουργείο Οικονομικών. («Η Γερμανία δεν έχει αλλάξει οπτική για τον ρόλο της στην Ευρώπη από το τέλος του ναζισμού, παρόλο που εγκατέλειψε την ιδέα της στρατιωτικής επιβολής. Πρέπει να ετοιμάσουμε ένα σχέδιο Β για την έξοδο από το ευρώ, είτε μας αρέσει είτε όχι», έχει γράψει μεταξύ άλλων ο Σαβόνα.)

Στο δεύτερο σενάριο, της σύγκρουσης με τη συνακόλουθη συνθηκολόγηση, η κυβέρνηση θα ψηφίσει κάποια από τα φιλολαϊκά μέτρα που υποσχέθηκε, θα δώσει μάχες για μεταρρύθμιση των κανόνων που διέπουν την Ευρωζώνη αλλά θα βρεθεί απομονωμένη στο ευρωπαϊκό συμβούλιο, ενώ οι πιο συντηρητικοί γερμανικοί κύκλοι θα βρουν την ιδανική αφορμή για να ματαιώσουν κάθε ψήγμα μεταρρύθμισης της Ευρωζώνης. Απέναντι στην Ιταλία θα χρησιμοποιηθούν τα εργαλεία εκβιασμού που επέφεραν τη «συμμόρφωση» της Ελλάδας, ενώ η οικονομική κρίση από τη φυγή κεφαλαίων θα κατα-

Τζουζέπε Κόντε Ο εντολοδόχος πρωθυπουργός

Καθηγητής Νομικής με ελάχιστη πολιτική εμπειρία, ο Τζουζέπε Κόντε επελέγη ως υποψήφιος πρωθυπουργός από το αντισυστημικό Κίνημα των 5 Αστέρων και την ακροδεξιά Λέγκα

■ 8 Αυγούστου 1964
Ο Τζουζέπε Κόντε γεννιέται στην Βολτουράρα Απούλα στη νότια περιοχή της Πούλια - προπύργιο του Κινήματος των 5 Αστέρων

■ Πολιτική
Αριστερή. Ο Κόντε είναι κοντά στα 5 Αστέρια με θέσεις όπως «το ιδεολογικό πλαίσιο του 20ού αιώνα δεν είναι πλέον κατάλληλο για τη σημερινή εποχή».

■ Κυβέρνηση συνεργασίας
Ο Σαλβίνι πιθανότατα θα γίνει υπουργός Εσωτερικών για να επιβλέψει τις περιφέρειες στον τομέα της μεταναστευσης και ο Ντι Μάιο υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης για να εισάγει κατώτατο εισόδημα για άπορους, πάγια θέση των 5 Αστέρων

Φωτογραφίες: Associated Press, Newscom
Πηγές: Financial Times, Reuters

© GRAPHIC NEWS
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

λαγιάσει μόνον όταν η χώρα τεθεί υπό την κηδεμονία της τρόικας. Το σενάριο αυτό προσκρούει στην ένσταση ότι, όπως έγραψε ο Μάρτιν Γουλφ στους Financial Times, «είναι πιο δύσκολο να τρομοκρατήσει κανείς την Ιταλία απ' ό,τι την Ελλάδα, γιατί το Italexit είναι προφανώς πολύ πιο επικίνδυνο από το Grexit».

Στο τρίτο σενάριο, η ιταλική ιθύνουσα τάξη προτιμά τη «φυγή προς τα εμπρός» από την υπαγωγή της σε καθεστώς μνημονίων. Το παράλληλο σύστημα πληρωμών (miniBoT), που προβλέπεται στο σύμφωνο συγκυβέρνησης, τίθεται σε

εφαρμογή και προετοιμάζει το έδαφος για την έξοδο, ένα γεγονός που κλονίζει εκ βάθρων το ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Από την αδιαφορία με την οποία η Γερμανία αντιμετωπίζει τα αιτήματα του ευρωπαϊκού Νότου, στη συζήτηση για την αναμόρφωση της Ευρωζώνης, συνάγεται ότι το Βερολίνο δεν θεωρεί πιθανή μια τέτοια εξέλιξη. Ίσως, στα παρασκήνια, ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι, που ασκεί επιρροή στην κυβέρνηση αν και δεν μετέχει σε αυτή, να έχει διαβρώσει την Αγκελα Μέρκελ ότι ο Ματέο Σαλβίνι είναι λιγότερο σκληρός από όσο φαίνεται.

Ψηφίζουν 490.000 μέλη για τη βίλα του Ιγκλέσιας

Αύριο θα ανακοινωθεί το αποτέλεσμα

Πώς θα κρίνουν τα 490.000 μέλη του Podemos την απόφαση του επικεφαλής Πάμπλο Ιγκλέσιας και της εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας Ιρένε Μοντέρο να δανειστούν «μέχρι τον λαμό», για να αγοράσουν σπίτι 270 τετραγωνικών με κήπο και πισίνα σε χωριό 40 χλμ. μακριά από τη Μαδρίτη; Τα αποτελέσματα του πρωτότυπου εσωκομματικού δημοψηφίσματος θα ανακοινωθούν αύριο, αν και δεν πρέπει να υπάρχει αμφιβολία ότι η βάση του ισπανικού κόμματος θα επιβεβαιώσει την παραμονή του ζεύγους στις ηγετικές θέσεις. Επτά χρόνια μετά τις πρώτες διαδηλώσεις των Ισπανών Αγανακτισμένων και αφού το κίνημα των Πλατειών μετασχηματίστηκε σε κόμμα που επιμένει να διεκδικεί εναλλακτικές πολιτικές, οι κατεστημένες δυνάμεις αναζητούν το παραμικρό στραβοπάτημα προκειμένου να απαλλαγούν από τους νεοφερμένους της πολιτικής σκηνής. Το κυβερνών Λαϊκό Κόμμα, ωστόσο, είχε την ατυχία η επικοινωνιακή καταγίδα γύρω από τη «βίλα στο Γαλαπαγά» να συμπίσει με τη λήξη της πολυετούς δίκας για την διαφθορά στους κόλπους του. Η απόφαση του δικαστηρίου, την Παρασκευή, ανέφερε ότι υπήρξαν συστηματικά κρούσματα διαφθοράς στο Λαϊκό Κόμμα και έστειλε στη φυλακή 29 κατηγορουμένους, φορτώνοντάς τους συνολικά με 351 χρόνια κάθειρξη και επιβάλλοντας 44 εκατ. ευρώ πρόστιμο. Οχι μόνο οι πρώην ταμίες του κόμματος, αλλά και οι σύζυγοί τους, που βρέθηκε ότι διευκόλυναν το ξέπλυμα του «βρώμικου» πολιτικού χρήματος, παίζουν στη φυλακή,

ενώ το κοινοβουλευτικό στήριγμα του πρωθυπουργού Ραχόι, το φιλελεύθερο Ciudadanos κάνει λόγο για «απόφαση-σταθμό, που χωρίζει την πολιτική ζωή στο πριν και στο μετά».

Η διαφορά

Η απόφαση έφερε στην επιφάνεια τη διαφορά ανάμεσα σε μια αγορά κατοικίας από δύο υψηλόμισθους βουλευτές, με πλήρη διαφάνεια ως προς το «πόθεν έσχες» από τη μία πλευρά και στην τέλεση σοβαρών αδικημάτων από την άλλη. Είτε από το ταπεινό διαμέρισμα στο οποίο ζούσε ως τώρα είτε από την άκρη της πισίνας του, ο Ιγκλέσιας μπορεί να συνεχίσει να στυλιτεύει τη διαφθορά και την «κάστα» που νέμεται την εξουσία.

Γεννώνται βέβαια κάποια θέματα συνέπειας σε σχέση με παλαιότερες δηλώσεις του, σύμφωνα με τις οποίες οι πολιτικοί πρέπει να ζουν όπως οι πολίτες τους οποίους εκπροσωπούν, ή με τη φαινή ιδέα του να επικρίνει εσωκομματικό ανταγωνιστή του επειδή το ντύσιμό του έγινε πιο «κυριλέ». Το ύψος του στεγαστικού δανείου (540.000 ευρώ, δόση 1.600 ευρώ μηνιαίως) και κυρίως η διάρκεια του (30 χρόνια) αποκάλυψαν ότι οι δύο φιλοδοξούν να παραμείνουν σε τόσο καλοπληρωμένες θέσεις επί δεκαετίες, στοιχείο που επικρίθηκε σφόδρα στο εσωτερικό του κόμματος. Είναι, όμως, γεγονός ότι το ζεύγος υφίσταται κανονική πολιορκία από παπαράτσι, οι οποίοι φωτογράφισαν και πούλησαν στα σκανδαλοθηρικά περιοδικά ακόμη και την εικόνα από τον υπέρηχο της Μοντέρο.

Ενημέρωση για τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων

Θα θέλαμε να ενημερώσουμε τα μέλη, τους συνεργάτες και τους πελάτες μας ότι για σκοπούς συμμόρφωσης έχουμε τροποποιήσει τη Δήλωση Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα της Εταιρείας μας, ενόψει της εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR) 2016/679 από τις 25 Μαΐου 2018.

Μπορείτε να δείτε τη νέα Δήλωση στην ιστοσελίδα μας www.eurolife.com.cy.

Είμαστε στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου για περισσότερες διευκρινίσεις.

Secret Garden
Φιλανθρωπική Επίδειξη Μόδας

ERES+ & CARLITOS
mens style

Υπό την αιγίδα της Κυρίας Άντρης Αναστασιάδη, συζύγου του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας

05.06.2018 / Κλειστό Γήπεδο / Ώρα
Τρίτη / **Σπύρος Κυπριανού** / **19:30**

Μουσική επιμέλεια / Θα ακολουθήσει / Τιμή
Dj Έλενα Αρμένη / **κοκτέιλ πάρτι** / **25 ευρώ**

ΠΑΣΥΚΑΦ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ & ΟΙΚΩΝ

Όλα τα έσοδα θα διατεθούν για τη λειτουργία των Δωρεάν Υπηρεσιών και Προγραμμάτων που προσφέρει ο ΠΑΣΥΚΑΦ.

Σχεδιασμός & Οργάνωση: **Wizard** DESIGN

Χορηγός Επικοινωνίας: **BEAUTIFUL PEOPLE** Μέγα Χορηγός: **PrimeXM** Innovation by Intelligence

Πλατινένιος Χορηγός: **Remedica** FOR A HEALTHIER WORLD Χρυσό Χορηγό: **LEGAL** L. PISTOPOPOU & CO LLC **Deloitte** METAXAS SINCE 1963

LCG LONDON CAPITAL GROUP **EKA** EKA GROUP Ασημένιοι Χορηγοί: **ORPHANOS GROUP** **LONDOUN** LONDON & CO

M. PISLIKAS & ASSOCIATES LTD CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS **shareLINK** **SANCTUM** FOR A HEALTHIER WORLD **McDonald's** Στηρίζουν: **Pasid** **BeInYour**

LOUISA **ΘΡΕΡΗΑΝΟΥ** FASHION ARTIST **Lana** melitou for styling **designetc.** **Booster** **SoloZoo** **Constantina Evangelou** ARTIST AND MAKEUP ARTIST

Shoebox **Securiteone** Χορηγός Φιλοξενίας: **ΕΚΑ**

Τηλέφωνο Επικοινωνίας: **25747750**

designetc.

Ο Ντόναλντ Τραμπ
αμφισβητεί ακόμη
και τους θεσμούς

Για να υποσκάψει την έρευνα Μιούλερ

THE NEW YORK TIMES

Όπως λέει το παλιό ρητό, αν τα γεγονότα είναι εναντίον σου αμφισβήτησε τον νόμο. Αν ο νόμος είναι εναντίον σου, αμφισβήτησε τα γεγονότα. Αν και τα γεγονότα και ο νόμος είναι εναντίον σου, χτύπα το τραπέζι και φώναξε.

Καλωσορίσατε στη βασική οργανωτική αρχή του Λευκού Οίκου του Τραμπ. Καθώς η έρευνα για την εμπλοκή της Ρωσίας πλοσιάζει στο Οβάλ Γραφείο, ο πρόεδρος, οι συνεργάτες του στο Κογκρέσο και οι υπερασπιστές του στα δεξιά ΜΜΕ δεν αφήνουν κανένα θεσμό εκτός στόχου, στην προσπάθειά τους να υποσκάψουν την έρευνα.

Ο πρόεδρος Τραμπ έφτασε σε ένα νέο σημείο όταν τούταρε την Κυριακή «απατώ και θα το κάνω επισήμως αύριο, το υπουργείο Δικαιοσύνης να ψάξει αν το FBI εισέβαλε ή παρακολούθησε την προεκλογική εκστρατεία Τραμπ για πολιτικούς στόχους και αν τέτοια

Ζήτησε να ερευνηθεί αν το FBI εισέβαλε ή παρακολούθησε την προεκλογική εκστρατεία του ύστερα από αίτημα ανθρώπων της κυβέρνησης Ομπάμα.

αιτήματα έγιναν από ανθρώπους της κυβέρνησης Ομπάμα».

As αφήσουμε κατά μέρος τις λεκτικές επιλογές που θυμίζουν κινούμενα σχέδια («απατώ», αλήθεια;) και as σκεφθούμε τη σοβαρότητα της απειλής που τίθεται από έναν πρόεδρο που δίνει εντολή στις ομοσπονδιακές αρχές επιβολής του νόμου να ερευνήσουν τους ανθρώπους που πραγματοποιούν έρευνα εναντίον του.

Τη Δευτέρα, ο Τραμπ έπεισε το υπουργείο Δικαιοσύνης να ζητήσει από τον γενικό επιθεωρητή του να ερευνήσει τις κατηγορίες, ελπίζοντας ότι αυτές οι κατηγορίες θα κάνουν την κοινή γνώμη να ξεκάσει το γενικότερο πλαίσιο της έρευνας για τη Ρωσία. As δούμε, λοιπόν, αυτά που ήδη γνωρίζουμε.

Τα γεγονότα

Αρχικά υπήρξε μια πολυετής περίπλοκη συνωμοσία από Ρώσους κυβερνητικούς αξιωματούχους

και πράκτορες, που εργάζονταν υπό τις εντολές του προέδρου Βλαντιμίρ Πούτιν, να παρέμβουν στην προεδρική εκλογή του 2016 υποστηρίζοντας τον Ντόναλντ Τραμπ. Οι αμερικανικές αρχές επιβολής του νόμου και οι υπηρεσίες πληροφοριών προειδοποίησαν την προεκλογική εκστρατεία Τραμπ να αναφέρει οτιδήποτε ύποπτο. Η προεκλογική εκστρατεία δεν το έκανε αυτό. Αντιθέτως, τουλάχιστον επτά αξιωματούχοι της προεκλογικής εκστρατείας Τραμπ συναντήθηκαν με Ρώσους ή με ανθρώπους που είχαν σχέσεις με τη Ρωσία και αποδέχθηκαν την βοήθειά τους. Καθώς το FBI έμαθε γι' αυτές τις επαφές, άρχισε να ψάχνει το θέμα.

Τα γεγονότα δεν αμφισβητούνται. Οι υπηρεσίες πληροφοριών επιβεβαίωσαν τις προσπάθειες των Ρώσων προς όφελος του Τραμπ. Αραγε αυτά μοιάζουν σαν τη δράση κυβερνητικών αξιωματούχων που θέλουν να αμαυρώσουν έναν προεδρικό υποψήφιο;

Και ο νόμος

Τι συμβαίνει με τον νόμο; Είναι ομοσπονδιακό έγκλημα η ψευδορκία σε ομοσπονδιακές αρχές, η παρεμπόδιση της Δικαιοσύνης, το «ξέπλυμα» χρήματος, η αδυναμία καταγραφής ξένου πράκτορα και η συνωμοσία με μία ξένη δύναμη για να επηρεαστεί το αποτέλεσμα των εκλογών. Ανώτατοι αξιωματούχοι της εκστρατείας και της κυβέρνησης Τραμπ διώκονται ή έχουν δηλώσει ένοχοι σε κάποιες από αυτές τις κατηγορίες. Κι αυτό είναι μόνο η αρχή.

Ο ειδικός εισαγγελέας Ρόμπερτ Μιούλερ δείχνει να έχει συγκεντρώσει πολλές αποδείξεις με τη βοήθεια των συνεργαζόμενων μαρτύρων. Και δεν έχουμε μιλήσει για τον Μάικλ Κόεν. Είναι μέλημα αυτών των ανθρώπων που αφέλωσαν τη ζωή τους στο έθνος και στο κράτος δικαίου, όπως ο αναπληρωτής υπουργός Δικαιοσύνης Ροντ Ρόζενσταϊν και ο διευθυντής του FBI Κρίστοφερ Ρέι, αμφότεροι Ρεπουμπλικανοί και διορισμένοι από τον Τραμπ, να εναντιωθούν στον πρόεδρο υπερασπιζόμενοι τους θεσμούς.

Τα μέλη των αρχών επιβολής του νόμου και οι υπηρεσίες πληροφοριών κάνουν ό,τι μπορούν για να προστατεύσουν τη χώρα. Ο Ντόναλντ Τραμπ και οι οπαδοί του απλά προσπαθούν να προστατεύσουν τον Ντόναλντ Τραμπ.

Ο θρίαμβος Σαντρ στο Ιράκ
αιφνιδιάζει ΗΠΑ και Ιράν

Η επιτυχία του δεν αποκλείεται να αποδειχθεί πλήγμα για την Τεχεράνη

Κάποτε ο στρατός του Μεχντί, η

πολιτοφυλακή του σίιτη κληρικού Μοκτάντα αλ Σαντρ πολέμυσε με λύσσα τα αμερικανικά στρατεύματα στο Ιράκ. Σήμερα, η Ουάσιγκτον αναζητεί διάυλο επικοινωνίας με τον Σαντρ, ο οποίος κέρδισε τις πρόσφατες εκλογές στη χώρα και αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης. Ο εκλογικός του θρίαμβος αιφνιδίασε τόσο τους Αμερικανούς, που είχαν επενδύσει στην επανεκλογή του απερχόμενου πρωθυπουργού Χάιντερ αλ Αμπάντι όσο και το Ιράν, το οποίο ήλπιζε ότι ο εκλεκτός του, Χάντι αλ Αμίρι, θα επικρατήσει στην αναμέτρηση. Τελικά, ο Αμπάντι τερμάτισε τρίτος και ο Αμίρι δεύτερος με ισχνή διαφορά από τον Σαντρ.

Παρά την παραδοσιακή τους αντιπαλότητα, Ουάσιγκτον και Σαντρ συμφωνούν ότι η ιρακινή επιρροή στο Ιράκ πρέπει να αναχαιτιστεί. Στενός συνεργάτης του κληρικού επιβεβαίωσε ότι οι ΗΠΑ χρησιμοποίησαν μεσάζοντες για να εγκαταστήσουν επαφές με μέλη της συμμαχίας του Σαερούν και να διερυνήσουν ποια θα είναι η πολιτική της κυβέρνησης, αν θα επανασυστήσουν τον στρατό του Μεχντί, τον οποίο ο Σαντρ διέλυσε το 2008, και αν θα ξαναεπιτεθούν στις αμερικανικές δυνάμεις στο Ιράκ. Οι άνθρωποι του Σαντρ διαβεβαίωσαν ωστόσο τους Αμερικανούς ότι δεν υπάρχει τέτοιο ζήτημα. «Δεν τίθεται ζήτημα επιστροφής στο σημείο εκκίνησης. Δεν σκοπεύουμε να αποκτήσουμε άλλη στρατιωτική δύναμη πέρα από την επίσημη στρατιωτική, την αστυνομική και τις δυνάμεις ασφαλείας», σχολίασε ο στενός συνεργάτης του Σαντρ.

Διερευνητικές επαφές

Ο ίδιος ο σίιτης κληρικός δεν μπορεί να γίνει πρωθυπουργός, αλλά πραγματοποιεί διερευνητικές επαφές με τους ηγέτες των άλλων σχηματισμών και θέτει προϋποθέσεις για να στηρίξει την υποψηφιότητά τους για την πρωθυπουργία. Επιδιώχθι του είναι να αναλάβει τον θώκο κάποιος που απορρίπτει τις θρησκευτικές συγκρούσεις, την ανάμιξη των ξένων δυνάμεων και φιλοδοξεί παράλληλα να καταπολεμήσει τη διαφθορά. Η επιτυχία του Σαερούν δεν αποκλείεται να αποδειχθεί πλήγμα για την Τεχεράνη και δώρο στις ΗΠΑ, που φέρονται πρόθυμες

Οι Ιρακινοί αντίπαλοι διεκδικούν την εξουσία

Ο λαϊκιστής σίιτης κληρικός Μοκτάντα αλ Σαντρ προσπαθεί να σχηματίσει κυβερνητικό συνασπισμό, μετά το πλήγμα το οποίο κατάφερε τόσο στην ιρακινή όσο και στην αμερικανική επιρροή με έναν εκλογικό θρίαμβο, που προκάλεσε αναταραχή στην ιρακινή πολιτική ζωή.

Μοκτάντα αλ Σαντρ
Σαερούν (Πορεία προς τη Μεταρρύθμιση)
Εξασφάλισε την πλειοψηφία των εδρών μετά τη συνεργασία του με τους κομμουνιστές και άλλες μη θρησκευτικές ομάδες και τη δέσμευση ότι θα πατάει τη διαφθορά και την ανάμιξη του ξένου παράγοντα.

Χαντί αλ Αμίρι
Φατάχ (Κατάκτηση)
Ο πρώην υπουργός Συγκοινωνιών του Ιράκ είναι επικεφαλής μιας συμμαχίας που αποτελείται από πρώην μαχητές παραστρατιωτικών μονάδων, που ελέγχονται από το Ιράν και πολέμησαν κατά του Ισλαμικού Κράτους. Ηρθε δεύτερος στις εκλογές με μικρή διαφορά από τον Σαντρ.

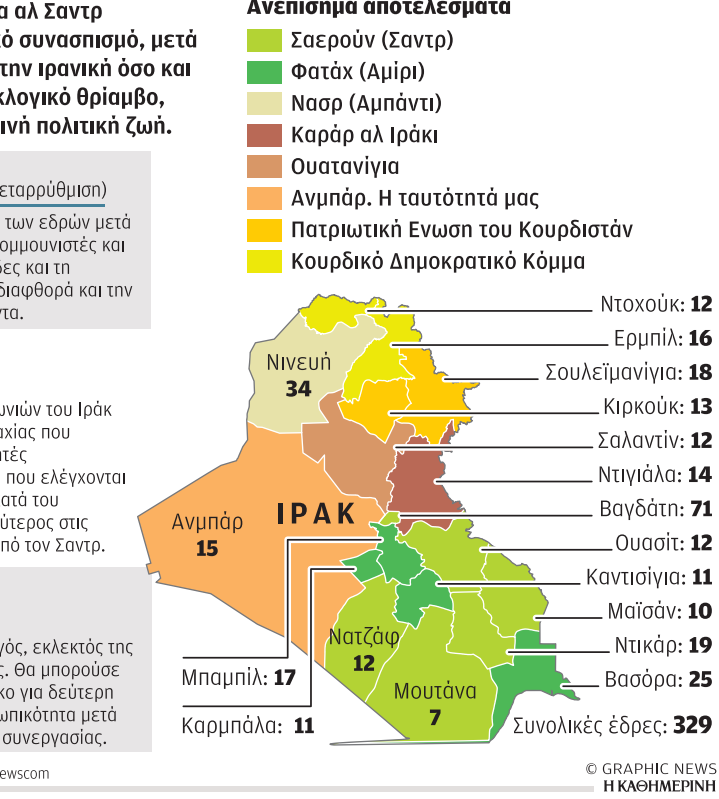
Χάιντέρ αλ Αμπάντι
Νασρ (Νίκη)
Ο απερχόμενος πρωθυπουργός, εκλεκτός της Ουάσιγκτον, τερμάτισε τρίτος. Θα μπορούσε ίσως να παραμείνει στον θώκο για δεύτερη θητεία ως συναινετική προσωπικότητα μετά τον σχηματισμό κυβέρνησης συνεργασίας.

Πηγές: AFR, IHEC, MECRA Φωτογραφίες: Getty Images, Newscom

«Δεν ξέρουμε τι θέλει πραγματικά»,
παραδέχονται κατ’
ιδίαν οι Αμερικανοί
για τον σίιτη κληρικό.

να ξεκάσουν το δύσκολο παρελθόν τους με τον Σαντρ. «Οι ΗΠΑ είναι πρόθυμες να συναντηθούν με μία σειρά ανθρώπων που θα συμμετάσχουν στην κυβέρνηση και ο Σαντρ θα είναι αναμφισβήτητα ένας από τους παίκτες αυτούς», σχολίασε Αμερικανός αξιωματούχος, ο οποίος θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του.

Οι ΗΠΑ διαθέτουν περίπου 7.000 στρατιώτες στο Ιράκ αυτή τη στιγμή, αν και το Πεντάγωνο «αναγνωρίζει» μόνο 5.200. Στην πλειονότητά τους έχουν εκπαιδευτικό και συμβουλευτικό ρόλο για τον ιρακινό στρατό. Ο Σαντρ, ο οποίος επί μακρόν θεωρείτο από το Ιράκ και τις ΗΠΑ ένας απρόβλεπτος πολιτικός, επανεμφανίστηκε στην ιρακινή πολιτική ζωή, εκμεταλλευόμενος τη λαϊκή οργή για το Ιράν και τη διεφθαρμένη υπό ιρακινό έλεγχο ελίτ στη Βαγδάτη. «Δεν ξέρουμε τι θέλει πραγματικά», παραδέχονται κατ’ ιδίαν οι Αμε-

ρικανοί που θεωρούν ότι οι απόψεις του συχνά είναι αντιφατικές.

Οι τελευταίες εξελίξεις αναμένεται να θορυβήσουν την Τεχεράνη, η οποία ήδη παρακολουθεί με ανησυχία την απόφαση του Ντόναλντ Τραμπ για απόσυρση από τη συμφωνία του 2015 με το Ιράν και επαναφορά των κυρώσεων. Η Τεχεράνη έχει δεξιότεχνικά χειραγωγήσει την ιρακινή πολιτική ζωή στο παρελθόν και μάλλον θα επιχειρήσει να υπονομεύσει τις προσπάθειες του Σαντρ να συγκροτήσει κυβέρνηση. Λίγες ημέρες αφότου ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα, ο επικεφαλής των διεθνών επιχειρήσεων των Φρουρών της Επανάστασης, Κασέμ Σολεϊμάνι, έφτασε στη Βαγδάτη για επαφές με πολιτικούς. Αναλυτές θεωρούν ότι ο Σαντρ θα προσπαθήσει να αποκρούσει την επιχειρήση ιρακινής διείσδυσης στις μετεκλογικές διεργασίες, αλλά είναι βέβαιο ότι η Τεχεράνη δεν θα ανεχθεί απειλές προς τους συμμάχους της στο Ιράκ. «Υπάρχουν όρια στα περιθώρια δράσης του. Τελικά οι Ιρανοί μπορούν να τον ελέγξουν. Του παραχωρούν ένα σημαντικό πεδίο ελιγμών, αλλά σταδιακά, όταν αμφισβητήσει τους σίιτες και τα συμφέροντα του Ιράν, θα γίνουν πολύ

σκληροί. Έχουν πολλά εργαλεία για να τον υπονομεύσουν», λένε όσοι γνωρίζουν πώς λειτουργεί η πολιτική στη χώρα.

Σε πρόσφατη ανάλυσή τους οι «Τάιμς της Νέας Υόρκης» αναρωτιούνται κατά πόσον ο άνθρωπος που κάποτε δαιμονοποιήθηκε από την Ουάσιγκτον, είναι πλέον ένας «μεταρρυθμιστής» – για τα ιρακινά δεδομένα. Ως επικεφαλής της συμμαχίας Σαερούν, ο Σαντρ ηγήθηκε μιας παράδοξης συνεργασίας ανάμεσα σε μια σιιτική βάση θρησκευόμενων μελών της εργατικής τάξης στο Ιράκ, σουνίτες επιχειρηματίες, αριστερούς και Ιρακινούς που επιζητούν ανακούφιση από τη χρόνια οικονομική κρίση. Για όσους εντάχθηκαν στη συμμαχία ήταν σημαντικό να πειστούν ότι είναι ελκρινής η μεταστροφή του Σαντρ από ακραίος σίιτης σε Ιρακινός πατριώτης. Ο ρόλος του Ισλαμικού Κράτους και η κατάληψη ενός μεγάλου τμήματος του βόρειου και δυτικού Ιράκ το 2014 γι’ αυτή τη μετάλλαξη ήταν καθοριστικά: η βία που ακολούθησε οδήγησε σε αλλαγή του κλίματος στην κοινή γνώμη και τη συνειδητοποίηση ότι ο θρησκευτικός σεχταρισμός είναι η ρίζα όλων των δεινών της χώρας.

A.P., REUTERS

YOUR CAREER STARTS HERE

COLUMBIA
RESTAURANTS

EXPERIENCE IN GREAT FOOD
20
YEARS

We are looking for waiters & cooks
for our following restaurants

La Boca (Limassol)
PizzaExpress (Paphos)
Marzano (Nicosia & Larnaca)
Columbia Beach (Limassol)

tel: 25 892304
CV's to: jobs@columbia-restaurants.com
www.columbia-restaurants.com

#GrowWithUs

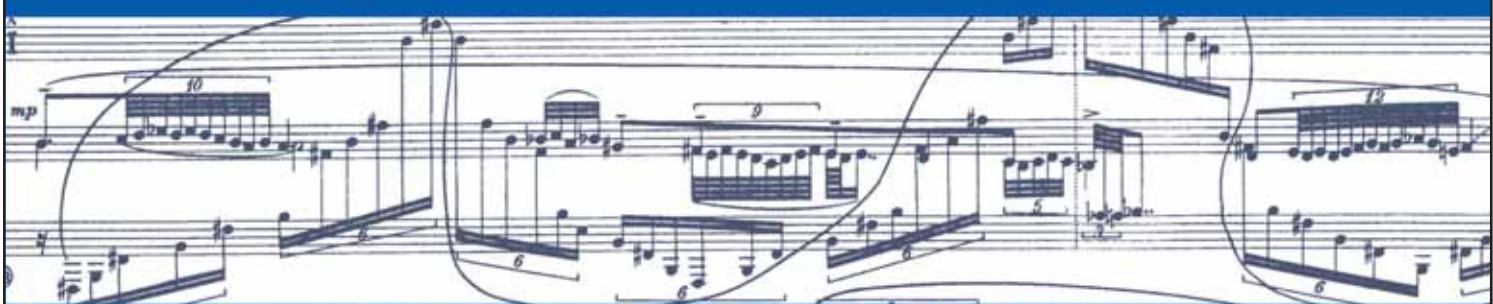

UNDER THE GUIDANCE OF THE ENGLISH SCHOOL SINCE 1968

Music GCSE and GCE A Level (new syllabus 2016) at The English School

Afternoon classes for Edexcel GCSE, AS and AL Music, starting in September 2018
Taught at The English School by teachers from the Music Department

Ten years of experience in GCSE and GCE music exams with excellent results
Small classes with individual attention and friendly environment
Fully equipped computer lab and recording facilities
Performance and composition support by specialists
University and further education advice for music studies

For further information / interview please contact 22 799500
email: institute@englishschool.ac.cy / music@englishschool.ac.cy

http://www.englishschool.ac.cy

Περισσότερο χρήμα, υψηλότερα εμπόδια

Να προσαρμοστούν στις αλλαγές σε Τσάμπιονς και Γιουρόπα Λιγκ καλούνται οι τέσσερις εκπρόσωποι της Κύπρου στις διοργανώσεις

Του **ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΟΦΗ**

Με τη διεξαγωγή του αγώνα μεταξύ της Ρεάλ Μαδρίτης και της Λίβερπουλ στο Κίεβο και το στάδιο «Ολίμπισκι», ολοκληρώθηκε άλλη μία ποδοσφαιρική χρονιά, ωστόσο, το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι τις νέες περιπέτειες στα γήπεδα Ευρώπης, είναι ελάχιστο. Η εισαγωγή ενός προκκριματικού γύρου τόσο στο Τσάμπιονς Λιγκ όσο και στο Γιουρόπα Λιγκ, ουσιαστικά σπκώνει την αυλαία των ευρωπαϊκών διοργανώσεων από τις 27 Ιουνίου. Από κυπριακής πλευράς, πρώτος θα ριχθεί στη μάχη ο πρωταθλητής ΑΠΟΕΛ, ο οποίος για άλλη μία χρονιά θα προσπαθήσει να διακριθεί στην κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση, η οποία θα είναι διαφοροποιημένη. Οι τέσσερις κορυφαίες χώρες στην κατάταξη της ΟΥΕΦΑ θα έχουν ισάριθμες ομάδες απευθείας στους ομίλους και πιο συγκεκριμένα η Ισπανία, η Αγγλία, η Ιταλία και η Γερμανία. Μόλις έξι ομάδες θα καταφέρουν να εισέλθουν στην τελική φάση του Τσάμπιονς Λιγκ μέσω προκριματικών αγώνων, μιας και ήδη 26 έχουν τσεκάρει το εισιτήριο τους. Διαφοροποίηση θα υπάρξει και στις ώρες έναρξης των αγώνων, οι οποίοι θα ορίζονται είτε στις 19:55, είτε στις 22:00. Η θετική εξέλιξη για τον πρωταθλητή ΑΠΟΕΛ, είναι ότι τυχόν αποκλεισμός από τον δεύτερο προκριματικό γύρο του Τσάμπιονς Λιγκ και έπειτα, συνοδεύεται με μετακίνηση στο θεσμό του Γιουρόπα Λιγκ, κάτι που συνέβαινε από τον τρίτο γύρο στο πρόσφατο παρελθόν.

Και ισχυρός και έμπειρος

Οι πρώτοι δύο αντίπαλοι της φετινής σεζόν θα προκύψουν στις 19 Ιουνίου, με την κλήρωση του πρώτου αλλά και του δεύτερου προκριματικού γύρου. Η πρώτη φετινή μάχη θα δοθεί στις 10 ή 11 Ιουλίου, με τον επαναληπτικό να διεξάγεται μία εβδομάδα αργότερα. Εάν προκύψουν γαλαζοκίτρινα χαμόγελα, τότε ο πρωταθλητής Κύπρου θα πορευτεί για το δεύτερο ζευγάρι αγώνων στις 24 ή 25 Ιουλίου και 31 Ιουλίου ή 1η Αυγούστου.

Ο πρώτος φετινός αντίπαλος του ΑΠΟΕΛ δεν αναμένεται να είναι φόβητρο καθώς η ομάδα της Λευκωσίας θα αναμετρηθεί με ομάδες από κατώτερα πρωταθλήματα ωστόσο «παγίδες» τύπου Σπάρτακ Τρνάβα Σλοβακίας και Ολίμπια Σλοβενίας παραμονεύουν. Πριν οι πρωταθλητές προχωρήσουν στις αναμετρήσεις του δεύτερου προκριματικού γύρου, θα γνωρίζουν τον αντίπαλο του τρίτου, μιας και στις 23 Ιουλίου θα διεξαχθεί, η σχετική κλήρωση.

Ο ΑΠΟΕΛ θα δει τον πηχη να ανεβαίνει κατακόρυφα στον τρίτο

Μετά από πέντε χρόνια η Ανόρθωση επιστρέφει με φιλοδοξίες στην Ευρώπη.

γύρο, μιας και πιθανός αντίπαλος είναι η ομάδα που ο Απόλλωνας απέκλεισε στα πλέι οφ του περσινού Γιουρόπα Λιγκ και συγκεκριμένα η Μίντιλαντ από τη Δανία. Μεγάλο ποδοσφαιρικό μέγεθος είναι ο πρωταθλητής Σερβίας Ερυθρός Αστέρας, η μόνιμη πρωταγωνίστρια στη Νορβηγία Ρόζεμποργκ, αλλά και η Χάποελ Μπερ Σεβά, η οποία πέρυσι αγωνίστηκε στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Στο σημείο αυτό ενεργοποιείται και το μονοπάτι των μη πρωταθλητών, με τον ΠΑΟΚ να έχει ως πιθανούς αντίπαλους την ελβετική Βασιλεία και τον Λιαντα του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, καθώς μόλις τέσσερις ομάδες συμμετέχουν.

Φτερουγίσμα δικέφαλου

Παρόλο που ο ΑΠΟΕΛ θα παραμείνει στους ισχυρούς και του τρίτου προκριματικού γύρου, το επίπεδο δυσκολίας ανεβαίνει. Για να καταλάβουμε τον μεγάλο βαθμό δυσκολίας θεωρητικά η πιο αδύναμη ομάδα, θα είναι η πρωταθλήτρια Ελλάδος, ΑΕΚ. Η γνωστή από το πρόσφατο παρελθόν Μπάτε, η ανερχόμενη Καραμπάγκ και η διαχρονική αξία που λέγεται Διναμό Ζάγκρεμπ είναι τρεις από τις έξι ομάδες που δύνανται να βρεθούν στο μονοπάτι των πρωταθλητών μας. Στον τρίτο γύρο θα λάβουν μέρος οι 10 νικήτριες του δεύτερου, όπως επίσης οι δύο πρωταθλήτριες των χωρών από την 14η μέχρι τη 15η θέση στην κατάταξη της ΟΥΕΦΑ. Το τελευταίο βήμα πριν την είσοδο στους χρυσοφόρους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, θα φέρει

πιθανότατα την πτώση του ΑΠΟΕΛ στους αδύναμους των πλέι οφ, έχοντας ως υποψήφιους αντίπαλους τις Ζάλτσμπουργκ, Λουντογκόρετς, Άιντχοφεν και Σέλτικ. Οι δύο τελευταίες εβδομάδες του Αυγούστου θα είναι καθοριστικές μιας και οι αγώνες θα γίνουν στις 21 ή 22 του μήνα και 28 ή 29.

Κυπριακό ενδιαφέρον παρουσιάζει βεβαίως και το Γιουρόπα Λιγκ, εκεί όπου από τον δεύτερο προκριματικό γύρο και μέχρι τα πλέι οφ, θα υπάρξει και μονοπάτι πρωταθλητών, στο οποίο θα συμμετέχουν πρωταθλήτριες ομάδες που θα αποκλείονται από τα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ. Η διαφοροποίηση αυτή ενδιαφέρει άμεσα τον ΑΠΟΕΛ, εάν και εφόσον αποκλειστεί από την κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση. Στόχος αυτής της καινοτομίας είναι η άνοδος του επιπέδου του Γιουρόπα Λιγκ, μιας και στη φάση των ομίλων θα βρεθούν περισσότερες πρωταθλήτριες, σε σχέση με περασμένες διοργανώσεις.

Το κυανόλευκο ποδαρικό

Βάσει της κατάταξής τους στο φινάλε του πρωταθλήματος της διετίας 2017-2018, αλλά και του αποτελέσματος του τελικού κυπέλλου της 16ης Μαΐου 2018, Απόλλωνας και Ανόρθωση θα ξεκινήσουν την προσπάθειά τους στο Γιουρόπα Λιγκ από τις 12 Ιουλίου 2018. Οι δύο κυανόλευκοι εκπρόσωποι της Κύπρου στη διοργάνωση, θα τοποθετηθούν στους ισχυρούς του πρώτου προκριματικού γύρου της διοργάνωσης ως αποτέλεσμα των 10.000 βαθμών που

έχει η λεμεσιανή ομάδα και των 4.310 που έχει η ομάδα της Αμμοχώστου. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Απόλλωνας έχει ως προίκα τη βαθμολογία που καρπώθηκε από τις δύο συμμετοχές του στη φάση των ομίλων του Γιουρόπα Λιγκ την τελευταία πενταετία, ενώ η Ανόρθωση στο πλαίσιο του νέου κανονισμού, «υιοθετεί» τη βαθμολογία της Κύπρου, μιας και η δική της δεν την υπερβαίνει.

Αν και το τελικό παζλ των προκριματικών γύρων θα ολοκληρωθεί στις 2 Ιουνίου με τη λήξη του πρωταθλήματος Ουγγαρίας, υπάρχει μια ξεκάθαρη εικόνα ως προς τους πιθανούς αντιπάλους που θα προκύψουν στην πορεία. Στον πρώτο προκριματικό γύρο και συγκεκριμένα στις διπλές αναμετρήσεις που θα διεξαχθούν στις 12 και 19 Ιουλίου, θα συμμετάσχουν οι επτά νικήτριες του προ-προκριματικού γύρου, οι 26 κυπελλούχες των χωρών από την 26η μέχρι την 51η θέση της κατάταξης της ΟΥΕΦΑ, οι 30 δευτεραθλήτριες από τη 18η έως την 48η θέση πλην του Λίχενσταντ, όπως επίσης οι 31 τριταθλήτριες από τη 16η έως την 47η θέση με εξαίρεση ξανά το Λίχενσταντ.

Αντίπαλοι που βρέθηκαν και στο παρελθόν στον δρόμο των κυπριακών ομάδων είναι η Σιράκ Αρμενίας, η Κλίφτονβιλ Βορείου Ιρλανδίας, η Λεβάντια Εσθονίας, η Τρακιά Λιθουανίας, και η Φολγκόρε του Αγίου Μαρίνου.

Κιτρινοπράσινη πρεμιέρα

Η είσοδος της ΑΕΚ στη διοργάνωση θα γίνει στον δεύτερο

προκριματικό γύρο με την ομάδα της Λάρνακας να υιοθετεί και αυτή τη βαθμολογία της χώρας και μαζί με την Ανόρθωση, να τοποθετούνται στο γκρουπ των αδύνατων. Στον μονοπάτι των μη-πρωταθλητών θα συμπεριληφθούν οι 47 ομάδες που πήραν την πρόκριση από την προηγούμενη φάση, οι 7 κυπελλούχες από τη 19η έως την 25η θέση, οι 2 δευτεραθλήτριες χωρών από τη 16η μέχρι τη 17η θέση, οι τρεις τριταθλήτριες των χωρών από τη 13η έως τη 15η θέση, οι 9 τετραθλήτριες από την 7η έως τη 15η θέση, οι 2 πεμπταθλήτριες από την 5η έως την 6η θέση και οι 4 εκταθλήτριες των χωρών από την 1η έως την 4η θέση.

Οι ελληνικές ομάδες

Ο βαθμός δυσκολίας ανεβαίνει κατακόρυφα με την τετράκις κατκτήτρια του κυπέλλου ΟΥΕΦΑ και του Γιουρόπα Λιγκ, Σεβίλλη, να αποτελεί την ομάδα με την υψηλότερη βαθμολογία από το γκρουπ των ισχυρών, όπου θα βρεθεί και ο Απόλλωνας. Στη φάση αυτή εισέρχονται και δύο ελληνικές ομάδες και συγκεκριμένα ο Αστέρας Τρίπολης και ο Ατρόμπος, οι οποίοι θα είναι στους πιθανούς αντίπαλους για τους κιτρινοπράσινους της Λάρνακας και τους κυανόλευκους της Αμμοχώστου. Προς αποφυγή είναι και ομάδες όπως η γερμανική Λειψία, η αγγλική Μπέρνλι, η γαλλική Μπορντό και η ιταλική Αταλάντα ενώ καλοδεχούμενες μπορούν να χαρακτηριστούν περιπτώσεις όπως η ισλανδική Χαφναρφιόρντουρ, η Ντιναμό Μίνσκ από τη Λευκορωσία και η Βαρντάν Σκοπίων.

Με ροδοπέταλα και... αγκάθια

Σαφώς πιο βατό θα είναι το έργο του Απόλλωνα, τουλάχιστον σε θεωρητικό επίπεδο, μιας και η λεμεσιανή ομάδα θα βρεθεί στους δυνατούς του δεύτερου προκριματικού γύρου. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι πιθανή αντίπαλος είναι η σκωτσέζικη Αμπερντίν, την αντίσταση της οποίας οι κυανόλευκοι της Λεμεσού έκαμψαν με δυσκολία στο αντίστοιχο στάδιο της περσινής περιόδου. Άλλο ένα όνομα που ξεχωρίζει είναι η ρουμανική Βιστορούλ, η οποία πέρσι αποκλείστηκε από τον ΑΠΟΕΛ στο Τσάμπιονς Λιγκ. Αντίπαλοι όπως η Διναμό Τιφλίδας, η Νόμε Κάλιου Εσθονίας και η Φόλα Ες από το Λουξεμβούργο, χαρακτηρίζονται ως καλοδεχούμενοι.

Ολυμπιακός, αλλά και... Ζενίτ

Όποια κυπριακή ομάδα καταφέρει να περάσει στον τρίτο προκριματικό γύρο επίσης διοργάνωσης, θα τοποθετηθεί στο γκρουπ των αδύνατων και πέραν των ομάδων που θα πάρουν την πρόκριση από επίσης μονομαχίες επίσης 26ης Ιουλίου και 2ας Αυγούστου, ο ΠΑΟΚ ίσως μετακινήθει στο Γιουρόπα Λιγκ εάν και εφόσον αποκλειστεί από την κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση. Στην κληρωτίδα της 23ης Ιουλίου, θα βρεθούν συνολτικά οι 37 νικήτριες του προηγούμενου γύρου, οι 2 πττημένες από τον δεύτερο προκριματικό γύρο του Γιουρόπα Λιγκ, οι 6 κυπελλούχες των χωρών από την 13η έως την 16η θέση, η τετραθλήτρια της 6ης χώρας και οι 6 τριταθλήτριες των χωρών από την 7η έως τη 12η θέση. Η είσοδος της πανίσχυρης Ζενίτ είναι σφοδράτα το μέγεθος που προκαλεί τρόμο, ενώ δυναμικό παρών αναμένεται να δώσει επίσης η Φέγενορντ Ολλανδίας και η πορτογαλική Σπόρτινγκ.

Αποφασιστικό τελευταίο βήμα

Τα πλέι οφ της διοργάνωσης θα αποτελέσουν, όπως και στο πρόσφατο παρελθόν, το τελευταίο βήμα πριν από την είσοδο στους ομίλους της διοργάνωσης. Στο σημείο αυτό, ο Απόλλωνας κατάφερε πέρυσι να ξεπεράσει το εμπόδιο της Μίντιλαντ Δανίας, ενώ η ΑΕΚ σκόνηαψε για δεύτερη σερί χρονιά σε τσεχικό σκόπελο, μη μπορώντας να αποκλείσει τη Βικτόρια Πλζεν. Στο μονοπάτι των πρωταθλητών θα λάβουν μέρος οι 26 νικήτριες του τρίτου προκριματικού γύρου, χωρίς την είσοδο ομάδων που δεν θα έχουν ήδη δώσει τα διαπιστευτήριά τους στον θεσμό. Εάν επιβεβαιωθούν τα προγνωστικά, τότε η πιο δυνατή πιθανή αντίπαλος οποιασδήποτε κυπριακής ομάδας που θα φτάσει στο σημείο αυτό, θα είναι βάση βαθμολογίας η Σεβίλλη και πιο αδύνατη η Άλκμααρ από την Ολλανδία.

Η συμμετοχή στα πλέι οφ του Τσάμπιονς Λιγκ είναι και ο φετινός στόχος του ΑΠΟΕΛ.

Θα είναι πιο δύσκολες οι κληρώσεις φέτος για τις ομάδες μας.

Ταλαντούχοι «ερυθρόλευκοι» νεανίες

Ο Σάββας Πουρσαϊτίδης έδωσε τη χρονιά που μας πέρασε ευκαιρία σε νεαρούς ποδοσφαιριστές

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗ**

Ήταν καλή η σεζόν 2017-18 για τη Νέα Σαλαμίνα; Ο μέσος Σαλαμινάιος οπαδός θα απαντήσει στο ερώτημα, αρνητικά. Η ομάδα με την επίδοσή της κατά την κανονική διάρκεια του πρωταθλήματος συμπεριλήφθηκε στο δεύτερο γκρουπ. Και ασφαλώς δεν ήταν αυτός ο στόχος της με την έναρξη της σεζόν. Οι δε σούπερ αισιόδοξοι, (μία πολύ μικρή μειοψηφία), μιλούσαν για έξοδο στην Ευρώπη ή κατάκτηση του Κυπέλλου. Το σύνθημα μάλιστα, για το κύπελλο ακούστηκε ρυθμικά από τους οργανωμένους οπαδούς στην πρώτη προπόνηση της σεζόν. Οι λογικά σκεπτόμενοι μιλούσαν για εξέδα. Από τη στιγμή που η θέση στην εξέδα δεν κατέστη δυνατή ο στόχος δεν υλοποιήθηκε. Πάντως, η ομάδα της Αμμοχώστου τερμάτισε σχετικά εύκολα στην πρώτη θέση στον δεύτερο όμιλο.

Δύο περίοδοι

Η Νέα Σαλαμίνα της χρονιάς που πέρασε χωρίζεται σε δύο περιόδους. Στην προ του Σάββα Πουρσαϊτίδη εποχή και στη μετά από αυτόν. Ο Ελλαδίτης προπονητής άρχισε επίσημα δουλειά στις 19/10/2018 και κάθισε στον ερυθρόλευκο πάγκο στο επόμενο (εκτός) έδρας παιχνίδι με την Πάφος FC, που έγινε σε δύο μόλις μέρες (όγδοι αγωνιστική) με τους ερυθρόλευκους να υφίστανται συντριβή (0-4). Ο Σάββας Πουρσαϊτίδης ήλθε στην ομάδα στη θέση του Λιάσου Λουκά γιατί η ομάδα δεν πήγαινε καλά (μία νίκη, τρεις ισοπαλίες και τρεις ήττες).

Με την έλευση του Ελλαδίτη η ομάδα έδειξε σταδιακή βελτίωση στο μεσομακρινό κυρίως τομέα. Επιθετικά συνέχισε να επικρατεί δυστοκία. Οι κινήσεις που έγιναν τον Ιανουάριο έλυσαν το πρόβλημα. Οι Καρλάο, Τιάγκο και Ελουντόν έφτιαξαν μια επίθεση φωτιά (15 γκολ έριξε ο Καρλάο, 13 ο Τιάγκο, 5 ο Ελουντόν) και η ομάδα πήρε την ανηφόρα.

Εκείνο όμως για το οποίο αξίζει πότερο από οτιδήποτε άλλο να γίνει μνεία για τα φετινά πεπραγμένα είναι η παρουσία του «νέου αίματος» στην ομάδα.

Οι νεαροί ποδοσφαιριστές της Νέας Σαλαμίνας ρίχτηκαν στη μάχη από τον Ελλαδίτη τεχνικό σε μια συνεκτιμητή εκπροσώπηση στην πράξη αυτού που λέμε στήριξη στον Κύπριο ποδοσφαιριστή. Η Νέα Σαλαμίνα μετέτρεψε σε πραγματικότητα αυτό που η συντριπτική πλειοψηφία των εμπλεκόμενων με το Κυπριακό ποδόσφαιρο παραγόντων και προπονητών έχει αποδεδειγμένα μόνο μέχρι την άκρη της γλώσσας της.

Ο **Ανδρέας Καρβός** πήρε ευκαιρίες και αναδείχθηκε κορυφαίος νέος του πρωταθλήματος

Είδαμε, μάλιστα, πολύ πρόσφατα με αφορμή τη Γενική Συνέλευση των σωματείων και την εισήγηση του ΑΠΟΕΛ για 17 ξένους κοινοτικούς – 8 γηγενείς χωρίς περιορισμό από το ποια ακαδημία θα προέρχονται.

Οι νεαροί της Νέας Σαλαμίνας έδειξαν ότι διαθέτουν τα προσόντα να ανεληχθούν και να προσφέρουν ουσιαστικά στην ομάδα. Είναι δε... ιδιαίτερο το γεγονός, (και εδώ έγκειται η μεγάλη σημασία της ενέργειας της ομάδας της Αμμοχώστου), ότι ζυμώθηκαν σε απαιτητικές συνθήκες πρώτης ομάδας, αφού αγωνίστηκαν και σε παιχνίδια που η μπάλα... έκαιγε.

Τα μηνύματα ενόψει της επόμενης αγωνιστικής περιόδου είναι άκρως θετικά και ο Σάββας Πουρσαϊτίδης έχει τώρα στα χέρια του νεαρούς σε ηλικία ποδοσφαιριστές που δεν... φοβάται να τους ρίξει στο γήπεδο όποιος και αν είναι ο βαθμός κρισιμότητας του αγώνα. Υπερβολικό; Με αυτά που έχει δει ο κόσμος, (όταν λέμε «κόσμος» εννοούμε το μέσο αντικειμενικό φίλαθλο σε αυτόν τον τόπο στο γήπεδο), εκ μέρους των πισσιρικάδων, μέσα στην απελθούσα χρονιά καθόλου (υπερβολικό) δεν είναι. Έχει βέβαια γενικότερα η Νέα Σαλαμίνα στις τάξεις της υλικό που δείχνει να

αποτελεί καλή επένδυση.

Εννοείται ότι οι νεανίες πρέπει να συνεχίσουν τη σκληρή δουλειά και τη προσήλωση σε αυτό που κάνουν για να σημειώσουν και την ανάλογη πρόοδο. Γιατί η ουσία είναι η πρόοδος.

Η λίστα των μικρών

Παραθέτουμε όλους αυτούς τους ελπιδοφόρους «ερυθρόλευκους» νεαρούς (με ημερομηνία γέννησης, θέση που αγωνίζονται και συμμετοχές –γκολ κατά τη φετινή χρονιά):

- **Ιωάννης Κωστή**
17.3.2000, χαφ, 9-2
- **Ανδρέας Λεμέσιος**
24.9.1997,χαφ, 10-0
- **Θωμάς Νικολάου**
22.10.2001, χαφ, 8-1
- **Ιάσωνας Πιχά**
11.11.2000, επιθετικός, 2-0
- **Κωνσταντίνος Σεργίου**
2.10.2000, αμυντικός 15-0
- **Θεοδόσης Σιαθός**
16.12.1998, επιθετικός 15-2
- **Λευτέρης Χατζηκωνσταντή**
24.5.2001,αμυντικός 11-0

Ο μεγαλύτερος σε ηλικία από αυτούς είναι ο Ανδρέας Λεμέσιος που είναι στα 21 του χρόνια. Οι νεαροί αυτοί, (πλην του Ανδρέα Λεμέσιου που είναι της

ίδιας φουρνιάς με τον Γιάννη Κούσουλο), είναι «πρόϊοντα» της δουλειάς του Γιώργου Τσοούκκα που είναι τεχνικός διευθυντής της ομάδας των ακαδημιών από το 2013. Παράλληλα, ο συγκεκριμένος διετέλεσε και προπονητής των παιδιών αυτών. Η δουλειά του συγκεκριμένου ατόμου που δεν είναι μόνο αγωνιστική αλλά και οργανωτική είναι υπαπόδεικτη και εκτιμάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από όλους στη Νέα Σαλαμίνα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Νέας Σαλαμίνας ανακίνησε την περασμένη Τρίτη την ανανέωση της συνεργασίας με τους ποδοσφαιριστές της ομάδας Ανδρέας Λεμέσιο και Θεοδόση Σιαθά, για την ποδοσφαιρική περίοδο 2018-2019. Το δέσμιο των αξιολογών νεαρών ποδοσφαιριστών αποτελεί προτεραιότητα για τη διοίκηση όχι μόνο της Νέας Σαλαμίνας, αλλά και της οποιας άλλης ομάδας. Είναι αυτονόητο ότι αυτό το δέσμιο που εξασφαλίζει σ’ ένα βαθμό οικονομικά και την ομάδα της οποίας φορά τη φανέλα δεν πρέπει να ανησυχεί κανένα νεαρό ποδοσφαιριστή. Με τις συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί σήμερα στο ποδόσφαιρο κανείς αξιολογος νεαρός ποδοσφαιριστής δεν εμποδίζεται από καμία ομάδα στο να αναζητήσει ένα καλύτερο μέλλον γι’ αυτόν.

Αρχηγός της ομάδας και παράδειγμα για όλους ο Γιάννης Κούσουλος

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Χαμένος χρόνος

Πολύς λόγος για το τίποτα ή και πολύ κακό για το τίποτα. Και κακό μπορεί να χαρακτηριστεί το γεγονός του χαμένου χρόνου στην Ομόνοια, συνέπεια των ανατροπών και των καθυστερήσεων μέχρι να ξεκαθαρίσει το διοικητικό σκηνικό. Στην ουσία, μετά την απόσυρση της πρότασης του κυρίου Ρόνι Πογιατζή, τα δεδομένα παραμένουν ως είχαν, πριν από έναν περίπου μήνα, με την εκλογή νέας διοίκησης και στην ουσία την αποδοχή του πλάνου και της πρότασης Σταύρου Παπασταύρου. Κάποιες διαδικασίες θα έπρεπε να είχαν γίνει νωρίτερα, κάποιες πρόνοιες του καταστατικού θα πρέπει να είχαν μελετηθεί καλύτερα και στην πλευρά του κυρίου Πογιατζή και όλων τον στήριζαν θα έπρεπε να υπήρχε μεγαλύτερη σιγουριά και αποφασιστικότητα... Αν μη τι άλλο, στα θετικά καταγράφεται η προεργασία σε αρκετά από τα θέματα προγραμματισμού.

* * * * *

Κόκκινοι φάκελοι

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει πως έπιασαν τόπο τα μέτρα και οι προβλεπόμενες ποινές, που εδώ και αρκετούς μήνες ισχύουν, σε σχέση με τους κόκκινους φάκελους της ΟΥΕΦΑ. Υπερβολικό, ωστόσο, είναι να καυχιέται ο πρόεδρος της ΚΟΠ και γενικότερα το κυπριακό ποδόσφαιρο, για τα μέτρα αυτά, υποστηρίζοντας μάλιστα πως η Κύπρος αποτελεί παράδειγμα για άλλες χώρες. Γιατί אם μην ξεκνάμε πως φθάσαμε στο απροχώρητο, με δεκάδες αν όχι εκατοντάδες υποθέσεις φακέλων, τα τελευταία χρόνια πριν από τα μέτρα αυτά και το κυριότερο και όπως ξεκάθαρα είχε λεχθεί από πλευράς ΚΟΠ, πήραμε μέτρα υπό το βά-

* * * * *

Αγκάνοβιτς...

Πολλοί είναι οι παίκτες που θα παραμείνουν στο ρόστερ της ΑΕΛ σε σχέση με το περσινό. Από την άλλη ο Κερκέζ είναι δεδομένο ότι θα φέρει κάποιους παίκτες της αρεσκείας του. Ήδη ακούγεται πολύ έντονα το όνομα του Αγκάνοβιτς ο οποίος αγωνίστηκε πριν από λίγα χρόνια στην ομάδα, αφήνοντας τις καλύτερες των εντυπώσεων. Σε τέτοιο βαθμό που όλοι αναρωτηθήκαμε πώς είναι δυνατό να μην το ήθελε ο τότε προπονητής Πάμπος Χριστοδούλου

* * * * *

ην να επιτευχθεί. Ο Ντούσαν Κέρκεζ κέρδισε την εμπιστοσύνη του Σοφοκλέους και θα φτιάξει μια ομάδα κοντά στα θέλω του.

Ακούγονται πολλά

Το ξήλωμα στον Απόλλωνα αναμένεται να συνεχιστεί. Ήδη είμαστε στα τέλη του Μάη και πολλοί είναι αυτοί που αποχώρησαν. Πάντως, οι φήμες περί αποδεσμεύσεων συνεχίζονται και μάλιστα κάποιες περιλαμβάνουν πικρά ονόματα. Από τον Βάλε μέχρι τον Παπουλή και τον Μάγκλιτσα, απομένει να δούμε πώς και πότε θα κλείσει η πόρτα εξόδου.

* * * * *

Τιμή μας!

Το αν ο Αντονι Ιραόλα είναι καλός προπονητής ή αν θα καταφέρει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες του Άντερ Μουρίγιο και τις απαιτήσεις της ΑΕΚ είναι κάτι που θα αποδειχθεί στην πράξη. Είναι, όμως, βέβαιο πως ο παίκτης-θρύλος της Αθλέτικ Μπιλμπάο θα κοσμήι τα γήπεδά

ΑΠΟΦΕΙΣ

Δεν καταλαβαίνεις, δεν καταλαβαίνεις

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Ξέρεις, αν είναι να ασχοληθείς σοβαρά μ’ αυτό που λέμε ή εννοούμε κυπριακό ποδόσφαιρο, έχεις πολλές πιθανότητες να τρελαθείς. Να ξεχάσεις αυτά που ξέρεις, να διαφοροποιηθείς έννοιας στο μυαλό σου, ν’ αναρωτηθείς μήπως και η αντίληψή σου είναι πιο κοντά σ’ έναν εξωγήινο παρά σε ένα παράγοντα που αναμειγνύεται με τον χώρο. Ο άνθρωπος που πάντως σε κάνει να νιώθεις καλός είναι σίγουρα ο πρόεδρος του Ερμή, Λούκας Φανιέρης. Άμα τον ακούσεις να μιλά για το πώς θα τονώσουν τον ανταγωνισμό στο πρωτάθλημα, νομίζεις ότι ήρθε στη γη, όχι μέσω τοκετού αλλά μέσω ιπτάμενου αντικειμένου. Ν’ αυξήσουμε λέει τις ομάδες για να μην υπάρχουν αδιάφορα παιχνίδια. Είναι ωσάν και υποφέρεις από αιμορροΐδες και λαμβάνεις ως θεραπεία ένα πιπεράκι ξυδάτο την ημέρα και ένα το βράδυ. Αμ, το άλλο. Βγήκε ο ΑΠΟΕΛ και αιτήθηκε ν’ αυξηθούν οι ξένοι από 15 σε 17, λίγο πολύ για να βοηθηθούν οι κύπριοι παίκτες. Διαβάξεις και ξαναδιαβάξεις το επίκεντρό τους και νομίζεις ότι έχεις παλαβώσει πλήρως. Είναι όπως οι Αμερικανοί που μας λένε ότι υπερασπίζονται την ειρήνη, εξαφανίζοντας χώρες από τον χάρτη.

Δεν ξέρω, δεν έχει και πολύ σημασία τι λέει ο καθένας. Μόνο που οι αιτούντες δεν είναι όποιοι και όποιοι μέσα στον χώρο. Ίσα, ίσα ο Λούκας Φανιέρης είναι ίσως ο ηγέτης ανάμεσα στις μικρομεσαίες ομάδες του πρωταθλήματος, ενώ ο ΑΠΟΕΛ είναι ΑΠΟΕΛ, δεν χρειάζεται να πούμε κάτι παραπάνω.

Και ως τέτοιοι επηρεάζουν πράγματα και καταστάσεις. Η επίδρασή τους μπορεί να φτάσει από το χαμηλότερο στρώμα μέχρι και την κορυφή της πυραμίδας.

Απομένει να δούμε ποια θα είναι η αντίδραση των πολλών αλλά και του «νέου βασιλιά», Γιώργου Κούμα. Τον οποίο είπαμε ότι πρέπει να πιστώσουμε με υπομονή ανεξαρτήτως του «προβληματικού» παρελθόντος του.

Ίσως να είναι και το πρώτο σκληρό τεστ το οποίο θα κληθεί να δώσει. Θα υποκύψει όπως έκανε ο προκατόχος του, μετρ στα χατίρια ή επιτέλους θα δει το καλό του αθλήματος, μακριά από συμπεφέροντα ομάδων ή παραγόντων. Θα δείξει...

Οι... ειδικοί του καλοκαιριού

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΓΙΑΔΗ**

Σίγά που δεν θα βρίσκαμε θέματα για συζήτηση και αυτό το καλοκαίρι στην Κύπρο. Όχι που δεν θα έβρισκαν ευκαιρία οι πιο ειδικοί των ειδικών να... ενδιατριψούν σε θέματα αξιολόγησης ποδοσφαιρικών αξιών, προπονητικών και όχι μόνο!

Έστω και αν τα τελευταία χρόνια, πολλές φορές, οι απόψεις, οι εκτιμήσεις και τα βασικά συμπεράσματα του καλοκαιριού έπεσαν κατά πολύ έξω...

Σύμφωνοι, ρισκάρει η ΑΕΚ στη μετ Ρόκα και Ιντιακέθι εποχή. Ρισκάρει εις διπλούν μάλιστα, με πρωτάρηδες τόσο τον τεχνικό διευθυντή όσο και τον προπονητή της. Ας περιμένουμε, όμως, μέχρι να... αποκαλυφθεί το πλάνο του Άντερ Μουρίγιο για την ΑΕΚ της επόμενης χρονιάς, ενός νέου τεχνικού διευθυντή μεν, με πλεονέκτημα δε, την απόλυτη γνώση για πρόσωπα και καταστάσεις στην ομάδα. Πρωτάρης προπονητής ο Άντονι Ιραόλα, θα... μάθει πάνω μας λένε πολλοί στην Λάρνακα, δεν εξασφαλίζει, ωστόσο, πάντα την επιτυχία το βιογραφικό ενός προπονητή και παραδείγματα στην Κύπρο υπάρχουν πολλά. Και στην ΑΕΚ, πιο συγκεκριμένα, υπάρχει και το πρόσφατο (αντίθετο) παράδειγμα του επίσης πρωτάρη Τόμας Κρίστιανσεν. Ποιος Ταβάρης; Ποδοσφαιριστής που έρχεται από την Ταϊλάνδη και χωρίς το σπουδαίο βιογραφικό. Πολλοί, ίσως και οι περισσότεροι από τους φίλους του ΑΠΟΕΛ, έχουν ήδη αποφανθεί για την αποτυχία του Πορτογάλου κεντρικού αμυντικού. Τα ίδια, είτε λόγω βιογραφικού είτε μετά τις πρώτες εμφανίσεις, ακούγαμε τα τελευταία χρόνια για τον Βίνιτσιους, τον Αμορίν, τον Εμπεσίλιο και πιο πρόσφατα τους Ζακίντ και Ντελατόρε. Τα ίδια προκύπτουν και σε πολλές άλλες ομάδες της Κύπρου. Και πολλές είναι οι περιπτώσεις των μεταγραφών με οικονομική υπέρβαση, των μεταγραφών του αεροδρομίου, τις οποίες λίγοι θυμούνται σήμερα και για τις οποίες ακόμη πληρώνουν κάποιες ομάδες μετά την πρόωρη λύση των συμβολαίων τους.

Είναι μόλις οι πρώτες περιπτώσεις του φετινού καλοκαιριού, οι οποίες δίνουν «τροφή» στους... ειδικούς. Να είστε σίγουροι πως δεν θα είναι οι μόνες. Γιατί όλοι μας στην Κύπρο γνωρίζουμε τα πάντα, είτε στο προσκήνιο είτε στο παρασκήνιο, γιατί όλοι μπορούσαμε να διαπρέψουμε ως ποδοσφαιριστές, προπονητές, κατά καιρούς γιατροί, φυσιοθεραπευτές, ψυχολόγοι και βέβαια ποδοσφαιρικοί παράγοντες...

* * * * *

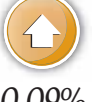
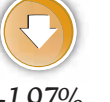
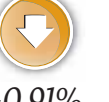
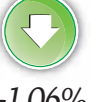
Αντίστροφη μέτρηση

Με τον χθεσινό τελικό του Τσάμπιονς Λιγκ έπεσε και επίσημα η αυλαία της ποδοσφαιρικής περιόδου 2017/18. Ταυτόχρονα, ξεκίνησε η αντίστροφη μέτρηση για την έναρξη του Παγκόσμιου Κυπέλλου αφού πλέον μας χωρίζουν 18 μέρες από την πρώτη σέντρα. Δώδεκα γήπεδα θα φιλοξενήσουν το 21ο Μουντιάλ, θα διαρκέσει 31 ημέρες, οι 32 ομάδες σχημάτισαν 8 ομίλους, θα διεξαχθούν συνολικά 64 παιχνίδια, αρκετές ομάδες έχουν τις δικές τους πιθανότητες να σμεθθούν πρωταθλήτρια, ωστόσο, μόνο μία θα τα καταφέρει. Ποια θα είναι αυτή; Την απάντηση θα την πάρουμε το βράδυ της 15ης Ιουλίου.

* * * * *

Πανίσχυρος παντού

Τον εξελίσσει σε όλα τα επίπεδα τον Απόλλωνα ο Νίκος Κίρτζης δεν είναι τυχαίο πως έκανε επαφές με άτομα του περιβάλλοντος του συλλόγου για να βρει συμπαίκτες. Πάντα υπάρχουν περιθώρια ενίσχυσης στο διοικητικό κομμάτι στο άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον του ποδοσφαίρου μας. Έχει καταφέρει πολλά αυτή την εξεστία που είναι στην ηγεσία του ποδοσφαίρου της ΑΕΚ είναι κάτι που θα αποδειχθεί στην πράξη. Είναι, όμως, βέβαιο πως ο παίκτης-θρύλος της Αθλέτικ Μπιλμπάο θα κοσμήι τα γήπεδά

Μεταβολές εβδομάδας			Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	 ΒΡΕΤΑΝΙΑ Συγχώνευση με Standard Chartered εξετάζει η Barclays Σελ. 11	Πετρέλαιο	€/ \$
	Χ.Α.Κ. 0,26%		Χ.Α. -3,47%							
			0,09%	1,13%	-1,97%	-1,09%	-0,91%		-1,06%	-0,54%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΕΠΑΦΕΣ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Σε ρόλο πυροσβέστη η κυβέρνηση για ΣΚΤ

Ρόλο πυροσβέστη ανέλαβε η κυβέρνηση μετά τη δυστοκία στη διαδικασία για την ιδιωτικοποίηση του Συνεργατισμού. Έγιναν συζητήσεις με την Ελληνική και τονίστηκε πως πρέπει να βρεθεί η ισορροπία μεταξύ των ζητούμενων της και της ΣΚΤ. Στο προσκήνιο επανέρχεται το LoneStar. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Θησαυρό ακινήτων 5 δις. έχουν τα κόκκινα δάνεια

Εμπορικά ακίνητα 5 δις. ευρώ βρίσκονται στα χαρτοφυλάκια κόκκινων δανείων τραπεζών και θα μπορούσαν να γίνουν στόχος επενδυτικών εταιρειών. Όμως δεν υπάρχουν περιθώρια διαλογής τους ώστε να βγουν προς πώληση και θα καταλήξουν στα funds που θα αγοράσουν τα δάνεια. **Σελ. 8**

ΔΙΕΘΝΗ

Βαρύ το κόστος του Brexit για νοικοκυριά Βρετανίας

Ακριβά πληρώνουν τα νοικοκυριά της Βρετανίας την απόφαση να εξέλθει η χώρα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως ανέφερε ο διοικητής της Τράπεζας της Αγγλίας, Μαρκ Κάρνεϊ, κάθε νοικοκυριό χάνει ετησίως 900 στερλίνες (ή 1.027 ευρώ) απ' ό,τι θα ήταν αν δεν είχε επικρατήσει το Brexit. **Σελ. 10**

Real Estate

Εκτίναξη των ενοικίων στο κέντρο της Αθήνας

Νέα δεδομένα έχει δημιουργήσει στην αγορά κατοικίας του κέντρου της Αθήνας η ενίσχυση του τουρισμού και οι μισθώσεις τύπου Airbnb. Στο ιστορικό κέντρο η μέση ζητούμενη τιμή ενοίκιασης είναι πλέον 14 ευρώ/τ.μ. Για κατοικία 70 τ.μ. το ενοίκιο προσεγγίζει τα 1.000 ευρώ. **Σελ. 12**

Απόδοση δεκαετών ομολόγων		
	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	2,77%	0,43%
Γερμανία	0,47%	-0,16%
Γαλλία	0,75%	-0,11%
Ιταλία	2,38%	0,27%
Ισπανία	1,38%	-0,02%
Ιρλανδία	0,95%	-0,09%
Ελλάδα	4,20%	-0,18%
Ην. Βασίλειο	1,40%	-0,16%

Βαθμολογία από οίκους αξιολόγησης		
Οίκος Αξιολόγησης	Μακρο-πρόθεσμο Χρέος	Βραχυ-πρόθεσμο Χρέος
DBRS	BBlow	R-4
Fitch	BB+	B
Moody's	Ba3	NP
S&P	BB+	B

Οι ΗΠΑ εποπτεύουν και τον επόπτη

Οδηγίες του Treasury προς την Κεντρική - Έκλεισαν 50 χιλ. ύποπτοι λογαριασμοί σε τρία χρόνια

Οδηγίες στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για εξονυχιστικό έλεγχο λογαριασμών συγκεκριμένων προσώπων και άλλων που προτίθενται να ανοίξουν νέους έδωσαν αξιωματούχοι του αμερικανικού Υπ. Οικονομίας (US Department

of Treasury) κατά την πρόσφατη επίσκεψή τους στο νησί. Οι Αμερικανοί αξιωματούχοι άφησαν να γίνει αντιληπτό ότι η Κύπρος θα πρέπει να επιλέξει κατά πόσον θα συνεχίσει να έχει περισσότερες σχέσεις με τη Δύση (ΗΠΑ) ή με

την Ανατολή (Ρωσία). Οι Αμερικάνοι έδωσαν λίστα με συγκεκριμένα ονόματα και για τα οποία η ΚτΚ αλλά και τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα θα πρέπει να λάβουν περιοριστικά μέτρα ή να ψάξουν ενδελεχώς. Μιλώντας στην «Κ»

τραπεζικές πηγές ανέφεραν πως η εποπτεία που είναι πάνω στην ΚτΚ από την ΕΚΤ αλλά και από το αμερικανικό treasury δεν έγινε προσφάτως, απλώς «βγήκε στην επιφάνεια» έπειτα από την επίσκεψη των Αμερικανών. Σημεί-

ωσαν, επίσης, ότι η Κύπρος, υποποιώντας τις οδηγίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, έχει κλείσει πάνω από 50.000 λογαριασμούς την τελευταία τριετία. **Σελ. 4**

Διπλό μέτωπο Γερμανίας-ΗΠΑ

Συναγερμός έχει σημάνει στο Βερολίνο για ενδεχόμενους δασμούς στις εξαγωγές ευρωπαϊκών αυτοκινήτων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η εξέλιξη αυτή θα πλήξει άμεσα τη γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία, δεδομένου ότι για τις Mercedes, BMW και Audi η αμερικανική αγορά είναι εξαιρετικά σημαντική. Πέραν όμως της αυτοκινητοβιομηχανίας, οι απειλές Τραμπ για κυρώσεις κατά χωρών και εταιρειών που συμμετέχουν στην κατασκευή του ρωσικού αγωγού Nord Stream αποτελούν έναν επιπλέον πονοκέφαλο για την Αγκελα Μέρκελ. **Σελ. 9**

ΑΠΟΨΗ

/ Του FLORIAN HENSE*

Προβλέψεις, υψηλοί κίνδυνοι και στόχοι

Από τη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο, προκύπτει πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) εκτιμά ότι θα είναι θετική η πορεία των οικονομιών της Ευρωζώνης και θεωρεί πως θα επιτευχθεί ο στόχος για την ενίσχυση του πληθωρισμού στο 2%. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ επισήμαναν, επίσης, τους κινδύνους του προστατευτισμού στο παγκόσμιο εμπόριο, ενώ συνέστησαν «υπομονή, επιμονή και σύνεση» μέχρι να αναρριχηθούν οι τιμές αγαθών και υπηρεσιών στα επιθυμητά επίπεδα. Στη συνεδρίαση της 14ης Ιουνίου θα διατυπωθούν νέες προβλέψεις για την ανάπτυξη και τον πληθωρισμό στην Ευρωζώνη. Εντούτοις, οι επιμέμαχες αποφάσεις για την πορεία του προγράμματος αγορών ομολόγων μετά τον Σεπτέμβριο δεν θα ανακοινωθούν νωρίτερα από τις 26 Ιουλίου. Η ΕΚΤ θα προτιμήσει να τηρήσει στάση αναμονής τον Ιούνιο. Βέβαια, έχει υπονοηθεί ότι οι μνημιαίες αγορές τίτλων θα τερματιστούν στα τέλη του 2018.

Βάσει του σεναρίου της Berenberg Bank,

περαιτέρω αλλαγές στη νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης θα ανακοινωθούν τον Ιούλιο και στις συνεδριάσεις που θα πραγματοποιηθούν φθινόπωρο και χειμώνα του 2018. Στις 26 Ιουλίου προβλέπεται, αναλυτικότερα, ότι η ΕΚΤ θα ανακοινώσει τη μείωση των μνημιαίων αγορών ομολόγων, ύψους 30 δις. ευρώ, από τον Οκτώβριο και μετά. Στη συνεδρίαση του Ιουλίου θα συσχετιστούν περισσότερο οι αποφάσεις για το κόστος δανεισμού στην Ευρωζώνη με την πορεία του πληθωρισμού.

Στη συνεδρίαση της 13ης Σεπτεμβρίου, η ΕΚΤ θα διευκρινίσει ότι οι μνημιαίες αγορές ομολόγων θα μειωθούν στα 15 δις. ευρώ από τον Οκτώβριο μέχρι τουλάχιστον τα τέλη Δεκεμβρίου του 2018. Στη συνεδρίαση της 13ης Δεκεμβρίου προβλέπεται πως θα ανακοινωθεί ο τερματισμός των μνημιαίων αγορών ομολόγων έως τα τέλη του ίδιου μηνός. Υπάρχει, ωστόσο, μικρή πιθανότητα να αποκαλύψει η ΕΚΤ από τον Οκτώβριο ότι θα τερματιστεί το μνημιαίο πρόγραμμα αγορών ομολόγων τον Δεκέμβριο.

Μέσα στο επόμενο έτος, ειδικότερα το καλοκαίρι, θα υπάρξουν αλλαγές στα επιτόκια. Τον Ιούνιο του 2019 αναμένεται να αυξηθεί το βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης κατά 25 μονάδες βάσης, μαζί με το επιτόκιο αποδοχάς καταθέσεων στο 0% και το επιτόκιο δανεισμού στο 0,5%. Τα επιτόκια θα αυξηθούν εκ νέου κατά 25 μονάδες βάσης τον Δεκέμβριο του 2019 και ακόμη τρεις φορές κατά τη διάρκεια του 2020. Επιπλέον, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να ανανεώνει τις τοποθετήσεις της σε ομόλογα, πιθανότατα μέχρι το 2021. Η τελευταία συνεδρίαση της ΕΚΤ έλαβε χώρα πριν από τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης στην Ιταλία, αλλά και την ανακοίνωση των τελευταίων στοιχείων για τη μεταποίηση και τον πληθωρισμό στην Ευρωζώνη. Στα πρακτικά της συνεδρίασης του Μαΐου αναφέρεται, όμως, ότι είναι μεγάλη ανάγκη οι κυβερνήσεις να σέβονται τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ευρωζώνης.

Οι πρόσφατες εξελίξεις εντείνουν τους κινδύνους επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη. Ενδεχομένως

τότε η ΕΚΤ να κινηθεί βραδύτερα στην εξομάλυνση της νομισματικής πολιτικής στην Ευρωζώνη. Έχουν ήδη αυξηθεί οι πιθανότητες παράτασης του προγράμματος αγοράς ομολόγων μετά το 2018. Από την άλλη πλευρά, η ΕΚΤ ίσως να θελήσει να κινήσει υποψίες ότι μπορεί να αντιδράσει υπερβολικά στον σχηματισμό μιας κυβέρνησης στην Ιταλία που σκοπεύει να αφηφίσει τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ευρωζώνης. Σε ό,τι αφορά τον πληθωρισμό, οι προβλέψεις της ΕΚΤ μπορεί να αναθεωρηθούν προς τα πάνω κατά 0,3% με 0,4%, τους επόμενους 12 με 18 μήνες. Μια τέτοια προς τα πάνω αναθεώρηση θα αποδοθεί στην υποχώρηση του ευρώ και στην αύξηση των τιμών του πετρελαίου. Και αυτό θα δυσχεράνει τις προσπάθειες της ΕΚΤ να επαναφέρει τη νομισματική πολιτική της στα επίπεδα που ίσχυαν πριν από την κρίση δημοσίου χρέους στην Ευρωζώνη.

* Ο Florian Hense είναι οικονομολόγος της Berenberg Bank.

Why Cyprus

Why live and work in Cyprus?

Why do business in Cyprus?

Η έκδοση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα μας
www.pwc.com.cy/why-cyprus

ΑΠΟΨΗ Του ΜΙΧΑΗΛ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Ακριβά καύσιμα και τζάμπα λαϊκισμός

Ποιος δεν θυμάται προ δεκαετίες αρχηγό κόμματος που επισκέφθηκε πρατήριο βενζίνης και κάλεσε τα ΜΜΕ για να εκφράσει το παράπονό του πως μερικά χρόνια πριν γέμιζε το «τάγκι της πεζίνας» με ένα δεκάλιτρο. Προφανώς δεν τσούζει πλέον η τιμή των καυσίμων τον συγκεκριμένο πολιτικό αρχηγό γιατί παρά το γεγονός ότι έχει οι τιμές σκαρφάλωσαν πέραν του 20% τις τελευταίες βδομάδες δεν εμφανίστηκε πουθενά να παραπονιέται.

Οι μόνοι που παραπονιούνται είναι όσοι μετρούν και το τελευταίο ευρώ για να τα βγάλουν πέρα και αρκετοί καταφεύγουν στα Κατεχόμενα όπου η τιμή είναι σημαντικά φθηνότερη για

καταναλωτές στα Κατεχόμενα για να εξασφαλίσουν τα αναγκαία καύσιμα καθώς δεν αντέχουν τις αυξήσεις που σημειώθηκαν τον τελευταίο καιρό. Ποια μέτρα έχουν ληφθεί ώστε οι πολίτες να μπορούν να έχουν εναλλακτικές μορφές διακίνησης που να είναι και φιλικές στο περιβάλλον όπως ποδηλατόδρομοι;

Δυστυχώς ο λαϊκισμός του συγκεκριμένου δεν είχε περιοριστεί στα καύσιμα. Ήταν ο ίδιος πολιτικός που έλεγε πως το πρόβλημα της οικονομίας ήταν μόνο δημοσιονομικό, αγνοώντας το γεγονός ότι ο τραπεζικός τομέας ευθυνόταν για την αλόγιστη ανάπτυξη των προηγούμενων χρόνων και πως η πλεονεξία των τραπεζιτών τους οποίους υμνούσε έφερε τελικά πρωτόγνωρη καταστροφή στην κυπριακή οικονομία.

Οι μεγάλες προκλήσεις στην οικονομία δεν είναι σήμερα μόνο τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Είναι η εισοδηματική ανισότητα, οι εξωτερικοί κίνδυνοι για τον τουρισμό αλλά και τις άμεσες επενδύσεις και βέβαια ο μεγάλος δημόσιος τομέας που εξακολουθεί να αποτελεί δημοσιονομικό κίνδυνο παρά τις μεταρρυθμίσεις αλλά και πολιτικές που εφαρμόστηκαν και σε κάποιο βαθμό έχουν βελτιώσει ομολογουμένως την κατάσταση.

Οι πολίτες αναμένουν ακόμα πολλά καθώς τα τραύματα της κακοδιαχείρισης της προηγούμενης κυβέρνησης αλλά και αντιπολίτευσης οδηγούν ακόμα και σήμερα πολλούς πολίτες σε απογνώση.

Όταν η πρώτη κατοικία πολλών βρίσκεται σήμερα στα πρόθυρα κατάσχεσης και πώλησης τότε δικαίως πολλοί ερωτούν πώς είναι δυνατόν το κράτος να έχει διαθέσει δισεκατομμύρια για τη διάσωση των τραπεζών με χρήματα των φορολογούμενων (σ.σ. Λαϊκή και ΣΚΤ) αλλά όχι της διάσωσης του σπιτιού τους;

Και δεν εννοούμε βέβαια το κράτος θα δώσει δανεικά και αγύριστα σε όσους απλά αντιμετωπίζουν οικονομικό πρόβλημα στην εξυπηρέτηση του οριστικού τους δανείου αλλά υπό προϋποθέσεις να δώσουν σε όσους μπορούν μια δεύτερη ευκαιρία που να είναι όμως ελκυστική και οικονομικά βιώσιμη.

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Άντε, να περιορίσουμε λίγο τις πολιτογραφήσεις σε 700 τον χρόνο, γιατί γίναμε Μανχάταν με τόσους πύργους.

Δεν είναι ζήτημα το ύψος των κεφαλαίων για την εξαγορά της ΣΚΤ

Την αλλαγή της μετοχικής δομής της Ελληνικής Τράπεζας επιδιώκουν οι εποπτικές αρχές και ειδικότερα ο ΕΕΜ. Σύμφωνα με άριστα πληροφορημένες πηγές της στήλης η έκπτωση που αναμένεται να ζητηθεί και ενδεχόμενα παραχωρηθεί στο καλό χαρτοφυλάκιο θα ξεπερνά το 10%-15% και αυτό από μόνο του δημιουργεί ένα πρόσθετο κεφαλαιακό μαζιλάρι. Ωστόσο, οι εποπτικές αρχές έχουν ήδη καθορίσει το απαιτούμενο κεφάλαιο που θα χρειαστεί και οι κύριοι μέτοχοι της Ελληνικής «κλωτσούν».

• • • •

Ο Συρίχας και το Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων

Όταν το 2011 ο Γιώργος Συρίχας ως προϊστάμενος του τμήματος χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ΚΤΚ παρουσίαζε στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής υπό τον αναπληρωτή τότε πρόεδρο Άγγελο Βότση τα πλεονεκτήματα από τη δημιουργία του Ταμείου Εγγυημένων Καταθέσεων ερωτήθηκε πως ένα «μαζιλάρι» μερικών εκατομμυρίων θα μπορούσε να αντισταθμίσει τον κίνδυνο δεκάδων δισεκατομμυρίων εγγυημένων καταθέσεων. Η απάντησή του ήταν πως θα τόνωνε την εμπιστοσύνη. Βέβαια, η εμπιστοσύνη την εποχή εκείνη άρχισε να χάνεται λόγω της κακής εποπτείας της ΚΤΚ με αποτέλεσμα να «καούν» εκατοντάδες καταθέτες αρχικά με τα αξιόγραφα και αργότερα με το κούρεμα. Να μην ξεχνάμε και την μετατροπή της Λαϊκής στην Ελλάδα από θυγατρική σε κατάσταση που είχε ως αποτέλεσμα να μεταφερθεί η εποπτική ευθύνη των καταθέσεων από την Ελλάδα στη Κύπρο τον Μάρτιο του 2011 με τις ευλογίες Συρίχα - Ορφαν

νίδη. Επτά χρόνια αργότερα το ΤΕΚ διαθέτει μόλις 65,6 εκατ. ευρώ έναντι εγγυημένων καταθέσεων που ανέρχονται σε 16,8 δισ.!

• • • •

Διάταγμα της πλάκας για το ψάρεμα

Με Διάταγμα του υπουργού Γεωργίας απαγορεύεται πλέον η αλιεία στη θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή του Τόπου Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) Εθνικό Δασικό Πάρκο (ΕΔΠ) Κάβο Γκρέκο, η οποία εντάχθηκε στο Δίκτυο Natura 2000. Σύμφωνα με το διάταγμα, για λόγους προστασίας των αλιευτικών πόρων και των υδρόβιων οργανισμών, απαγορεύεται η αλιεία με οποιονδήποτε τρόπο στις θαλάσσιες περιοχές ενώ οι κάτοχοι επαγγελματικής άδειας πα

ράκτιας αλιείας εξαιρούνται της απαγόρευσης αλιείας στην «Ουδέτερη Ζώνη». Μήπως ο κ. υπουργός έχει κάνει μελέτη για τη βιομάζα που αλιεύεται από ερασιτέχνες και επαγγελματίες ψαράδες στη περιοχή πριν καταλήξει σ' αυτό το διάταγμα; Μήπως ακόμα ο κ. υπουργός γνωρίζει ότι το ένα τέταρτο περίπου της βιομάζας που αλιεύουν οι ερασιτέχνες είναι λαγοκέφαλοι και λεοντόψαρα; Τι μέτρα έλαβε για την καταπολέμησή τους;

• • • •

Η Πάφος σε αναμονή...

Περιμένει η Πάφος. Την κατασκευή του περιμετρικού δρόμου Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς. Την κατασκευή της μαρίνας. Τον δρόμο που θα ενώσει επιτέλους το αεροδρόμιο με την πόλη. Το οξύμωρο της υπόθεσης είναι πάντως πως ένα αεροδρόμιο που συνδέει την Κύπρο με τον υπόλοιπο κόσμο, στην ουσία δεν συνδέεται με την ίδια την πόλη στην οποία βρίσκεται. Φαίνεται πως αεροπορικά είμαστε πιο επαρκείς, απ' ό,τι είμαστε σε θέμα οδικού δικτύου.

• • • •

Όταν οι πρώτοι μένουν τελευταίοι

«Ζει και βασιλεύει» η Μαρίνα Λεμεσού, κανονικά συνεχίζονται οι εργασίες για την κατασκευή της Μαρίνας Αγίας Νάπας, υπογράφηκαν τα συμβόλαια για την Μαρίνα στον Πρωταρά. Μέχρι εδώ καλά. Τι γίνεται όμως με τη Μαρίνα Λάρνακας και Πάφου; Φαίνεται ότι αυτοί που ξεκίνησαν πρώτοι, έμειναν τελικά τελευταίοι. Στην περίπτωση της Λάρνακας αναμένεται εντός του 2018 να βρεθεί ο επενδυτής της, ενώ η Πάφος αναμένει τη γνωμάτευση του γενικού εισαγγελέα ώστε να προχωρήσει η αξιολόγηση και η κατακύρωση της προσφοράς. Ίδωμεν.

ΑΠΟΨΗ Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Η προστιθέμενη αξία μιας συμβουλής

Ψάχνετε να αγοράσετε ένα κομμάτι γης να κτίσετε το σπίτι σας. Είστε αρκετά συνειδητοποιημένο άτομο, τόσο ως προς το ποιες είναι οι περιοχές που σας ενδιαφέρουν, όσο και ως προς το budget που διαθέτετε. Και ως προς το τελευταίο, είστε άνετος. Σας δείχνουν διάφορες περιπτώσεις. Η πρώτη ακούγεται ενδιαφέρουσα. Βρίσκεται στην περιοχή που εσείς χαρακτηρίζετε σαν πρώτη επιλογή και αν και το οικόπεδο είναι στο ψηλό δώμα των χρημάτων που διαθέτετε για αγορά γης, η έκτασή του είναι τέτοια που σας ωθεί να πάτε να το δείτε. Πάτε λοιπόν και όντως το οικόπεδο είναι αξιόλογο από πλευράς φυσικών χαρακτηριστικών: είναι γωνιακό, με μεγάλη προβολή, με ωραίο ορθογώνιο σχήμα, με επίπεδη επιφάνεια, και τέλειες προσβάσεις. Αλλά η περιοχή σας φαντάζει θορυβώδης, μιας και εφάπτεται σε οδική αρτηρία με αυξημένη τροχαία κίνηση. Την απορρίπτετε.

Η πιο πάνω περίπτωση είναι απλή για έναν υποψήφιο αγοραστή. Όσα πλεονεκτήματα και να του τονίσουν ιδιοκτητές και κτηματομεσίτες, ο θόρυβος είναι εύκολα αξιολογήσιμος και δεν χρειάζεται συμβούλο για να του πει αυτό το κάτι περισσότερο που θα τον οδηγήσει στην άλφα ή στη βήτα απόφαση. Αν ο θόρυβος τον ενοχλεί, τότε η απόρριψη είναι δεδομένη. Και δεν είναι μόνο ο θόρυβος, αλλά και η επικινδυνότητα που έρχεται μαζί του επειδή as μην ξεχνάμε πως ο θόρυβος είναι αποτέλεσμα της αυξημένης τροχαίας κίνησης. Η μόνη

περίπτωση να έκανε κάποια «έκπτωση» στο συγκεκριμένο κριτήριο είναι αν η τιμή ήταν τόσο δελεαστικά χαμηλή ή/ και ήξερε πως σε κάποιο μικρό βάθος χρόνου κάποιος άλλος δρόμος που θα κατασκευαστεί θα έριχνε αισθητά την τροχαία κίνηση από τον δρόμο μπροστά από το σπίτι του. Και θα αξιοποιούσε μέρος ή όλη την έκπτωση από την τιμή αγοράς της γης στο να αυξήσει την ηχομονωτική ικανότητα του σπιτιού του. Επειδή όμως κανένα από τα δύο δεν ίσχυε, ευκόλυνε την απόφασή του.

Η δεύτερη περίπτωση είναι πιο ενδιαφέρουσα. Σας λέει ο κτηματομεσίτης πως είναι ένα παλιό σπίτι (όχι διατηρητέο) σε έκταση πέντε οικόπεδων. Το σπίτι θέλει φτιάξιμο αλλά η γη είναι απίστευτη αν λάβεις υπόψη πως τόσο οσα ζητά ο πωλητής είναι μόνο η γη σε παραπλήσιες ιδιοκτησίες της περιοχής. Άρα είναι σαν να παίρνεις το σπίτι μόνους. Παρόλο που η περιοχή είναι η δεύτερη σε ενδιαφέρον από εσένα, πας να το δεις. Επειδή όμως σου ακούστηκε κάπως παράξενο όλο αυτό, αποφασίζεις το τελευταίο λεπτό να πάρεις μαζί σου και ένα συμβούλο ακινήτων – μη βασιστείς μόνο σε αυτά που θα σου πει ο κτηματομεσίτης.

Βλέπετε το σπίτι – όντως σε κακό χάλι και κάνεις γρήγορες σκέψεις πως ίσως θα ήταν καλύτερα να το καταδαφίσεις παρά να προσπαθήσεις να το φτιάξεις και να το φέρεις όσο γίνεται στα μέτρα σου. Η γειτονιά ήσυχη και σε εξι

τάρει η ιδέα να έχεις τόσο μεγάλη έκταση γης σε μια τόσο καλή περιοχή και με τόσο πράσινο γύρω σου. Ο σύμβουλος σου ζητάει να δει αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και άδειες για το σπίτι. Δεν ήταν διαθέσιμα εκείνη τη στιγμή και λαμβάνετε την απόφαση να το ψάξετε λίγο και να επανέλθετε με αντιπρόταση. Ο σύμβουλος σου κάνει τις έρευνες του και βγάζει τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Το οδικό δίκτυο της γειτονιάς αν και κατασκευασμένο επιτόπου τα τελευταία τριάντα χρόνια δεν είναι εγγεγραμμένο! Οι προσβάσεις στις γύρω ιδιοκτησίες επιτυγχάνεται μέσω δικαιωμάτων διαβάσας.

Το σπίτι είχε μια παλιά άδεια οικοδομής, αλλά στην πορεία έγιναν παράνομες προσθηκομετατροπές. Το «οικόπεδο» έκτασης πέντε οικόπεδων δεν είναι οικόπεδο, αλλά χωράφι.

Ο δρόμος και το πεζοδρόμιο που επιτόπου είναι κατασκευασμένα μπροστά από το ακίνητο επίσημα βρίσκονται εντός του κτήματος! Άρα με την εγγραφή του οδικού δικτύου, έκταση ενός περίπου οικόπεδου θα παραχωρηθεί στο δημόσιο σαν δρόμος και έτσι τα πέντε οικόπεδα γίνονται αυτόματα τέσσερα.

Αν ανοικοδομηθεί το ακίνητο, τότε η πολεοδομία θα ζητήσει παραχώρηση δημόσιου χώρου πρασίνου, σμικρύνοντας έτσι περισσότερο την έκταση της γης.

Για να μην μακρηγορώ με το τι σημαίνει στη λεπτομέρεια του το

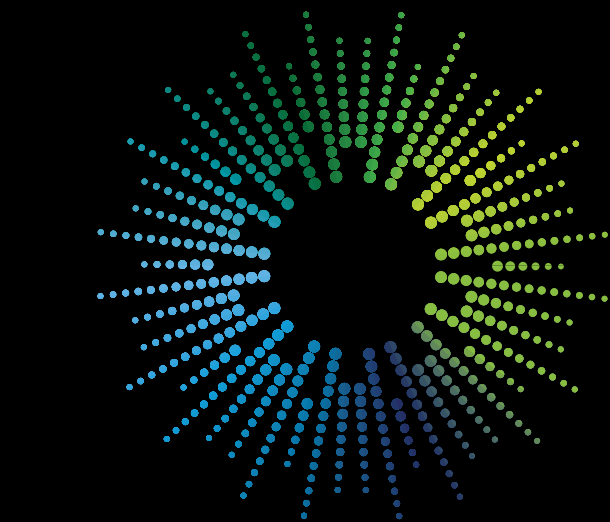
κάθε τι από τα πιο πάνω, αλλά και με όσα άλλα εντόπισε ο σύμβουλος καταλήγω στο εξής: Η κινητήρια δύναμη που σας ώθησε να πάτε να το δείτε ήταν η τιμή σε σχέση με την έκταση γης σε σχέση με την περιοχή. Το βάρος που δώσατε σε αυτά ήταν τόσο μεγάλο, που παρόλα τα χάλια του σπιτιού είπατε να το σκεφτείτε και να κάνετε αντιπρόταση. Που να φανταζόσασταν όλα τα υπόλοιπα δεδομένου ότι εσείς παρκάρατε κανονικά το αυτοκίνητο σας στο πλάι του δρόμου έξω από το σπίτι; Υπήρχε τρόπος εκεί να ξέρατε ότι ο δρόμος επίσημα δεν υπάρχει; Αν δεν αναθίσατε σε συμβούλο, θα προχωρούσατε σε αγορά και όλα αυτά θα τα μαθαίνατε με τον άσχημο τρόπο στην πορεία του χρόνου και τότε θα ήταν αργά. Θα ακριβοπληρώνατε ένα ακίνητο το οποίο θα κατέλυνε να είναι κάτι εντελώς διαφορετικό από αυτό που θέλατε, κάτι σοβαρά υποδεέστερο από αυτό που σας έκανε να πάτε εκεί και να το δείτε εξαρχής. Και ποιος θα είχε την ευθύνη τότε; Φυσικά, εσείς. Επειδή οι άλλοι απλώς θα έλεγαν, «Σοβαρά; Εμείς πρώτη φορά ακούμε τέτοιο πράγμα...», και να σου πω και κάτι; Σαν ρώταγες...». Εδώ ακριβώς είναι που ο σωστός, ο ενημερωμένος, ο έμπειρος, ο γνώστης σύμβουλος μπορεί να σας προσφέρει προστιθέμενη αξία στις επιδιώξεις σας.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2018

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε

- Όλες οι νέες φορολογικές αλλαγές και άλλες σχετικές αλλαγές
- Το φορολογικό ημερολόγιο 2018
- Όλο το φορολογικό πλαίσιο που ισχύει στην Κύπρο

Η έκδοση του Φορολογικού Οδηγού εντάσσεται στα πλαίσια της πάγιας πολιτικής της Deloitte για πλήρη, έγκυρη και λεπτομερή ενημέρωση των φορολογουμένων.

Την ηλεκτρονική έκδοση, στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα, του Φορολογικού Οδηγού 2018 της Deloitte μπορείτε να τη βρείτε στην ιστοσελίδα www.deloitte.com/cy

© 2018 Deloitte Limited

Tax ●

PROUDLY PRESENTS

21st JUNE – FILOXENIA CONFERENCE CENTRE

The Conference is aiming to bring the new developments of the digital world and start a discussion on how to implement them in Cyprus. The Conference will also focus on the “fake news” issue and how the European Commission is dealing with the problem.

Keynote Speaker
Margaritis Schinas
Chief Spokesperson of the
European Commission

Discussion will follow with
Alexis Papachelas
Greece's Kathimerini
Executive Editor

FAKE NEWS vs QUALITY JOURNALISM

Addressing the issue of misleading news and the political issues they raise. How is the EU planning to respond? What is the role of the traditional Media Houses?

Keynote Speaker
Yiorgos Lakkotrypis
Minister of Energy, Commerce,
Industry and Tourism

DEMOCRATISING ENERGY

How disruptive innovation in electricity, transport and IT converge to transform the way we produce and consume energy.

Keynote Speaker
Sebastian Waldbauer
Senior Product &
Price Manager Digital Services
& E-Mobility at BMW Group CSEU

Presentation by
Dr. Stelios Himonas
Permanent Secretary
of the Ministry of Energy,
Commerce, Industry
and Tourism -
Cyprus Digital Champion

ELECTRIFICATION AND AUTONOMOUS DRIVING

WHAT, WHEN, HOW.

The stages of introduction and the connection to the electric vehicle. When is it coming, what are the latest developments? Will Cyprus offer incentives to promote the electrification of its fleet? And how?

Keynote Speaker
George Makkoulis
Co-Founder Avocarrot

Keynote Speaker
Panos Papageorgiou
Co-Founder Avocarrot

DEEP DATA MANAGEMENT AND AD EXCHANGE

ADS IN MULTIPLE SCREENS

How big data becomes small data. Where is advertising heading to and how will the message be reproduced on multiple screens.

Keynote Speaker
Tania Giakoumaki
Digital Marketing Consultant

CREATE INTEREST, NOT INTERRUPTION

WHY CONTENT CAN STILL BE THE KING

How to create native content and video experience. What are major brands doing, how is the message created, what are the distribution channels.

How brands are investing in Native Content

Discussion will follow with
Media & Brand Executives

Giorgos Theodotou, Papaellinas Group
Athanasios Ellis, Journalist Kathimerini Greece
Stavros Christodoulou, Phileleftheros Newspaper
Michalis Tsikalas, Kathimerini Cyprus

Conference Coordinator
Michalis Sophocleous
Ex Chief of Staff, Cyprus Presidency

MORE INFORMATION
AND ONLINE REGISTRATION
WWW.SPPMEDIA.COM

WITH THE SUPPORT OF

PROUDLY PRESENTS

ELECTRIFIED BY

SPONSORS

CONFERENCES

Αμερικανικό Treasury και ΕΚΤ πάνω στην Κεντρική

Πάνω από 50 χιλ. ύποπτοι λογαριασμοί έχουν κλείσει την τελευταία τριετία

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου είναι η αρμόδια αρχή για να εξασφαλίζει πως οι αδειοδοτημένες τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα συμμορφώνονται με τον νόμο για την παρεμπόδιση και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Εκτός από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όμως, που είναι ο «συνθέτης» αυτής της διαδικασίας, η ΚτΚ έχει να ικανοποιήσει και τα αιτήματα του «μαέστρου»,

Στο πρώτο εξάμηνο του 2020, η χώρα θα εφαρμόσει την 5η οδηγία για την καταπολέμηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, που θα αλλάξει άρδην τις πρακτικές ανοίγματος εταιρειών στην Κύπρο.

του αμερικανικού Υπουργείου Οικονομίας (US Department of Treasury). Και αυτό, διότι, κατά την τελευταία επίσκεψη των Αμερικάνων υπευθύνων του Τμήματος στην Κύπρο πριν από τρεις εβδομάδες, έδωσαν με κάθε τρόπο να γίνει αντιληπτό πως η Κύπρος θα πρέπει να διαλέξει στρατόπεδο, ή αγγλιστί «you have to decide sides». Δηλαδή, εάν η Κύπρος θα συνεχίσει να έχει

περισσότερες σχέσεις με τη Δύση (ΗΠΑ) ή με την Ανατολή (Ρωσία). Η «Κ» είναι σε θέση να γνωρίζει πως οι Αμερικάνοι έδωσαν λίστα με συγκεκριμένα ονόματα και για τα οποία η ΚτΚ αλλά και τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα θα πρέπει να λάβουν περιοριστικά μέτρα ή να αναζητήσουν την πηγή των εσόδων του κάθε ιδιώτη. Η αλήθεια είναι ότι η ΚτΚ εκδίδει εγκυκλίους προς όλους τους εποπτευόμενους φορείς και τους υποχρεώνουν να εφαρμόσουν και να συμμορφωθούν με τις οικονομικές κυρώσεις και τα περιοριστικά μέτρα που επιβάλλονται σε ορισμένες χώρες και πρόσωπα.

Πρόσθετα, η ΚτΚ πρέπει να ζητάει από τις εποπτευόμενες οντότητες να ελέγχουν τα αρχεία τους και αν κάποιο από τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται σε σχετικούς καταλόγους των εν λόγω Κανονισμών της Ε.Ε. ή των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών διατηρεί μαζί τους κεφάλαια και πιστωτικά υπόλοιπα. Ταυτόχρονα, στη βάση των παραπάνω, το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ λαμβάνει στοιχεία μηνυμάτων χρηματοοικονομικής φύσεως τα οποία είναι αποθηκευμένα στην Ε.Ε., προκειμένου να διεξαγει στοχευμένες αντιτρομοκρατικές έρευνες. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (TFTP), το Υπουργείο Οικονομίας των ΗΠΑ επιδίδει τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό και τη δίωξη των υπόπτων τρομοκρατικών ενεργειών και των προσώπων που τους χρηματοδοτούν.

Για να προωθηθεί το κυπριακό τραπεζικό σύστημα στην Αμερική και για να βελτιωθεί η εικόνα της Κύπρου, ΚτΚ, Υπουργείο Οικονομικών και τράπεζες επέλεξαν τον νομικό οίκο Pillsbury Winthrop που προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες, που μεταξύ άλλων ασχολείται και με θέματα Lobbying.

Ακόμα, για να προωθηθεί το κυπριακό τραπεζικό σύστημα στην Αμερική και για να βελτιωθεί η εικόνα της Κύπρου, ΚτΚ, Υπουργείο Οικονομικών και τράπεζες επέλεξαν τον νομικό οίκο Pillsbury Winthrop που προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες, που μεταξύ άλλων ασχολείται και με θέματα Lobbying. Σκοπός θα είναι να πείσουν τις τράπεζες των ΗΠΑ για τις αλλαγές που έχουν προωθηθεί, αλλά και για το «κόσκινο» που περνούν όσοι θέλουν να ανοίξουν λογαριασμούς σε κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα.

50 χιλ. λογαριασμοί

Μιλώντας στην «Κ» τραπεζικές πηγές ανέφεραν πως η εποπτεία που είναι πάνω στην ΚτΚ από την ΕΚΤ αλλά και από το αμερικανικό treasury δεν έγινε προσφάτως, απλώς εντάθηκε, ή όπως τόνισαν, «βγήκε στην επιφάνεια» έπειτα

από την επίσκεψη των Αμερικανών στην Κύπρο. Η Κύπρος, σημείωσαν, από το 2013 και εντεύθεν, περνώντας τις οδηγίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες έχει κλείσει πάνω από 50.000 λογαριασμούς την τελευταία τριετία, ενώ έχουν γίνει πάρα πολλές απορριψεις σε ανοίγματα νέων, λόγω του ότι δεν υπήρχαν τα απαραίτητα πειστήρια που να δικαιολογούσαν την πηγή των εσόδων τους. «Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα μπορεί να αντιληφθεί κανείς πως είναι μια εικόνα που διαμορφώνεται εδώ και τρία χρόνια και όχι λόγω της επίσκεψης των Αμερικανών, τόνισαν.

Αναφορικά με τις λίστες των ολιγαρχών που έχει δώσει η Αμερική και οι σχετικές κυρώσεις που έχουν επιβάλει σε συγκεκριμένα πρόσωπα, οι πηγές πρόσθεσαν ότι δεν εί-

ναν υποχρεωμένοι οι αρμόδιοι που τους αφορά να πάψουν τις όποιες σχέσεις, αλλά οι κυπριακές αρχές έχουν προχωρήσει για να μειώσουν το ρίσκο που υπάρχει.

Ενόψει 5ης οδηγίας

Μπορεί να είναι «φρέσκια» η εναρμόνιση των κρατών μελών της Ε.Ε. – όπως και της Κύπρου – με την 4η οδηγία για καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αλλά η 5η οδηγία που θα ενισχύσει την τέταρτη, είναι προ των πυλών. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι στο πρώτο εξάμηνο του 2020, δηλαδή σε διάστημα 18 - 24 μηνών, η Κύπρος θα εφαρμόσει την 5η οδηγία για την καταπολέμηση, που θα αλλάξει άρδην τις πρακτικές ανοίγματος εταιρειών στην Κύπρο. Στο πλαίσιο της 5ης οδηγίας, όπως πληροφορείται η «Κ», θα δημιουρ-

γηθεί αρχείο καταγραφής των τελικών δικαιούχων των εταιρειών (beneficiary owners). Τώρα για παράδειγμα, όταν εγγραφεί ένας Ρώσος επιχειρηματίας μια εταιρεία στην Κύπρο μέσω ενός δικηγόρου ή λογιστή, αναγράφεται μόνο το όνομα του δικηγόρου ή του λογιστή που έχει ανοίξει την εταιρεία. Με την 5η οδηγία, θα πρέπει να εμφανίζεται εκ πρώτης το όνομα του δικαιούχου, αλλά και θα δημιουργηθεί μια λίστα όπως αυτή του εφόρου εταιρειών, που θα παρουσιάζονται τα ονόματα του τελικού δικαιούχου και όχι μόνο του intro-ducer (στο παρόν παράδειγμα του δικηγόρου).

Είναι μία οδηγία που θα επηρεάσει κατά πολύ την Κύπρο, αφού επηρεάζεται ως χρηματοοικονομικό κέντρο και ως κέντρο παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στις εταιρείες.

Κυβερνητικές παρεμβάσεις για τον Συνεργατισμό

Προσπάθειες να τηρηθούν οι ισορροπίες μεταξύ επενδυτών και μετόχων της Ελληνικής για να γίνει η πράξη

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το ότι η κυβέρνηση έκανε παρέμβαση για το μέλλον μιας κρατικής τράπεζας, όπως η Συνεργατική Κυπριακή, δεν είναι ούτε κάτι που δεν το περίμενε κανείς, αλλά ούτε και επιλήψιμο. Το ότι διάλεξε όμως τη δεδομένη χρονική περίοδο, δέκα και πλέον ημέρες μετά την υποβολή των προσφορών των δύο επενδυ-

Μετά από τις εξελίξεις, πληροφορίες θέλουν η Wargaming να είναι πιο θετική και να επιτρέψει την εισαγωγή άλλων επενδυτών στο καινούργιο σχήμα ή και να βάλει και χρήματα η ίδια.

τών για τον Συνεργατισμό δεν είναι καθόλου τυχαίο. Η διαδικασία για την ιδιωτικοποίηση του Συνεργατισμού παρουσιάζει δυστοκία, αφού όπως κατέγραψε η «Κ» υπήρξαν δυσκολίες όσον αφορά στην πρόταση της Ελληνικής για τα κεφάλαια που θα χρειαστεί να «ογκώσει» και ποιοι επενδυτές θα χρηματοδοτήσουν αυτή την αύξηση κεφαλαίου χωρίς να αλλάξει το μετοχικό ποσοστό της Wargaming που κατέχει δεσπόζουσα θέση ως μέτοχος. Από την άλλη, το επενδυτικό ταμείο Apollo Global Management ενώ έχει υπόψη του ευρωπαϊκές τρά-

πεζες –συγκεκριμένα Alpha Bank, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και Eurobank SA– που θα συνεργαστεί εάν τελικώς επιλεγεί από τη διεύθυνση της ΣΚΤ, στην πρότασή του δεν περιλαμβάνεται συγκεκριμένο όνομα τράπεζας. Αυτά τα δύο γεγονότα ώθησαν την κυβέρνηση να παρέμβει στην όλη διαδικασία, μέσω του Προέδρου Αναστασιάδη, αλλά και του πλέον αρμόδιου για το ζήτημα, υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη που μάλλον απέφεραν αποτέλεσμα. Μέσα στην εβδομάδα, έγιναν συζητήσεις με τη διοίκηση της Ελληνικής και κατέστησαν σαφές στο ενδιαφερόμενο τραπεζικό ίδρυμα πως πρέπει να βρεθεί η ισορροπία μεταξύ των ζητούμενων της Ελληνικής και των ζητουμένων της προσφερόμενης τράπεζας που κύριος μέτοχός της είναι το κράτος. Για μία ακόμη φορά τονίστηκε πόσο είναι σημαντικό να γίνει αυτή η πράξη μεταξύ των δύο ιδρυμάτων, για να υπάρξει μία συγχώνευση στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα, αλλά και ότι η προτίμηση που έχει στο πρόσωπο της Ελληνικής ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός δεν είναι τυχαία. Στη βάση των παραπάνω, η παρέμβαση είχε χαρακτήρα «πυροσβεστήρα», θέλοντας να δώσει μήνυμα στη διοίκηση της τράπεζας να κατευνάσει τα θέλω των μεγαλομετόχων της. Μετά από την παρέμβαση πληροφορίες θέλουν η Wargaming να είναι πιο θετική και να επιτρέψει την εισαγωγή άλλων επενδυτών στο καινούργιο σχήμα ή και να βάλει και χρήματα η ίδια.

Παρόλες τις εξελίξεις, η Wargaming δεν θέλει να χάσει σε καμία

Πληροφορίες της «Κ» θέλουν το επενδυτικό ταμείο LoneStar κυριολεκτικά να «αναμένει στο ακουστικό» για τη Συνεργατική Κυπριακή και τις κινήσεις που κάνει η Ελληνική Τράπεζα.

περίπτωση την ισχυρή θέση που κατέχει στην Τράπεζα και να αλωιωθεί μετοχικά από την έκδοση επιπρόσθετων μετοχών που θα προκύψουν από μια αύξηση κεφαλαίου (diluted). Ακόμα, πρόβλημα που δεν φαίνεται να έχει ξεπεραστεί αν και η Κυβέρνηση βοήθησε τη διαδικασία, η εταιρεία – μέτοχος που εκπροσωπείται από πέντε συμβούλους στο Δ.Σ. της Ελληνικής, αμφισβητεί τις κεφαλαιακές ανάγκες που θα προκύψουν από την απόκτηση του καλού Συνεργατι-

σμού. Εκτιμά ότι τα 450 εκατ. που χρειάζονται, είναι πολλά και δεν αντικατοπτρίζουν την σχέση ενεργητικού και παθητικού της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας.

Δέκα με δέκα

Τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της τράπεζας, που στην πρώτη περίπτωση είναι τα καλά δάνεια, τα καταστήματα, οι εργασίες οι σύμβουλοι του Συνεργατισμού εκτιμούν ότι ανέρχονται στα 10 δισ. ευρώ, ενώ για τη δεύ-

τερη περίπτωση (παθητικό) που είναι οι καταθέσεις, ανέρχονται και αυτά σε 10 δισ. ευρώ. Η Ελληνική αμφισβητεί το 10 προς 10 και εκτιμά πως τα στοιχεία του ενεργητικού είναι πιο λίγα, άρα όχι μόνο θα χρειαστούν πολύ λιγότερα κεφάλαια για να αντέξει η τράπεζα τον Συνεργατισμό (που είναι η πρώτη της θέση), αλλά θα πρέπει ο Συνεργατισμός να καλύψει τη διαφορά ενεργητικού και παθητικού. Και όταν λέμε να καλύψει τη διαφορά, εννοεί να καταβάλει κάποια εκατ. ευρώ το κράτος για να ολοκληρωθεί η πράξη.

Επανέρχεται η LoneStar

Μπορεί τα επενδυτικά ταμεία Atlas Merchant Capital και J.C. Flowers & CO να περιλαμβάνονται στον φάκελο που κατέθεσε η Ελληνική Τράπεζα για ενδεχόμενη κάλυψη των κεφαλαίων που θα χρειαστούν για την απόκτηση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, εντούτοις τα επενδυτικά ταμεία που προσπαθούσαν τόσο καιρό να συνεργαστούν με την Ελληνική, αν και πλέον εκτός διαδικασίας, φαίνεται να μην τα παραιτούν.

Πληροφορίες της «Κ» θέλουν το επενδυτικό ταμείο LoneStar κυριολεκτικά να «αναμένει στο ακουστικό» για τη Συνεργατική Κυπριακή και τις κινήσεις που κάνει η Ελληνική Τράπεζα. Βλέποντας να υπάρχει αυτή η σύγκυση και αβεβαιότητα στο εσωτερικό της Ελληνικής για το πώς θα γίνει κατορθωτή η πράξη όσον αφορά στο ύψος των κεφαλαίων και τα πρόσωπα που θα τη φέρουν εις πέρας, το ταμείο LoneStar είναι έτοιμο να

επανέλθει στις συζητήσεις για την Ελληνική.

Καλά πληροφορημένες πηγές αναφέρουν στην «Κ» πως το Ταμείο είναι διατεθειμένο να επανέλθει στις συνομιλίες εάν χρειαστεί, δίκως όμως να αλλάξει τις προτεραιότητες που είχε θέσει τόσο καιρό στην Ελληνική Τράπεζα. Οι ίδιες πηγές αναφέρουν πως για το νέο οικοδόμημα που θα προκύψει, το Ταμείο επιθυμεί να έχει πλειοψηφικό ποσοστό της τάξης όχι μόνο 51%, αλλά ιδανικά πιο πάνω από το 65%. Αναφορικά με το ποσό με το οποίο θα «έμπαινε» στην Ελληνική Τράπεζα θα ήταν γύρω στα 350 εκατ. ευρώ, ώστε να υπάρχει το κατάλληλο μαζιλάρι μεταγενέστερα για ό,τι προκύψει στις κεφαλαιακές απαιτήσεις.

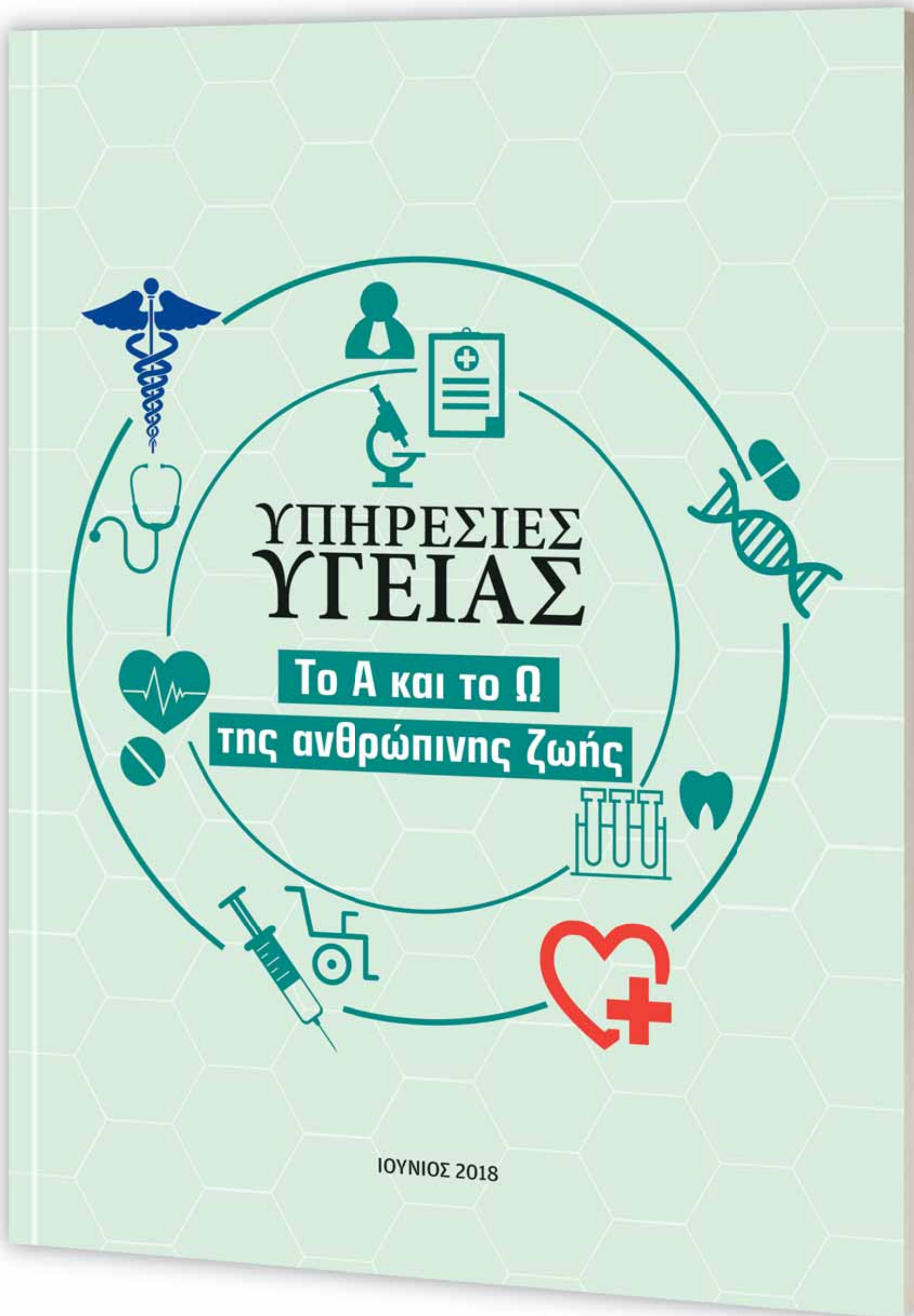
Το LoneStar, ωστόσο, ενώ είναι έτοιμο να επανέλθει στο τραπέζι των συνομιλιών, οι πηγές αναφέρουν πως δεν γνωρίζει αν πλέον θα συζητήσει με τους ίδιους όρους όπως συζητήσε στο παρελθόν. Το ίδιο εκτιμά πως σε ένα σχήμα δεν πρέπει να υπάρχουν πολλοί μέτοχοι, καθώς υπάρχουν διαφορετικές προτεραιότητες σε κάθε μέτοχο και αναπόφευκτα δημιουργούνται προβλήματα που επηρεάζουν την όποια τράπεζα.

Σημειώνεται πως ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός δεν επιθυμεί ένα fund – μέτοχος να έχει ισχυρή παρουσία σε μια τράπεζα, γι' αυτό τον λόγο και οι συζητήσεις ήρθαν σε τέρμα, προτού υποβληθεί η πρόταση από την Ελληνική Τράπεζα. Όπως και να έχει μετά και από αυτή την εξέλιξη, διαφαίνεται μια ακόμα διέξοδος στη διαδικασία.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018 ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ ΥΓΕΙΑ
Ιδιωτικό Νοσοκομείο

Prime
INSURANCE

Περίπου έξι εκατομμύρια επιβάτες τον χρόνο διακινεί η TUI. Προς την Κύπρο μεταφέρει 500 χιλιάδες πελάτες τον χρόνο από χώρες όπως Νορβηγία, Πολωνία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Βέλγιο.

Αύξηση τουριστών μέχρι 12% βλέπει η TUI

Οι προκλήσεις για τον κυπριακό τουρισμό, τα all inclusive, ο ρόλος της γερμανικής αγοράς και οι προοπτικές

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Μπορεί η ανταγωνιστική Τουρκία να κερδίζει έδαφος στον τουρισμό, ωστόσο, αυτό δεν αφήνει χαμένη την Κύπρο, που στρέφεται πλέον πιο δυναμικά προς την γερμανική αγορά. Οι ενδείξεις των τελευταίων μηνών θέλουν αύξηση του τουριστικού ρεύματος από την ευρωπαϊκή χώρα, ενώ οι προσδοκίες των τουριστικών φορέων κάνουν λόγο ακόμα και για δυνατότητα μισού εκατομμυρίου Γερμανών τουριστών. «Κάτι τέτοιο είναι εφικτό μόνο σε βάθος χρόνου και εφόσον η Κύπρος αναπτύξει το τουριστικό προϊόν της», δήλωσε σχετικά ο CEO της ταξιδιωτικής εταιρίας TUI Γερμα-

Υπάρχουν προοπτικές για διπλασιασμό του γερμανικού τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο σε βάθος πενταετίας.

vias, Marek Andryszak, με αφορμή και την ενίσχυση της αεροπορικής συνδεσιμότητας Κύπρου-Γερμανίας από την εταιρία. Εξαιρετικά ελπιδοφόρα είναι η εκτίμηση του κ. Andryszak, ότι πέραν της γερμανικής αγοράς το συνολικό τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο μπορεί να αυξηθεί φέτος μέχρι και 12%. **—Τον περασμένο χρόνο οι τουρίστες από τη γερμανική αγορά έφτασαν τους 200 χιλιάδες. Ποια είναι η εκτίμησή σας για τη θερινή περίοδο;**

—Για την τουριστική αγορά συνολικά προς την Κύπρο θεωρώ ότι θα υπάρχει μια αύξηση μεταξύ 7-12%. Φυσικά θα εξαρτηθεί από το πώς θα κινηθεί η περίοδος αιχμής. **—Δεδομένης της μείωσης από τη ρωσική αγορά, υπάρχει στόχος για προσέλκυση περισσότερων τουριστών από άλλες αγο-**

ρές μεταξύ αυτών και τη γερμανική. Πώς θα μπορούσε να επιτευχθεί κάτι τέτοιο;

—Το προφίλ των Γερμανών τουριστών είναι εντελώς διαφορετικό από το προφίλ των Ρώσων τουριστών. Οι Γερμανοί ψάχνουν περισσότερη σταθερότητα και ποιότητα, οπότε η αύξηση στους Γερμανούς τουρίστες θα εξαρτηθεί από το πόσα καινούργια προϊόντα είμαστε σε θέση να αναπτύξουμε και πώς θα αναδιαμορφώσουμε τα υφιστάμενα. Πολύ σημαντικός είναι επίσης ο αριθμός των πτήσεων που συνδέουν τις δύο χώρες. Η TUI βρίσκεται στο τελικό στάδιο και το ερχόμενο καλοκαίρι θα ξεκινήσουν 3-5 πτήσεις την εβδομάδα, αρχής γενομένης από τον Απρίλιο μέχρι τον Νοέμβριο. **—Αυτό με οδηγεί στην επόμενη μου ερώτηση για το κατά πόσο η αεροπορική σύνδεση μεταξύ των δύο χωρών θεωρείται ικανοποιητική.**

—Όταν στοχεύεις σε μια αύξηση της τουριστικής ροής τότε σίγουρα χρειάζεται επιπρόσθετες πτήσεις. Ειδικά η εταιρία TUI επικεντρώνεται στο θέμα των πτήσεων. Και σίγουρα από πλευράς μας θα πρέπει να αυξήσουμε τον αριθμό των πτήσεων μας από τις δικές μας αερογραμμές.

—Είναι η Κύπρος στις πρώτες επιλογές για τους Γερμανούς τουρίστες;

—Για να είμαστε ειλικρινείς, όχι ακόμα. Η πρώτη επιλογή είναι η Ισπανία, ακολουθεί η Ελλάδα και κάποιος άλλος προορισμός όπως η Πορτογαλία. Η Κύπρος είναι μικρός προορισμός και έχει κάποιες ιδιαιτερότητες. Από το σύνολο των 14 εκατομμυρίων των Γερμανών τουριστών, οι 200 χιλιάδες τουρίστες που έρχονται στην Κύπρο δεν είναι μεγάλο μέγεθος. Από τη στιγμή που υπάρχουν μόνο δύο αεροδρόμια είναι δύσκολο να συγκρίνουμε την Κύπρο με προορισμούς όπως η Ισπανία με 10-12 αεροδρόμια, που μπορεί να δεχτεί μεγαλύτερο αριθμό τουριστών.

—Τουριστικοί φορείς κάνουν

Πρώτη επιλογή των Γερμανών τουριστών η Ισπανία. Η Κύπρος πρέπει να επενδύσει στην ποικιλία των επιλογών που προσφέρει και στην αναβάθμιση των ξενοδοχείων της, υπογραμμίζει στην «Κ» ο CEO της TUI Γερμανίας Marek Andryszak.

Δημοφιλής η Τουρκία για τους Γερμανούς

—Τι γίνεται με την τουρκική αγορά; Ξέρουμε ότι πάει πάρα πολύ καλά. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι η χρονιά της Τουρκίας;

—Ναι, είναι. Η Τουρκία διπλασιάζει τα τουριστικά μεγέθη σε σχέση με τον περασμένο χρόνο. Φυσικά, όμως, πέρυσι η Τουρκία υπέφερε πολλά και μπορούμε να πούμε μάλιστα ότι τα τελευ-

ταία δύο χρόνια η χώρα έχασε μέχρι 40-50%. Πλέον ανακάμπτει αλλά χρειάζεται ακόμα δουλειά για να φτάσει στο καλύτερο που μπορεί να φτάσει.

—Τι γίνεται στην περίπτωση της γερμανικής αγοράς; Υπάρχει η προτίμηση προς την Τουρκία;

—Η Τουρκία είναι πολύ δημοφιλής προορισμός στη Γερ-

μανία, παρά τα πολιτικά προβλήματα.

Οι Γερμανοί τουρίστες επιλέγουν την ποιότητα του τουριστικού τουριστικού προϊόντος και την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει η χώρα. Σε γενικές γραμμές, ενόσω η χώρα κρατά χαμηλούς τόνους σε πολιτικό επίπεδο, τότε η Τουρκία θα κερδίσει.

λόγο για στόχο της Κύπρου αυξήσει στους 500 χιλιάδες τους τουρίστες από τη γερμανική αγορά. **Θεωρείτε ότι είναι ένα πιθανό σενάριο;**

—Νομίζω ότι αυτό θα μπορούσε να γίνει πιο μακροπρόθεσμα και σε επίπεδο πενταετίας.

—Η αύξηση της επιβατικής κίνησης δείχνει ότι η Κύπρος κερδίζει έδαφος ως προορισμός. Ποια είναι η δική σας εκτίμηση;

—Αν συνεχιστεί η αναβάθμιση των υποδομών και παράλληλα προστεθούν καινούργια ξενοδοχεία, τότε αυτός είναι ο πιο καλός δρόμος για να κερδηθεί η γερμανική αγορά. Η Κύπρος, κατά την άποψή μου, θα πρέπει να επικεντρωθεί στην ποικιλία των προϊόντων και των πολύ καλών υποδομών, ώστε οι τουρίστες να μπορούν να επιλέγουν διακοπές που θα περιλαμβάνουν είτε υπηρεσίες σπα και σπορ, είτε διακοπές που να συνδυάζουν και την κουλτούρα του τόπου.

—Ποια είναι η γνώμη σας για τα πακέτα all inclusive;

—Οι οικογένειες σίγουρα το προτιμούν. Σε προορισμούς όπως είναι η Κύπρος είναι καλή ευκαιρία ώστε να προωθηθεί η ποιότητα και στην κατηγορία των οικογενειακών διακοπών.

—Πώς εκτιμάτε ότι θα κινηθεί φέτος η βρετανική αγορά;

—Η πορεία της βρετανικής οικονομίας με το Brexit, και η σταθερότητα της αγγλικής λίρας είναι ένα ζήτημα. Αυτές οι εξελίξεις έχουν σίγουρα προέκταση και στο τουριστικό ρεύμα της χώρας γενικότερα.

—Ποια είναι η συνεισφορά της TUI στην τουριστική αγορά σε Ευρώπη αλλά και στην Κύπρο;

—Διακινούμε περίπου έξι εκατομμύρια επιβάτες τον χρόνο. Προς την Κύπρο η TUI ως εταιρία μεταφέρει 500 χιλιάδες πελάτες τον χρόνο από χώρες όπως Νορβηγία, Πολωνία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Βέλγιο. Αυτό μας καθιστά το μεγαλύτερο ταξιδιωτικό γραφείο για το νησί.

ΑΡΘΡΟ Του ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Μονόδρομος οι μεταρρυθμίσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη

Τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε εξέλιξη μια μεγάλη προσπάθεια διόρθωσης διαχρονικών στρεβλώσεων και παθογενειών στον δημόσιο τομέα και το χρηματοπιστωτικό σύστημα της κυπριακής οικονομίας. Χρειάστηκε να ληφθούν σκληρές αποφάσεις, ωστόσο, αποδείχθηκε ότι με την αποφασιστικότητα που επιδείχθηκε, αυτές έφεραν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Αυτή τη συλλογική προσπάθεια πρέπει να τη συνεχίσουμε. Χωρίς εφησυχασμό, αλλά πάντα σε εγρήγορση.

Μέσα από τις μεταρρυθμίσεις διασφαλίζουμε την προοπτική, αλλά και την εναρμόνισή μας με ένα έντονο, διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον. Εθνικό στόχο πρέπει να αποτελεί η δημιουργία συνθηκών

για μακροχρόνια βιώσιμη ανάπτυξη, προς όφελος του συνόλου των πολιτών, μέσα σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης.

Πρόκειται για έναν στόχο εφικτό και ρεαλιστικό, κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, όπως: η βιώσιμη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, η σταθερότητα στο τραπεζικό σύστημα, η διατήρηση ενός περιβάλλοντος ευνοϊκού για την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις, η συνεχής μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

Η Κύπρος διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Η γεωγραφική θέση του νησιού, η ιδιότητα κράτους-μέλος της Ε.Ε., το ευνοϊκό φορολογικό πλαίσιο, οι σύγχρονες υποδομές και η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού συνθέτουν ένα ελκυστικό πλαίσιο για

επενδύσεις και αναπτυξιακή δραστηριότητα. Πλεονεκτήματα σημαντικά, αλλά όχι αρκετά.

Ο σχεδιασμός, η προσέλκυση και η υλοποίηση επενδύσεων, όπως π.χ. μεγάλων αναπτυξιακών έργων, είναι από τη φύση της μια δύσκολη διαδικασία, καθώς εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Η διαδικασία αυτή συχνά γίνεται ακόμα πιο πολύπλοκη και αβέβαιη όταν τα εν λόγω επενδυτικά σχέδια μπλοκάρονται στα γρανάζια της γραφειοκρατίας, αντιμετωπίζοντας αναχρονιστικά συστήματα αδειοδότησης έργων και έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας, ή τις αυστηρές πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής, οι οποίες συχνά καθιστούν τις μεγάλες ενοποιημένες αναπτύξεις, οικονομικά μη βιώσιμες.

Το τελευταίο διάστημα τα με-

γάλα αναπτυξιακά έργα όπως τα εμπορικά κέντρα, οι μαρίνες, οι πύργοι κ.ά. βρίσκονται στο προσκήνιο. Αποδεικνύεται πως από την υλοποίησή τους μόνο κέρδη μπορεί να έχει η Κύπρος. Οφέλη όπως η δημιουργία χιλιάδων θέσεων εργασίας, φορολογικά έσοδα για το κράτος, αλλά και ευρύτερο αναπτυξιακό όφελος για την οικονομία.

Συνεπώς, τώρα είναι που το κράτος πρέπει να κάνει όλα εκείνα που απαιτούνται, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη. Τώρα είναι η ώρα να προχωρήσουμε με ταχύτητα και ευελιξία στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Να εφαρμόσουμε γρήγορες, απλές και διαφανείς διαδικασίες, σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του κράτους και της οικονομίας:

● Πετυχαίνοντας την πλήρη εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, μαζί με την ευρύτερη τεχνολογική αναβάθμιση της δημόσιας υπηρεσίας.

● Εγκρίνοντας το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τη διαχείριση Επενδυτικών Ταμείων, που προσφέρει μια νέα μεγάλη ευκαιρία για τον τομέα των Υπηρεσιών.

● Εφαρμόζοντας τη νέα απλοποιημένη διαδικασία για την αδειοδότηση έργων στη βάση του Επενδυτικού Νόμου που είναι ήδη ενώπιον της Βουλής.

● Προχωρώντας με τη δημιουργία του Υφυπουργείου Ανάπτυξης, τη Διεύθυνση Επενδύσεων και τη λειτουργία Υπηρεσίας μιας Στάσης (One-Stop-Shop), που θα διασφαλίσει τη σωστή και ταχεία εφαρμογή της νομοθεσίας.

● Εφαρμόζοντας τη στρατηγική για τον τουρισμό, μαζί με τις επενδύσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, την ενίσχυση της αεροπορικής συνδεσιμότητας και τις μεγάλες παρεμφερείς επενδύσεις, όπως αυτές για το καζίνο και τις μαρίνες.

Η διαδικασία αυτή προϋποθέτει δυναμισμό και εξωστρέφεια. Επιδίδεται να έχουμε σχέδιο και όραμα.

Μέσα από τις σωστές μεταρρυθμίσεις και τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα, η χώρα μπορεί να πετύχει βιώσιμη, διατηρήσιμη ανάπτυξη σε ένα μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Ο κ. Ανδρέας Δημητριάδης είναι πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγάλων Αναπτύξεων.

Δρόμος μετ’ εμποδίων για το αεροδρόμιο Πάφου

Μέσω Γεροσκήπου και Τίμης η πρόσβαση προς το αεροδρόμιο - Εκκρεμεί ακόμη η απευθείας σύνδεσή του με την πόλη

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Όταν μια απόσταση 2,5 χλμ. μετατρέπεται σε 20 χλμ. λόγω απουσίας κατάλληλου δικτύου είναι σαφές ότι πρόκειται για στρεβλότητα ή έλλειψη επαρκούς οδικού δικτύου. Κάτι που παρατηρείται στην περίπτωση του διεθνούς αεροδρομίου Πάφου, από το οποίο διακινείται το 40% των τουριστικών αφίξεων στο νησί, το οποίο παραμένει την τελευταία δεκαετία στην ουσία αποκομμένο από το οδικό σύστημα της περιοχής.

Η «Κ» είχε ασχοληθεί ξανά με εκτενές ρεπορτάζ για το θέμα τον Ιανουάριο του 2017. Οι τότε πλη-

Την ερχόμενη εβδομάδα θα πρέπει να αναμένεται επίσκεψη της υπουργού Μεταφορών στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο για ενημέρωση της κατάστασης. Αρχές Ιουλίου στην Πάφο και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης.

ροφορίες ήθελαν τον δήμαρχο Πάφου Φαίδωνα Φαίδωνος να θέτει το θέμα ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας σε μεταξύ τους συνάντηση αλλά και του τότε υπουργού Συγκοινωνιών Μάριου Δημητριάδη με στόχο την εξεύρεση λύσης, ενώ για τον σκοπό αυτό επρόκειτο να κατατεθεί και πρόταση ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου. Ενάμιση χρόνο μετά η

Απαράδεκτη χαρακτηρίζουν την κατάσταση οι τοπικοί φορείς, τονίζοντας ότι το αεροδρόμιο το οποίο συγκεντρώνει το 40% της επιβατικής κίνησης, δεν έχει άμεση πρόσβαση στο οδικό δίκτυο και στην τουριστική περιοχή.

κατάσταση εξακολουθεί να βρίσκεται στον ίδιο παρονομαστή.

Περιβαλλοντικοί οι λόγοι

Ένας οδηγός για να μεταβεί στο διεθνές αεροδρόμιο θα πρέπει να οδηγήσει από τον παλαιό δρόμο Γεροσκήπου και Τίμης και να χρειαστεί δεκαπλάσιο χρόνο για να φτάσει στον προορισμό του. «Είναι πραγματικά απαράδεκτη κατάσταση, πρόκειται για μια απόσταση μόλις 2,5 χλμ. Το πρόβλημα είναι ότι εκτελούνται επανειλημμένα περιβαλλοντικές μελέτες και έτσι το έργο δεν ολοκληρώνεται», τονίζει ο πρόεδρος του ΕΒΕ Πάφου Ανδρέας Δημητριάδης. Δεν είναι λίγες οι

Δρόμος Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς

Η περίπτωση οδικού συστήματος για το αεροδρόμιο Πάφου είναι διαφορετική από τον δρόμο Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς, ο οποίος μετά από καθυστερήσεις δέκα χρόνων, και έχοντας ολοκληρωθεί το μέρος των απαλλοτριώσεων φαίνεται να βρίσκεται κοντά στην ολοκλήρωσή του. Κάτι που ανέφερε σε πρόσφατες δηλώσεις της η υπουργός Μεταφορών Βασιλική Αναστασιάδου. Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις της υπουργού

Μεταφορών το εν λόγω έργο βρίσκεται σε τροχιά υλοποίησης. Σύμφωνα με ενημέρωση από το τμήμα Δημοσίων Έργων, μέχρι τα τέλη του 2018 αναμένεται η προκήρυξη προσφορών για την πρώτη φάση από την Αγία Μαρινούδα προς το Στρουμπί. Στο μεταξύ έχει κατακυρωθεί προσφορά για την α' φάση βελτίωσης του υφιστάμενου δικτύου ενώ σύντομα αναμένεται εκπόνηση μελέτης για την β' φάση των βελτιωτικών έργων.

φορές που το Επιμελητήριο έχει ασχοληθεί με το θέμα, χαρακτηρίζοντάς το μείζονος σημασίας για την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής.

Μιλώντας στην «Κ» ο κ. Δημητριάδης ανέφερε ότι συνολικά έχουν γίνει 4-5 περιβαλλοντικές μελέτες γεγονός που αυξάνει το κόστος εκτέλεσης του έργου. Ποσό 15 εκατομμυρίων ευρώ έχει δαπανηθεί μέχρι στιγμής για την κατασκευή του δρόμου, οι εργασίες του οποίου έχουν σκοντάψει στο σημείο της Έζουσας και στην περιβαλλοντική ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει η περιοχή και στις ενστάσεις από περιβαλλοντικές υπηρεσίες και οργανώσεις που οδήγησαν στην ανάγκη εκπόνησης σειράς μελετών. Δεν λείπουν, πάντως, οι ψιθυροί που αποδίδουν την καθυστέρηση στην κατασκευή του δρόμου, σε διάφορα συμπερόντα (περιουσιακά και άλλα). Την ίδια ώρα η πρόσβαση από κάποιον που έρχεται από τη Λεμεσό γίνεται από την έξοδο της Αναρρίτας με προβλήματα επικινδυνότητας λόγω έλλειψης επαρκούς φωτισμού, ενώ δεν υπάρχει ούτε η κατάλληλη σήμανση ότι ο οδηγός πλησιάζει προς το αεροδρόμιο. Σημειώνεται ως εξίσου σημαντικό το γεγονός ότι πέραν του κομματιού του αυτοκινητοδρόμου της Πάφου με το αεροδρόμιο υπάρχει και το θέμα έλλειψης οδικού δικτύου του αεροδρομίου με την τουριστική περιοχή της πόλης, που θα φτάνει μέχρι τον κόλπο των Κοραλλίων.

Κόστος 30 εκατ.

Αυτό που τονίζεται δε είναι ότι το έργο αποτελεί προτεραιότητα για την Πάφο, καθώς ο εκμνηστευσιμότητάς της απόστασης προς το αεροδρόμιο θα εξοικονομήσει μεγάλο κόστος για τους πολίτες, ενώ παράλληλα και τα οφέλη για το κράτος θα είναι πολλαπλάσια του κόστους του. Κόστος που βάσει των τελευταίων μελετών ανέρχεται στα €30 εκατ. λόγω και των περιβαλλοντικών προβλημάτων που πρέπει να υπερπηδηθούν. Κατά καιρούς είχαν υποβληθεί και σε επίπεδο δημάρχου της πόλης άλλες επιλογές ώστε τα περιβαλλοντικά θέματα να μην αποτελέσουν πρόβλημα στην επίλυση του ζητήματος. Μεταξύ άλλων και επιλογές τοποθέτησης ηχοπετασμάτων, υαλοπετασμάτων και βύθισης του δρόμου, κατασκευή υπόγειου οδικού δικτύου, επικωμάτωση της θάλασσας, επιλογές ωστόσο που αυξάνουν ακόμα περισσότερο το κόστος δημιουργίας δικτύου.

Ενώπιον Προέδρου το θέμα

Το ζήτημα αναμένεται να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης με την υπουργό Μεταφορών Βασιλική Αναστασιάδου η οποία πρόκειται να επισκεφθεί περί τα τέλη του μήνα το Επιμελητήριο. Σημειώνεται

δε ότι αρχές Ιουλίου αναμένεται και η επίσκεψη του Προέδρου Αναστασιάδη στην πόλη στο πλαίσιο επισκέψεων που πραγματοποιεί στις επαρχίες για επίβλεψη των αναπτυξιακών έργων. Εκεί φαίνεται να εναποτίθενται οι ελπίδες των τοπικών αρχών και φορέων για την εξεύρεση χρυσής τομής. Εξάλλου είναι γεγονός ότι δεν είναι λίγες οι φορές που οι βουλευτές Πάφου έχουν εγγράψει το θέμα στην Επιτροπή Συγκοινωνιών, χωρίς οι συζητήσεις να έχουν τελεσφορήσει. Από την πλευρά της η διευθύντρια των Δημοσίων Έργων Χρυστάλλα Μαλλούππα δηλώνει στην «Κ» ότι πρόκειται για ευαίσθητη περιβαλλοντική περιοχή, λόγω του ποταμού της Έζουσας ως εκ τούτου εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις.

TOYOTA

Η εταιρεία ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ & ΣΙΑ ΛΤΔ, γενικοί Αντιπρόσωποι των αυτοκινήτων TOYOTA και LEXUS στην Κύπρο, δέχεται αιτήσεις για την πιο κάτω θέση στα κεντρικά της γραφεία στη Λευκωσία.

ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ

**Λειτουργός Πελατειακών Σχέσεων
(Customer Relations Executive)**

Βασικά στοιχεία της θέσης:

- Σημαντικός οργανικός ρόλος, που κύριο στόχο έχει να λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μεταξύ των πελατών και της εταιρείας.
- Η θέση είναι συσχετισμένη με πολλά σημαντικά εργαλεία & συστήματα του τομέα διαχείρισης πελατειακών σχέσεων.

Κύρια καθήκοντα:

- Συντονιστικός ρόλος μεταξύ διαφόρων τμημάτων με στόχο την επίβλεψη, επίλυση & ανάλυση ζητημάτων που αφορούν τους πελάτες
- Διασφάλιση αποτελεσματικής εφαρμογής της 'Πολιτικής Διαχείρισης Παραπόνων' εντός της εταιρείας
- Διαχείριση των εταιρικών προγραμμάτων Customer Recommendation System & Customer Relationship Management της Εταιρείας.

Απαιτούμενα Προσόντα:

- Πτυχίο Πανεπιστημίου σε κλάδους συναφείς με Business ή Marketing ή HR
- Τουλάχιστον 3 χρόνια πείρα σε παρόμοια θέση
- Εξαιρετική προφορική και γραπτή ικανότητα επικοινωνίας στα Αγγλικά και Ελληνικά
- Πολύ καλή γνώση Η/Υ (Microsoft Office)
- Κριτική σκέψη και ανάληψη πρωτοβουλιών, καθώς και εξαιρετική ικανότητα διαχείρισης πελατών
- Ικανότητα διατηματικής και ομαδικής εργασίας
- Βασικές γενικές γνώσεις για την αυτοκινητοβιομηχανία θα θεωρηθούν επιπρόσθετο προσόν.

Στο επιλεγμένο άτομο για την πιο πάνω θέση θα προσφερθεί ένα ανταγωνιστικό πακέτο απολαβών.

Εάν πιστεύετε ότι ταιριάζετε στη δική μας ομάδα, παρακαλούμε όπως αποστείλετε βιογραφικό σημείωμα και συνοδευτική επιστολή (στα αγγλικά) στο e-mail: info@toyota-cyprus.com, με τίτλο 'CR Executive' το αργότερο μέχρι την **Παρασκευή, 8 Ιουνίου 2018**. Θα ενημερωθούν μόνο οι υποψήφιοι που θα προσκληθούν για συνέντευξη.

Για το Περιβάλλον και την Επιχείρησή σου!

Έχεις μια πράσινη ιδέα;

Πάρε χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE και κάνε την ιδέα σου πράξη!

Το Πρόγραμμα LIFE είναι το σημαντικότερο ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο για το Περιβάλλον που υποστηρίζει την εφαρμογή της Κοινοτικής περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας.

Η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων LIFE για το 2018 είναι τώρα ανοικτή! Μάθε περισσότερα από το Εθνικό Σημείο Επαφής του Προγράμματος LIFE στην Κύπρο ή επισκέψου την ιστοσελίδα:

www.lifecyclamen.com.cy

Γιατί με μια πράσινη ιδέα κερδίζει το περιβάλλον, αλλά και η επιχείρησή σου!

Τηλ: 22408926, 22408951, 22408963, 22408919, 22408913
Με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θησαυρός 5 δισ. για τις ΑΕΕΑΠ στα κόκκινα δάνεια των τραπεζών

Ακίνητα που έχουν δοθεί ως ενέχυρα σε πιστώσεις που πλέον δεν εξυπηρετούνται

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Ακίνητα εισοδήματος αξίας 4-5 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι «κρύβονται» στα χαρτοφυλάκια των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) των τραπεζών και τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο επένδυσης για τις ΑΕΕΑΠ και τα εγχώρια και ξένα επενδυτικά funds που αναζητούν ευκαιρίες στην ελληνική αγορά ακινήτων. Την εκτίμηση αυτή έκαναν χθες στελέχη της αγοράς ακινήτων, στο πλαίσιο συζήτησης «Στρογγυλής Τράπεζας» (7ο Executive Leaders' Meeting) που πραγματοποίησε η Pro-dexro. Υπενθυμίζεται ότι σήμερα, μόνο τα «κόκκινα» επιχειρηματικά δάνεια υπολογίζονται σε περίπου 50-55 δισ. ευρώ, ενώ όπως αναφέρθηκε από τραπεζικά στελέχη όπως ο κ. Γιώργος Κορμάς, διευθύνων σύμβουλος της Πειραιώς Real Estate, το 90% των δανείων έχει ως ενέχυρο ακίνητα.

Παράλληλα όμως και με δεδομένη την πίεση χρόνου που έχουν οι τράπεζες για τη μείωση των NPLs, θεωρείται βέβαιο ότι το μεγαλύτερο μέρος των ακινήτων που έχουν δοθεί ως εγγύηση για τη λήψη δανείου που πλέον δεν εξυπηρετείται, θα πωληθεί απευθείας σε κάποιο επενδυτικό fund. «Οι τράπεζες δεν έχουν πλέον την πολυτέλεια του χρόνου για να προχωρήσουν σε αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου των δανείων τους και να ξεχωρίσουν ακίνητα, κατάλληλα προς διάθεση στην αγορά», ανέφερε ο κ. Γιώργος Ποιμενίδης, διευθύνων σύμβουλος της Alpha Αστικά Ακίνητα. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον κ. Δημήτρη Ανδρίτσο, διευθύνοντα σύμβουλο της Eurobank Property Services, «μία από τις πιθανές λύσεις είναι να αποκτηθούν τα δάνεια αυτά

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

από funds, τα οποία στη συνέχεια και με την άνεση του χρόνου, θα αρχίσουν να πωλούν σταδιακά ακίνητα, έχοντας όμως και την άνεση του χρόνου».

Όπως ανέφερε ο κ. Κορμάς, άλλο ένα ζήτημα που έχουν θέσει οι τράπεζες προς την κυβέρνηση είναι να μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο ο αριθμός των νέων ακινήτων που θα περνούν υπό τον έλεγχο των τραπεζών, από τους πλειστηριασμούς που δεν θα έχουν αποτέλεσμα. Στόχος είναι να αποφευχθεί και το μεγάλο κόστος που συνεπάγεται η τακτοποίηση των ακινήτων αυτών, μέσω του νομικού και τεχνικού ελέγχου που απαιτεί-

ται, για να μπορέσουν να επαναπραγματοποιηθεί αγοραπωλησίες.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει προταθεί η εμπλοκή των πιθανών αγοραστών νωρίτερα, μέσω π.χ. της απευθείας πώλησης σε ενδιαφερόμενους επαγγελματίες χρήστες ή funds, με την ανάλογη έκπτωση και στην τιμή, δεδομένου ότι το κόστος της τακτοποίησης θα περάσει στους νέους ιδιοκτήτες.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που κατέστη σαφές είναι το σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον για επαγγελματικά ακίνητα στην Ελλάδα, τόσο από τις εγχώριες ΑΕΕΑΠ όσο και από ξένα funds, καθώς ήδη

από τις αρχές του έτους έχουν πραγματοποιηθεί αγοραπωλησίες ύψους 158 εκατ. ευρώ, ενώ, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο κ. Τάσος Καζίνος, επικεφαλής της Trastor ΑΕΕΑΠ, στο σύνολο του 2017, η αξία των συναλλαγών είχε ανέλθει σε 550 εκατ. ευρώ. Το μέγεθος αυτό επιβεβαίωσε και η κ. Νίκη Σύμπουρα, διευθύνουσα σύμβουλος της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων Proprius, η οποία συμπλήρωσε ότι φέτος δεν προβλέπεται ιδιαίτερη αύξηση του όγκου των συναλλαγών, όχι επειδή δεν υπάρχει ζήτηση, αλλά επειδή απουσιάζει το απαιτούμενο απόθεμα πωλούμενων ακινήτων.

Σε χαρτοφυλάκια επισφαλειών στοχεύει η Invel

Την επιλεκτική τοποθέτηση στην αγορά των χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs), εφόσον αυτά συνοδεύονται από αξιόλογα ακίνητα, εξετάζει ήδη από το 2014, η Invel, μεγαλομέτοχος της Εθνικής Πανγαίας ΑΕΕΑΠ (ελέγχει το 66%). Μάλιστα, για τον σκοπό αυτό έχουν γίνει και σχετικές κινήσεις, με προσφορές σε διαγωνισμούς κυρίως ξένων τραπεζικών ιδρυμάτων.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», από ανώτατα στελέχη της εταιρείας, η οποία σήμερα διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία αξίας της τάξεως των 2,5 δισ. ευρώ σε Ελλάδα, Κύπρο, Μεγ. Βρετανία και Ιταλία, το 2016 κατατέθηκε προσφορά στην Commerzbank, ύψους 93 εκατ. ευρώ, για την απόκτηση πέντε δανείων, συνδεδεμένων με ακίνητα, όπως το Village Park στον Δήμο Αγ. Ιωάννη Ρέντη (ιδιοκτησίας Pradera). Μάλιστα, στο πακέτο αυτό βρισκόταν και εξυπηρετούμενο δάνειο, συνδεδεμένο με το εμπορικό κέντρο Mediterranean Cosmos της Lamda Development στη Θεσσαλονίκη.

Η Invel σχεδίαζε να πωλήσει τα ακίνητα (από όσα δάνεια δεν εξυπηρετούνταν) στην Εθνική Πανγαία, ωστόσο εν τέλει η Eurobank κατέθεσε ελάχιστα υψηλότερη προσφορά και επικράτησε στον σχετικό διαγωνισμό. Ανάλογη προσφορά είχε κατατεθεί και σε έτερο διαγωνισμό που έγινε το 2014 και αφορούσε σε χαρτοφυλάκιο δανείων της Credit Agricole. Σήμερα, η εταιρεία συνεχίζει να εξετάζει την απόκτηση χαρτοφυλακίων δανείων που να διαθέτουν ποιοτικά ακίνητα ως ενέχυρο.

Αναφορικά με την πρόσφατη αναβληθείσα πρωτοβουλία της Εθνικής Πανγαίας για την έκδοση ομολογιακού δανείου, οι επόμενες εβδομάδες θα κρίνουν και το αν θα προχωρήσει εντέλει φέτος, ή αν θα μετατεθεί για το τέλος του έτους. Όπως αναφέρουν στελέχη της εισηγμένης, εξετάζεται η πρόσληψη οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης, ώστε να προκύψει μια

Το 2016 η Invel κατέθεσε προσφορά στην Commerzbank, ύψους 93 εκατ., για την απόκτηση πέντε δανείων συνδεδεμένων με ακίνητα, όπως το Village Park στον Δήμο Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

σχετική βαθμολόγηση της εταιρείας (κάτι που ζητήθηκε από μερίδα επενδυτών, προκειμένου να συμμετάσχουν στη διαδικασία). Αν συμβεί αυτό άμεσα, τότε είναι πιθανή η επανάλληψη της διαδικασίας στις αρχές Ιουλίου, με δεδομένο ότι το ενημερωτικό δελτίο που εκδόθηκε έχει ισχύ μέχρι τότε και δεν απαιτείται η αναθεώρησή του. Ανεξάρτητα, όμως, από την τύχη του ομολογιακού, η εταιρεία διαθέτει την απαιτούμενη ρευστότητα για την υλοποίηση του επενδυτικού της σχεδίου, που κάνει λόγο για αγορές ακινήτων αξίας 500-700 εκατ. ευρώ έως το τέλος του 2020. Ήδη, η εταιρεία έχει εξασφαλίσει ανοικτές γραμμές χρηματοδότησης 200 εκατ. ευρώ (με δύο εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα) και δρομολογείται μία ακόμα, ύψους 100 εκατ. ευρώ με την Τράπεζα Κύπρου.

N.X.P.

5.800 νέες θέσεις εργασίας προσέφερε το λιανεμπόριο τροφίμων μέσα στο 2017

Οι συγχωνεύσεις επιχειρήσεων είθισται να επιφέρουν μειώσεις στο απασχολούμενο προσωπικό. Το αντίθετο, ωστόσο, φαίνεται να συμβαίνει στην περίπτωση του οργανωμένου λιανεμπορίου τροφίμων, καθώς η συγκέντρωση που παρατηρείται στον κλάδο από την αρχή της κρίσης δημιουργήσε μεγαλύτερα επιχειρηματικά σχήματα και περισσότερες ανάγκες σε εργαζομένους. Από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) και τη σχετική επεξεργασία

τους στην οποία προέβη το Ινστιτούτο Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ) προκύπτει ότι μόνο το 2017 αυξήθηκαν κατά 5.800 ή κατά 2,9% σε σύγκριση με το 2016 οι θέσεις εργασίας στο λιανεμπόριο τροφίμων, με την πλειονότητα των νέων θέσεων να αφορά τα σούπερ μάρκετ. Συνολικά, την περίοδο 2010-2017 η απασχόληση στον κλάδο του λιανεμπορίου τροφίμων αυξήθηκε κατά 10,8% σε αντίθεση με το σύνολο του λιανεμπορίου, που οι θέσεις ερ-

γασίας μειώθηκαν την ίδια περίοδο κατά 2,3%. Με άλλα λόγια, στο λιανεμπόριο τροφίμων απασχολούνταν το 2017 σχεδόν 20.000 περισσότεροι εργαζόμενοι σε σύγκριση με το 2010, ξεπερνώντας τους 200.000 άμεσα απασχολούμενους.

Λόγω της αύξησης που παρουσιάζει την τελευταία οκταετία η απασχόληση στο λιανεμπόριο τροφίμων και της ταυτόχρονης μείωσης των άλλων εμπορικών κλάδων, πλέον η απασχόληση του λιανεμπορίου τροφίμων

αντιπροσωπεύει σχεδόν το 30% της συνολικής απασχόλησης στο λιανικό και χονδρικό εμπόριο. Αντιπροσωπεύει, δε, το 5% της συνολικής απασχόλησης στην Ελλάδα, ξεπερνώντας κλάδους, όπως είναι οι κατασκευές, οι τράπεζες, οι μεταφορές και η υγεία. Πάντως, το ΙΕΛΚΑ δεν δίνει στοιχεία για το μερίδιο της μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης στον κλάδο των σούπερ μάρκετ.

Σύμφωνα με το ΙΕΛΚΑ, η αύξηση της απασχόλησης στο λιανεμπόριο

τροφίμων οφείλεται κυρίως στους ακόλουθους παράγοντες:

- Στις εξαγορές και συγχωνεύσεις, οι οποίες οδήγησαν τις νέες μεγαλύτερες εταιρείες να προβούν σε προσλήψεις προσωπικού, τις οποίες τα μικρότερα επιχειρηματικά σχήματα δεν μπορούσαν να κάνουν.
- Στην ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων στον κλάδο, είτε σε νέα κανάλια πώλησης όπως για παράδειγμα τα ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ είτε σε εξεικευμένα καταστήματα, όπως τα

ντελικάτσεσεν, τα καταστήματα με ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα κ.ά.

- Στις νέες επενδύσεις σε οργάνωση, μηχανογράφηση και συντήρηση του δικτύου που προκαλεί η μεγέθυνση των επιχειρήσεων οργανωμένου λιανεμπορίου τροφίμων.

Σημειώνεται τέλος ότι το 65%-70% των απασχολούμενων σε σούπερ μάρκετ είναι γυναίκες, ενώ πάνω από τα 2/3 των καταστημάτων των αλυσίδων βρίσκονται εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΟΔΟΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

Η Επιτροπή του Ι. Ν. Παναγίας Φανερωμένης Λευκωσίας, δέχεται γραπτές, ενσφράγιστες προσφορές για την ενοικίαση καταστήματος στην οδό Φανερωμένης αρ. 50-52.

Το κατάστημα βρίσκεται στην γωνία των οδών Νικοκλέους και Φανερωμένης αρ. 50-52, απέναντι από την Εκκλησία Φανερωμένης και απέναντι από την έξοδο του υπόγειου χώρου στάθμευσης της Εκκλησίας Φανερωμένης.

Στις προσφορές παρακαλούμε να αναφέρεται:

- **ποια θα είναι η χρήση του καταστήματος**
- **το προσφερόμενο ενοίκιο.**

Η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να δεχτεί την υψηλότερη ή οποιαδήποτε προσφορά.

Οι προσφορές μπορεί να υποβληθούν προσωπικά στα γραφεία της Εκκλησίας ή ταχυδρομικώς στην διεύθυνση:

**Εκκλησία Παναγίας Φανερωμένης
Τ.Θ. 21637, 1511 Λευκωσία**

Τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών είναι η 15^η Ιουνίου 2018

Περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο
22 673 296, από 8:30 - 2:30 μ.μ.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΟΔΟΣ ΛΕΥΚΩΝΟΣ

Η Επιτροπή του Ι. Ν. Παναγίας Φανερωμένης Λευκωσίας, δέχεται γραπτές, ενσφράγιστες προσφορές για την ενοικίαση καταστήματος στην οδό Λεύκωνος αρ. 2, 4 και 6.

Το κατάστημα βρίσκεται στην γωνία των οδών Φανερωμένης και Λεύκωνος αρ. 2-6, απέναντι από το κτίριο Βιβλιοθήκης Φανερωμένης.

Στις προσφορές παρακαλούμε να αναφέρεται:

- **ποια θα είναι η χρήση του καταστήματος**
- **το προσφερόμενο ενοίκιο.**

Η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να δεχτεί την υψηλότερη ή οποιαδήποτε προσφορά.

Οι προσφορές μπορεί να υποβληθούν προσωπικά στα γραφεία της Εκκλησίας ή ταχυδρομικώς στην διεύθυνση:

**Εκκλησία Παναγίας Φανερωμένης
Τ.Θ. 21637, 1511 Λευκωσία**

Τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών είναι η 15^η Ιουνίου 2018

Περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο
22 673 296, από 8:30 - 2:30 μ.μ.

Νέο μέτωπο ανοίγει στον εμπορικό πόλεμο Ηνωμένων Πολιτειών - Ε.Ε.

Ο Τραμπ απειλεί να επιβάλει δασμούς έως και 25% στα ευρωπαϊκά οχήματα

Δέκα ημέρες πριν από την 1η Ιουνίου, οπότε εκπνέει η προσωρινή εξαίρεση των ευρωπαϊκών προϊόντων από τους αμερικανικούς δασμούς στον χάλυβα και στο αλουμίνιο, ο Ντόναλντ Τραμπ φάνηκε να ετοιμάζεται για επίθεση κατά των εμπορικών του εταίρων, συμπεριλαμβανομένης της Ε.Ε. Το βράδυ της Τετάρτης ανακοίνωσε ότι οι αμερικανικές αρχές διερευνούν κατά πόσον οι εισαγωγές αυτοκινήτων στοιχειοθετούν απειλή για τις αμερικανικές αυτοκινητοβιομηχανίες και υπό αυτήν την έννοια εγκυμονούν κινδύνους για την εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ. Η ειδηση μεταφράζεται άμεσα σε απειλή για επιβολή δασμών στα ευρωπαϊκά αυτοκίνητα και ανεβάζει περισσότερο το θερμόμετρο στις σχέσεις Ευρώπης - ΗΠΑ. Μέχρι στιγμής, η Ε.Ε. έχει δοκιμάσει να διαχειριστεί το ζήτημα άλλοτε με φιλική διάθεση

Συντονισμένη ήταν η αντίδραση των ευρωπαϊκών και ειδικότερα των γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών.

και άλλοτε με απειλές για αντίμετρα. Τελευταία, τείνει, μάλιστα, να αγνοήσει τις απειλές της Ουάσιγκτον, προσεγγίζοντας χώρες που έχουν τεθεί στο στόχαστρό της, όπως η Ρωσία και το Ιράν. Η ειδηση μεταφράζεται άμεσα σε επικείμενη επιβολή δασμών στα ευρωπαϊκά αυτοκίνητα που κατακλύζουν την αμερικανική αγορά και ειδικότερα για τις γερμανικές βιομηχανίες Volkswagen, Daimler

Εάν η Ουάσιγκτον επιβάλει δασμούς στις εισαγωγές ξένων αυτοκινήτων, θα καταφέρει πλήγμα στις γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες, που κατακλύζουν την αμερικανική αγορά. Η πιθανότητα μιας τέτοιας εξέλιξης οδήγησε σε πτώση τις μετοχές των BMW, Daimler και Volkswagen.

και BMW, που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 90% της αμερικανικής αγοράς αυτοκινήτων. Ετσι, οι μετοχές των τριών γερμανικών κολλοσσών σημείωσαν απώλειες της τάξεως του 2,5% με 3%. Η άμεση αντίδραση της Ε.Ε. ήταν μάλλον αμήχανη, καθώς η Κομισιόν αρκέστηκε σε πρώτη φάση να εκφράσει την έκπληξή της διά στόματος του αντιπροέδρου Γίρκι Κατάνινεν, που τόνισε ότι «είναι δύσκολο να αν-

τιληφθεί κανείς ότι τα ευρωπαϊκά αυτοκίνητα μπορούν να αποτελούν απειλή για την εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ». Υπήρξε εν χορώ αντίδραση των ευρωπαϊκών και ειδικότερα των γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών. Είναι, πάντως, βέβαιον ότι αυτή η τελευταία απειλή ανοίγει νέο μέτωπο αναμέτρησης ανάμεσα στις δύο πλευρές του Ατλαντικού και τις φέρνει πιο κοντά σε έναν ανοικτό εμπορικό πόλεμο.

Από τον Μάρτιο, οπότε ανακοίνωσε για πρώτη φορά ο Ντόναλντ Τραμπ την πρόθεσή του να επιβάλει δασμούς 25% στις εισαγωγές προϊόντων χάλυβα και 10% στις εισαγωγές αλουμινίου, Βρυξέλλες και Βερολίνο έχουν δοκιμάσει κάθε εναλλακτική προσέγγιση. Αρχικά αντέδρασαν απειλώντας να καταφύγουν σε αντίποινα υπό τη μορφή δασμών και να προσφύγουν στον ΠΟΕ. Στη συνέχεια επιχειρήσαν να κάμψουν τον Αμερικανό πρόεδρο με υποσχέσεις για μείωση των δασμών στις εισαγωγές αμερικανικών προϊόντων ως αντάλλαγμα για τη μόνιμη εξαίρεση των ευρωπαϊκών προϊόντων από τους δασμούς. Την 1η Μαΐου, άλλωστε, όταν αποφάσισε ο Ντόναλντ Τραμπ να παρατείνει κατά ένα μήνα την προσωρινή εξαίρεση, η Κομισιόν είχε προειδοποιήσει ότι παρατείνεται παράλληλα και η αβεβαιότητα στην αγορά, γεγονός που έχει ήδη πλήξει ορισμένες επιχειρήσεις. Το Βερολίνο έκρουε, επίσης, τον κώδωνα του κινδύνου, προειδοποιώντας την Ουάσιγκτον πως καμία πλευρά δεν έχει τίποτε να κερδίσει από έναν εμπορικό πόλεμο. Φαινόταν εφικτή μια νέα προσέγγιση ανάμεσα στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, δεδομένου ότι η Ουάσιγκτον έχει ήδη παραχωρήσει μόνιμη εξαίρεση από τους δασμούς στα προϊόντα Αργεντινής, Βραζιλίας και Αυστραλίας. Μεσολάβησαν, όμως, νέες επιθετικές κινήσεις του Αμερικανού προέδρου: η απειλή του να επιβάλει κυρώσεις σε όσες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις συμμετάσχουν στην ολοκλήρωση του αγωγού Nord Stream 2, που θα μεταφέρει ρωσικό φυσικό αέριο στη Γερμανία, αλλά και η επαναφορά των κυρώσεων κατά του Ιράν.

Ασκηση ισορροπίας για την Αγκελα Μέρκελ μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ

Την ώρα που ο διεθνής Τύπος ανακοίνωνε την έρευνα των αμερικανικών αρχών σχετικά με τις εισαγωγές αυτοκινήτων και τους κινδύνους που ενδέχεται να εγκυμονούν για την εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ, η Γερμανίδα καγκελάριος βρισκόταν στο Πεκίνο. Προφανώς, η επίσκεψη είχε ως στόχο την προώθηση των γερμανικών επιχειρηματικών συμφερόντων στη δεύτερη οικονομία του κόσμου. Η στάση της κ. Μέρκελ προστίθεται, όμως, στις κινήσεις με τις οποίες άλλοτε το Βερολίνο και άλλοτε οι Βρυξέλλες μοιάζουν να ετοιμάζονται για μια ενδεχόμενη μετωπική σύγκρουση με τον Ντόναλντ Τραμπ.

Η κ. Μέρκελ δεν έκρυψε την πρόθεσή της να συσφίξει περαιτέρω τις σχέσεις με την Κίνα, τον υπ' αριθμόν ένα πιστωτή των ΗΠΑ, που μόλις έχει διασφαλίσει προσωρινή ανακωχή στον διμερή εμπορικό πόλεμο με την υπερδύναμη.

Απικώντας αίτημα των γερμανικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Κίνα, κάλεσε το Πεκίνο να ανοίξει την κινεζική αγορά στις ξένες επιχειρήσεις, ώστε να μη βρεθούν και οι κινεζικές επιχειρήσεις αντιμέτωπες με εμπόδια στην Ευρώπη. Από κοινού με τον Κινέζο πρωθυπουργό Λι Κεκιάνγκ, εξέφρασε, άλλωστε, τη δέσμευση της Γερμανίας και της Κίνας στο «ελεύθερο και θεμιτό εμπόριο».

Μολονότι υπογράμμισε ότι η Γερμανία παραμένει προσπλημμένη στη στενή συμμαχική και εμπορική της σχέση με τις ΗΠΑ, ανεξάρτητα από τις διμερείς εντάσεις, Βερολίνο και Πεκίνο εξέφρασαν ανοικτά τη διαφωνία τους με την απόφαση του Αμερικανού προέδρου να ακυρώσει τη συμφωνία με το Ιράν και να επανα-

φέρει τις κυρώσεις κατά της Τεχεράνης.

Εχει προηγηθεί πο ολίγων ημερών η επίσκεψή της στη Ρωσία και η συνάντησή της με τον Ρώσο πρόεδρο, στο πλαίσιο της οποίας οι δύο ηγέτες συμφώνησαν να προωθήσουν τον αγωγό Nord Stream 2, αδιαφορώντας για τις απειλές της Ουάσιγκτον. Εχει, όμως, επίσης προηγηθεί και η απόφαση της Κομισιόν να επικαιροποιήσει νομοθέτημα που είχε ψηφίσει από τη δεκαετία του 1990, όταν ίσχυε το αμερικανικό εμπάργκο κατά της Κούβας. Με αυτό το νομοθέτημα απαγορεύει στις ευρωπαϊκές

Θέλει να συσφίξει τις σχέσεις με την Κίνα, τον υπ' αριθμόν 1 πισωτή των ΗΠΑ, που μόλις διασφάλισε προσωρινή ανακωχή στον διμερή εμπορικό πόλεμο με την υπερδύναμη.

επιχειρήσεις να συμμορφώνονται με τις κυρώσεις που έχει επιβάλει η Ουάσιγκτον, όταν βεβαίως είναι μονομερείς και δεν έχει προηγηθεί συναίνεση των Βρυξελλών.

Με αυτήν την κίνηση, η Ε.Ε. έχει διαφοροποιηθεί από τη στάση της Ουάσιγκτον προς την Τεχεράνη, καθώς ευρωπαϊκοί επιχειρηματικοί κολλοσσοί έχουν υπογράψει συμβόλαια πολλών δισ. δολαρίων με το Ιράν. Η Κομισιόν έχει, άλλωστε, λάβει τα μέτρα της για να συνεχισθεί η χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπογράψει ευρωπαϊκές εταιρείες.

ΕΙΔΙΚΕΣ
ΤΙΜΕΣ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΑΚΟΙΟΥΣ

Το ΚΑΝΑΛΙ 6
σε συνεργασία με τη **Salamis Tours**
σας ταξιδεύει!

Πάτμος

Μονή Άγιου Ιωάννη Θεολόγου

Βόλος

Μετεώρα – Καλαμπάκα

Πήλιο - Μακρυνίτσα – Πορταριά

Αιδηψός

Μονή Αγίου Ιωάννη του Ρώσου

Πειραιάς

Νέο Μουσείο Ακρόπολης & Βόλτα στην Πλάκα

Άγιος Εφραίμ & Αγία Ειρήνη Χρυσοβαλάντου

Σύμη

Μοναστήρι

Ταξιδάρχη Μιχαήλ Παναορμίτη

18-24 Ιουνίου

Για πληροφορίες στο 99771060

KANALI 6

Ε3

PICNIC
AT HANGING
ROCK

Τον Μάιο αποκλειστικά στο MOVIES BEST HD.
Η νέα σειρά “PICNIC AT HANGING ROCK” κάθε Κυριακή στις 20:00

Η σειρά επικεντρώνεται στην Χέστερ Άπολγιαρντ, διευθύντρια ενός Βικτοριανού κολεγίου σε μια πόλη της Αυστραλίας, η οποία επιτρέπει στις μαθήτρές της να οργανώσουν μία σχολική εκδρομή στους πρόποδες του βουνού Hanging Rock.

Στην διάρκεια του πικ-νικ, κατά περιεργο τρόπο όλα τα ρολόγια των εκδρομέων σταματούν, με τους δείκτες τους να δείχνουν ακριβώς στις δώδεκα. Οι παρευρισκόμενοι αποδίδουν αυτό το γεγονός στα ισχυρά μαγνητικά πεδία που υπάρχουν στην περιοχή.

Κάποιες από τις μαθήτρες αποφασίζουν ν’ ανέβουν για εξερεύνηση στο βουνό, αλλά όσο προχωρούν, νιώθουν μια ανεξήγητη, μυστηριακή έλξη και μετά από αρκετή ώρα ανάσας, μυστηριωδώς, εξαφανίζονται από προσώπου γης!

MOVIES
BEST
HD

Το κανάλι MOVIES BEST HD διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες CABLENET και CYTAVISION

MESIMVRIA
ENTERPRISES LTD

Αντιμέτωπες με χρέος 8,3 τρισ. δολαρίων οι αναδυόμενες αγορές

Πιο ευάλωτη η Τουρκία και ακολουθούν Ουγγαρία, Πολωνία, Αργεντινή

Η άνοδος των αποδόσεων των αμερικανικών ομολόγων και του δολαρίου τους τελευταίους μήνες αυξάνει το κόστος δανεισμού και εξυπηρέτησης του υπάρχοντος χρέους για τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις των αναδυόμενων αγορών, με την Τουρκία και την Αργεντινή να έχουν βρεθεί στο επίκεντρο. Το σύνολο των δανείων (εξαιρούνται οι τράπεζες) σε ξένο νόμισμα που έχουν λάβει οι αναδυόμενες οικονομίες έχει αυξηθεί από τα 4,5 τρισ. δολάρια το 2008 στα 8,3 τρισ. δολάρια το 2018, γεγονός πως κάνει ακόμη και τους πιο αισιόδοξους επενδυτές, όπως ο Μαρκ Μόμπιους, να προβλέπουν ότι τα χειρότερα έρχονται.

Σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg, κυβερνήσεις και εταιρείες (εξαιρούνται οι τράπεζες), από την Κίνα μέχρι την Αργεντινή, την Ουγγαρία, τη Ρωσία και την Τουρκία, πρέπει να αναζητήσουν ή να αποπληρώσουν ομόλογα ύψους 249 δισ. δολαρίων. Πρόκειται για την κληρονομιά μιας δεκαετίας με ιστορικά χαμηλά επιτόκια δανεισμού, που ώθησαν πολλούς επενδυτές να τοποθετήσουν τα χρήματά τους σε περιουσιακά στοιχεία των αναδυόμενων αγορών, αναζητώντας υψηλότερες αποδόσεις. Ωστόσο, ο δανεισμός σε ξένο νόμισμα, κυρίως σε δολάριο, ενέχει πάντοτε κινδύνους, δεδομένου ότι ο δανει-

Οι δανειολήπτες σε ξένο νόμισμα δεν ελέγχουν ούτε τη συναλλαγματική ισοτιμία ούτε τα επιτόκια δανεισμού.

ολήπτης δεν ελέγχει ούτε τη συναλλαγματική ισοτιμία ούτε, φυσικά, τα επιτόκια δανεισμού. Φαίνεται ότι δανειστές και δανειολήπτες δεν διδάχθηκαν από την κρίση δημοσίου χρέους της Λατινικής Αμερικής κατά τη δεκαετία του 1980, από τη χρηματοπιστωτική κρίση της Ασίας το 1997 και από τη χρεοκοπία της Αργεντινής στις αρχές του νέου αιώνα. Με την απόδοση των αμερικανικών δεκαετών ομολόγων, τα οποία αποτελούν το σημείο αναφοράς για τον δανεισμό σε ολόκληρο τον κόσμο, να ανέρχεται στο 3,1% και το δολάριο να ενισχύεται συνεχώς έναντι των νομισμάτων των αναδυόμενων αγορών (ξεχωρίζουν το πέσο Αργεντινής, που έχει υποχωρήσει κατά περίπου 25%, και η τουρκική λίρα, που

Η χώρα με τα περισσότερα δάνεια σε δολάριο που θα πρέπει να αποπληρωθούν έως τα τέλη του 2019 είναι, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg, η Κίνα, με αθροιστικό χρέος περίπου 90 δισ. δολαρίων.

έχει υποχωρήσει κατά περίπου 21% από την αρχή του έτους), όλα κράτη και εταιρείες έχουν σημαντική έκθεση σε δάνεια σε δολάρια θα πρέπει να προετοιμαστούν για δύσκολες ημέρες. Το ερώτημα που απασχολεί τις αγορές είναι ποια χώρα και επιχείρηση είναι πιο ευάλωτη. Η χώρα με τα περισσότερα δάνεια σε δολάριο που θα πρέπει να αποπληρωθούν μέχρι το τέλος του 2019 είναι, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg, η Κίνα με αθροιστικό χρέος περίπου 90 δισ. δολαρίων. Ωστόσο η χώρα που είναι πιο ευάλωτη είναι η Τουρκία, διότι το σύνολο του χρέους σε ξένο νόμισμα ανέρχεται σε περίπου 70% του ΑΕΠ της. Ακολουθούν η Ουγγαρία με χρέη σε ξένο νόμισμα λίγο πάνω από το 60% του ΑΕΠ της, η Πολωνία με

χρέη που αντιστοιχούν περίπου στο 56% του ΑΕΠ και στην πέμπτη θέση η Αργεντινή με χρέη περίπου στο 45% του ΑΕΠ της.

Κίνδυνος μετάδοσης
Φυσικά, το ερώτημα είναι κατά πόσον ενδέχεται να εξελιχθεί η αναταραχή των τελευταίων εβδομάδων σε κανονική κρίση των αναδυόμενων αγορών.

Ο Μαρκ Μόμπιους, φημισμένος επενδυτής στις αναδυόμενες αγορές, δηλώνει στο Bloomberg ότι υπάρχει ο κίνδυνος μετάδοσης της κρίσης εξαιτίας της επιδεινούμενης κατάστασης στην Τουρκία, ενώ ούτε η Αργεντινή και η Βραζιλία τα πηγαίνουν καλά. «Οι αναδυόμενες αγορές ενδέχεται να υποχωρήσουν λίγο ακόμη. Ωστόσο, επιλεκτικά υπάρχουν ορι-

σμένες καλές ευκαιρίες». «Βραχυπρόθεσμα θα υπάρξει αρκετά σοβαρή αναταραχή. Όσο πιο μεγάλη και απότομη είναι η ενίσχυση του δολαρίου και των επιτοκίων δανεισμού (των ΗΠΑ) τόσο πιο μεγάλος είναι, βραχυπρόθεσμα, ο κίνδυνος μετάδοσης της κρίσης», σχολιάζει η Σόνια Γκιμπς, διευθύντρια αγορών κεφαλαίου του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου (IIF) στην Ουάσιγκτον. Από την άλλη πλευρά, διαχειριστές κεφαλαίων και επενδυτικές τράπεζες, όπως οι BlackRock, Goldman Sacs, UBS και Pictet Asset Management, υποστηρίζουν ότι η πρόσφατη υποχώρηση της τιμής μετοχών και ομολόγων των αναδυόμενων αγορών αποτελεί επενδυτική ευκαιρία και ότι θα υπάρξει ανάκαμψη.

1.027 ευρώ τον χρόνο κοστίζει το Brexit ανά νοικοκυριό

Κοστοβόρος για τα νοικοκυριά της Βρετανίας αποδεικνύεται η απόφαση να εξέλθει η χώρα από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit), όπως ανέφερε ο διοικητής της Τράπεζας της Αγγλίας, Μαρκ Κάρνεϊ. Όπως εξήγησε, απευθυνόμενος σε βουλευτές και μέλη της Επιτροπής Οικονομικών της βρετανικής Βουλής, κάθε νοικοκυριό χάνει ετησίως 900 στερλίνες (ή 1.027 ευρώ) απ' ό,τι θα ήταν αν δεν είχε επικρατήσει στο δημοψήφισμα το στρατόπεδο όσων επιθυμούσαν την έξοδο της χώρας από την Ε.Ε.

Ο επικεφαλής της Κεντρικής Τράπεζας επικαλέστηκε τις προβλέψεις της τον Μάιο του 2016, έναν μήνα πριν από τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος. Οι εν λόγω προβλέψεις είχαν βασιστεί στην υπόθεση ότι, τελικά, οι Βρετανοί θα αποφασίσουν να μείνουν στην Ε.Ε. Εκτοτε, το ΑΕΠ της χώρας έχει υποχωρήσει περισσότερο από 2% απ' ό,τι είχαν προβλέψει οι οικονομολόγοι της Τράπεζας της Αγγλίας το 2016 και σε αυτό οφείλεται και η οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών. Πάντως, ο Μαρκ Κάρνεϊ προσέθεσε ότι η συρρίκνωση παρατηρήθηκε παρά την ισχυρή παγκόσμια οικονομία και την εσπευσμένη μείωση επιτοκίων, που αποφασίστηκε μετά τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος. «Σήμερα, τα πραγματικά εισοδήματα των βρετανικών νοικοκυριών έχουν μειωθεί κατά σχεδόν 900 λίρες απ' ό,τι είχαμε προβλέψει πριν από δύο χρόνια», τόνισε ο κ. Κάρνεϊ. Παραδέχθηκε, βέβαια, ότι δεν είναι δυνατόν να αποδώσει την απώλεια

εισοδήματος αποκλειστικά στο Brexit, αλλά επισήμανε ότι συνέβαλε κατά πολύ. Παλαιότερες εκτιμήσεις, τις οποίες ανέφερε σε σχετικό άρθρο του ο Guardian, υπολόγизαν τις απώλειες κάθε νοικοκυριού στις 600 λίρες (ή 685 ευρώ), αν οι ψηφοφόροι τάσσονταν υπέρ της εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πέραν αυτής της εξέλιξης, αρνητικό αντίκτυπο στα έσοδα των νοικοκυριών είχε η αναθερμάνση του πληθωρισμού. Μετά το δημοψήφισμα, η στερλίνα υποχώρησε προς το ευρώ και το δολάριο, καθιστώντας ακριβότερα τα εισαγόμενα τρόφιμα και καύσιμα. Την ίδια περίοδο, οι αυξήσεις των μισθών ήταν υποτονικές, ανεξαρτήτως του ότι η ανεργία στη Βρετανία βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδά της από τα μέσα της δεκαετίας του 1970. Εντούτοις, από τον Φεβρουάριο και μετά τα έσοδα των βρετανικών νοικοκυριών άρχισαν να εμφανίζουν αύξηση μεγαλύτερη από τον πληθωρισμό. Κι αυτό ίσως να οφείλεται στο ότι οι πιέσεις σε αυτά αποκλιμακώνονται, παρότι δεν αυξάνονται οι μισθοί. Τέλος, ο διοικητής της Τράπεζας της Αγγλίας τόνισε ότι οι επενδύσεις από τις επιχειρήσεις, οι οποίες δυνητικά θα ενίσχυαν την παραγωγικότητα, και τους μισθούς, αποδεικνύονται πιο ασθενικές απ' ό,τι αναμενόταν μετά το δημοψήφισμα. Η δυναμική της διεθνούς οικονομίας δεν στάθηκε ικανή να παρακινήσει τις βρετανικές εταιρείες να ξεδέσουν περισσότερα.

BLOOMBERG, REUTERS

«Οχι» Γερμανών οικονομολόγων στις προτάσεις Μακρόν - Γιούνκερ

Ομάδα 154 γνωστών Γερμανών οικονομολόγων απέρριψε χθες, με κείμενό της στην εφημερίδα FAZ, τις προτάσεις του Γάλλου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν για την εμβάθυνση και τη μεταρρύθμιση της Ευρώζωνς και συνηγόρησε υπέρ «συντεταγμένης διαδικασίας εξόδου» από το ευρώ. Οι Γερμανοί οικονομολόγοι, μεταξύ των οποίων ο πρώην διευθυντής του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου ΙφΟ, Βέρνερ Ζιν, και ο πρώην επικεφαλής οικονομολόγος της ΕΚΤ Γιούργκεν Σταρκ, υποστηρίζουν ότι οι ιδέες Μακρόν κρύβουν κινδύνους και ότι η Ευρώζων δεν πρέπει να μετατραπεί σε ένωση όπου θα υπάρχει διαμοιρασμός των βαρών μεταξύ των κρατών-μελών της.

Η ομάδα των Γερμανών οικονομολόγων απηχεί τη γενική άποψη που επικρατεί στη Γερμανία, όπου η κ. Μέρκελ έχει επαινέσει τον κ. Μακρόν για τη διάθεσή του να εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις, αλλά επί της ουσίας έχει αποδεχθεί μόνο μία πρότασή του, τη δυνατότητα ο ΕSM να

δανείζει χρήματα στο Ταμείο Εξυγίανσης Τραπεζών (SRF). Οι βασικές προτάσεις Μακρόν για την Ευρώζων περιλαμβάνουν τη θεσμοθέτηση ξεχωριστού προϋπολογισμού για τα 19 κράτη-μέλη, τη δημιουργία θέσης υπουργού Οικονομικών και τη μετατροπή του ESM σε ένα είδος Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο που θα παρέχει βοήθεια σε κράτη-μέλη που βρίσκονται σε οικονομική κρίση.

Οι ιδέες που έχουν προτείνει ο κ. Μακρόν και ο κ. Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ «περιλαμβάνουν μεγάλα ρίσκα για τους Ευρωπαίους πολίτες», ισχυρίζονται οι Γερμανοί καθηγητές. Η πρόταση Γιούνκερ για τη δημιουργία επενδυτικού ταμείου και ενός δεύτερου που θα υποστηρίζει τις χώρες που εφαρμόζουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, με χρηματοδότηση ύψους μόλις 55 δισ. ευρώ για επτά χρόνια, χαρακτηρίζεται από τους Γερμανούς καθηγητές Οικονομικών μία ακόμη μεταφορά πόρων και δανείων σε χώρες που δεν έχουν εφαρμόσει στο παρελθόν τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περι Ακινήτου ιδιοκτησίας(Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω.

Δήλωση Μεταβίβασης: 1/Π/1570/2018

Πωλητής / τέξ: ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΟΥΝΤΗ ΕΥΔΟΚΙΑ ΝΙΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ, 13, 8046, ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ, ΠΑΦΟΣ

Αγοραστής: ΑΚΑΘΙΩΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΜΑΡΙΑ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ 8, 2057, ΧΡΥΣΕΛΕΟΥΣΑ, ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΑΚΙΝΗΤΟ: Αρ.Εγγραφής 8/3671, /3422/4, Είδος Ακίνητου ΟΙΚΟΠΕΔΟ, Εμβαδό τ.μ. 656 Γεωγραφική Περιοχή ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΔΥΟ ΚΑΜΙΝΙΑ Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακιν. 397/10080, Ποσό Πώλησης: 1,000, 00

ΑΚΙΝΗΤΟ: Αρ. Εγγραφής 8/3672, Φύλλο/Σχέδ./τμήμα / Τεμ./ Κλίμ. 30/06W2/8/3423/4 Είδος Ακινήτου ΟΙΚΟΠΕΔΟ, Εμβαδό τ.μ. 690, Γεωγραφική Περιοχή ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΔΥΟ ΚΑΜΙΝΙΑ Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακιν. 397/10080, Ποσό Πώλησης: 1,000, 00

ΑΚΙΝΗΤΟ: Αρ. Εγγραφής 8/3673, Φύλλο/Σχέδ./τμήμα / Τεμ./ Κλίμ. 30/06W2/8/3423/4 Είδος Ακινήτου ΟΙΚΟΠΕΔΟ, Εμβαδό τ.μ. 524 Γεωγραφική Περιοχή ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΥΟ ΚΑΜΙΝΙΑ Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακιν. 397/10080, Ποσό Πώλησης: 1,000, 00

ΑΚΙΝΗΤΟ: Αρ. Εγγραφής 8/3674, Φύλλο/Σχέδ./τμήμα / Τεμ./ Κλίμ. 30/06W2/8/3423/4 Είδος Ακινήτου ΟΙΚΟΠΕΔΟ, Εμβαδό τ.μ. 526 Γεωγραφική Περιοχή ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΔΥΟ ΚΑΜΙΝΙΑ Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακιν. 397/10080, Ποσό Πώλησης: 1,000, 00

ΑΚΙΝΗΤΟ: Αρ. Εγγραφής 8/3675, Φύλλο/Σχέδ./τμήμα / Τεμ./ Κλίμ. 30/06W2/8/3423/4 Είδος Ακινήτου ΟΙΚΟΠΕΔΟ, Εμβαδό τ.μ. 530 Γεωγραφική Περιοχή ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΥΟ ΚΑΜΙΝΙΑ Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακιν. 397/10080, Ποσό Πώλησης: 1,000, 00

Πρόγραμμα Διεξαγωγής Δημόσιας Ακρόασης
με βάση το άρθρο 12Δ του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου
για την εκπόνηση του Τοπικού Σχεδίου Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας

Το Πολεοδομικό Συμβούλιο, με βάση το άρθρο 12Δ του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Διάταγμα Εκχώρησης Εξουσιών και το άρθρο 12Δ του Νόμου διοργανώνει Δημόσια Ακρόαση για την εκπόνηση του Τοπικού Σχεδίου Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας. Η Δημόσια Ακρόαση θα πραγματοποιηθεί στο Αμφιθέατρο των Κεντρικών Γραφίων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, στην οδό Κινύρας, αρ. 5-6, στη Λευκωσία, μεταξύ 12 - 14 Ιουνίου 2018, με μέγιστη υπολογιζόμενη διάρκεια από τις 8.30 μέχρι τις 14.30.

Ο βασικός σκοπός της Δημόσιας Ακρόασης είναι να δοθεί στο Πολεοδομικό Συμβούλιο η δυνατότητα να ενημερωθεί δημόσια για απόψεις, εισηγήσεις και προβληματισμούς που απασχολούν τις εμπλεκόμενες Τοπικές Αρχές, καθώς και διάφορους οργανισμούς, αρχές, οργανωμένα σύνολα ή ομάδες πολιτών αναφορικά με την εκπόνηση του Τοπικού Σχεδίου. Ταυτόχρονα, κατά τη Δημόσια Ακρόαση παρέχεται η ευκαιρία δημόσιας παρουσίας αυτών των θεμάτων, και διασφαλίζεται η αναγκαία διαφάνεια και ενημέρωση του κοινού. Στην Ακρόαση θα συμμετάσχουν εκπρόσωποι αρμόδιων Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών, ώστε να κατατεθούν οι σχετικές απόψεις τους.

Το Πρόγραμμα της Δημόσιας Ακρόασης περιλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα, θέματα επέκτασης και αναβάθμισης των συντελεστών δόμησης Ζωνών Ανάπτυξης, θέματα κατάργησης μέρους Κτηνοτροφικής Ζώνης, επηρεασμού από Ζώνη Δημοσίων Χρήσεων και Ζώνη Προστασίας, θέματα οδικών δικτύων και θέματα προνοιών και μέτρων πολιτικής.

Η Ημερήσια Διάταξη της Δημόσιας Ακρόασης θα αναρτηθεί μία εβδομάδα περίπου πριν τη διεξαγωγή της Δημόσιας Ακρόασης στα Γραφεία των Τοπικών Αρχών και του Πολεοδομικού Συμβουλίου, στα Κεντρικά Γραφεία και στο Επαρχιακό Γραφείο Αμμοχώστου του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, στην Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου, καθώς και στις ιστοσελίδες του Πολεοδομικού Συμβουλίου, του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις www.moi.gov.cy/trph/council.nsf, www.moi.gov.cy και www.moi.gov.cy/trph αντίστοιχα.

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τη συγχώνευση με τη Standard Chartered εξετάζει η Barclays

Φόβοι ότι ίσως αποτελέσει πλήγμα για τον τραπεζικό ανταγωνισμό στη Βρετανία

Εκπρόσωποι της Barclays συνομιλούν με εκπροσώπους της Standard Chartered, για να εξετάσουν το ενδεχόμενο συγχώνευσης των δύο τραπεζικών ομίλων. Αυτό αναφέρεται σε δημοσίευμα της βρετανικής εφημερίδας Financial Times. Σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Barclays, Τζον Μακφάρλαν, φέρεται να ενδιαφέρεται για τη συγχώνευση, ώστε να έχει ένα ισχυρό επικείμενο απέναντι στις πιέσεις που του ασκεί ο Αμερικανός ακτιβιστής μέτοχος Εντουαρντ Μπράμσον για να προχωρήσει στη ριζική αναδιοργάνωση της τράπεζας. Ο τελευταίος διατηρεί τα επενδυτικά κεφάλαια Sherborne και μέσω αυτών κατέχει το 5,4% της Barclays.

Παρότι δεν υπήρξε επίσημος σχολιασμός από καμία από τις δύο τράπεζες, με αφορμή το δημοσίευμα των Financial Times, η τιμή της μετοχής της Barclays εμφάνισε χθες πτώση της τάξεως του 0,4% στο Λονδίνο, ενώ της Standard Chartered ενισχύθηκε 2,2%. Καλά πληροφορημένες πηγές της Barclays επισημαίνουν ότι η διοίκσή της θέλησε να διαψεύσει το δημοσίευμα, αρνούμενη ότι εξετάζει την πιθανότητα συγχώνευσης.

Βέβαια, όπως επισημαίνει ο Guardian, ο λόγος που η Barclays ανησυχεί δεν έχει παύσει να υφίσταται. Ο ακτιβιστής μέτοχος Εντουαρντ Μπράμσον επιδιώκει την εκ βάθρων ανασυγκρότηση της τράπεζας. Και αυτό, όπως πιθανολογούν ειδικοί αναλυτές, σχετίζεται με τη μείωση δραστηριοτήτων στον βραχίονα επενδυτικής τραπεζικής, ο οποίος δεν έχει ικανοποιητικές επιδόσεις. Ο περιορισμός της επενδυτικής τραπεζικής εντάσσεται στο ευρύτερο σχέδιο των επενδυτικών κεφαλαίων Sherborne για τη μείωση των δαπανών και βελτίωση των αποδόσεων για τους μετόχους. Αξίζει σε αυτό το σημείο να επισημανθεί ότι στις αρχές του μήνα συναντήθηκαν εκπρόσωποι της διοίκησης της Barclays και των

Η τιμή της μετοχής της Barclays εμφάνισε, χθες, πτώση της τάξεως του 0,4% στο Λονδίνο, ενώ της Standard Chartered ενισχύθηκε κατά 2,2%, μετά την είδηση ότι συζητείται το ενδεχόμενο συγχώνευσής τους.

Καταλυτικός στην όλη υπόθεση είναι ο ρόλος του ακτιβιστή μετόχου της Barclays Εντουαρντ Μπράμσον.

επενδυτικών κεφαλαίων Sherborne. Συγκεκριμένα, ο Τζες Στάλεϊ, διευθύνων σύμβουλος της βρετανικής τράπεζας, συναντήθηκε στη Νέα Υόρκη με τον Εντουαρντ Μπράμσον. Ο τελευταίος τον ενημέρωσε ότι επεξεργάζεται τις λεπτομέρειες της πρότασής του για το μέλλον της Barclays.

Σύμφωνα με σχετικό άρθρο της

βρετανικής εφημερίδας Independent, διάχυτη είναι η αίσθηση στους τραπεζικούς και επενδυτικούς κύκλους του Λονδίνου ότι η Barclays οφείλει να αντιδράσει στις πιέσεις του Εντουαρντ Μπράμσον. Αν οργάνωνε μια μεγάλη συγχώνευση με άλλη τράπεζα, πιθανώς να τον υποχρέωνε να αποχωρήσει.

Εν τω μεταξύ, ο Independent επικαλείται υψηλόβαθμα τραπεζικά στελέχη, τα οποία επί χρόνια θεωρούσαν ότι είναι καλή ιδέα να συμμαχήσουν οι Barclays και Standard Chartered. Ωστόσο, μεγάλοι επενδυτικοί οίκοι θεωρούν μία τέτοιου είδους συγχώνευση μεταξύ των δύο βρετανικών τραπεζών ως εγχείρημα που εγείρει δυσκολίες λογιστικού τύπου. Παράλληλα, εξίσου σημαντικά ζη-

τήματα θα ανακύψουν και ως προς τον αντίκτυπο που θα έχει η συνένωση των δύο προαναφερθέντων ομίλων για τη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού στον τραπεζικό κλάδο της Βρετανίας. Οι ίδιες πηγές επισημαίνουν ότι στην περίπτωση που συγχωνεύονταν η Barclays και η Standard Chartered, τότε μάλλον θα «τιναζόταν στον αέρα» η στρατηγική του Τζες Στάλεϊ της Barclays. Ο τελευταίος ενδιαφέρεται για μία τράπεζα που θα ρίξει το βάρος της στη λιανική τραπεζική, στη χονδρική τραπεζική και στην επενδυτική τραπεζική. Αντιθέτως, η Standard Chartered ενδιαφέρεται για επέκταση δραστηριοτήτων στις αναδυόμενες αγορές.

BLOOMBERG, REUTERS

Σημάδια επιβράδυνσης της οικονομίας της Ευρωζώνης

Η **μεταποίηση** και οι υπηρεσίες στην Ευρωζώνη ενισχύθηκαν τον Μάιο με τον πιο αργό ρυθμό των τελευταίων δεκαοκτώ μηνών, λόγω της χαμηλής καταναλωτικής ζήτησης, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα υπευθύνων παραγγελιών (PMI) της IHS Markit. Η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη εδώ και κάποιους μήνες δείχνει σημάδια επιβράδυνσης μεγαλύτερης από το αναμενόμενο. Μαζί με τον χαμηλό πληθωρισμό εντείνονται οι ανησυχίες ότι δεν θα υπάρξει επάνοδος στους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που σημειώθηκαν το 2017. «Όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης στην Ευρωζώνη, δυστυχώς θα πρέπει να περιοριστούμε στο να πούμε “αυτό ήταν όλο”», δήλωσε στο Reuters ο Πέτερ Βάνλεν Χούτε, επικεφαλής οικονομολόγος της ING για την Ευρωζώνη. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα ολοκληρώσει το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων το 2018 και θα αυξήσει τα επιτόκια το 2019, απάντησαν οι ερωτώμενοι στην

Καθουχαστικός εμφανίζεται, πάντως, ο Μπενουά Κερέ, μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

τελευταία μηνιαία δημοσκόπηση του Reuters. Οι οικονομολόγοι λένε ότι αν δεν υπάρξει η ανάκαμψη, μπορεί να καθυστερήσει η λήξη του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE). Ο δείκτης PMI της Ευρωζώνης υποχώρησε τον Μάιο στο 54,1 από το 55,1. Υπενθυμίζεται ότι κάθε τιμή από 50 και πάνω σημαίνει ανάπτυξη. Το 2017, η Ευρωζώνη αναπτύχθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό της δεκαετίας, ειδικά προς τα τέλη του έτους. Εκτοτε επιβραδύνεται σταθερά. Στους σύνθετους δείκτες PMI της Γερμανίας και της Γαλλίας αποτυπώνεται αυτή η

Οι σύνθετοι δείκτες PMI Γερμανίας και Γαλλίας μιλούν από μόνοι τους: η πρώτη σημείωσε χαμηλό 20 μηνών και η δεύτερη χαμηλό 14 μηνών.

κατάσταση. Η Γερμανία σημείωσε χαμηλό 20 μηνών, η Γαλλία χαμηλό 14 μηνών. Μάλιστα, το πρώτο τρίμηνο του 2018 η ανεργία στη Γαλλία αυξήθηκε, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, διαψεύ-

δοντας τις προσδοκίες για μείωσή της. Η IHS Markit δήλωσε ότι ο δείκτης PMI, μαζί με τα στοιχεία του Απριλίου, δείχνει ανάπτυξη 0,4% το δεύτερο τρίμηνο του 2018, αντίθετα από την πρόβλεψη της δημοσκόπησης του Reuters τον Απρίλιο για 0,6%. Η αισιοδοξία μεταξύ των διευθυντών εργοστασίων σημείωσε επίσης πτώση, μειώνοντας την αύξηση προσλήψεων στον βραδύτερο ρυθμό των τελευταίων εννέα μηνών. Παρ' όλα αυτά, η εμπιστοσύνη των καταναλωτών παρέμεινε σταθερή.

Ο Μπενουά Κερέ, μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της ΕΚΤ, δήλωσε στη γερμανική εφημερίδα Die Zeit ότι η επιβράδυνση στην Ευρωζώνη δεν προκαλεί μεγάλη ανησυχία προς τον παρόν και δεν αλλάζει τα σχέδια της ΕΚΤ για τη λήξη του QE προς τα τέλη του 2018. «Στα τέλη του 2017 δήλωσα ότι δεν αναμένω πως το QE θα χρειαστεί να παραταθεί για άλλη μία φορά. Δεν βρίσκω κανέναν λόγο να αλλάξω άποψή».

Ο **Βλαντιμίρ Πούτιν** είχε υποσχεθεί βελτίωση του επιπέδου ζωής στους Ρώσους. Όμως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προβλέπει αύξηση του ρωσικού ΑΕΠ κατά 1,7% φέτος, όταν το παγκόσμιο θα αυξηθεί κατά 3,1%.

Η ρωσική οικονομία δεν είναι τόσο ισχυρή όσο ο Πούτιν θέλει να παρουσιάζει

Το **Διεθνές Οικονομικό Φόρουμ** της Αγίας Πετρούπολης, στο οποίο συμμετέχουν σημαίνουσες προσωπικότητες από όλον τον κόσμο, αποτελεί πρώτης τάξεως ευκαιρία για τον Ρώσο πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν να προβάλει την ισχύ της χώρας του ώστε να προσελκύσει επενδυτές. Ο Βλαντιμίρ Πούτιν επιαίρεται για το ότι η απομόνωση της Ρωσίας αλλά και η συρρίκνωση της οικονομίας της ανήκουν στο παρελθόν. Εντούτοις, τα οικονομικά στοιχεία δεν επαληθεύουν τις δηλώσεις του. Παρότι πρόσφατα οι τιμές του «μαύρου χρυσού» ενισχύθηκαν, η ανάκαμψη της ρωσικής οικονομίας δεν έχει γερές βάσεις και το ρούβλι εξακολουθεί να είναι εξασθενημένο. Υπάρχει, ωστόσο, ένα θετικό στοιχείο: ο πολύ χαμηλός πληθωρισμός. Πάντως, μέχρι στιγμής δεν έχει αποδειχθεί επαρκής και ικανός λόγος ώστε να στραφούν εκ νέου οι επενδύσεις στη Ρωσία. Οι κυρώσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ στη Μόσχα παραμένουν, ενώ και το επιχειρηματικό κλίμα στη Ρωσία δεν είναι ευνοϊκό.

Το μερίδιο της Ρωσίας στο συνολικό παγκόσμιο ΑΕΠ φθίνει. Από το 4%, πριν από δέκα χρόνια, τώρα είναι στο 2%, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΔΝΤ. Ο Ρώσος πρόεδρος είχε υποσχεθεί βελτίωση του επιπέδου ζωής στους πολίτες της χώρας του, αλλά η ανάπτυξη της ρωσικής οικονομίας ωστόσο εν συγκρίσει με τον διεθνή μέσο όρο. Το Διεθνές Νομι-

σματικό Ταμείο προβλέπει αύξηση του ρωσικού ΑΕΠ κατά 1,7% φέτος, όταν το παγκόσμιο θα αυξηθεί, κατά μέσον όρο, 3,1%. Επιπλέον, αν και επί σειράν ετών οι ρωσικές κυβερνήσεις υπόσχονταν την ανάπτυξη και άλλων οικονομικών κλάδων, πέραν της ενέργειας, ώστε να περιοριστεί η εξάρτηση από το πετρέλαιο, ακόμα δεν έχουν γίνει σημαντικά βήματα. Από τη στιγμή που επιβλήθηκαν από τη Δύση κυρώσεις στη Μόσχα, εξαιτίας της προσάρτησης της Κριμαίας, η χώρα στράφηκε προς Ανατολάς. Μεγάλη έμφαση δίνει το Κρεμλίνο στις εμπορικές συναλλαγές με το Πεκίνο. Το διμερές εμπόριο έχει διογκωθεί – ειδικά, οι εξαγωγές σε πετρέλαιο και άλλες πρώτες ύλες προς την Κίνα. Όσον αφορά το εμπόριο της Ρωσίας με το εξωτερικό, το μερίδιό με την Ε.Ε. μειώθηκε κατά 5,2% από το 2012 στο 42%, ενώ με την Κίνα αυξήθηκε 4% στο 15%. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι οι εμπορικές συναλλαγές με τη Γαλλία και την Ιαπωνία, των οποίων οι ηγέτες συμμετέχουν στο Διεθνές Φόρουμ της Πετρούπολης, δεν έχουν αποκατασταθεί. Από το 2014 που επιβλήθηκαν οι κυρώσεις και υποχώρησε δραστικά η τιμή του πετρελαίου, το εμπόριο της Ρωσίας με τη Γαλλία έχει μειωθεί από τα 13,2 δισ. δολάρια (2014) στα 8,2 δισ. δολάρια (2017), και με την Ιαπωνία από τα 20,8 στα 13,9 δισ. δολάρια, αντίστοιχα.

BLOOMBERG, REUTERS

Αλληπάλληλες αναβολές στην τραπεζική ένωση της Ε.Ε.

Οι **κυβερνήσεις** της Ευρωζώνης είναι πιθανόν να μεταθέσουν για τον Δεκέμβριο τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης, μέσω της δημιουργίας μηχανισμού εγγύησης καταθέσεων, σύμφωνα με πληροφορίες του Reuters από τις Βρυξέλλες. Το ζήτημα του μηχανισμού εγγύησης καταθέσεων και το θέμα της χρηματοδότησης του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης Τραπεζών (SRF) από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) θα συζητηθεί σήμερα από τους υπουργούς Οικονομικών της Ε.Ε., ωστόσο, αυτό που αναμένεται να προταθεί, είναι να διαχωριστεί η διαδικασία σε δύο στάδια. Ο λόγος είναι ότι δεν υπάρχει εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών-μελών, μετά και την ανάληψη της κυβέρνησης στην Ιταλία από την ευρωσκεπτικιστική συμμαχία, σύμφωνα με Ευρωπαϊό αξιωματούχο που μίλησε ανώνυμα στο Reuters. Εξίσου σημαντικός λόγος είναι το πολιτικό κόστος που φοβούνται να αναλάβουν ορισμένες

κυβερνήσεις, που επί χρόνια επιχειρηματολογούν κατά της από κοινού ανάληψης νέων ρίσκων. «Πρόκειται περισσότερο για πολιτικό ρίσκο, παρά για οικονομικές εκτιμήσεις. Εχει να κάνει κυρίως με τον φόβο των εκλογών σου, παρά με τα μαθηματικά της οικονομικής έκθεσης», λέει υψηλόβαθμος αξιωματούχος της Ευρωζώνης. Σύμφωνα με την πρόταση που θα συζητηθεί σήμερα, σε πρώτη φάση θα επιδιωχθεί ο περιορισμός του ρίσκου που έχουν αναλάβει οι τράπεζες, μέσω της υιοθέτησης κατευθυντήριων γραμμών για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την επίτευξη συμφωνίας για το πώς θα υπολογίζεται το ρίσκο των τραπεζών.

Στη συνέχεια Κορυφής της 28ης-29ης Ιουνίου αναμένεται να αποφασιστεί ότι ο ESM θα μπορεί να δανείζει στο SRF. Τον Δεκέμβριο, οι Ευρωπαίοι ηγέτες ελπίζεται ότι θα συμφωνήσουν για τις αρχές που θα διέπουν τον μηχανισμό εγγύησης καταθέσεων της Ευρωζώνης.

MTN Business

Αυξήστε την αποδοτικότητα της επιχείρησής σας με σύνδεση οπτικών ινών.

Η πιο γρήγορη, αξιόπιστη και πλέον οικονομική σύνδεση στο διαδίκτυο για κάθε επιχείρηση, ανεξαρτήτως μεγέθους.

mtnbusiness.com.cy

Στα ύψη οι τιμές ενοικίασης, πώλησης ακινήτων στο ιστορικό κέντρο

Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις άλλαξαν τα δεδομένα στην αγορά

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε πρωτοφανή επίπεδα έχουν αναρριχηθεί πλέον οι ζητούμενες τιμές ενοικίασης και πώλησης κατοικιών στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, ενώ σε πολλές περιπτώσεις έχουν συμπαράσφρει προς τα πάνω και άλλες συνοικίες του κέντρου. Πρόκειται για σαφές δείγμα τού πώς έχει διαφοροποιηθεί τα δεδομένα στην αγορά κατοικίας το φαινόμενο των βραχυχρόνιων μισθώσεων. Σύμφωνα με στοιχεία που επεξεργάστηκε η διαδικτυακή πλατφόρμα αναζήτησης ακινήτων Spitogatos, στην Αθήνα οι δημοφιλέστερες περιοχές ενοικίασης κατοικιών είναι κατά σειρά, και με βάση τις αναζητήσεις, οι Αμπελόκηποι, το Παγκράτι, το Κολωνάκι-Λυκαβηττός, το ιστορικό κέντρο (Μοναστηράκι, Πλάκα, Κουκάκι, Ακρόπολη, Κεραμικός, Μεταξουργείο κ.λπ.) και τα Ιλίσια.

Το βασικότερο συμπέρασμα είναι η κατακόρυφη αύξηση των ενοικίων, ιδίως σε περιοχές που γειτνιάζουν με τα σημαντικότερα τουριστικά αξιοθέατα. Ξεχωρίζει και μάλιστα με μεγάλη διαφορά το ιστορικό κέντρο, όπου η μέση ζητούμενη τιμή ενοικίασης αγγίζει πλέον τα 14 ευρώ/τ.μ., ποσό που

αποτελεί ιστορικό υψηλό για τη συγκεκριμένη περιοχή. Δηλαδή, για ένα ακίνητο π.χ. 70 τ.μ., το μηνιαίο κόστος ανέρχεται σε σχεδόν 1.000 ευρώ, ποσό απαγορευτικό για ένα ελληνικό νοικοκυριό. Είναι δεδομένο λοιπόν ότι οι περιοχές αυτές απευθύνονται πλέον σχεδόν αποκλειστικά σε ξένους επισκέπτες, οι οποίοι μισθώνουν ακίνητα για λίγες ημέρες. Αντίστοιχα, σε πολύ υψηλό επίπεδο, σε σχέση με τον ιστορικό μέσο όρο τιμών, έχουν αναρριχηθεί τα ενοίκια στο Κολωνάκι (12,6 ευρώ/τ.μ.) και στο Παγκράτι (9,3 ευρώ/τ.μ.), περιοχές όπου ακόμα και κατά τα χρόνια πριν από την οικονομική κρίση το μέσο ενοίκιο δεν ξεπερνούσε τα 10 ευρώ/τ.μ. στην πρώτη περίπτωση και τα 7 ευρώ/τ.μ. στη δεύτερη.

Αντίστοιχα, οι περιοχές που συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη ζήτηση για την αγορά κατοικιών στην Αθήνα είναι, κατά σειρά, οι Αμπελόκηποι, το Κολωνάκι-Λυκαβηττός, το ιστορικό κέντρο, το Παγκράτι και τα Εξάρχεια (μαζί με τη γειτονική Νεάπολη). Η εξέλιξη αυτή έχει ενισχύσει σημαντικά και τις ζητούμενες τιμές, καθώς όλο και περισσότεροι ιδιοκτήτες επιχειρούν να αντλήσουν περισσότερα κεφάλαια, αυξάνον-

Οι δημοφιλέστερες περιοχές ενοικίασης και πώλησης κατοικιών στον Δήμο Αθηναίων

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ € / Τ.Μ.
Αμπελόκηποι - Πεντάγωνο	1.555
Κολωνάκι - Λυκαβηττός	3.335
Ιστορικό κέντρο	3.481
Παγκράτι	1.504
Εξάρχεια - Νεάπολη	1.180

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ € / Τ.Μ.
Αμπελόκηποι - Πεντάγωνο	7,8
Παγκράτι	9,3
Κολωνάκι - Λυκαβηττός	12,6
Ιστορικό κέντρο	14,0
Ιλίσια	8,0

ΠΗΓΗ: SPITOGATOS.GR

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τας τις απαιτήσεις τους. Χαρακτηριστική είναι κι εδώ η περίπτωση του ιστορικού κέντρου, όπου η μέση ζητούμενη τιμή εκτινάσσεται σε 3.480 ευρώ/τ.μ. Ασφαλώς, είναι πολύ μικρός ο αριθμός των συναλλαγών που γίνεται σε αυτό το ύψος, καθώς ελάχιστοι αγοραστές είναι διατεθειμένοι να ξεπεράσουν τις 2.000-2.500 ευρώ/τ.μ., ακόμα και για επιπλωμένα και πρόσφατα ανακαινισμένα ακίνητα. Από την άλλη πλευρά, μοναδικά ακίνητα στην Πλάκα και στο Μοναστηράκι, τα οποία μπορούν να αποφέρουν ποσά της τάξεως των 1.000 ευρώ/μηνιαίως κατά μέσον όρο, είναι πιθανό να μπορούν να πωληθούν και σε ύψος μεγαλύτερο των 3.000 ευρώ/τ.μ.

Τα εν λόγω στοιχεία επιβεβαιώνουν πλήρως την τάση που καταγράφουν μεστικά γραφεία και φορείς της αγοράς ακινήτων την

τελευταία διετία, δηλαδή τη μεγάλη αύξηση της ζήτησης, τόσο από εγχώριους όσο και από ξένους επενδυτές, για την απόκτηση διαμερισμάτων στο κέντρο της Αθήνας και όσο το δυνατόν πιο κοντά στο ιστορικό κέντρο, προκειμένου να επωφεληθούν από την ανάπτυξη της τάσης των βραχυχρόνιων μισθώσεων μέσω ηλεκτρονικών πλατφορμών, όπως είναι το Airbnb. Υπενθυμίζεται ότι τα ακίνητα που διατίθενται με τον τρόπο αυτό στην Αττική υπολογίζεται ότι ξεπερνούν τις 8.500, εκ των οποίων οι 6.750 εντοπίζονται στο κέντρο της Αθήνας. Παράλληλα, σύμφωνα με σχετικά στοιχεία εταιρειών που παρακολουθούν τις τάσεις στο Airbnb, στην Αθήνα το 58% των ακινήτων, ή 3.903, ανήκει σε εταιρείες και επενδυτές της αγοράς ακινήτων, Έλληνες και ξένους.

Νέα τάση η μετατροπή των κτιρίων γραφείων σε «μπουτίκ» ξενοδοχεία

Επιτακτική κρίνεται πλέον η ανάγκη πραγματοποίησης νέων επενδύσεων στην αγορά γραφείων, καθώς η έλλειψη σύγχρονων και ποιοτικών κτιρίων έχει αρχίσει να γίνεται όλο και πιο ορατή, ανέφεραν στελέχη της αγοράς ακινήτων χθες, στο πλαίσιο του 13ου RED Business Forum. Αυτό οφείλεται τόσο στην απουσία νέων επενδύσεων τα προηγούμενα χρόνια της οικονομικής κρίσης όσο και στην όψιμη τάση της αλλαγής χρήσης σε υφιστάμενα κτίρια γραφείων, ιδίως του κέντρου της Αθήνας, προκειμένου να μετατραπούν σε σύγχρονα επιπλωμένα διαμερίσματα και να εκμισθωθούν μέσω ηλεκτρονικών πλατφορμών τύπου Airbnb. Μεγάλη απήκηση έχει και η δραστηριότητα της μετατροπής γραφείων σε «μπουτίκ» ξενοδοχεία.

Οι εξελίξεις αυτές έχουν άμεσο αντίκτυπο στην αγορά γραφείων, περιορίζοντας τις αποδόσεις των ακινήτων υψηλής ποιότητας, αυξάνοντας τις αξίες τους και ωθώντας και τις τιμές ενοικίασης προς τα πάνω. Σύμφωνα με τον κ. Γιάννη Παρασκευόπουλο, γενικό διευθυντή της Δανός/BNP Paribas Real Estate, ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά της αγοράς γραφείων είναι η σημαντική μείωση των διαθέσιμων χώρων. «Δεν υπάρχουν νέες αναπτύξεις. Ελάχιστα έργα γίνονται στην αγορά της Αθήνας, όπου υπάρχει αύξηση της απορροφητικότητας και μείωση των χώρων», σημείωσε ο κ. Παρασκευόπουλος, συμπληρώνοντας ότι το απόθεμα κτιρίων γραφείων υψηλών προδιαγραφών μειώνεται σημαντικά, με τις αποδόσεις να υποχωρούν σε 7,5%-8% κατά τη διάρκεια του φετινού πρώτου τετραμήνου, από το 8% που ήταν στο τέλος του 2017. Μάλιστα, στα λιγοστά υψηλών προδιαγραφών γραφεία

στο κέντρο της Αθήνας, το ύψος των ενοικίων αγγίζει τα 20 ευρώ/τ.μ., ενώ στον άξονα της Κηφισίας, οι τιμές διαμορφώνονται σε 15 ευρώ/τ.μ. Σε μια σημαντική παρέμβαση προχώρησε και η κ. Ντόρα Μπακογιάννη, σημειώνοντας ότι το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης εξετάζει τη δυνατότητα αξιοποίησης του κυπριακού μοντέλου αισθητικής και ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, με κίνητρο την αύξηση του συντελεστή δόμησης έως και 30%. «Αυτή η πολιτική ενίσχυσε την κυπριακή αγορά και δημιούργησε χιλιάδες θέσεις εργασίας. Ιδίως στα

Την ανάγκη νέων επενδύσεων σε πολλούς κλάδους του real estate τόνισαν στελέχη της αγοράς, στο πλαίσιο του 13ου RED Business Forum.

τουριστικά καταλύματα, οι επενδύσεις που έγιναν για αναβαθμίσεις κτιρίων έφτασαν τα 500 εκατ. ευρώ σε τρία χρόνια. Επίσης, ήρθε η ώρα να αποποιοήσουμε τη νομοθεσία για την αλλαγή χρήσης κτιρίων. Χιλιάδες κτίρια-φαντάσματα που κάποτε στέγαζαν βιομηχανίες και επιχειρήσεις παραμένουν σήμερα ανεκμετάλλευτα. Με διαδικασίες εξπρές μπορούν άμεσα να μεταβληθούν σε ενεργητικό απόθεμα. Θα καταθέσω και σχετική τροπολογία για το θέμα αυτό», ανέφερε η κ. Μπακογιάννη, συμπληρώνοντας ότι εξετάζεται και η παροχή φορολογικών κινήτρων σε συνταξιούχους από την Ε.Ε. για να αγοράσουν ακίνητα στην Ελλάδα.

Η Λεωφόρος Συγγρού, νέο κέντρο πολυτελών ξενοδοχείων στην Αθήνα

Τελευταία προσθήκη το Grand Hyatt Athens, που θα ανοίξει τις πύλες τον Ιούλιο

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Τα τελευταία χρόνια η η Λεωφόρος Συγγρού, ειδικά στο νότιο και το βόρειο άκρο της μετατρέπεται σταθερά σε άξονα φιλοξενίας πολλών μεγάλων πολυτελών ξενοδοχείων. Τελευταία προσθήκη το Grand Hyatt Athens, μόλις το δεύτερο της αλυσίδας σε ολόκληρη την Ευρώπη μετά το Βερολίνο, που αναμένεται να ανοίξει τις πύλες του και να υποδεχτεί τους πρώτους επισκέπτες στα μέσα Ιουλίου. Πρόκειται για το πρώην Athens Ledra, που εξαγοράστηκε έναντι 33,05 εκατ. ευρώ σε πλειστηριασμό της Alpha Bank από σχήμα στο οποίο συμμετέχουν η Henderson Park, η Hines και η Kokari Knossian Group, συμφερόν-

Grand Hyatt στην Ευρώπη υπάρχει μόνο στο Βερολίνο και άλλο ένα στην Κωνσταντινούπολη.

των Τίνας και Γιάννη Δασκαλαντώνη, η οποία θα έχει και τη διαχείριση του συγκροτήματος στο πλαίσιο της συμφωνίας με τη Hyatt.

Πεντάστερο

Το πέντε αστέρων ξενοδοχείο θα έχει 310 δωμάτια, μπαρ και εστιατόριο στον τελευταίο όροφο, εξωτερική πισίνα με θέα στην Ακρόπολη και μεγάλους συνεδριακούς χώρους, στοχεύει να ξεπεράσει την αίγλη που απολάμβανε παλαιότερα ως Ledra Marriott κατά τις δεκαετίες του '80 και του '90

Το Grand Hyatt Athens είναι μόλις το δεύτερο της αλυσίδας σε ολόκληρη την Ευρώπη μετά το Βερολίνο. Θα λειτουργήσει στους χώρους του πρώην Athens Ledra στη Συγγρού. Το πέντε αστέρων ξενοδοχείο θα έχει 310 δωμάτια, μπαρ και εστιατόριο στον τελευταίο όροφο, εξωτερική πισίνα με θέα στην Ακρόπολη και μεγάλους συνεδριακούς χώρους.

και να σταθεί με αξιώσεις δίπλα στο γειτονικό Intercontinental. Αυτός είναι και ο λόγος που το σχήμα της ιδιοκτησίας επέλεξε να προχωρήσει σε συμφωνία με το σήμα της Grand Hyatt, ναυαρχίδας του αμερικανικού ομίλου Hyatt και ενός από τα πολυτελέστερα παγκοσμίως. Υπενθυμίζεται πως στην Ελλάδα λειτουργεί ήδη ένα Hyatt στη Θεσσαλονίκη, αλλά κανένα Grand Hyatt. Grand Hyatt στην Ευρώπη υπάρχει μόνον στο Βερολίνο και άλλο ένα στην Κωνσταντινούπολη.

Τα έργα συνολικής αναμόρφωσης και αναβάθμισης του ξενοδοχείου βρίσκονται σε εξέλιξη από την «Ακτώρ» και για αυτά, συν τον εξοπλισμό του, αναμένεται να δαπανηθούν συνολικά περισσότερα από 20 εκατομμύρια ευρώ, που έχουν εν μέρει χρηματοδοτηθεί από τη Eurobank, αναφέρονται πηγές της διαχείρισής του στην «Κ». Η συμφωνία με την Grand Hyatt ανακοινώθηκε επίσημα από τον όμιλο Hyatt Hotels Corporation στο Σικάγο, χθες Τρίτη.

Ελάχιστα νοτιότερα επί της Συγ-

γρού ανοίγει το Athenaeum Palace & Luxury Suites στο κτίριο που φιλοξενούσε μέχρι πέρυσι τα γραφεία της Attica Group, ενώ ακριβώς απέναντί του βρίσκεται το Athenaeum Grand Hotel.

Στην ίδια λεωφόρο λίγο πιο κάτω στεγάζεται και το Athens Avenue. Χαμηλά στη λεωφόρο, που συνδέει τον Φαληρικό Ορμο με το κέντρο της Αθήνας, ανοίγει τις πύλες του πλήρως ανακαινισμένο το πρώην Metropolitan του ομίλου Χανδρή. Θα επαναλειτούργήσει ως Athens Marriott, αποτελώντας τη νέα ναυαρχίδα του αμερικανικού ξενοδοχειακού ομίλου στην Ελλάδα ο οποίος έως το 2016 είχε ανηρτημένο το σήμα του στο Ledra, εκεί όπου τώρα θα αναρτηθεί η επγραφή της Grand Hyatt.

Πολύ ακόμα σχέδια τροχοδρομούνται για ξενοδοχεία σε ακίνητα της Συγγρού, ενώ άλλα καινούργια ή ανακαινισμένα έχουν ήδη ανοίξει εκατέρωθεν της απόληξης της στους Στύλους του Ολυμπίου Διός.

Η γειτνίαση

Η παρουσία ή γειτνίαση κατά μήκος αυτού του άξονα κέντρων σημαντικού διεθνούς ενδιαφέροντος, όπως του Κέντρου Πολιτισμού Ιδρυμα Σταύρος Νιάρχος, της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση, του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονος Τέχνης και, βέβαια του Μουσείου της Ακροπόλεως, αλλά και η εγγύτητα τόσο με το κέντρο της Αθήνας όσο και με το παραθαλάσσιο μέτωπο του Σαρωνικού προσελκύουν σημαντικές επενδύσεις που καθιστούν, πλέον, τη Συγγρού ως το αδιαμφισβήτητο νέο κέντρο πολυτελούς ξενοδοχίας της πρωτεύουσας.

Επενδύσεις 500 εκατ. σε ακίνητα δρομολογεί η ΓΑΙΑΟΣΕ

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Επενδύσεις ανάπτυξης ακινήτων αξίας μεγαλύτερης των 500 εκατ. ευρώ δρομολογεί σε ακίνητα ιδιοκτησίας της η ΓΑΙΑΟΣΕ, θυγατρική του ΟΣΕ στον κλάδο των ακινήτων. Αιχμή του δόρατος θα αποτελέσουν τα εμπορευματικά κέντρα της Αττικής (Θριάσιο Πεδίο) και της Θεσσαλονίκης (στρατόπεδο «Γκόνου»), όπως επίσης και δύο νέα εμπορικά κέντρα στους σιδηροδρομικούς σταθμούς του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης.

Αναφορικά με το Θριάσιο Πεδίο, ο διευθύνων σύμβουλος της ΓΑΙΑΟΣΕ, κ. Αθανάσιος Σχίζας ανέφερε στο 2ο συνέδριο Υποδομών και Μεταφορών που ολοκληρώθηκε χθες, ότι μέχρι το τέλος του Μαΐου αναμένεται να ληφθεί η έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και στη συνέχεια θα υπογραφεί η σχετική σύμβαση παραχώρησης (60 ετών) για την επένδυση των 200 εκατ. ευρώ (σε πληρή ανάπτυξη). Στόχος είναι η ανάδοχος κοινοπραξία των ETBA BIPE-Goldair να είναι σε θέση να ξεκινήσει τις εργασίες μέχρι τον προεσχη Οκτώβριο το αργότερο, καθώς υπάρχει κοινοτική υποχρέωση να έχουν αναπτυχθεί τα πρώτα 15.000 τ.μ. αποθηκών μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2019. Υπενθυμίζεται ότι η έκταση είναι 588 στρεμμάτων και επιτρέπει την ανέγερση εγκαταστάσεων 250.000-300.000 τ.μ.

Όσον αφορά το στρατόπεδο «Γκόνου» στη Θεσσαλονίκη, επιφάνειας 670 στρεμμάτων, όπως τόνισε ο κ. Σχίζας, η εκδήλωση ενδιαφέροντος ολοκληρώνεται στις 10 Ιουνίου και στη συνέχεια θα ακολουθήσει η διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα σχήματα, η οποία αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του καλοκαιριού. Στόχος είναι ο επενδυτής να έχει αναδειχθεί μέχρι το

Αιχμή του δόρατος θα αποτελέσουν τα εμπορευματικά κέντρα της Αττικής (Θριάσιο Πεδίο) και της Θεσσαλονίκης (στρατόπεδο «Γκόνου»).

τέλος του 2018. Στο τέλος του έτους εκτιμάται ότι θα προκληθεί και ο διαγωνισμός για την ανάπτυξη εμπορικού κέντρου στο ακίνητο του σιδηροδρομικού σταθμού Πειραιά (πλυσίον εκείνου του ΗΣΑΠ), για το οποίο ήδη έχει εκδηλωθεί – ανεπίσημα – ενδιαφέρον από δύο επενδυτές. Στην παρούσα φάση, έχει ολοκληρωθεί η πολεοδομική μελέτη και έχει ξεκινήσει η διαδικασία εκπόνησης του Προεδρικού Διατάγματος με τους όρους δόμησης. Η διοίκηση της ΓΑΙΑΟΣΕ κάνει λόγο για δυνατότητα ανάπτυξης 40.000 τ.μ., με το ύψος της επένδυσης να προσδιορίζεται σε περίπου 50 εκατ. ευρώ.

Στη Θεσσαλονίκη, οι δυνατότητες είναι για ακόμα μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο της τάξεως των 100.000 τ.μ., αν και θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι δεν θα εξαντληθεί ο σχετικός συντελεστής δόμησης. Η εκτιμώμενη επένδυση θα ανέλθει σε 90 εκατ. ευρώ και ο διαγωνισμός θα προκληθεί επίσης στο τέλος του τρέχοντος έτους.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2018

Στο μουσείο Σερ Τζον Μόνας, που κατασκευάστηκε στο μνημείο των Αυστραλών πεσόντων του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η μάχη αναπαρίσταται ψηφιακά. Ο σχεδιασμός του σπησίματος των οθονών έγινε από την ελληνική εταιρεία Muevo.

Ελληνες «κατακτούν» το Λούβρο

Πώς μια νέα και μικρή εταιρεία έφτασε να «στήνει» εκθέσεις και προθήκες για μεγάλα μουσεία του εξωτερικού

Του **ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ**

Πριν από μερικές μέρες ο Αυστραλός πρωθυπουργός πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στο Βιλέρ της Γαλλίας, όπου συνάντησε τον Γάλλο ομόλογό του. Οι δύο άνδρες περιηγήθηκαν στον τόπο όπου στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο χιλιάδες Αυστραλοί στρατιώτες έδωσαν τη ζωή τους, εγκαινιάζοντας το Κέντρο Σερ Τζον Μόνας, το νέο μουσείο που κατασκευάστηκε στο μνημείο των Αυστραλών πεσόντων.

Είναι ένα multimedia μουσείο, με πολλές και εντυπωσιακές ψηφιακές εφαρμογές – έως και η ίδια η μάχη αναπαρίσταται σχεδόν «ζωντανά». Τα ξύλινα στοιχεία του μουσείου –και είναι αρκετά– αποτελούνται από αυστραλέζικο ξύλο. Οι κορμοί ξύλου ταξίδεψαν με διπλωματική αποστολή από την Αυστραλία στη Γαλλία. Δεν έμειναν, όμως, εκεί. Φορτώθηκαν σε νταλίκες και ήρθαν στην Ελλάδα για να βρουν την ελληνική ομάδα με τον Ιταλό μαέστρο της που «στήνει» μουσεία και εκθέσεις στο εξωτερικό και τώρα ακονίζει τα μολύβια της για το Μουσείο του Λούβρου.

Την εποχή που τα μουσεία και οι εκθεσιακοί χώροι επαναπροσδιορίζουν τη σχέση τους με το κοινό και τη νέα γενιά, η μουσειακή εμπειρία είναι αντικείμενο διαβουλεύσεων μεταξύ των ειδικών. Από το Πτι Παλαί του Παρισιού μέχρι το Λούβρο του Αμπου Ντάμπι, διεθνή μουσεία αναζητούν τις λύσεις στα σχεδιαστικά τους προβλήματα

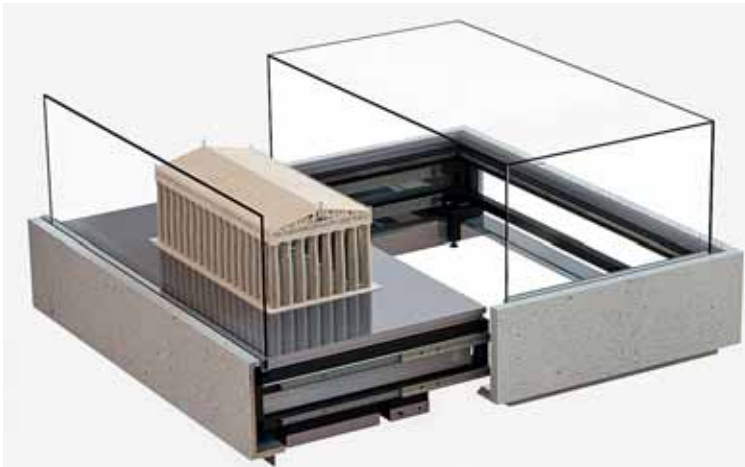
σε ένα μικρό ισόγειο που στεγάζεται σε μια μονοκατοικία του '60 στην Αγία Βαρβάρα στο Ψυχικό.

Περνώντας τη μεταλλική πόρτα της αυλής για να μπω στον λευκό προθάλαμο της μονοκατοικίας, ο χρόνος μοιάζει να έχει σταματήσει. Κελαδίσματα πουλιών, φυτά, μια μικρή λεμονιά, η αρχιτεκτονική μιας άλλης εποχής είναι μόνο η προθήκη που περιβάλλει τη Muevo (Museum Evolution), μια καινοτόμο ελληνική προσπάθεια που μόλις δύο χρόνια από την ίδρυσή της στήνει εκθέσεις σε μεγάλα μουσεία και εκθεσιακούς χώρους του εξωτερικού.

Αεροναυπηγοί

«Το μουσείο στο Βιλέρ είναι το μεγαλύτερο μας έργο αυτή τη στιγμή», μας λέει ο Μιχάλης Δούκας, συνιδρυτής και CEO της Muevo. Η εταιρεία ανέλαβε να υλοποιήσει, σχεδιαστικά και κατασκευαστικά, τις προθήκες των εκθεμάτων και τους εσωτερικούς χώρους του μουσείου. Το ξύλο από την Αυστραλία, που ταξίδεψε στη Γαλλία και έπειτα στην Ελλάδα, επεξεργάστηκαν Έλληνες ξυλουργοί και μετά έφυγε ξανά για το Βιλέρ μαζί με την ομάδα της Muevo για το στήσιμο του έργου.

Στη μονοκατοικία της Αγίας Βαρβάρας επικρατεί ζεστή σπιτική ατμόσφαιρα. Φωνές και γέλια από την ομάδα των σχεδιαστών που αποτελείται από νέους μηχανικούς, αρκετοί από αυτούς είναι απόφοιτοι τμημάτων αεροναυπηγικής. Υπό την καθοδήγηση του Ιταλού τεχνι-

Η ελληνική εταιρεία Muevo ανέλαβε την ανακαίνιση των αιθουσών «Παρθενώνας» και «Ολυμπία» του Μουσείου του Λούβρου στο Παρίσι, που φιλοξενούν περίπου 40 αρχαιοελληνικά εκθέματα.

«*Η φιλοσοφία μας είναι να προβάλλουμε το έκθεμα και να κάνουμε την προθήκη αόρατη*».

κού διευθυντή Μάρκο Μασόκο προτοιμάζονται για την ανακαίνιση των αιθουσών «Παρθενώνας» και «Ολυμπία» του Μουσείου του Λούβρου στο Παρίσι που φιλοξενούν περίπου 40 αρχαιοελληνικά εκθέ-

ματα, όπως την «Πομπή των Παναθηναίων» και την «Κενταυρομαχία». «Όταν τους είπαμε ότι σκεφτόμαστε να κατέβουμε στον διαγωνισμό ενθουσιάστηκαν. Κανείς δεν είπε πού πάμε τώρα, είμαστε μικρή εταιρεία.

Είναι νέοι και δεν είναι κουρασμένοι με τις κακές πτυχές της Ελλάδας. Όταν έμαθαν ότι πρόκειται για τις αιθουσες με τα ελληνικά εκθέματα τσακώνονταν μεταξύ τους για το ποιος θα κάνει τα καλύτερα προσχέδια», μας λέει η Αγγελική Κεμανέ, συνιδρύτρια και νομική σύμβουλος της εταιρείας. Σε διαγωνισμούς αυτού του επιπέδου, η οικονομική προσφορά του κάθε κατασκευαστή αντιπροσωπεύει μόνο το 40% στη βαθμολογία της

συνολικής πρότασης. «Το υπόλοιπο διαμορφώνεται από παράγοντες όπως το πώς αντιλαμβάνεται το πρότζεκτ και τα εκθέματα που έχει να διαχειριστείς, πώς θα κινηθείς στον χώρο και πώς θα το υλοποιήσεις στον χρόνο που σου δίνει ο πελάτης. Κάθε περίπτωση είναι διαφορετική και όλα τα κομμάτια του, π.χ. οι μεντεσέδες μιας προθήκης, είναι προϊόν δικής μας έρευνας και σχεδιασμού», σημειώνει ο κ. Δούκας.

Τι είδους έρευνα και πόση λεπτομέρεια μπορεί να κρύβει μια προθήκη, σκέφτομαι φωναχτά και ο κ. Μασόκο αναφέρει το παράδειγμα του Κάστρου Φοντενεμπλό, έξω από το Παρίσι. Στην «Αίθουσα των Κύκνων» του μεσαιωνικού γαλικού παλατιού ζητήθηκε από τη Muevo μια προθήκη για την τοποθέτηση μιας σειράς δεκάδων πορσελάνινων εκθεμάτων, αλλά με μερικές ιδιαιτερότητες: το γυαλί με διαστάσεις 4x4 μέτρα που ζυγίζει σχεδόν μισό τόνο θα έπρεπε να στηρίζεται σε μια κατασκευή χωρίς πλαίσιο (frameless), ανοιγόμενη αλλά με «αόρατους» μεντεσέδες και μηχανισμούς αναδίπλωσης. Ετσι, η ομάδα κατασκεύασε έναν πολύπλοκο σχεδιαστικό μηχανισμό που «καταλήγει» σε έναν κρυφό τροχό που ανοίγει μαζί με το τζάμι και είναι ειδικά σχεδιασμένος ώστε να αποφεύγονται οι επικίνδυνες για τις πορσελάνες «αναταράξεις» όσο ανοίγει η προθήκη και ο τροχός κυλάει σε ένα πάτωμα σημαδμεμένο από τη φθορά των αιώνων. «Σε μια

εκθεση έχεις δύο προβλήματα. Τα εκθέματα χρειάζονται απόλυτη προστασία και συντήρηση. Από την άλλη πρέπει και να εκτεθούν. Στην προσέγγισή σου πρέπει να συνδυάζεις την ποιότητα με μια κουλτούρα, σεβασμό για το έκθεμα», μας λέει ο κ. Μασόκο.

Και προστασία

«Η φιλοσοφία μας είναι να προβάλλουμε το έκθεμα και να κάνουμε την προθήκη αόρατη. Δεν προσπαθούμε να προβάλλουμε τις κατασκευές μας αλλά να προστατεύσουμε το έκθεμα δημιουργώντας κάθε φορά τις κατάλληλες συνθήκες, είτε αυτό σημαίνει τον σχεδιασμό μικροκλίματος εντός της προθήκης, αφαίρεση της υγρασίας, τοποθέτηση κατάλληλων κρυστάλλων, φωτισμός», λέει ο Λουκάς Σαρίδης, το τρίτο μέλος της ιδρυτικής ομάδας και οικονομικός διευθυντής της Muevo.

Η Muevo ιδρύθηκε το 2016 από επαγγελματίες με εμπειρία στο επιχειρείν και στελεχώθηκε με νέους, ταλαντούχους, σχεδιαστές και μηχανικούς και έχει εξαγωγικό προσανατολισμό, όπως μας εξηγούν. Η είσοδος της στο Λούβρο αποτελεί μια αναγνώριση της ελληνικής προσπάθειας. «Από την αναβάθμιση και τη φροντίδα των γαλλικών μουσείων η Ελλάδα θα μπορούσε να μάθει πολλά. Ο τρόπος προσέγγισης των μουσείων αλλάζει και οι νέες γενιές θέλουν κάτι περισσότερο από μια λεζάντα δίπλα σε ένα έκθεμα», σημειώνει ο Λουκάς Σαρίδης.

MISE EN PLACE / Της **ΓΙΟΥΛΗΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Η μαγειρική πίσω από το σταριλίκι

Ήταν εξαιρετικό το εξόφυλλο του περιοδικού «Κ» της Καθημερινής την προηγούμενη Κυριακή 20/5. Είχε την εικόνα ενός νέου, ταλαντούχου –κατά γενική ομολογία στους γαστρονομικούς κύκλους– και γοητευτικού μάγειρα, τον Σωτήρη Κοντιζά, τον οποίο ανακάλυψε το ευρύ κοινό από την εμφάνισή του στο φετινό τηλεοπτικό παιχνίδι μαγειρικής Master Chef.

Ήταν ενδιαφέρουσα η συνέντευξη που έδωσε. Μίλησε για το μικρόβιο της μαγειρικής, τις περιπλανήσεις του στις κουζίνες του κόσμου, τις ανησυχίες του, τη μαμά του από την οποία πήρε πολύτιμα μαθήματα, τη μικρή του κόρη, αλλά και το πώς νιώθει με όλον αυτόν τον κόσμο που τον σταματάει διαρκώς στον δρόμο,

ζητώντας του μια σέλφι, καθώς μπορεί, όπως λέει, να μη νιώθει σταρ, αλλά αυτή την εποχή είναι.

Υπάρχουν όμως και πράγματα που δεν είπε, ίσως τα άφησε να εννοηθούν, ενώ θα έπρεπε να τα τονίσει, να μιλήσει με ωμή ειλικρίνεια, με ένταση, πρέπει να τα λέει πεντακάθαρα, όποτε του δίνεται η ευκαιρία του δημοσίου βήματος. Και πρέπει να το κάνει, γιατί σίγουρα τα έχει ζήσει, τα έχει υποστεί, τα γνωρίζει πολύ καλά. Η μαγειρική δεν είναι σταριλίκι, δεν είναι λάμψη, αστέρια Μισελέν, φωτογραφήσεις και συνεντεύξεις, είναι σκληρή δουλειά, και για τα περισσότερα παιδιά που τώρα ξεκινούν την πορεία τους, είναι μια επαναλαμβανόμενη ρουτίνα που μπορεί να κρατάει ώρες, μέρες, εβδομάδες,

Μπορεί να επαναλαμβάνεται η ίδια ρουτίνα, επί ώρες, ημέρες, εβδομάδες.

είναι το καθάρισμα των κρεμμυδιών, πολλά κιλά κρεμμύδια, το κόψιμο σαλάτας, πολλά κιλά τομάτες, είναι κουβάλημα, ορθοστάσια, πλύσιμο λαχανικών και φρούτων, αγγαρείες, ξενύχτι. Είναι οι κρίμπες που σε πιάνουν στον ύπνο και πετάγεται απ' το κρεβάτι, ο πόνος στη μέση από τη συνεχή ορθοστάσια, είναι τα βράδια που δεν μπορείς να μοιραστείς με τους δικούς σου ανθρώπους, γιατί πάντα εσύ θα δουλεύεις όταν οι άλλοι γιορτάζουν, είναι δύσκολη η ζωή στις κουζίνες. Και το κυριότερο, δεν αμείβεται καλά. Στην περίπτωση, δε, όπως ξεκινούν τώρα, οι αμοιβές είναι πάρα πολύ χαμηλές.

Τα τελευταία χρόνια το ενδιαφέρον νέων για σχολές μαγειρικής είναι αυξημένο. Μάλιστα τα στοιχεία δει-

χνουν θεαματική αύξηση και είναι λογικό. Αρκετοί πιστεύουν ότι θα έχουν ένα σίγουρο μισθό, καθώς πρόκειται για ένα επάγγελμα δεμένο στο άρμα του τουρισμού, το οποίο έχει αναπτύξει ταχύτητα. Το ποσοστό όσων αντέχουν να συνεχίσουν, όμως, είναι μικρό. Οι περισσότεροι τα παρτάνε μόλις συνειδητοποιήσουν ότι αυτό που πίστευαν ότι είναι αυτή η δουλειά δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Δεν χρειάζεται ούτε υποτίμηση και εξευτελισμός –γιατί το είδαμε κι αυτό– στους νέους που ξεκινάνε στον χώρο, αλλά ούτε και καλλιέργεια μεγάλων προσδοκιών. Μόνο αλήθεια. Απ' όλους: Τις σχολές, τους δασκάλους, τους έμπειρους μάγειρες, είτε βγαίνουν στην τηλεόραση είτε όχι.

Ατζέντα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

27.5.18- 2.6.18

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΒΙΒΛΙΟ

Το 'Ιδρυμα Κοινωνικοπολιτικών Μελετών διοργανώνει την παρουσίαση βιβλίων του Λουκά Κακουλλή στον χώρο του CIIM Λευκωσίας. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο Ανδρέας Πέτρου, τέως δήμαρχος Αγλαντζιάς. Θα μιλήσουν για τον συγγραφέα οι δρ Κυριάκος Τζιαμπάκης, ο Τάκης Χατζήδημητρίου, ο Μιχάλης Παπαπέτρου και η Αιμίλια Μαστρή Χριστοφορίδου. Παρέμβαση θα κάνει ο Λουκάς Κακουλλής. Τη συζήτηση θα συντονίζει ο Αλέκος Τριγγίδης. Δευτέρα 4 Ιουνίου, ώρα 7:00 μ.μ. CIIM, λεωφόρος Ακαδημίας 21. **Πληροφορίες, 99741557, 99484776.**

ΜΟΥΣΙΚΗ

«Κώστας Κακογιάννης - Εικόνες της Μουσικής»

Με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων δημιουργίας και το αφιέρωμα στο έργο του στην UNESCO στο Παρίσι, ο Κώστας Κακογιάννης μας προσκαλεί σε μια μεγάλη συναυλία με τίτλο «Κώστας Κακογιάννης - Εικόνες της Μουσικής», στο Πατίτσειο Θέατρο στη Λεμεσό, στις 31 Μαΐου. Εμπνευσμένος από τη φύση και την παράδοση του νησιού μας, ο Κώστας Κακογιάννης πλάθει μουσική και τραγούδια που «συνμιλούν» αρμονικά με τις κινηματογραφικές και τηλεοπτικές εικόνες, «χρωματίζουν» την ιστορία και τους χαρακτήρες τους και σφραγίζουν για πάντα τις αναμνήσεις των θεατών. Παράλληλα με ΤΑ ορχηστρικά του κομμάτια, στη συναυλία θα ακουστούν τραγούδια του σε ποίηση του βασικού συνεργάτη του Πάμπου Κουζάλη και του κορυφαίου ποιητή της Κύπρου Δημήτρη Λιπέρτη. Στη σκηνή η 35μελής

χορωδία της «Διάστασης» υπό τη διεύθυνση της Αντριάνας Σεργίδου και το 10μελές μπαλέτο του Ομίλου, καθώς και οι μόνιμοι συνεργάτες του συνθέτη: οι σοπράνο Μαρία Παπαϊωάννου και Ειρήνη Κακογιάννη, η ηθοποιός Μάρα Κωνσταντίνου, ο Κωνσταντίνος Μελίδης και ο Νικόλας Μεταξάς. Εκτός από τον Κώστα Κακογιάννη που θα παίξει πιάνο, βιόλα, φλάουτο και πιθκιαύλι, την ορχήστρα απαρτίζουν οι εξαιρέτοι μουσικοί Ελεονώρα Ρούσου (τραγούδι, φλάουτο, πιάνο και recorder), Μαριλίζα Παπαδούρη (τσέλο), Γιώργος Σπύρου (μπουζούκι, λαούτο, μαντολίνο) και ο ποιητής Πάμπος Κουζάλης στην απαγγελία και στα κρουστά. Πατίτσειο Θέατρο Λεμεσού, Αγίας Ζώνης 5 Λεμεσός, 31 Μαΐου, 8:30 μ.μ. **Πληροφορίες/εισιτήρια: www.soldouttickets.com και στο ταμείο του θεάτρου, τηλ. 25377277.**

ΒΙΒΛΙΟ

«Τη μέρα που πάγωσε ο ποταμός»

Το νέο μυθιστόρημα του Σταύρου Χριστοδούλου με τίτλο «Τη μέρα που πάγωσε ο ποταμός», μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Καστανιώτη και εντάσσεται στη σειρά Καστανιώτης Noir και παρουσιάζεται στις 4 Ιουνίου στη Λευκωσία στη Δημοσιογραφική Εστία. Αυτή είναι η δεύτερη συγγραφική δουλειά του Σταύρου Χριστοδούλου, το πρώτο του μυθιστόρημα ήταν το «Hotel National» (2016). Για το νέο του βιβλίο θα μιλήσουν ο συγγραφέας και πρύτανης του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου Κώστας Γουλιάμος και ο συγγραφέας και δημοσιογράφος Γιάννης Ράγκος. Αποσπάσματα θα διαβάσει η ηθοποιός Στέλα Φυρογένη και την εκδήλωση θα συντονίσει ο δημοσιογράφος Κώστας Κωνσταντίνου. Στο βιβλίο του Σταύρου Χριστοδούλου κανείς δεν μοιάζει αθώος, ενώ η αλήθεια κρύβεται, όπως πάντα, στις λεπτομέρειες. Καθώς αποκαλύπτεται το μυστήριο, τα γκρίζινα νερά του Δούναβη παραεξέρνουν τις ιστορίες ανθρώπων που το μόνο που επιθύμησαν ήταν ν' αγαπηθούν. Δημοσιογραφική Εστία, λεωφόρος ΡΙΚ 12, Δευτέρα 4 Ιουνίου, ώρα 7:00 μ.μ.

ΘΕΑΤΡΟ

Κοιμήσου Αγγελούδι μου

Η Δεύτερη Σκηνή της ΕΘΑΛ ανεβάζει στα τέλη Μαΐου 2018 το κυπριακό έργο «Κοιμήσου Αγγελούδι μου» των Στέλιου Θεοχάρους και Μαρίνας Φραγκεσκίδου. Το έργο διαδραματίζεται στη σημερινή ελληνική πραγματικότητα και παρουσιάζεται στο σανίδι για πρώτη φορά. Οι Στέλιος Θεοχάρους και Μαρίνα Φραγκεσκίδου ανήκουν στην κατηγορία των νέων Κύπριων θεατρικών συγγραφέων που με την καλλιέργεια σύγχρονων προσεγγίσεων στους τρόπους της θεατρικής τους γραφής, έχουν συμβάλει στη διεύρυνση του θεατρικού πεδίου του τόπου μας. Το έργο θα παρουσιαστεί σε σκηνοθεσία Βαρνάβα Κυριαζή, τα σκηνικά/κοστούμια υπογράφει η Θέλμα Κασουλίδου, τη μουσική σύν-

θεση ο Γιώργος Κολιάς και τους σχεδιασμούς φωτισμού ο Σταύρος Τάρταρης. Πρωταγωνιστούν οι Χριστίνα Κωνσταντίνου, Παναγιώτης Μπρατάκος και Αλέξανδρος Αχτάρ. Πρεμιέρα: 31 Μαΐου, Flea Theatre (Λευκωσία) στις 8:30 μ.μ. Παραστάσεις: 1 και 2 Ιουνίου 2018, Flea Theatre 8:30 μ.μ.

Πληροφορίες κρατήσεις: 25877827.

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

Στους αντίποδες των ψευδαισθήσεων

Σύμφωνα με τον Μίλαν Κούντερα, ο Τσέχος συνθέτης Λέος Γιάντσεκ (1854-1928) «ανακάλυψε έναν καινούργιο κόσμο για την όπερα, τον κόσμο του πεζού λόγου». Και συνεχίζει ο Κούντερα στις «Προδομένες διαθήκες»: «Είπα πως ανακάλυψε τον κόσμο του πεζού λόγου, επειδή ο πεζός λόγος δεν είναι απλώς μια μορφή λόγου διαφορετική από τον στίχο, αλλά και μια όψη της πραγματικότητας, η καθημερινή, η συγκεκριμένη, η στιγμιαία όψη της, που βρίσκεται στους αντίποδες του μύθου».

Η «Υπόθεση Μακρόπουλου» του Γιάντσεκ, που παρουσίασε πρόσφατα η Εθνική Λυρική Σκηνή, σε σκηνοθεσία Γιάννη Χουβαρδά, ταλαντεύεται ανάμεσα σε ακραίες όψεις της πραγματικότητας, μέσα από το εύρημα μιας απέθαντης ηρωίδας. Η Εμίλια Μάρτυ, νεότερη και πολύ ελκυστική λυρική τραγουδίστρια, είναι 337 ετών. Τον 16ο αιώνα, ο πατέρας της, Κρητικός γιατρός Ιερώνυμος Μακρόπουλος, παρασκεύασε το φίλτρο της αιώνιας νεότητας. Ετσι η Ελίνα, Ελζα, Ελλιάν, Εμίλια, ή όπως αλλιώς ονομάζεται ανά τους αιώνες που έχει διασχίσει, βρίσκεται σε ένα διαρκές μεταίχμιο μεταξύ ζωής και θανάτου. Για την ακρίβεια, δεν «ζει» πια αφού έχει πάψει να αισθάνεται. Η καθημερινότητά της είναι μέσα σε ένα κενό, παγωμένο και, σχεδόν, σκαιό. Στον τελευταίο, αποκαλυπτικό μονόλογό της, απευθύνεται στους γύρω της για να τους πει: «Δεν ξέρετε πόσο ανάλαφρη είναι η δική σας ζωή, είστε τόσο κοντά σε όλα, για εσάς όλα έχουν νόημα, έχουν αξία. Ανόητοι, είστε ευτυχισμένοι μόνο και μόνο χάρη στη βλακώδη σύμπτωση ότι σύντομα θα πεθάνετε!». Αυτήν τη σχεδόν άγνωστη στην Ελλάδα όπερα ανέσυρε η Λυρική Σκηνή, την ανέθεσε σε έναν σκηνοθέτη που διαπερνά την επιφάνεια των λέξεων και των ήχων και την εμφάνισε σε μια, μακριά, περίοδο που ο μετρονόμος της χώρας και της καθημερινότητάς μας μοιάζει περισσότερο απουσυντονισμένος από ποτέ. Κι αυτό έχει τη σημασία του.

Πώς παρουσιάζεις όμως μια όπερα στην οποία «δεν υπάρχουν διακριτά μουσικά μέρη, άριες, ντουέτα ή χορωδιακά, ούτε καν ο χωρισμός των πράξεων σε σκηνές», όπως σημειώνει ο μουσικοκριτικός Νίκος Δοντάς στο (υποδειγματικό) πρόγραμμα του έργου; «Δεν υπάρχουν εκτενείς μελωδίες, μόνο σύντομα μουσικά θέματα, τα οποία αντιστοιχούν στη νευρικήτητα την οποία οφείλει να προκαλεί σε όλους τους παριστάμενους η παρουσία της πρωταγωνίστριας». Όπως εξηγούσε ο Γιάντσεκ, «η “Υπόθεση Μακρόπουλου” είναι πρώτα απ’ όλα θέατρο, μουσικό θέατρο, όχι σκηνική μουσική». Ο Γ. Χουβαρδάς δημιούργησε το «σπίτι του χρόνου». Τα πρόσωπα γύρω από την απέθαντη Εμίλια κινούνται λες σε ένα άπειρο χωροχρόνο, είναι μια ανασύνθεση της μνήμης της και ταυτόχρονα εφιάλτης. Πρόσωπα και την ίδια στιγμή σκιές. Υπάρχουν, είναι ζώντα και δρώντα, κι όμως είναι σα να μην υπάρχουν ίσως γιατί η Εμίλια έχει πάψει να «βλέπει». Και πώς να «δει» αφού δεν αισθάνεται, δεν πάσχει, δεν αξιώνεται ούτε την αγάπη, ούτε τον πόνο, ούτε την επιθυμία, ούτε την απόρριψη.

Το ελιξήριο της νεότητας από απόλυτη φαντασίωση έχει μετασχηματιστεί, στο έργο του Γιάντσεκ, σε διαρκή θάνατο. Η συνήκη που περιγράφει βρίσκεται, πράγματι, στους «αντίποδες του μύθου». Η απανθρωποποιημένη Εμίλια Μάρτυ ξαναβρίσκει την ανθρωπιά της μόνο στον θάνατο.

Είτε ο Γιάντσεκ συνθέτει μια παραβολή είτε ένα ψυχογράφημα με φιλοσοφικές προεκτάσεις, το έργο αυτό (βασιζόμενο στο ομώνυμο θεατρικό του Κάρελ Τσάπεκ), προτείνει την ταφή ως σωτηρία. Πρέπει να θάβουμε τους «νεκρούς», πρόσωπα από το παρελθόν, σκέψεις που ατέρμονα ανακυκλώνουν, ιδέες που βασανιστικά επανακάμπτουν, γιατί αλλιώς ο κόσμος γίνεται αφιλόζενος. Όταν στη ζυγαριά οι πάσης φύσεως «νεκροί» βαρύνουν, τότε καμία ρητορεία δεν μπορεί να αναπληρώσει την ένδεια ζωής.

Ο Γιάντσεκ, άνθρωπος που ουσιαστικά έζησε στον 19ο αιώνα, καταλογίζει στους ρομαντικούς ότι νύθευσαν τα αισθήματα, όπως γράφει και ο Κούντερα: «Οτι υποκατέστησαν την άμεση αλήθεια δεν συγκινήσαμε με μια αισθηματική χειρωνακία». Ο Γιάντσεκ εκφράζει μια ρήξη με τον ρομαντισμό.

Η «Υπόθεση Μακρόπουλου» βοηθάει να κατανοήσουμε το αδιέξοδο της επανάληψης και να προσποστούμε το ουσιώδες: τη ρήξη με τη ψευδαισθητική. Την αντιπαράθεση με τη διαρκή ανακύκλωση φθαρμένων μύθων. Με τα πάσης φύσεως «ελιξήρια» που υποτίθεται ότι μάχονται τη θνητότητα, παρμορφώνοντας τον χρόνο.

Μουσική κληρονομιά όλων των Κυπρίων

Ο συνθέτης Μάριος Τόκας αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κυπριακής ψυχής και γι' αυτό η διατήρηση του έργου του είναι απαραίτητη.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**
Φωτογραφίες:
www.mariostokas.com.cy
Προσωπικό αρχείο της οικογένειας Τόκα

Το μουσικό μέγεθος του Μάριου Τόκα είναι αδιαμφισβήτητο, ωστόσο αυτό που πολλές φορές μεγεθυίνει τον άνθρωπο είναι και η εν γένει στάση του στη ζωή. Ο Μάριος Τόκας, κατά γενική ομολογία, κατάφερε να συνδυάσει και τα δύο, να δημιουργήσει καλλιτεχνικά και ταυτόχρονα να μη φθαρεί ως άνθρωπος και να αναδειχτεί μέσα από τη μουσική του το μεγαλείο της ψυχής του. Με τη μουσική του έδωσε την ψυχή του και την παρέδωσε αιώνια κληρονομιά στην Κύπρο, αλλά και στην Ελλάδα, τους τόπους που αγάπησε. Έτσι με αφορμή τα 10 χρόνια που συμπληρώνονται φέτος από τον θάνατό του ο οικογενειαί του προγραμματίζει σειρά δράσεων και εκδηλώσεων για να τιμήσουν τη μνήμη του και το έργο του. Η αρχή έγινε ήδη με την κυκλοφορία της επετειακής αναμνηστικής έκδοσης γραμματοσήμου σε συνεργασία με τα Κυπριακά Ταχυδρομεία. Ο κόσμος στην Κύπρο με χαρά είδε τη μεγάλη ανταπόκρισή του για την επετειακή αυτή έκδοση και γι' αυτό ευχαριστεί τα Κυπριακά Ταχυδρομεία.

Τα Κυπριακά Ταχυδρομεία για να τιμήσουν τον Μάριο Τόκα κυκλοφόρησαν στις 27 Απριλίου, ημέρα θανάτου του, αναμνηστικό γραμματόσημο, στο οποίο για πρώτη φορά θα είναι εκτυπωμένος ραβδόσ κώδικας (QR code) που θα παραπέμπει τους χρήστες του στην επίσημη ιστοσελίδα του αιμνηστού μουσικοσυνθέτη για μουσικές ακροάσεις. Η μουσική και το έργο του

Πριν από λίγες ημέρες βγήκε στον αέρα η ανανεωμένη επίσημη ιστοσελίδα για τον Μάριο Τόκα (mariostokas.com.cy) με την προσθήκη μιας νέας σελίδας με τίτλο «10 χρόνια μνήμης».

Μάρριου Τόκα εκφράζει όλον τον κυπριακό λαό, γιατί ακριβώς πηγάζει από τα δεινά που έχει περάσει διαχρονικά η Κύπρος. Οι γιοι του Κάστας και Άγγελος σημειώνουν: «Το έργο του [σ.σ. Μάρριου Τόκα] αποτελεί πολιτισμική κληρονομιά όλων των Κυπρίων που τον αγάπησαν αλλά και του απανταχού ελληνισμού, όμως δεν είναι μια ορφανή κληρονομιά. Είμαστε πολύ υπερήφανοι που είμαστε παιδιά του Μάρριου Τόκα και ακόμη περισσότερο που είμαστε επιφορτισμένοι με τη διατήρηση και την προστασία του έργου του. Θα ήταν βάνανυση προσβολή προς τη μνήμη του να αφήσουμε να συμβεί το αντίθετο. Ο σεβασμός προς τον άνθρωπο, πατέρα μας, μουσικουνόητε όλων των Κυπρίων Μάρριο Τόκα και το έργο του, είναι κάτι που δεν διαπραγματευόμαστε».

Η οικογένεια είχε προγραμματίσει και τη δημιουργία επίσημης ιστοσελίδας αφιερωμένης εξ ολοκλήρου στον σπουδαίο μουσικοσυνθέτη

Η μουσική και το έργο του Μάριου Τόκα εκφράζει όλον τον κυπριακό λαό, γιατί ακριβώς πηγάζει από τα δεινά που έχει περάσει διαχρονικά η Κύπρος.

και ήδη αυτή η προσπάθεια έγινε πραγματικότητα, αφού πριν από λίγες ημέρες βγήκε στον αέρα η ανανεωμένη επίσημη ιστοσελίδα για τον Μάριο Τόκα στη διεύθυνση www.mariostokas.com.cy. Στην ανανεωμένη ιστοσελίδα προστέθηκε μία νέα σελίδα με τίτλο «10 χρόνια μνήμης» που περιλαμβάνει ένα σύντομο βιογραφικό-ιστορικό για τον Μάριο Τόκα με βίντεο και φωτογραφίες, καθώς και πληροφορίες για τη ζωή του μεγάλου μουσικοσυνθέτη, το οποίο συνεχώς θα εμπλουτίζεται με νέα στοιχεία. Στόχος των δημιουργών είναι η νέα σελίδα να φέρει στο φως άγνωστες πτυχές του πατέρα, ανθρώπου και συνθέτη Μάριου Τόκα για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι. Όσοι θέλουν να μάθουν περισσότερα μπορούν να επισκεφθούν τον σύνδεσμο 10xroniannimis.mariostokas.com.cy και να τον μοιραστούν διαδικτυακά με όλον τον κόσμο. Επίσης, η οικογένεια του Μάριου Τόκα διαχειρίζεται και την επίσημη σελίδα στο Facebook Μάριος Τόκας / Marios Tokas με τα #mariostokas και #10xroniannimis.

Ανάδειξη έργου και συνεργασίες

Προκειμένου το έργο του Μάριο Τόκα να γίνει κτήμα πολλών η οικογένειά του είναι πρόθυμη να συνεργαστεί με κάθε φορέα, δημόσιο ή ιδιωτικό, που θέλει να τιμήσει τον Μάριο Τόκα. Χαρακτηριστικά οι γιοι του Μάριο Τόκα αναφέρουν στο κείμενό τους: «Καλούμε και ενθαρρύνουμε όλους όσοι θέλουν να τιμήσουν τον Μάριο Τόκα να έρθουν έγκαιρα σε επαφή μαζί μας και διπλυνουμε διαθέσιμοι να συνδράμουμε με όλες μας τις δυνάμεις όλους όσοι ανταλαμβάνονται την ευθύνη που μας βαρβαίνει, για να κρατήσουμε την μνήμη του πατέρα μας ψηλά, όπως του αρμόζει», Γίνεται, λοιπόν, εκ μέρους της οικογένειας ανοικτό κάλεσμα, και ενθαρρύνονται όλοι όσοι επιθυμούν να τιμήσουν τον Μάριο Τόκα να έρθουν σε επαφή με τους γιους του Άγγελου και Κίστεα. Για το σκοπό αυτόν υπάρχει φόρμα επικοινωνίας στην ιστοσελίδα maristokas.com.cy, το email info@maristokas.com.cy αλλά και η σελίδα για τον συνθέτη στο Facebook.

#mtnmustfashion

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

EROTOKRITOS FT. CONVERSE

GREGORY MORFI FT. PAPAΦΙΛΙΠΟΥ ICE CREAM

ANDREAS ZANNETIDES FT. EMMI CAFFÉ LATTE

ANICE FT. EVIAN

NATARGEORGIOU

MARIANNA DAMIANOU

LKC LOUKIA KYRIAKOU

ZS ZOE SOPHOCLEOUS

ALEXANDER CARA

MICHALIS ASIMAKIS

EDGE BOUTIQUE

KENDALL + KYLIE FOR FOREVER 21

FOLLI FOLLIE

MINT

FREDERICK UNIVERSITY FT. EASTPAK

30 ΜΑΪΟΥ ΩΡΑ: 20:00

ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Για προώληση εισιτηρίων και πληροφορίες στα γραφεία της SPPMEDIA

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 2411 Έγκωμη, τηλ. 22472472 και

από όλα τα καταστήματα της ACS Courier και www.tickethour.com.cy, τηλ. 77 77 7040

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

MTN

MUST

fashion

ΜΑΪΟΣ 2018

ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΝ
ΕΛΛΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
48 ΩΡΕΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ
ΕΒΕΛΥΝ ΚΑΖΑΝΤΖΟΓΛΟΥ
ΣΑΒΒΑΣ ΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ

FASHION BRAND

JEWELLERY BY

STYLE ICON

DRINKS BY

FASHION SUPPORTER

MAKEUP BY

HAIR BY

BEAUTY BY

COFFEE BY

ICE-CREAMS BY

SERVICES BY

OFFICIAL CARRIER

HOSPITALITY BY

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η φύση, η πρώτη επιλογή μου στην έμπνευση

Ο Κώστας Κακογιάννης μιλάει στην «Κ» με αφορμή τη μεγάλη συναυλία για τα 30 χρόνια της πλούσιας μουσικής του προσφοράς

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων δημιουργίας και το αφιέρωμα στο έργο του στην UNESCO στο Παρίσι, ο Κώστας Κακογιάννης μίλησε στην «Κ» για την επιλογή του να δημιουργεί από την ορεινή Λεμύθου χωρίς να νιώθει ούτε στιγμή αποκομμένος από τον υπόλοιπο κόσμο. Τονίζει ότι όσο μακριά και αν τον οδηγούν οι μουσικές του αναζητήσεις επιστρέφω πάντα στην οικειότητα του δικού μας πολιτισμού για να προσθέσει στην ταυτότητά του ό,τι καινούργιο αξίζει να κρατήσει. Στη συναυλία θα ακουστούν τραγούδια του Κώ-

“

Την περισσότερη ελευθερία στην έκφραση, την έχω γράφοντας μουσική για την τηλεόραση. Εκεί δεν έχω τους περιορισμούς για συγχρονισμό της μουσικής με την κινηματογραφική εικόνα.

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά όργανα στις συνθέσεις μου και το οποίο καθορίζει το στυλ μου, είναι το παραδοσιακό μας πιθκιαύλι, μου λέει ο Κώστας Κακογιάννης.

στα Κακογιάννη, σε ποίηση του βασικού συνεργάτη του Πάμπου Κουζάλη και του κορυφαίου ποιητή της Κύπρου Δημήτρη Λιπέρτη. Στη σκηνή θα βρεθεί η 35μελής χορωδία της «Διάστασης» υπό τη διεύθυνση της Αντρίανας Σεργίδου και το 10μελές μπαλέτο του Ομίλου, καθώς και οι μόνιμοι συνεργάτες του συνθέτη: οι σοπράνο Μαρία Παπαϊωάννου και Ειρήνη Κακογιάννη, η ηθοποιός Μάρα Κωνσταντίνου, ο Κωνσταντίνος Μελίδης και ο Νικόλας Μεταξάς. Εκτός από τον Κώστα Κακογιάννη που θα παίζει πιάνο, βιόλα, φλάουτο και πιθκιαύλι, την ορχήστρα απαρτίζουν οι εξαιρετικοί μουσικοί Ελεονώρα Ρούσου (τραγούδι, φλάουτο, πιάνο και recorder), Μαριλίζα Παπαδούρη (τσέλο), Γιώργος Σπύρου (μπουζούκι, λαούτο, μαντολίνο) και ο ποιητής Πάμπος Κουζάλης στην απαγγελία και στα κρουστά.

—30 χρόνια δημιουργίας, μία συναυλία τέτοια σε αγχώνει, σε βγάζει από τα νερά σου;

—Το να έχει την ευκαιρία ένας συνθέτης να μοιράζεται τη μουσική του με το κοινό, είναι γι' αυτόν το πιο όμορφο δώρο. Το διοργανωτικό μέρος της συναυλίας όμως, ναι, προκαλεί αρκετό άγχος, γιατί απαιτείται η άσοχη συνεργασία και ο συντονισμός με πάρα πολλούς συνετελεστές και τεχνικούς, ενώ το τελικό αποτέλεσμα εξαρτάται και από απρόβλεπτους παράγοντες.

—Εικόνες της Μουσικής, ο τίτλος, τι χρώματα θα χρησιμοποιούσες για να ζωγραφίσεις τη μουσική σου;

—Από το στούντιό μου απολαμβάνω κάθε απόγευμα ένα απίστευτο πλιοβασίλεμα πάνω από τα βουνά του Κύκκου, με τις οροσειρές να πλέκονται με την μείλη, σαν χρυσαφένια κύματα, η μία μες στην άλλη. Αυτή τη μεταφυσική εμπειρία παλεύω να αποτυπώσω στον μουσικό μου καρβή.

—Η επιλογή να ζεις σε ένα χωριό αντί σε μία μεγάλη πόλη δεν σε περιορίζει;

—Με την τεχνολογία και το Ίντερνερ οι αποστάσεις έχουν πλέον εκπνενιστεί. Στη χρονιά που μας πέρασε δούλενα ταυτόχρονα σε πρότζεκτ στην Αμερική, στην Κίνα, στη Γαλλία, την Αγγλία και τη Λευκωσία, χωρίς να χρειαστεί να εγκαταλείψω τη Λεμύθου ούτε μία μέρα.

Ο μόνος «περιορισμός» που είχα νιώσει με την απομάκρυνσή μου από την πόλη, ήταν ότι δεν μπορούσα να αγοράζω... παγωτό όποτε ήθελα, διότι δεν υπάρχει περίπτερο

στο χωριό, αλλά αυτό το έλυσα εδώ και καιρό, αγοράζοντας μια μηχανή παγωτού!

—Συνθέτεις, ενορχηστρώνεις, τραγουδάς, έχεις αυτοοργανωθεί. Μιλάμε για καλλιτεχνική αυτάρκεια;

—Θεωρώ ευλογία το ότι κατάφερα και οι μόνιμοι συνεργάτες του συνθέτη: οι σοπράνο Μαρία Παπαϊωάννου και Ειρήνη Κακογιάννη, η ηθοποιός Μάρα Κωνσταντίνου, ο Κωνσταντίνος Μελίδης και ο Νικόλας Μεταξάς. Εκτός από τον Κώστα Κακογιάννη που θα παίζει πιάνο, βιόλα, φλάουτο και πιθκιαύλι, την ορχήστρα απαρτίζουν οι εξαιρετικοί μουσικοί Ελεονώρα Ρούσου (τραγούδι, φλάουτο, πιάνο και recorder), Μαριλίζα Παπαδούρη (τσέλο), Γιώργος Σπύρου (μπουζούκι, λαούτο, μαντολίνο) και ο ποιητής Πάμπος Κουζάλης στην απαγγελία και στα κρουστά.

—30 χρόνια δημιουργίας, μία συναυλία τέτοια σε αγχώνει, σε βγάζει από τα νερά σου;

—Το να έχει την ευκαιρία ένας συνθέτης να μοιράζεται τη μουσική του με το κοινό, είναι γι' αυτόν το πιο όμορφο δώρο. Το διοργανωτικό μέρος της συναυλίας όμως, ναι, προκαλεί αρκετό άγχος, γιατί απαιτείται η άσοχη συνεργασία και ο συντονισμός με πάρα πολλούς συνετελεστές και τεχνικούς, ενώ το τελικό αποτέλεσμα εξαρτάται και από απρόβλεπτους παράγοντες.

—Εικόνες της Μουσικής, ο τίτλος, τι χρώματα θα χρησιμοποιούσες για να ζωγραφίσεις τη μουσική σου;

—Από το στούντιό μου απολαμβάνω κάθε απόγευμα ένα απίστευτο πλιοβασίλεμα πάνω από τα βουνά του Κύκκου, με τις οροσειρές να πλέκονται με την μείλη, σαν χρυσαφένια κύματα, η μία μες στην άλλη. Αυτή τη μεταφυσική εμπειρία παλεύω να αποτυπώσω στον μουσικό μου καρβή.

—Η επιλογή να ζεις σε ένα χωριό αντί σε μία μεγάλη πόλη δεν σε περιορίζει;

—Με την τεχνολογία και το Ίντερνερ οι αποστάσεις έχουν πλέον εκπνενιστεί. Στη χρονιά που μας πέρασε δούλενα ταυτόχρονα σε πρότζεκτ στην Αμερική, στην Κίνα, στη Γαλλία, την Αγγλία και τη Λευκωσία, χωρίς να χρειαστεί να εγκαταλείψω τη Λεμύθου ούτε μία μέρα.

Χρώματα και παράδοση της Κύπρου

—Θα παρουσιαστεί και στο Παρίσι αυτή η συναυλία, μετά από πρόταση της κ. Φωτεινής Παναγή, αναπληρώτρια μόνιμης αντιπροσώπου της Κύπρου στην UNESCO, από τη Λεμύθου στο Παρίσι, λοιπόν.

—Ναι! Και για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, ήταν η πρόταση της κ. Παναγή που στάθηκε αφορμή για το στήσιμο αυτής της εκδήλωσης. Πιστεύοντας ότι η μουσική μου — που συνδυάζει το παραδοσιακό ηχοχρώμα της Κύπρου με το ευρωπαϊκό ιδίωμα — θα αποτελούσε τον καλύτερο προσβεντή για τη γνωριμία του γαλλικού κοινού με τον κυπριακό πολιτισμό, μου πρότεινε να ετοιμάσω μια μεγάλη εκδήλωση με έργα μου εμπνευσμένα από τα χρώματα και την παράδοση της Κύπρου. Ταυτόχρονα, ο παραγωγός Μάριος Παπαδόπουλος μου πρότεινε και αυτός να κάνουμε μια μεγάλη συναυλία επανασύνδεσης με τη Διάσταση, αφού πέρασαν 20 χρόνια από τότε που λόγω φόρτου εργασίας εγκατέλειψα τη θέση του μαέστρου του οργανισμού. Έτσι συνδύασα τις δύο προτάσεις σε μία και γεννήθηκαν οι «Εικόνες της μου-

Συνειδητή επιλογή η διαμονή στη Λεμύθου για τον Κώστα Κακογιάννη, «Είναι απίστευτη η ενέργεια που εκπέμπει και 'επιβάλλει' η φύση εδώ στη Λεμύθου».

Το Παράκεντρο

—Μίλησέ μου, λίγο και για το Παράκεντρο.

Το Παράκεντρο είναι ένας μη κερδοσκοπικός πολιτιστικός οργανισμός, που προέκυψε από την ανάγκη μας να έχουμε ένα βήμα ελεύθερης καλλιτεχνικής έκφρασης, στο οποίο θα μπορούμε να συναντούμε κι άλλους δημιουργούς με κοινή αισθητική αντίληψη, μακριά από οικονομική εκμετάλλευση του πνευματικού έργου μας από εταιρείες. Δραστηριοποιούμαστε σε όλες τις μορφές τέχνης, με έκδοση μουσικών CD και βιβλίων, με διοργάνωση συναυλιών, εικαστικών εκθέσεων, εκπαιδευτικών εργαστηρίων, συμπαραγωγή ταινιών και θεατρικών παραστάσεων. Επιλέγουμε τις συνεργασίες μας με βασικό κριτήριο την ποιότητα και την πρόκληση για το καινούργιο. Οποιοδήποτε έσοδο έχουμε από τις δραστηριότητές μας, διατίθεται πάντα για κάποιο φιλανθρωπικό σκοπό.

«Κώστας Κακογιάννης - Εικόνες της Μουσικής», στο Πατίτσειο Θέατρο στη Λεμεσό, Αγίας Ζώνης 4, Λεμεσό, 31 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ.

σικής» ή «Contes Musicaux» στα γαλλικά.

—Πρόσφατα μίλησες για τη δουλειά σου και την επερχόμενη συναυλία και στο BBC, άρα η Λεμύθου μόνο παράκεντρο δεν είναι.

—Ήταν ένα αναπάντεχο δώρο, αφού πρόκειται για μια από τις πιο επιτυχημένες εκπομπές του BBC με παγκόσμια μετάδοση και ακροατικότητα πέραν των 70 εκατομμυρίων. Έχω εντυπωσιαστεί με τον επαγγελματισμό του οργανισμού, αφού για 48 ώρες κατέγραφαν την κάθε μου κίνηση, από τον πρωινό καφέ μέχρι τις βραδινές ώρες δημιουργίας στο στούντιο, ώστε να φτιάξουν ένα μισάωρο πορτρέτο για το ποιος είναι ο συνθέτης Κώστας Κακογιάννης. Παρόμοιο δώρο είχα δεχθεί πριν από ακριβώς ένα χρόνο, όταν το κρατικό κανάλι της Κίνας, το CCTV, ετοίμασε ένα ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στην κινηματογραφική μουσική μου.

—Τέλος, τι είναι μουσική για τον Κώστα Κακογιάννη;

—Ό,τι και η ανάσα που με κρατά ζωντανό.

από όλες τις φάσεις που ανέφερες και είναι πάντα αμφίδρομη, χωρίς κανόνες και περιορισμούς. Αφού πρώτα συναποφασίσουμε το στυλ και το ύφος του τραγουδιού, μετά δουλεύει ο καθένας από μόνος του. Όποιος ολοκληρώσει πρώτος κάτι, το παρουσιάζει στον άλλο και έτσι κτίζεται σιγά - σιγά η βασική δομή του τραγουδιού. Αυτό το πρώτο κομμάτι είναι και το πιο ευχάριστο και εμπνευσμένο. Μετά ακολουθεί η ενορχήστρωση, που είναι μια άλλη χρονοβόρα διαδικασία, την οποία αναγκαστικά ολοκληρώνω από μόνος μου.

—Έχεις κάποιο αγαπημένο όργανο; Ή κάποιο που ταιριάζει με τη δική σου μουσική ιδιοσυγκρασία;

—Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά όργανα στις συνθέσεις μου και το οποίο καθορίζει το στυλ μου, είναι το παραδοσιακό μας πιθκιαύλι. Το αγαπώ για πολλούς λόγους: Γιατί είναι μικρό και μεταφέρεται εύκολα και γιατί στοιχίζει ελάχιστα, αφού ο καθένας μπορεί να το κατασκευάσει από μόνος του. Ως πνευστό είναι τόσο εκφραστικό όσο λίγα όργανα, ενώ η ημιτονοειδής καταμορφή στον ήχο του, εκπροσωπεί την πιο λιτή, την πιο αγνή μορφή ήχου, κάτι που υποσυνείδητα μας υποβάλλει γαλήνιες στιγμές στη φύση.

—Κινηματογράφος, τηλεόραση, χορός, υπάρχει είδος που προτιμάς;

—Αγαπώ και τα τρία είδη εξίσου, γιατί και στα τρία το ζητούμενο είναι η μετουσίωση του οπτικού ερεθίσματος σε μουσικό. Την περισσότερη ελευθερία όμως στην έκφραση, την έχω γράφοντας μουσική για την τηλεόραση. Εκεί μπορώ να γράφω μπόλικη μουσική χωρίς τους περιορισμούς για συγχρονισμό της μουσικής με την κινηματογραφική εικόνα.

—Οι δουλειές σου έχουν μια ατμοσφαιρικότητα, σε εμπνέει η φύση, το τοπίο που ζεις;

—Είναι απίστευτη η ενέργεια που εκπέμπει και «επιβάλλει» η φύση εδώ στη Λεμύθου. Το στούντιό μου είναι περιτριγυρισμένο από τα πεύκα, τα πουλιά και τα βουνά του Τρόδους. Θέλοντας και μη..., η φύση είναι η πρώτη επιλογή μου στην έμπνευση.

—Ένας από τους μόνιμους συνεργάτες σου είναι ο Πάμπος Κουζάλης, στους στίχους, και αγαπάς ιδιαίτερα και τη διάλεκτο. Σε ορίζουν σταθερές, και η ταυτότητά σου;

—Με τον Πάμπο Κουζάλη έχουμε... διανύσει μεγάλες αποστάσεις και δεν χρειάζεται πια να εξηγήσω πολλά πράγματα. Έχουμε κι οι δύο την ίδια αγάπη για τη διάλεκτό μας. Ο πλούτος και η μελωδικότητά της είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ταυτότητάς μου και της μουσικής μου έκφρασης. Όσο μακριά και να με οδηγήσουν οι μουσικές μου αναζητήσεις, πάντα επιστρέφω στην οικειότητα του δικού μας πολιτισμού για να προσθέσω στην ταυτότητά μου ό,τι καινούργιο αξίζει να κρατήσω.

—Η συγγένεια με τον Μιχάλη Κακογιάννη έπαιξε ρόλο στη δική σου επιλογή να ασχοληθείς με την τέχνη; Θυμάσαι κάτι χαρακτηριστικό από τον Μιχάλη Κακογιάννη;

—Για μένα ο Μιχάλης ήταν ο τρίτος γονιός μου, ο μέντοράς μου. Από μικρό παιδί ήταν ξεκάθαρο στο μυαλό μου ότι θα γίνω κινηματογραφικός συνθέτης, ώστε μεγαλώνοντας να καταφέρω να συνεργαστώ με τον μεγάλο σκηνοθέτη.

Έτσι κι έγινε και νιώθω τυχερός που πρόλαβα, παρά τη μεγάλη διαφορά ηλικίας μεταξύ μας, να συνεργαστώ μαζί του σε τρεις σημαντικές παραγωγές του, περιλαμβανομένης και της τελευταίας του θεατρικής δουλειάς, τον «Κοριολάνο» στο Ηρώδειο. Ο Μιχάλης, ως... δίδυμος στο ζώδιο, είχε ταυτόχρονα δύο όψεις: Τον τρυφερό και προστατευτικό μέντορά μου και τον αυστηρό, αλλά δίκαιο κριτή και σκηνοθέτη.

Αληθινή ζωή, συγκίνηση και πολύ γέλιο

Το «Νυφικό Κρεβάτι», ένα θρυλικό έργο του Γιαν ντε Χαρντογκ έρχεται στην Κύπρο για πρώτη φορά σε σκηνοθεσία Χρήστου Δήμα

Είναι κάποια έργα που έχουν μια μοναδική «μαγική» ιδιότητα να παραμένουν διαχρονικά και πάντα «φρέσκα» και να αγγίζουν όλους μας. Ένα από αυτά τα έργα του παγκόσμιου θεάτρου είναι το πολυβραβευμένο «Νυφικό κρεβάτι» του Jan de Hartog. Πρόκειται για ένα από τα πιο γνωστά θεατρικά έργα παγκοσμίως έχοντας ανέβει στα μεγαλύτερα θέατρα του κόσμου, είναι ένα από τα θρυλικότερα έργα στο Broadway, από ηθοποιούς-μεγαθήρια. Το έργο έχει αποσπάσει αναρίθμητα βραβεία από κοινό και κριτικούς και έχει κερδίσει το βρα-

Το έργο έχει αποσπάσει βραβεία από κοινό και κριτικούς και έχει κερδίσει το βραβείο Tony.

βείο Tony. Έγραψε ιστορία και στην Ελλάδα τόσο με το πρώτο ανέβασμά του από τον Δημήτρη Χορν και την Έλλη Λαμπέτη όσο και με το δεύτερο με την Αλίκη Βουγιουκλάκη και τον Γιάννη Φέρτη. Το έργο μεταφέρθηκε το 1952 και στον κινηματογράφο από τον σκηνοθέτη Irving Reis κερδίζοντας το βραβείο του φεστιβάλ Βενετίας και προτάθηκε για βραβείο Όσκαρ και χρυσή σφαίρα. Το 1966 ο Tom Jones και ο Harvey Schmidt διασκεύασαν το έργο για το πολύ γνωστό μιούζικαλ «I Do! I Do!». Ένας γάμος... μια συ-

Στην παράσταση πρωταγωνιστούν η Άννα-Μαρία Παπαχαράλαμπος και ο Λευτέρης Ζαμπετάκης, οι οποίοι δένουν αρμονικά πάνω στη σκηνή.

Τα σκηνικά και κοστούμια είναι του βραβευμένου Λάκη Γενεθλή και οι φωτισμοί του Alex Jotonic.

Παραστάσεις
Το «νυφικό κρεβάτι» παρουσιάζουν τα έπιπλα Andreotti σε όλη την Κύπρο. Πρεμιέρα Σάββατο 2 Ιουνίου στις 8:30 μ.μ. στο Παττίκειο θέατρο στη Λεμεσό και την Κυριακή 6:30 (απογευματινή) και στις 9:00 (βραδινή) επίσης στο Παττίκειο θέατρο στη Λεμεσό. Τη Δευτέρα 4 Ιουνίου θα ταξιδέψει στη Λάρνακα στο θέατρο ΣΚΑΛΑ στις 8:30 μ.μ. Την Τετάρτη 6 Ιουνίου στην Πάφο στο Μαρκίδειο θέατρο στις 8:30 μ.μ. Την Παρασκευή 8 Ιουνίου 8:30 μ.μ. στο XENION στο Παραλίμνι. Το Σάββατο 9 Ιουνίου στις 8:30 μ.μ. στο Δημοτικό θέατρο Στροβόλου (στο πλαίσιο του φεστιβάλ θεάτρου) και την Κυριακή 10 Ιουνίου στις 6:30 μ.μ. (απογευματινή) και στις 9:00 (βραδινή) πάλι στο δημοτικό θέατρο Στροβόλου.

ζυγική συμβίωση 35 ολόκληρων χρόνων γύρω από ένα νυφικό κρεβάτι! Αληθινή ζωή, συγκίνηση και άφθονο γέλιο. Παρακολουθούμε τη ζωή ενός ζευγαριού από την πρώτη μέρα του γάμου τους μέχρι τα διάφορα στάδια: από τον ενθουσιασμό και τα σχέδια των πρώτων χρόνων μέχρι τη ρουτίνα της καθημερινότητας και τη ζωή που ίσως περάσει χωρίς να το καταλάβεις. Υπάρχουν, όμως και οι στιγμές ευτυχίας. Εκείνο το αντικείμενο που μένει σταθερό σαν άξονας αναφοράς και υπενθυμίζει τη μοναδικότητα της σχέσης

των δύο ανθρώπων είναι – για τον Ολλανδό συγγραφέα – «Το νυφικό Κρεβάτι»! Μια διαχρονική γλυκόπικρη κωμωδία που θα μας κάνει να γελάσουμε και να συγκινηθούμε αλλά κυρίως να ταυτιστούμε όπως έκανε για εκατομμύρια θεατών σε όλο τον κόσμο. Ο σκηνοθέτης Χρήστος Δήμας το διασκευάζει και το παρουσιάζει στην Κύπρο όπως εκείνος το έχει «διαβάσει» και «αισθανθεί». Είναι ένα έργο τόσο τρυφερό και αστείο που δεν υπάρχει περίπτωση κάποιος από τους θεατές που θα το

δουν στην Κύπρο να μη φύγει γεμάτος συναισθήματα μετά το τέλος της παράστασης» μας λέει. «Αυτό που ιδεατά θέλω να συμβεί μόλις τελειώσει η παράσταση είναι οι θεατές να φεύγουν χέρι-χέρι με τον άνθρωπο τους νιώθοντας ευγνωμόσκη που τον/την έχουν στη ζωή τους ή επειδή όλα τα ζευγάρια έχουν τα προβλήματά τους να κοιταχτούν και να συνειδητοποιήσουν τι έχασαν ή τι χάνουν» μας λέει ο Χρήστος Δήμας. Η μετάφραση είναι του αξεχαστου και σπουδαίου Μάριου Πλωρίτη αλλά το έργο «φρε-

σκαρίστηκε» από τον σκηνοθέτη και τους δυο πρωταγωνιστές. Η Άννα-Μαρία Παπαχαράλαμπος και ο Λευτέρης Ζαμπετάκης δένουν αρμονικά πάνω στη σκηνή, αφού η χημεία μεταξύ τους πείθει απόλυτα ότι είναι ένα ερωτευμένο ζευγάρι που μετά μπαίνουν στην καθημερινότητα, τη ρουτίνα, τους καβγάδες αλλά και τις χαρούμενες στιγμές. Δυο ηθοποιοί με πολλά χιλιόμετρα στο σανίδι που είδαν σαν πρόκληση το να δώσουν το δικό τους ύφος και στίγμα σε αυτούς τους δυο εμβληματικούς ρόλους.

Εισιτήρια-πληροφορίες:
www.soldouttickets.com.cy, στα περίπτερα SO EASY και στο τηλ. 22472472. Τιμή εισιτηρίου: 15 ευρώ. Μέρος των εσόδων θα διατεθούν στα «μωρά θαύματα».
Χορηγοί: ΟΠΑΠ, ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ, MEDO-CHEMIE. Υποστηρικτές: Υπεραγορές ΑΛΦΑ ΜΕΓΑ, Mcdonalds, Yiatros group, DIMCO, George Yiatrou LLC. Επίσημος αερομεταφορέας: COBALT AIR. Τους πρωταγωνιστές οδηγεί το αυθεντικό SUV Jeep Renegade. Χορηγοί επικοινωνίας: LOVE FM 100.7, WIZ, η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ.

Τα έπιπλα **Andreotti** παρουσιάζουν τη θεατρική παράσταση

«ΤΟ ΝΥΦΙΚΟ ΚΡΕΒΑΤΙ»

ΤΟΥ JAN DE HARTOG

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ €15
www.soldouttickets.com.cy

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
τηλ. 22472472

Άννα-Μαρία Παπαχαράλαμπος

Λευτέρης Ζαμπετάκης

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 20.30 ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ - ΛΕΜΕΣΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 18.30 (ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ)
21.00 (ΒΡΑΔΙΝΗ) ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ - ΛΕΜΕΣΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 20.30 ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΑΛΑ - ΛΑΡΝΑΚΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 20.30 ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ - ΠΑΦΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 20.30 ΧΕΝΙΟΝ - ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 18.30 (ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ)
21.00 (ΒΡΑΔΙΝΗ) ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Της ΜΑΡΙΑΛΕΝΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η εποχή μυρίζει θειάφι...

Το χρήμα, ιδίως σε εποχές στενεμένες, παρέχει διεξόδους. Η εποχή μας όμως έρχεται αντιμέτωπη με ζητήματα που δεν αφορούν την κάλυψη των αναγκών μας, όσο τη βαθύτερη σχέση του εαυτού μας με το χρήμα.

Όπως έλεγε ο Φρόντ,
ποτέ κανείς στα όνειρά του
δεν ασχολείται με το χρή-
μα. Το ασυνείδητο είναι
απασχολημένο
με άλλα πράγματα.

γελματία που επιβάλλεται να προσληφθεί. Πολύ σύντομα στέλνει ένα απρόσωπο μήνυμα στον άνθρωπο που τον εμπιστευόταν, ότι θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του.

Τα χρήματα είναι σημαντικά. Η ύλη είναι συνώνυμη της γείωσης, ο άνθρωπος έχει ανάγκη την επαφή με τη θνητότητα του, με τα πρακτικά ζητήματα της ζωής. Το χρήμα, ιδίως σε εποχές στενεμένες, παρέχει διεξόδους, προσφέρει οξυγόνο. Η εποχή μας όμως έρχεται αντιμέτωπη με ζητήματα που δεν αφορούν την κάλυψη των αναγκών μας, όσο τη βαθύτερη σχέση του εαυτού μας με το χρήμα. Ή, αλλιώς, με την επιθυμία. Διότι, το ξέρουμε καλά πια, το χρήμα δεν είναι μέσον είναι το ίδιο επιθυμία. Η οποία μάλλον πρέπει να ικανοποιηθεί ταχύτατα.

Το ενδεικτικό παράδειγμα της παρέας αναδεικνύει τη μετατόπιση μιας σχέσης. Το χρήμα κάποτε θεωρούνταν μέσο, υπήρχαν μάλιστα κοινωνίες που δεν καταδέχονταν να το φέρουν στο τραπέζι ως συζήτηση, ενώ οι παλαιότεροι θεωρούσαν δείγμα κακής ανατροφής

να ρωτά κάποιος το βαλάντιο κάποιου άλλου ή το μέγεθος της κληρονομιάς. Το μέλημα για το χρήμα δεν είναι φυσικά καινούργιο. Αυτό όμως που έχει αλλάξει, και αφορά σίγουρα τη σχέση των κοινωνιών με το χρήμα και επιπράζει σε βάθος την ψυχική ανθρώπινη διάσταση, είναι το ότι το χρήμα έχει γίνει από μέσο αυτοσκοπός. Η ανάλυση είναι μεγάλη για το πόσο επιπράζει την παραγωγικότητα των λαών, κυρίως των δυτικών, και πού έχει πέσει το βάρος στέρων οικονομιών πολλών κρατών. Όσο γίνονταν πιο αποδεκτή η επένδυση σε μια «φούσκα», τόσο μετατοπιζόταν το ενδιαφέρον του ανθρώπου από τα αυλα στα υλικά. Οι ιδέες, οι αξίες, τα συναισθήματα, τα οράματα, νεφελώδεις καταστάσεις και διανοητικές αναζητήσεις ενοχοποιήθηκαν, χλευάστηκαν, δυσκόλεψαν τους ανθρώπους και εγκαταλείφθηκαν για να τοποθετηθούν στο τραπέζι το ορατό. Να μιλάμε μόνο για αυτό που βλέπουμε, για την ύλη. Ας στριμώξουμε τη ζωή μας στα πρακτικά, ας περιοριστούμε στο στενό αλλά τόσο ασφαλές κορσέ της αναζητήσεως του όνειρου.

Η συζήτηση για τα χρήματα με κάθε τρόπο και αν γίνεται δεν αφορά τελικά την πληρωμή των λογαριασμών. Αυτό γίνεται ή δεν γίνεται μέσα στη σιωπή. Η ανάδειξη της ύλης ως ανθρώπινη προτεραιότητα μεταφράζεται σαν ένα καταρκυλισμα της ουσίας της ζωής μόνο στην εισπνοή και την εκπνοή. Στις πρα-

κτικές συμβουλές, στα εγχειρίδια επιπλάστης ευτυχίας, στην τακτοποίηση που μπορεί να επιφέρει η λογιστική εκκαθάριση. Εκεί μέσα με όρους εσόδων εξόδων μπαίνουν τα όνειρα των ανθρώπων, το μέγαλωμα των παιδιών, ο έρωτας, τα βαθιά και δύσκολα συναισθήματα, όλα όσα αξίζουν και όλα όσα κοστίζουν. Και τελικά ο άνθρωπος χάνει την κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσή του προς τη δυναμική της φύσης του και γίνεται το ξόανο του Θεού που κάποτε ονειρεύτηκε.

Τελικά και ο νεαρός που κλείνει μια πόρτα, στραγγαλίζει μέσα του το όνειρο. Στην απαίτηση να μη βγει ζημιόγονος ο λογαριασμός – να μην τον ρίξει ο κακός εργοδότης – τελικά ζημιώνει εκείνος τον εαυτό του, χάνοντας το δάσος κοιτώντας το δέντρο. Όταν απομονώσουμε την οπτική της πραγματικότητας στεγνώνοντας τα υγρά της, τότε κονταίνουμε τον εαυτό μας. Οι άλλοι δεν χάνουν, εμείς χάνουμε, και οι ήττες, ιδίως αυτές που δεν νοηματοδοτούνται, είναι καταδικασμένες στην επανάληψη και τελικά στην καταστροφή. Το κέρδος και η ζημιά είναι σχετικές έννοιες στη ζωή και δεν αφορούν μόνο το χρήμα.

Το ζήτημα είναι να συνεχίσεις να ονειρεύεσαι ανθρώπους και όχι χρήματα. Γιατί όπως έλεγε ο Φρόντ, ποτέ κανείς στα όνειρά του δεν ασχολείται με το χρήμα. Το ασυνείδητο είναι απασχολημένο με άλλα πράγματα.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟΔΩΡΟ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Γεννήθηκε στο Παλαιοχώρι Καβάλας το 1956. Σπούδασε Αγγλική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και δίδαξε στη δημόσια εκπαίδευση. Εγγραψε έντεκα μυθιστορήματα, δύο συλλογές διηγημάτων, μία νουβέλα και τρία θεατρικά κείμενα. Η «Ζωή μεθόρια» βραβεύτηκε με το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος 2016. Το τελευταίο του μυθιστόρημα, «Καινούργια πόλη» (2017), κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη.

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σας;
Κλάους Μαν «Σημείο καμψής», Ζία Χάιντερ Ράχμαν «Υπό το φως των όσων γνωρίζουμε», Χαβιέρ Θέρκας «Ο απατεώνας».

Ποιος ήρωας/ηρώιδα λογοτεχνίας θα θέλατε να είστε και γιατί;
Ο εννιάχρονος Εγκόρουσκα στη «Στέπα» του Αντον Τσέχοφ. Αφίρνει το σπίτι του και διανύει με άμαξα και καραβάνι τη στέπα προκειμένου να γραφεί στο γυμνάσιο. Πνευματικό ταξίδι, πορεία προς την ωριμότητα, η συγκινητική ματιά ενός παιδιού για τον καινούργιο κόσμο. Αγάπησα πολύ το ταξίδι αυτό.

Διοργανώνετε ένα δείπνο. Ποιους συγγραφείς καλείτε, ζώντας και τεχνώντας;
Τον Ιαν Μακ Γιούαν, τον Λάσλο Κρασναχορκάι, τον Ντάνιελ Μέντελσον, τον Γιώργο Χειμωνιά, τον Γιάννη Κοινό, τον Γιώργο Ιωάννου, τον Θωμά Κοροβίνη, την Ερση Σωτηροπούλου.

Ποιο ήταν το πιο ενδιαφέρον στοιχείο που μάθατε πρόσφατα χάρη στην ανάγνωση ενός βιβλίου;
Ο Νίκος Βατόπουλος με το «Περπατώντας στην Αθήνα» μου ξανάμαθε την πόλη που επέλεξα να ζήσω, να ξαναδώ τις γειτονιές και τα σπίτια, να ακούσω ιστορίες που μου διέφευγαν.

Ποιο κλασικό βιβλίο διαβάσατε πρόσφατα για πρώτη φορά;
«Τη συνείδηση του Ζήνωνα» του Ιταλο Σβέβο.

Και ποιο είναι το βιβλίο που έχετε διαβάσει τις περισσότερες φορές;

«Η καρδιά του σκότους» του Τζόζεφ Κόνραντ.

Πώς και αυτή η επιστροφή στη δεκαετία του '90 στην «Καινούργια πόλη»;
Ολοκληρώνεται η τριλογία που ξεκίνησε με το «Πατάκι» της γενιάς της Μεταπολίτευσης και συνεχίστηκε στη δεκαετία του ογδόντα με τη «Ζωή μεθόρια». Στην «Καινούργια πόλη» μιλάω για τη δεκαετία της λάμψης και της σπατάλης με αφορμή τον ερχομό για πρώτη φορά στην Αθήνα του πρώην φοιτητή Μανόλη και της μάνας του Μαργαρίτας.

Ελληνίδα μάνα και Έλληνας γιος: εκρηκτικό δίδυμο;
Αρχετυπικό δέσιμο, αλλά στο μυθιστόρημα επέρχεται η κάθαρση με τη θυσία του ενός.

Έχετε Facebook, Twitter κ.τ.λ.; Εάν ναι, εμποδίζουν ή εμπλουτίζουν το γραμμο και το διάβασμα;
Χρησιμοποιώ όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης από την πρώτη στιγμή, αλλά με σύνεση. Επιλέγω το Διαδίκτυο για ενημέρωση, έρευνα, επικοινωνία, συνδρομές. Δεν θέλω να ξαναζήσω την εποχή που σπινόμενοι στην τράπεζα για ένα έμβλημα που θα το ταχυδρομούσα και πάλι στημένη στην ουρά για να μου έρχεται συνδρομητικό στο σπίτι ένα ξένο λογοτεχνικό περιοδικό ή βιβλίο.

Πρώτα σε πωλήσεις

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

1 Μαχάτμα Γκάντι, το δώρο του θυμού του Αρούν Γκάντι (Διότπρα)

2 Εθνικιστική αντίδραση και Τάγματα Ασφαλείας του Γιάννη Πριόβολου (Πατάκης)

3 Περπατώντας στην Αθήνα του Νίκου Βατόπουλου (Μεταίχμιο)

4 Εμφύλιος. Ενας διεθνής πόλεμος του Ανδρέα Γερολυμάτου (Διότπρα)

5 Ελλάδα 1453-1821 του Ντέιβιντ Μπρούερ (Πατάκης)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

1 Η γυναίκα στο ασανσέρ της Τασούλας Επτακοίλη (Καστανιώτης)

2 Ζωή σε πόλεμο της Λένας Μαντά (Ψυχογιός)

3 Λεωφορείο του Γιώργου Σκαμπαρδώνη (Πατάκης)

4 Γινάτι, ο σοφός της λίμνης του Γιάννη Καλπούζου (Ψυχογιός)

5 Ο φοινίκας του Χρήστου Χωμενίδη (Πατάκης)

* Αυτήν την εβδομάδα τα στοιχεία παρέχονται από το βιβλιοπωλείο Ιανός, Σταδίου 24.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Της ΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ

Επιθανάτιο λεξικό

δύεται στη σκέψη δεν κουβαλά μόνο ένα μήνυμα, αλλά και ένα προμήνυμα, μια πιθανή ερμηνεία των όσων ακολούθησαν. Λέξη τη λέξη, η συγγραφέας συλλέγει τις οικογενειακές ιστορίες, ιστορίες μισές, γιατί στο σπίτι δεν υπήρχε ένας

ρωμαλέος αφηγητής για να επιβάλει μια κοινή, εύληπτη αφήγηση. Όσο η μητέρα «τελειοποιούσε τη γλωσσική της απημελνσία», ένα άβατο για όλες τις γνωστές γλώσσες, τόσο περισσότερο ο πατέρας οχυρόταν «στην κρουστή γλώσσα» των βιβλίων και των επιστημονικών εγχειριδίων. Η σύγκρουση αυτών των δύο αντιπαλών λογοτεχνικών τρόπων κομμάτιαζε τις ιστορίες και τις άφηνε στη μέση.

Χαμένη στα «έγκατα του ηλεκτροκίνητου κρεβατιού της», η μητέρα έφευγε όλο και πιο μακριά, προχωρώντας «καμαρωτά στη βασιλική οδό της άνοιας». Μέσα από τον ρόγχο της δύσπνοιας, μέσα από

ένα βλέμμα «διαρκώς καρφωμένο προς τα μέσα», ξεχώριζαν παράξενες φράσεις, «με τρίλιες και κορώνες», τις οποίες η άρρωστη χρωμάτιζε «με ρυθμούς διαλόγου, σαν να έπαιζε μόνη της ένα πολυπρόσωπο έργο». Η συγγραφέας καταγοητεύεται από

αυτές τις λεκτικές εκλάμψεις, καθώς έχει την εντύπωση πως δίνουν μια άλλη διάσταση στη σχέση της με τη μητέρα της. Θα ήθελε να ήξερε το μυστικό της διερμηνείας τους, αλλά την ίδια στιγμή τη θέλγει το αμετάφραστο μυστήριο τους. Η μυστική συνωμοσιολογία μεταξύ μητέρας και κόρης ανέβαλε το τέλος. Χάρη στη

γλωσσική μυσταγωγία, στην οποία μόνον οι δυο τους μετείχαν, έπαυαν παράταση, η μία από τον θάνατο και η άλλη από το πένθος. Όσο συνέχιζαν να λείπουν σελίδες από το γλωσσάρι που η συγγραφέας στοιχειοθετούσε με σκόρπιους, επιθανάτιους ήχους, η μητέρα της δεν θα πέθαινε.

ΡΟΥΛΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Δέντρα, πολλά δέντρα
εκδ. Πόλις, σελ. 74

Το πένθος για τον θάνατο της μητέρας της μεταμορφώνεται στην πρώτη πεζογραφική απόπειρα της Ρούλας Γεωργακοπούλου σε γλωσσική αναζήτηση. Η Γεωργακοπούλου αναβιώνει τις τελευταίες μέρες, τις πιο δύσκολες, και αναθυμάται την προσπάθειά της να καταλάβει το ερμηνευτικό ιδιόλεκτο της μητέρας της, η οποία πέθαινε ακατάληπτα, πάσχοντας επί χρόνια από άνοια. Ο πόνος της απώλειας γίνεται λαχτάρα για λέξεις. Η συγγραφέας αντιμετωπίζει το λεξικό της αρρώστιας σαν θησαυρό που πρέπει εξάπαντος να διασωθεί. Αγωνιά να καταλάβει τη μπηκρή γλώσσα προτού χαθεί οριστικά στη σιωπή. «Γιατί η γλώσσα της ήταν ρευστή κι έπρεπε κατεπειγόντως να τη μαζέψω μ' ένα στυπόχαρτο». Στη θνήσκουσα, ανοϊκή γλώσσα της μητέρας της, διακρίνει ένα «προϊόν ακραίας βούλησης», «το οποίο όμως, για να σου αποδώσει λογοτεχνικά, πρέπει να το πιάσεις από μικρή».

Οι εικόνες της παιδικής ηλικίας, ελλειπτικές και διάσπαρτες, επανέρχονται στον νου μέσα από λέξεις. Μια λέξη που ξαφνικά ανα-

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Επιμέλεια: **ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ**

ΕΡΑ/CHRISTIAN BRUNA

AP/STEFAN WITTE

AP/THIBAUT CAMUS

ΕΡΑ/ANATOLI MALUSEV

ΕΡΑ/ABEDIN TAHEREMARSH

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Η Φιλαρμονική και το κοινό

Οι φωτογραφίες που διανεμήθηκαν από τα διεθνή πρακτορεία μιλούν από μόνες τους για την ώσμωση του κοινού με το έργο μιας μεγάλης ορχήστρας. Στο Βερολίνο, η περίφημη Φιλαρμονική υποδέχθηκε για μία μέρα (21 Μαΐου) το κοινό, που είχε την ευκαιρία να ζήσει από κοντά τη ζωή της ορχήστρας. Όλη την ημέρα, το κοινό μπορούσε ανενόχλητα να περιηγηθεί και να ακούσει δοκιμές, ομιλίες ειδικά για τη μέρα αυτή, συναντήσεις και εργαστήρια, ώστε να μυηθεί στην εσωτερική ζωή της Φιλαρμονικής.

ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Αποκάλυψη Ρέμπραντ

Δέλεαρ για κάθε φιλότεχνο είναι τα δύο έργα του Ρέμπραντ, δύο μεγάλες προσωπογραφίες, που παρουσιάζονται επί δανεισμού αυτήν την περίοδο στο Μουσείο της Οικίας Ρέμπραντ (Rembrandthuis) στο Αμστερνταμ. Τα δύο έργα, από την περίοδο 1635-40, («Πορτρέτο της Petronela Buys» και «Πορτρέτο άνδρα με ξίφος») ανήκουν στο ζεύγος Τόμας Σ. Κάπλαν και Δάφνη Ρεκανάτι Κάπλαν, από τη Νέα Υόρκη, οι οποίοι πρόσφατα απέκτησαν αυτά τα μοναδικά έργα με σκοπό να εμπλουτίσουν τη συλλογή τους.

ΒΕΡΜΟΝΤ

Το σπίτι του Ρόμπερτ Φροστ

Η εκ νέου λειτουργία του Μουσείου για τον ποιητή Ρόμπερτ Φροστ (1874-1963) διέσπειρε εικόνες του στο Διαδίκτυο. Είναι το σπίτι του Αμερικανού ποιητή στο Σάφτσμπερι της πολιτείας Βερμόντ, της οποίας είναι άξιον τέκνον. Το «Robert Frost Stone House Museum» ανήκει πλέον στο Κολέγιο Μπένινγκτον και είναι χαρακτηριστικό του παλιού Βερμόντ, άρρηκτα συνδεδεμένου με τη ζωή και το έργο του Ρόμπερτ Φροστ, που στα ποιήματά του έδωσε μοναδικές όψεις της αγροτικής ζωής στη Νέα Αγγλία.

ΛΟΝΔΙΝΟ

Το σχήμα του φωτός

Η Ελβετή καλλιτέχνης Maya Rochat φωτογραφίζεται δίπλα στο έργο της «Ένας βράχος είναι ένα ποτάμι». Είναι ένα από τα πολλά έργα που συνθέτουν την έκθεση «Το σχήμα του φωτός: 100 χρόνια φωτογραφίας και αφηρημένης τέχνης», που παρουσιάζεται τις 14 Οκτωβρίου. Η έκθεση, στην οποία συμμετέχουν περισσότεροι από 100 καλλιτέχνες, διερευνά τη σχέση ανάμεσα στη φωτογραφική τέχνη και στην ανάπτυξη της αφάιρεσης στη διάρκεια του εικοστού αιώνα.

ΡΩΜΗ

Ηχώ και Νάρκισσος

Σύμπτωση κλασικής και σύγχρονης τέχνης είναι η έκθεση «Ηχώ και Νάρκισσος», που παρουσιάζεται αυτήν την περίοδο στη Ρώμη, στη χειμερινή πτέρυγα του Παλάτσο Μπαρμπερίνι Κορσίνι. Η έκθεση, που θα διαρκέσει έως τις 28 Οκτωβρίου, βασίζεται σε δύο αρχετυπικές μυθικές μορφές του ελληνορωμαϊκού κόσμου και οργανώνει νέους διαλόγους ανάμεσα σε κλασικά έργα τέχνης όπως το εικονιζόμενο έργο του Ραφαήλ και σύγχρονες προσεγγίσεις πάνω στα ίδια, διαχρονικά, θέματα.

Ο Ιερώνυμος Μπος και ο Πέτερ Μπρίγκελ

ΠΡΙΝΣΤΟΝ

Η ιστορία της τέχνης μπορεί να μας παρέχει και θεαματικές θεωρήσεις του χρόνου, των κοινωνιών και του τρόπου με τον οποίο ο άνθρωπος αποκτούσε αντίληψη των μεταβολών. Από τον εκδοτικό οίκο του Princeton University Press, με τη μακρά παράδοση σε όλους τους τομείς των θετικών και θεωρητικών επιστημών, το νέο, μεγαλύτερο από κάθε άποψη βιβλίο του ιστορικού τέχνης Joseph Leo Koerner απομονώνει την περίπτωση δύο γι-

γάντων της δυτικής τέχνης, του Ιερώνυμου Μπος και του Πέτερ Μπρίγκελ και τους αντιπαραβάλλει για να τους ορίσει επί της ουσίας ως σκαπανείς της αντιθρησκευτικής τέχνης, με την έννοια της διερεύνησης της σκοτεινής πλευράς του ανθρώπου έξω από τον κανόνα της Εκκλησίας. Το βιβλίο, πάνω από 400 σελίδες μεγάλου σχήματος, πλήρως εικονογραφημένου (Bosch & Bruegel), μπορεί να ιδωθεί και ως μια μελέτη που στρέφει το βλέμμα μας στις απαρχές

της μοντέρνας σκέψης, έτσι όπως τη νοούμε σήμερα, και που επανακαθορίζει τα ορόσημα στην ανάπτυξη των δυτικών κοινωνιών προτείνοντας και νέα εργαλεία. Μας τα δίνουν, ο καθένας με τον τρόπο του, ο Ιερώνυμος Μπος (1450-1516) και ο Πέτερ Μπρίγκελ ο πρεσβύτερος (1525-1569), εκπρόσωποι της Αναγέννησης του Βορρά, καλλιτέχνες που με σχεδόν εξαντλητικό τρόπο, ο καθένας με άλλη αφετηρία, μπόηκαν στους λαβυρίνθους του νοου και στα σκοτάδια της

ύπαρξης. Ο Joseph Leo Koerner, κινηματογραφιστής και ιστορικός της τέχνης, που διδάσκει αυτήν την περίοδο στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, έχει ειδικό ενδιαφέρον για δύο περιοχές της ιστορίας της τέχνης, την Αναγέννηση του Βορρά και τον 19ο αιώνα, δύο περιόδους συνταρακτικών μεταβολών. Δίνει έμφαση και ελκυστικά θριαμβεύει στο τέλος. Είναι μια κατάκτηση της τέχνης του μη λατινικού Βορρά, κυρίως της Φλάνδρας και της Γερμανίας. Δεν είναι μονάχα

επιστημονικό το ενδιαφέρον, είναι βαθύτατα βιωματικό καθώς, όπως εξηγεί ο ίδιος, από μικρός μέσα από οικογενειακά βιώματα και επισκέψεις σε μουσεία, είχε καλλιεργήσει τη φαντασία του με τους δύο αυτούς ζωγράφους. Η στροφή προς την ανθρώπινη υπόσταση και τη λαϊκή καθημερινότητα ήταν τεράστιες τομές, οι οποίες αντανάκλασαν μεταβολές στην οργάνωση της δυτικής κοινωνίας τον 15ο και 16ο αιώνα. Μια μελέτη που δίνει πολλή τροφή για σκέψη.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο **ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ**

Μια λοξή ερωτική εξομολόγηση

Κάποτε, ο κύριος Γκρι κάθισε και έγραψε μια ερωτική εξομολόγηση σε ένα κορίτσι. Μάλλον κάτι που εκείνος πίστευε ότι ήταν ερωτική εξομολόγηση: «Είναι ένα φαινόμενο που παρατηρήθηκε στους εξερευνητές της Ανταρκτικής. Κάτι σαν παραισθήση: συνέχεια έβλεπαν ένα φασματικό πρόσωπο με την άκρη του ματιού τους να συνοδεύει τις δυάδες, έτσι όπως πορεύονταν στον πάγο. Ο ποιητής Τ. Σ. Ελιοτ από εκεί το εμπνεύστηκε όταν ενέταξε το επεισόδιο στην “Ερμη χώρα”.

»Στη μετάφραση του Γιώργου Σεφέρη: “Ποιος είναι ο τρίτος που περπατεί πάντα/ στο πλάι σου;/ Όταν μετρώ, είμαι μονάχα εγώ και εσύ και συ μαζί μου/ Μα όταν κοιτάζω εμπρός τον άσπρο δρόμο/ Υπάρχει πάντα κάποιος που περπατεί στο πλάι/ σου/ Γλιστρώντας τυλιγμένος σε καστανό μανδύα, κουκουλωμένος/ Αν είναι άντρας αν είναι γυναίκα δεν το ξέρω/ – Μ’ αυτός εκεί ποιος είναι απ’ τ’ άλλο

«Ποιος είναι ο τρίτος που περπατεί πάντα/ στο πλάι σου;/ Όταν μετρώ, είμαι μονάχα εγώ και εσύ και συ μαζί μου».

πλάι σου;». »Το γνωστό αυτό απόσπασμα εντόπισα πριν από χρόνια ως προμετωπίδα σε μια συλλογή με κλασικές ιστορίες φαντασμάτων της Penguin. Στο κάτω κάτω, οι εξερευνητές της Ανταρκτικής έβλεπαν κάποιο φάντασμα – προτού καθούν για πάντα στις παγερές, σκοτεινές ερμής του πλανήτη και γίνουν οι ίδιοι φαντάσματα.

»Το απόσπασμα του Ελιοτ ταιριάζει σε όλα μάλλον. Για παράδειγ-

«The Right Stuff»: Η πολυβραβευμένη ταινία του 1983, βασισμένη στο ομότιτλο βιβλίο - εκτενές ρεπορτάζ του Τομ Γουίφ.

μα, στους ερωτευμένους. Στα ζευγάρια. Είτε υπάρχει όντως τρίτος στη ζωή τους είτε όχι. Υπάρχει πάντα κάποιος στις παρέες και στις κοινωνίες των ανθρώπων που λείπει. Αλλά όχι ακριβώς. Λείπει και δεν λείπει. Είναι και δεν είναι εκεί. Ο ορισμός της απουσίας. Σε αντίθεση με την απώλεια και το κενό, η απουσία είναι κάτι πιο σύνθετο. Όπως όταν το ζευγάρι κάνει έρωτα. Είναι και δεν είναι εκεί το έτερον ήμισυ. Η πραγματικότητα βρίσκεται σε διαρκή αγώνα δρόμου με τη φαντασίωση κατά την κλινόπαλν. Ο έρωτας φυσικά θριαμβεύει στο τέλος. Είναι μια κατάκτηση της απουσίας. Μάλλον: και της απουσίας.

»Θυμάσαι τον απουσιολόγο στην τάξη; Κατέγραφε ποιον απουσίαζε, κάθε μέρα. Όταν τον κατέγραφε ήταν σαν να ήταν εκεί ο απών ή η απούσα. Καταγεγραμμένος στο απουσιολόγιο. Παρών στα κατάστιχα και απών από την τάξη. Απόντες στον χώρο, αλλά παρόντες στον

χρόνο. »Βλέπεις, από μικρός είχα εντυπωσιαστεί με αυτό το απόσπασμα της “Ερμη χώρας”. Με τρώμαζε και με γοήτευε μαζί. Δεν έχω καλύτερο από αυτό. Το δίπολο, θέλω να πω. Ελξη και απώθηση. Τρόμος και γαλήνη. Καταλαβαίνεις, ίσως, ότι αυτό όλο σου το γράφω επειδή σε αγαπάω και σε θέλω. Μια λοξή ερωτική εξομολόγηση. Ίσως επειδή κάθε φορά που σου κρατάω το χέρι και πορεύομαστε, κάποιον πάντοτε βλέπω δίπλα σου με την άκρη του ματιού μου. Δεν ξέρω αν είναι άνδρας και δεν είναι αυτό που με απασχολεί. Είναι κάτι πέρα από εμάς. Κατοικεί στην άκρη του ματιού μου. Θα παρέμενες ερωτευμένη με έναν άνθρωπο που βλέπει διάφορα ακριβώς επειδή είναι τόσο ερωτευμένος μαζί σου;».

Φυσικά και δεν παρέμεινε. Ο τρίτος που νόμιζε ότι βλέπε ο κύριος Γκρι με την άκρη του ματιού του δεν ήταν παρά ο εαυτός του, απών από τη ζωή της κοπέλας.

Υπόκλιση στον «μεγάλο ερημίτη»

Αναμνήσεις και σκέψεις από τη συνάντηση της «Κ» με τον σπουδαίο Φίλιπ Ροθ δέκα χρόνια πριν από τον θάνατό του

Του **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Πέρασαν δέκα χρόνια. Παρασκευή απόγευμα, 11 Απριλίου 2008. Μανχάταν, γωνία Μπρόντγουεϊ και 116ης Οδού. Θέατρο Μίλερ του Πανεπιστημίου Κολούμπια. Μια μεγάλη ουρά εκτείνεται κατά μήκος ενός οικοδομικού τετραγώνου. Σχεδόν όλοι οι παριστάμενοι βαστούν ένα αντίτυπο βιβλίου του Φίλιπ Ροθ. Γι' αυτόν περιμένουν όρθιοι, μαζί τους κι εγώ που κατέφτασα στη Νέα Υόρκη (ιδίοι εξόδοις – με ό,τι μπορεί αυτό να σημαίνει) μόνο γι' αυτό το γεγονός.

Το Κολούμπια θα τιμούσε τα 75χρονα ενός Αμερικανού συγγραφέα τον οποίο, στην εκδήλωση, η κριτικός της λογοτεχνίας Ερμιόνη Λι θα τον χαρακτήριζε «ζωντανό λογοτεχνικό θρύλο» και όλοι είχαμε έρθει για να δούμε και να ακούσουμε από κοντά τον «μεγάλο ερημίτη» του Κονέκτικατ.

«Ερημίτης»; Μα ναι. Μετά την τεράστια επιτυχία (και το σκάνδαλο) του «Συνδρόμου Πόρτνοϊ», του τέταρτου βιβλίου του, που κυκλοφόρησε το 1969, ο Ροθ αγόρασε ένα ανρόκτημα του 1790 στο δάσος του Κονέκτικατ, στη μέση του πουθενά. Ο διευθυντής του New Yorker, Ντέιβιντ Ρέμνικ, στο βιβλίο του «Reporting», σχολιάζει ότι ο Ροθ ζει εκεί σαν «στρατιώτης/μοναχός». «Εκεί

“

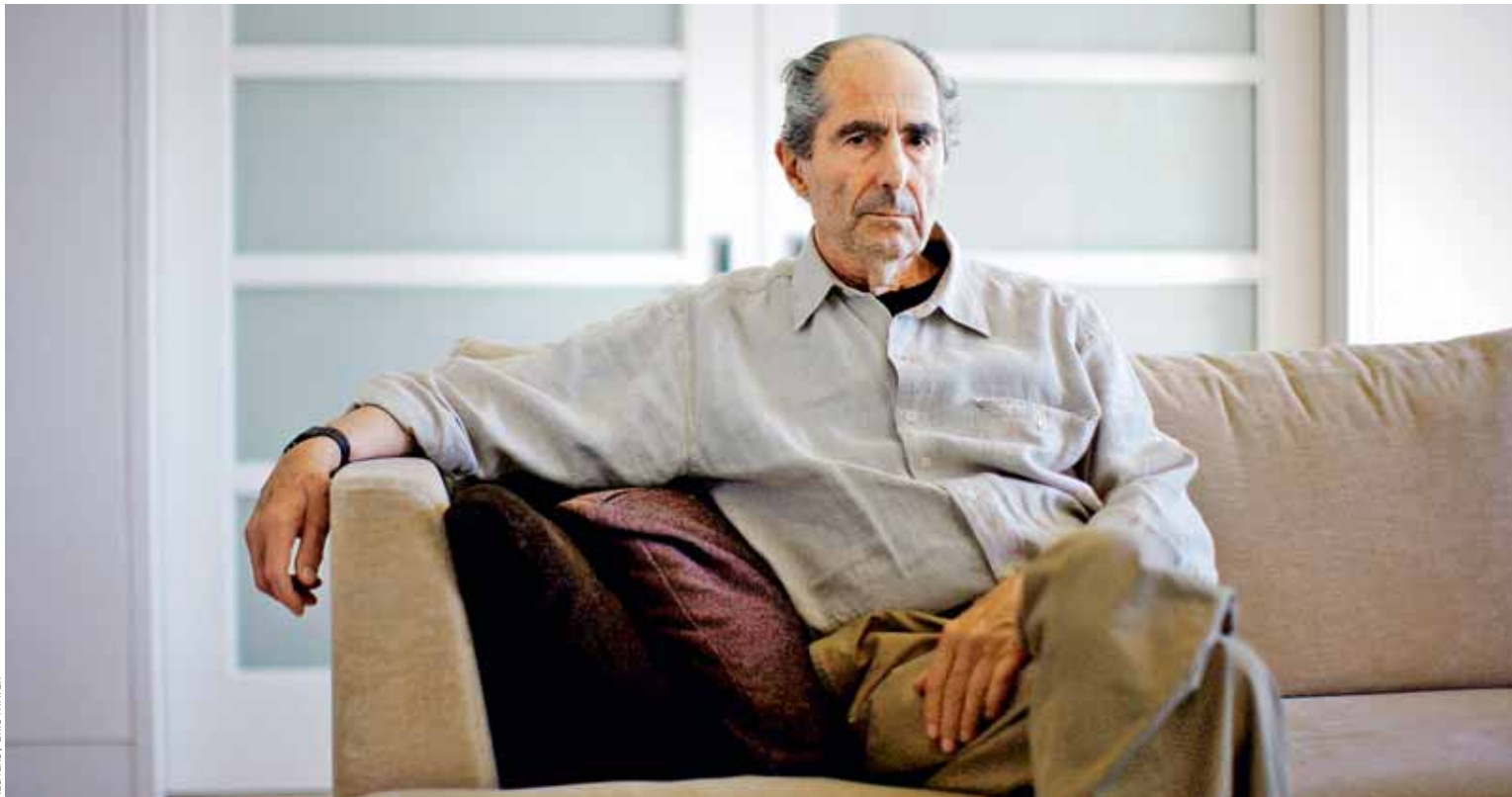
«Το γράψιμο είναι ένας καθεδρικός ναός. Κι εμείς έχουμε την ευλογία να βρισκόμαστε μέσα σε αυτόν», είχε πει στον Ντέιβιντ Πλαντ.

πάνω δεν έχει ούτε παραλία, δεν έχει πόλη, δεν έχει να πας πουθενά, οπότε κάθεται σπίτι», λέει ο Ροθ στον Ρέμνικ. «Ζω μόνος, δεν είμαι υπεύθυνος για κανέναν ούτε έχω να μοιράσω τον χρόνο μου με κανέναν. Το πρόγραμμά μου το καθορίζω εγώ ο ίδιος... Είμαι σαν τον γιατρό στη μονάδα επειγόντων περιστατικών. Μόνο που εγώ είμαι το επειγόν περιστατικό».

Όταν, στο τέλος της εκδήλωσης, ανέβηκε στο βήμα ο ίδιος ο Ροθ, πήρε μια βαθιά ανάσα και είπε με χαριτωμένη, ειρωνική μελαγχολία: «Εβδομήντα πέντε. Πόσο ξαφνικό! Εγώ πάντως νιώθω λες και βρίσκομαι στα 1943, δέκα χρόνια στην κουζίνα της μητέρας μου». Εκεί έγραψε, όπως μας είπε, το πρώτο του διήγημα, μια εξωτική περιπέτεια με ήρωα έναν νεαρό ο οποίος δεν είχε καθόλου εβραϊκό όνομα.

Αμερικανική τριλογία

Πολύ αργότερα, το 1959, ήρθε το πρώτο του βιβλίο, «Αντίο, Κολόμπους». Δέκα χρόνια μετά, ακολούθησε το «Σύνδρομο Πόρτνοϊ», ο ξεφρενος, κωμικός μονόλογος ενός μανιώδους αυνανιστή· δέκα χρόνια

Γεννημένος το 1933 στο Νιούαρκ του Νιου Τζέρσεϊ, ο Φίλιπ Ροθ πέθανε την περασμένη Τρίτη στη Νέα Υόρκη, έπειτα από μια μεγάλη συγγραφική καριέρα.

2011: Ο Μπαράκ Ομπάμα απονέμει στον Φίλιπ Ροθ το Εθνικό Μετάλλιο Αθροπιστικών Επιστημών σε εκδήλωση στον Λευκό Οίκο.

μετά εμφανίστηκε ο Νέιθαν Ζούκερμαν, το συγγραφικό alter ego του (με κορυφαία στιγμή το μυθιστόρημα «Αντιζωή»), αλλά από τα εξήντα του και μετά, αντί να χάσει δυνάμεις, απογειώθηκε με μερικά από τα σπουδαιότερα βιβλία της σύγχρονης αμερικανικής πεζογραφίας: «Αμερικανικό ειδήλλιο», «Παντρεύτηκα έναν κομμουνιστή», «Το ανθρώπινο στίγμα» (που συνιστούν την άτυπη «αμερικανική τριλογία»), το «Θέατρο του Σάμπαθ» (ο... Πόρτνοϊ γέρασε, αλλά η λαγνεία δεν λέει να του φύγει έστω και υπό τη σκιά του θανάτου πλέον), «Επιχείρηση Σάιλοκ» (όπου θίγει το αραβοϊσραηλινό από κοινού με το Ολοκαύτωμα, μέσα από ένα εκπληκτικό παιχνίδι ταυτοτήτων), «Η συνωμοσία εναντίον της Αμερικής» (εναλλακτική εφιαλ-

τική ιστορία της Αμερικής του Β' Παγκοσμίου), κλείνοντας σιγά σιγά με μια σειρά σύντομων στοχαστικών μυθιστορημάτων πάνω στη φθορά, στην απουσία, στον θάνατο.

Το 2010 εξέδωσε το τελευταίο του μυθιστόρημα, το «Νέμεσις», και αμέσως μετά δήλωσε πως θα «έσπαγε την πένα του». Πολλοί δεν τον πίστεψαν· αυτός όμως το εννοούσε. Το έριξε στο διάβασμα (οτιδήποτε εκτός από μυθοπλασία), στο κολύμπι, στη μεσημεριανή σιέστα, σε συναυλίες κλασικής μουσικής. Ο ίδιος έλεγε πως ένιωθε ανάλαφρος. Όσοι τον ήξεραν καλά, όμως, είχαν να λένε πως βασανίζονταν από κατάθλιψη – πιστή «σύντροφός» του από παλιά.

Ο Ροθ που μου σύστησαν μετά την εκδήλωση στο Κολούμπια, χάρη

Νιου Τζέρσεϊ, Μπράντλεϊ Μπιτς, Αύγουστος του 1937. Ο Φίλιπ Ροθ τεσσάρων ετών, ο αδελφός του Σάντι, εννέα, και ο πατέρας τους Χέρμαν, τριάντα έξι ετών.

στον φίλο του Ντέιβιντ Πλαντ, συγγραφέα και καθηγητή –τότε– στο Κολούμπια, στη μικρή δεξίωση του πανεπιστημίου προς τιμήν του, ήταν όντως ένας βαθύτατα μελαγχολικός άνδρας – ο οποίος όμως δεν έχανε στιγμή το χιούμορ του.

«Νόμιζα ότι ήρθαν όλοι για να με κηδέψουν, όχι για να με τιμήσουν», ήταν τα πρώτα του λόγια σε μένα. Μιλούσαμε, αλλά ο νους του έτρεχε αλλού.

Μια αγωνία με τον χρόνο και μια αγωνία με την επιθυμία: με έναν γοητευτικό τρόπο, ερωτοτροπούσε με όποια γυναίκα τον πλησίαζε. Με τους άγνωστους άνδρες που τον προσέγγιζαν, όπως ο γράφων, δεν ήταν τόσο διαχυτικός χωρίς όμως να γίνεται αγενής. Όπως είχα γράψει στο περιοδικό «Κ» αφότου επέστρε-

ψα από τη Νέα Υόρκη, έβλεπες πάνω του «δύο αντιφατικά πράγματα: μια θλίψη και την ίδια στιγμή μια απίστευτη λαχτάρα για ζωή».

«Περίπλοκος άνθρωπος»

«Για μένα ήταν πάντα ένας καλός φίλος που μου στάθηκε ακόμη και στις πιο δύσκολες στιγμές μου», θα μου εξομολογηθεί την επομένη της εκδήλωσης ο Ντέιβιντ Πλαντ. «Κάποιοι άλλοι δεν τον αντέχουν, δεν υποφέρουν ούτε τον ίδιο ούτε τα βιβλία του. Τους καταλαβαίνω, είναι ένας εξαιρετικά περίπλοκος άνθρωπος. Θυμάμαι, μια περίοδο που περνούσα κρίση με το γράψιμο, ζούσα τότε στο Λονδίνο, με έπαιρνε κάθε μέρα τηλεφώνω από την Αμερική για να μου δίνει θάρρος. Μου είχε πει σε ένα από τα τηλεφωνήματά

Οι θησαυροί του

Εχει στο ενεργητικό του είκοσι επτά μυθιστορήματα και νουβέλες, δύο αυτοβιογραφικά βιβλία και δύο συλλογές δοκιμίων και συνεντεύξεων. Εκτός ΗΠΑ, τα βιβλία του έχουν μεταφραστεί σε περισσότερες από τριάντα γλώσσες. Στην Ελλάδα, όλα τα βιβλία του Φίλιπ Ροθ κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Πόλις.

Μια προσωπική επιλογή από τα δέκα καλύτερα βιβλία του:

• «Το θέατρο του Σάμπαθ»: Σπαρταρικό μυθιστόρημα πάνω στο τμήμα της ερωτικής επιθυμίας, αλλά και στο φορτίο της μνήμης.

• «Αμερικανικό ειδήλλιο»: Από τα πλέον πολιτικά μυθιστορήματά του πάνω στην τραυματική σχέση πατέρα - κόρης στην ταραγμένη Αμερική της δεκαετίας του '60.

• «Πατρική κληρονομιά»: Καταγραφή της απώλειας του πατέρα του. Εξοχή αυτοβιογραφία, συγκινητική, αλλά και με κωμικές στιγμές.

• «Επιχείρηση Σάιλοκ»: Η αραβοϊσραηλινή διένεξη στη σκιά μιας δίκης για το Ολοκαύτωμα.

• «Το σύνδρομο Πόρτνοϊ»: Με αυτό το βιβλίο απέκτησε τη φήμη του «πορνολάγνου»...

• «Παντρεύτηκα έναν κομμουνιστή»: Προσωπικά δράματα με φόντο την Αμερική της εποχής του Μακάρθι.

• «Το ανθρώπινο στίγμα»: Η ρευστή ταυτότητα ενός ανθρώπου υπό την πολιτική ορθότητα των '90s.

• «Ο συγγραφέας φάντασμα»: Ο νεαρός Νέιθαν Ζούκερμαν νομίζει ότι ερωτεύτηκε την Άννα Φρανκ - στην Αμερική του 1956!

• «Τα γεγονότα»: Λογή αυτοβιογραφία που καλύπτει τα χρόνια μέχρι τον «Πόρτνοϊ».

• «Αντιζωή»: Το κορυφαίο μυθιστόρημά του με ήρωα τον Νέιθαν Ζούκερμαν.

του: «Ντέιβιντ, το γράψιμο είναι ένας καθεδρικός ναός. Κι εμείς έχουμε την ευλογία να βρισκόμαστε μέσα σε αυτόν»...

Όταν πληροφορήθηκα τον θάνατό του, στα 85 του, δέκα χρόνια έπειτα από εκείνη τη βραδιά στο Κολούμπια, θυμήθηκα με πόσο πάθος μου μιλούσε για το βιβλίο που θα εξέδιδε τότε, την «Αγανάκτηση», τονίζοντάς μου πόσο φοβόταν το 1951 μήπως στρατευθεί και τον στείλουν στην Κορέα (όπως συμβαίνει στον ήρωα του βιβλίου του). Θυμήθηκα ακόμη την κατακλείδα της ομιλίας του στο Κολούμπια: «Πόσο γρήγορα περνάει ο χρόνος... Ας ξανακάνουμε μια τέτοια εκδήλωση μετά από 25 χρόνια. Το 2033. Θα είναι εδώ πρoτού το πάρετε είδηση». Όλοι γέλασαν εκείνος, πάλι, όχι.

«Καταδύθηκε νιώθοντας κάθε άλλο παρά ισοπεδωμένος...»

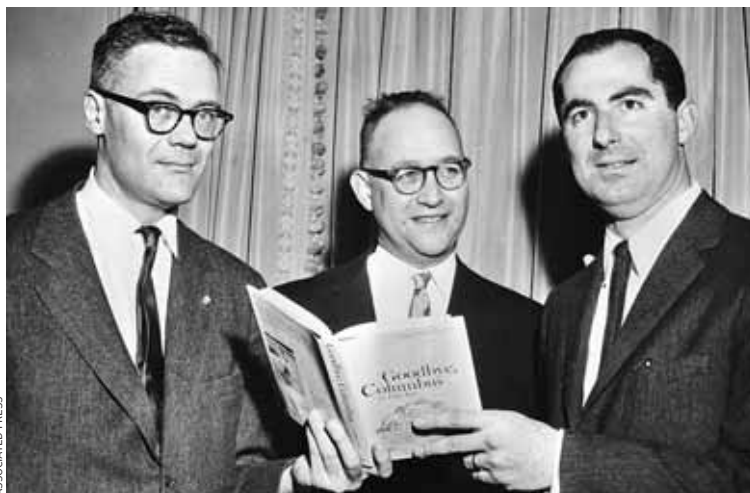
Υπάρχουν ορισμένοι συγγραφείς που νιώθεις πως ό,τι γράφουν το γράφουν για σένα. Είναι, ας πούμε, οι συγγραφείς που «παντρεύεσαι»: αφού περάσει ο πρώτος έρωτας, από ένα σημείο κι έπειτα βλέπεις τα τρωτά τους σημεία, που μειονεκτούν, τις φλυαρίες – αλλά είναι η οριστική σου επιλογή. Ακόμα και στις πιο μέτριες στιγμές τους, σε ένα κάτι σου κάνουν. Ο Φίλιπ Ροθ ήταν για μένα αυτή ακριβώς η περίπτωση.

Πέρα από προσωπικές προτιμήσεις όμως, το βέβαιο είναι ότι ορισμένα μυθιστορήματά του έχουν περάσει πλέον στο πάνθεον των αμερικανικών γραμμάτων και, όταν οι New York Times οργάνωσαν πριν από λίγα χρόνια δημοσκόπηση για τα κορυφαία έργα αμερικανικής πε-

Στη δημοσκόπηση των New York Times για τα κορυφαία έργα αμερικανικής πεζογραφίας της 25ετίας, συγκαταλέγονταν έξι μυθιστορήματα του Ροθ.

ζογραφίας της τελευταίας 25ετίας, στη λίστα συγκαταλέγονταν έξι μυθιστορήματα του Ροθ!

Οχι τυχαία. Η ανατομία των δεσμών αίματος, των ερωτικών σχέσεων, της συχνά αντιφατικής, ευάλωτης όσο και παρορμητικής ανδρικής ψυχοσύνθεσης, κυρίως με

1959: Η χρονιά που ο Ροθ (δεξιά) απέσπασε το National Book Award με τη νουβέλα «Αντίο, Κολόμπους». Ήταν η αρχή μιας μεγάλης πορείας τριάντα βιβλίων.

άξονα το στοιχείο της επιθυμίας, τα πολλά πρόσωπα της μεταπολεμικής Αμερικής, οι Εβραίοι της διασποράς και το Ισραήλ, η αγωνία για την ίδια τη λογοτεχνία και οι δεξιοτεχνικές αμφιθέσεις με τα παιχνίδια ταυτότητας, η δραστηριότητα της πρότασης του, η σωματικότητα που διαπερνά τις λέξεις του, ο συνδυασμός ειρωνείας και περιεχομένου, όλα αυτά είναι στοιχεία που τον καθιστούν ένα από τα μεγάλα κεφάλαια της αμερικανικής πεζογραφίας διαχρονικά.

Σε μερικά από τα τελευταία του βιβλία, κυρίως στην «Ταπεινωση», φάνηκε η κόπωση του. Προφανώς την ένιωσε πρώτος απ' όλους. Εδωσε ό,τι καλύτερο μπορούσε με το κύκνειο άσμα, το «Νέμεσις» (το δεύτερο μισό

θυμίζει τον παλιό, καλό, δυναμικό, συγκινητικό Ροθ) και αποσύρθηκε. Το μόνο που έκανε έκτοτε ήταν να βοηθάει τον άνθρωπο που ανέλαβε τη συγγραφή της βιογραφίας του, τον Μπλέικ Μπέιλι (συγγραφέας μιας έξοχης βιογραφίας του Τζον Τσίβερ).

Μαθαίνοντας την είδηση του θανάτου του, από καρδιακή ανεπάρκεια, ο νους μου έτρεξε στις τελευταίες αράδες του μυθιστορήματος «Καθένας»: «Καταδύθηκε νιώθοντας κάθε άλλο παρά ισοπεδωμένος, κάθε άλλο παρά προγραμμαμένος, λαχταρώντας ξανά την πληρωσή του· κι όμως, δεν ξύπνησε ποτέ. Ανακοπή. Δεν ήταν πια, είχε απελευθερωθεί από το είναι, είχε μπει στην ανυπαρξία χωρίς καν να το καταλάβει – όπως ακριβώς το φοβόταν από την αρχή».

Το θῦμα, ο ἔνοχος και ο ἥρωας ὅλοι σε ἓνα

Η υπόθεση Πολκ σε νέα, τεκμηριωμένη έρευνα, 70 χρόνια από το έγκλημα που συγκλόνισε την εμφυλιακή Θεσσαλονίκη

**ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
Οι έξι θάνατοι του Τζωρτζ Πολκ
εκδ. Πατάκης, σελ. 456

Του **ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΑΓΚΟΥ**

Στις 9 Μαΐου συμπληρώθηκαν 70 χρόνια από τη δολοφονία του Αμερικανικού δημοσιογράφου Τζωρτζ Πολκ στη Θεσσαλονίκη. Στην αντίστοιχη ημερομηνία του 1948 προσδιορίστηκε ο θάνατός του, σύμφωνα με την ιατροδικαστική έκθεση. Το πτώμα του βρέθηκε να πλέει μερικές ημέρες αργότερα στον Θερμαϊκό, στις 16 του μήνα. Τραγική κατάληξη και ταυτόχρονα αφετηρία μιας πολύκροτης υπόθεσης, με χαρακτηριστικά πολιτικού - κατασκοπικού - αστυνομικού - δικαστικού θρίλερ, που συντάραξε την Ελλάδα του εμφυλίου και του Ψυχρού Πολέμου. Αποκαλυπτική, όμως, και της πραγματικότητας που επικρατούσε τότε.

Η σημασία της υπόθεσης Πολκ αποδεικνύεται από το γεγονός ότι στο διάστημα της μεταπολίτευσης, 1975-2014 εκδόθηκαν στην Ελλάδα και στις Ηνωμένες Πολιτείες 12 βιβλία, και μία διδακτορική διατριβή, σε άλλα τέσσερα υπήρξαν εκτεταμένες αναφορές και σε πολλά ακόμη –έως και σήμερα– γίνονται σημαντικές επισημανώσεις. Τώρα κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκης το 13ο βιβλίο, εξαιρετικά εμπειριστατικό και διαφωτιστικό, για τη δολοφονία του Πολκ με τίτλο «Οι έξι θάνατοι του Τζωρτζ Πολκ», των δημοσιογράφων Κώστα Παπαιωάννου και Μιχάλη Ινγιαντού.

Οι Κ. Παπαϊωάννου και Μ. Ιγνατίου βασίζονται στα στοιχεία, στις

“

Οι δύο συγγραφείς καταγράφουν με απόλυτη ακρίβεια, σχεδόν ώρα με την ώρα, τα γεγονότα. Ουσιαστικά κεντούν με μαεστρία την πυκνή πλοκή μιας απίστευτης πραγματικότητας.

προσωπικές μαρτυρίες, στα ευρήματα των ερευνών και στις εκτιμήσεις των προηγουμένων συγγραφέων για τους πραγματικούς ενόχους του εγκλήματος και για εκείνους που το συγκάλυψαν, ή το οργάνωσαν. Οι ίδιοι πρόσθεσαν καινούργια στοιχεία που προέκυψαν από τον σταδιακό αποχαρκτηρισμό απορρήτων πηγών και εγγράφων, κυρίως στις ΗΠΑ. Δεν περιορίζονται στο άλυτο μυστήριο της δολοφονίας του Πολκ, αλλά περιγράφουν λεπτομερώς τις κινήσεις και τις δραστηριότητές του, ως απεσταλμένου του αμερικανικού δικτύου CBS, όπως και όσα επακολούθησαν με «ήρωα» το επόμενο θύμα. Τον δημοσιογράφο Γρήγορη Στακτόπουλο που κατηγορήθηκε και καταδικάστηκε για τον φόνο. Στη διαδρομή αποκάλυπτανται η κατάσταση και η ατμόσφαιρα εκείνης της περιόδου στην Αθήνα, ακόμη περισσότερο στην Θεσσαλονίκη, όπου εκτυλίχθηκε όλο το δράμα.

Ο Τζωρτζ Πολκ με τη γυναίκα του, Ρέα, πριν από τη μοιραία δημοσιογραφική αποστολή του πρώτου στη Θεσσαλονίκη το 1948, όπου προσπάθησε να λειτουργήσει ως δημοσιογράφος με άποψη, αλλά και με περισσή αφέλεια, παίζοντας με τον θάνατο, όπως αποδείχθηκε.

Οι αναγνώστες που έχουν ζήσει ή μελετήσει εκείνη την εποχή γνωρίζουν πολύ καλά ότι η Ελλάδα μετά την Κατοχή, πριν τα πράγματα πάρουν το οριστικό τους σχήμα, ήταν μία κατεστραμμένη και αιματοβαμμένη άρνη άρνη ανειπίτως φτώχεια, όπου πολλά ξένα και ντόπια θηρία μάχονταν με όλους τους τρόπους για προσωμικά, ή κρατικά συμφέροντα και εξουσία. Αγγλοι, Αμερι-

Το πιο συγκλονιστικό, όμως, μέρος της ιστορίας είναι η συνεργασία που αναπτύχθηκε μεταξύ των επισήμων πλευρών, των ελληνικού κράτους και των αμερικανικών μυστικών και διπλωματικών υπηρεσιών στην κατασκευή ενός ενόχου και τη συγκάλυψη του εγκλήματος.

Μεγάλη πίεση

Η συνταγή ήταν να αποδοθεί το έγκλημα στους κομμουνιστές. Ο εμφύλιος βρισκόταν στην κορύφωσή του και βόλευε την ελάνη κυβέρνηση, για να απαλλαγεί από τις υπόνοιες το ελεγχόμενο ή ανεξέλεγκτο ακροδεξιό παρακράτος, καθώς παράλληλα υπήρχε η απειλή της διακοπής της αμερικανικής βοήθειας του Σχεδίου Μάρσαλ. Ήταν πολύ μεγάλη η πίεση που ασκούσαν οι εφημερίδες και οι συνάδελφοι του Πολκ στις ΗΠΑ για να βρεθούν οι ένοχοι. Για αντίστοιχους ακριβώς λόγους πήδαν την κατασκευή ενόχου με κατάλληλες προδιαγραφές οι εδώ εκπρόσωποι της επίσημης Αμερικής στη λογική της δραστητικής ανασχεσης του κομμουνισμού.

Ετσι έπρεσε ο κλήρος στον Γρηγόρη Στακτόπουλο, ο οποίος ήταν, χωρίς αμφιβολία πια, παντελώς αθώος του αίματος. «Οι αρμόδιοι» αφού τον «έπεισαν» με φοβερά βασανιστήρια και εκβιασμούς, όχι μόνο να «ομολογήσει», αλλά και να κατευθύνει εις βάρος του τη δική καλύπτοντας τα κενά της σκευωρίας, στη συνέχεια τον μεταχειρίστηκαν προνομιακά ως φυλακισμένο γιατί θυσιάστηκε για την πατρίδα... Δικαστική πάντως καθαρόσημο δεν έγινε ποτέ!

λεια ο Τζωρτζ Πολκ, παίζοντας με τον θάνατο, όπως αποδείχθηκε.

Οι δύο συγγραφείς καταγράφουν με απόλυτη ακρίβεια, σχεδόν ώρα με την ώρα, τα γεγονότα. Ουσιαστικά κεντούν με μαεστρία την πυκνή πλοκή μιας απίστευτης πραγματικότητας. Στα συμπεράσματα περί του δολοφονίου του Πολκ και εκείνων που έδωσαν την εντολή της «εκτέλεσης», αρκούνται στην παρουσίαση όσων είχαν κίνητρο να απαλλάξουν από έναν εννοχλητικό Αμερικανό δημοσιογράφο, αδιαφορώντας, ή μάλλον επιδιώκοντας τον πάταγο που θα προκαλούσαν. Είτε επειδή προσπαθούσε να φτάσει «στο βουνό» για να πάρει συνέντευξη από τον Μάρκο Βαφειάδη, είτε γιατί γινόριζε πολλά. Εξ ου και ο τίτλος «Οι εἴς θάνατοι του Τζωρτζ Πολκ», με το βάρος των υπονοιών να πέφτει στη Δεξιά εκείνης της περιόδου και τις παρακρατικές παραφυάδες της, αλλά και στους Αγγλούς.

PROSPERO MANAGEMENT
P r o
s p e r o
www.prosperto.gr

#ΟΜΟΡΦΟΟΝΕΙΡΟ

ΝΑΤΑΣΣΑ ΜΠΟΦΙΛΙΟΥ

ΟΜΟΡΦΟ ΟΝΕΙΡΟ

Διοργανωτής
Σύνδεσμος Φίλων Αγίας Σκέπης
Λάρνακας

ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ
ΘΕΜΗ ΚΑΡΑΜΟΥΡΑΤΙΔΗ
& ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

Τα καθαρά έσοδα θα δοθούν
στη θεραπευτική κοινότητα Αγία Σκέπη

Τηλέφωνα Επικοινωνίας
99905840, 99905878, 99134323

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018, ΩΡΑ 8.30 Μ.Μ.
ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΤΙΜΗ ΕΙΣΟΔΟΥ 15 ΚΑΙ 20 ΕΥΡΩ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΠΡΟΠΟΛΙΣΗ

Ταμείο Δημοτικού Θεάτρου Λάρνακας

TVONE

ψυχαγωγία

ΚΑΤΣΕ
να ΔΕΙΣ

Dancing for you 6

DANSING FOR YOU 6
Κάθε Δευτέρα στις **21:05**

Απλώς, «κάτσε να δεις» ψυχαγωγία στο TVONE.

tvone.com.cy

Επιστροφή στη... νιότη του Χαν Σόλο

Η νέα ταινία «Star Wars» παρακολουθεί τα πρώτα βήματα του αγαπημένου ήρωα

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Η αλήθεια είναι πως η Disney έχει από καιρό εντοπίσει τη δεύτερη κότα με τα χρυσά αυγά (η πρώτη είναι τα κόμικς της Marvel) και φροντίζει να εξαργυρώνει τακτικά. Το franchise του «Πολέμου των Αστρων» όμως, το οποίο επανενεργοποιήθηκε τα τελευταία χρόνια με εξαιρετική επιτυχία δεν αρκεί από μόνο του για να παράξει αρκετά μπλοκμπάστερ. Γι' αυτό βέβαια τον σκοπό δημιουργήθηκαν τα spinoff, όπως το «Solo: A Star Wars Story» που κυκλοφορεί αυτή την εβδομάδα και στις ελληνικές αίθουσες. Σε κάθε περίπτωση, το καλό με την Disney είναι ότι δεν καταφεύγει σε «ξεπέτες», κάτι που είναι φανερό και στη νέα ταινία.

Όπως υποδεικνύει και ο τίτλος,

εδώ έχουμε να κάνουμε με μια ιστορία αφιερωμένη στον Χαν Σόλο, τον θρυλικό λαθρέμπορο που ερμήνευσε ο Χάρισον Φορντ στα παλιά αλλά και στα νεότερα επεισόδια του «Star Wars». Αυτή τη φορά, ωστόσο, ταξιδεύουμε ακόμα πιο πίσω στον χρόνο και συγκεκριμένα στη εποχή που ο Χαν δεν είναι παρά ένας φιλόδοξος νεαρός που αναζητεί τη θέση του στο σύμπαν. Στη διαδρομή θα γνωρίσει τον πιστό του σύντροφο στις περιπέτειες, Τσουμπάκα, ενώ θα καθίσει και για πρώτη φορά στο κόκπιτ του μυθικού Μιλένιουμ Φάλκον. Γύρω του ήδη γνωστοί χαρακτήρες όπως ο τζογαδόρος Λάντο Καλρίσιαν (Ντόναλντ Γκλόβερ) αλλά και νέες προσθήκες σαν τον μισοφόρο Μπέκετ (Γούντι Χάρελσον) και την όμορφη Κρία (Εμίλια Κλαρκ).

Η ανδρική φιλία

Με τον οσκαρικό Ρον Χάουαρντ («Ένας υπέροχος άνθρωπος») στο σκηνοθετικό τιμόνι, η ταινία παραμένει στιβαρή παρά τη μεγάλη της διάρκεια, ταξιδεύοντάς μας ξανά με επιτυχία στον «πολύ, πολύ μακρινό γαλαξία».

Ο ελάχιστα γνωστός Άλντεν Ερενράϊχ («Υπέροχα Πλάσματα») τα καταφέρνει αρκετά καλά ως νέος Χαν Σόλο, ωστόσο τίποτα δεν θα γινόταν χωρίς τον θηριώδη, τρικωτό του φίλο. Κι αυτό διότι, πέρα από περιπέτεια με εντυπωσιακά ταξίδια και συγκρούσεις, το «Solo» είναι στην πραγματικότητα μια ιστορία γύρω από την ανδρική φιλία· την ενστικτώδη αυτή σχέση εμπιστο-

LUCASFILM LTD. / JONATHAN COLLEY

Ο νεαρός Χαν Σόλο μαζί με τον φίλο του Τσουμπάκα, ένα από τα πιο διάσημα «περιπετειώδη» δίδυμα στην ιστορία του σινεμά.

σύνης που κτιζεται μέσα από τα καλά και τα άσχημα και κρατάει μια ζωή – όχι τυχαία ο Χαν είναι ο μόνος που καταλαβαίνει την αλλοκοτή γλώσσα του Τσοοϊ κι εκείνος με τη σειρά του αυτός που δεν τον εγκαταλείπει ποτέ.

Ένα άλλο ευχάριστο στοιχείο του φιλμ είναι η βιντατζ αισθητική του. Μίας και τα γεγονότα του διαδραματίζονται πολύ πριν από εκείνα που «Πολέμου των Αστρων», οι δημιουργοί του το έχουν γεμίσει με τετράγωνα οθόνες περασμένων δεκαετιών, ασύρματος παλαιάς κοπής και ανδροειδή που μοιάζουν περισσότερο με κάδους σκουπιδιών. Επειδή όμως βρισκόμαστε στο 2018, δεν θα μπορούσαν να λείπουν και οι ανάλογες πινελιές. Τέτοιες είναι ο δυναμικός και ανιγναμτικός χαρακτήρας της Εμίλια Κλαρκ (Μπτέρα των Δράκων είναι αυτή στο κάτω κάτω) αλλά και ένα θηλυκό ρομπότ-επαναστάτρια, το οποίο καλεί σε εξέγερση όλους τους καταπιεσμένους, ανεξάρτητα αν μέσα τους υπάρχει ζωντανή καρδιά ή... κυκλώματα.

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Στον «Τερματικό σταθμό» η Μάργκο Ρόμπι πρωταγωνιστεί σε ένα υπερβολικά στυλιζαρισμένο νεονουάρ εκδίκησης, το οποίο έχει όμως τη γοητεία του. Σε μια πόλη βυθισμένη στο έγκλημα και στην παρακμή, μία σειρά ανθρώπων διασταυρώνεται –πάντα νύχτα– γύρω από τον άδαιο σταθμό των τρένων. Όπως είναι αναμενόμενο, τα πιστόλια δεν θα αργήσουν να βγουν από τις θήκες τους, την ώρα που εξίσου θανατηφόρες ατάκες πάνε και έρχονται με τάξη. Το φιλμ του Βον Στάν θυμίζει αρκετά εκείνα του Νίκολας Γουίντνγκ Ρεφν, χωρίς ωστόσο να φτάνει τη δική του εκρηκτική εξτρα-βαγκάντζα.

Στο «Taxi 5» η επιτυχημένη γαλλική κωμωδία επιστρέφει για άλλη ένα γύρο αυτοκινητικών κυνηγιών στους δρόμους της Μασσαλίας. Ένας αστυνομικός, άσος στο τιμόνι, προσπαθεί να σταματήσει τη δράση της «Ιταλικής Συμμορίας», με σύμμαχο ένα θρυλικό, «πειραγμένο» λευκό ταξί.

Στο «Ταξίδι αναψυχής» ο Τζον και η Ελα, ένα ηλικιωμένο ζευγάρι, το σκάνε ξαφνικά από τα ενήλικα παιδιά τους, σε μια «παράνομη» εκδρομή με το παλιό τους αυτοκινούμενο τροχόσπιτο. Ο Πάολο Βίρτζι σκηνοθετεί τους εξαιρετικούς Ντόναλντ Σάδερλαντ και Ελεν Μίρεν σε μια συγκινητική δραμεντί αφιερωμένη στην τρίτη ηλικία, αλλά κυρίως στην αληθινή αγάπη που μένει ζωντανή ακόμα κι όταν τα υπόλοιπα γύρω αρχίσουν να σβήνουν. Όλα αυτά στο περιτύλιγμα ενός road movie με τα ανάλογα απρόοπτα-περιπέτειες και έναν ογδοντάχρονο με άνοια πίσω από το τιμόνι. Η ταινία ήταν υποψήφια για Χρυσή Σφαίρα.

PIK1

ΤΗΛ.: 22862000

22.15 Ένας κι ένας

07.30 Θεία λειτουργία
10.15 Οι φιλόδοξοι - (Ε)
12.30 Οι κακοζημέριμες Κυπριώτικο σκετς με τους Δώρα Κακουράτου, Μόνικα Βασιλείου, κ.ά.
13.00 Μάθε τέχνη - (Ε)
13.30 Αμύνεσθαι περί Πάτρης Εκπομπή με τον Πέτρο Κωνσταντίνου.

14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.15 ArtCafe - (Ε)
15.15 Χωρίς αποσκευές, V - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή με τον Σάββα Πούμπουρα.
15.45 Movie time - (Ε)
16.15 Τετ - Α - Τετ - (Ε) Talk show.
17.30 Σπίτ στη φύση (Δ' κύκλος).
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)
18.15 Ένας κι ένας με την να τη δω - (Ε) Κυπριώτικο σκετς.
18.45 Χωρίς αποσκευές, V Ταξιδιωτική εκπομπή, με τον Σάββα Πούμπουρα.
19.15 Η κυρά του μεταξοΐού Σειρά εποχής, με τους Μαρίλια Γιαλλουρίδου, Βασίλη Μιχαήλ, κ.ά.
20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.10 Τετ-Α-Τετ Talk show.
22.15 Ένας κι ένας Κωμωδία, με τους Γιώργο Κιμούλη, Νίκο Κολογερόπουλο, κ.ά.
23.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
23.15 Συνέχεια της ταινίας Graham Norton Show
00.00 Ψυχαγωγικό Chat show.
01.00 Τετ - Α - Τετ - (Ε)
02.15 Επ. προγραμμάτων

PIK2

ΤΗΛ.: 22862000

21.05 Road to FIFA

07.30 Παιδική ζώνη α. Χίθκλιφ β. Γουίλ και Ντιούι γ. Ολίβια δ. Η μικρή εξερευνητριά ε. Μάγια η μέλισσα στ. Γιούπι Γιούπι Για ζ. Ταχυδρομικό τρενάκι η. Παρέα με τον Ανδρέα Ν. Τράκιο ι. Μπομπ ο μάστορας κ. Ο ταχυδρόμος Πατ λ. Στρομφακία
11.00 Στη χώρα του Γιατί - (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.
11.30 Chitty Chitty Bang Bang α. Οι σούπερ Γουίνγκς β. Ντετέκτιβ Νόντι γ. Τα σούπερ ζωάκια δ. Ο ταχυδρόμος Πατ ε. Γιούπι Γιούπι Για στ. Ταχυδρομικό τρενάκι ζ. Παρέα με τον Ανδρέα
14.05 Παιδική ζώνη - (Ε)
15.30 Στη χώρα του Γιατί - (Ε)
16.00 Το πλοίο της αγάπης - (Ε) (Love Boat, I) Κλασική σειρά.
17.00 Chitty Chitty Bang Bang Κλασικό μιούζικαλ, με τους Ντικ Βαν Ντάικ, Σόλι Ανν Χόους, κ.ά.
19.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
19.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)
21.05 Road to FIFA World Cup 2018
21.30 Graham Norton Show Ψυχαγωγικό Chat show.
22.30 Μέρες ραδιοφώνου (Radio days). Κοινωνική βιογραφική ταινία.
00.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
00.20 ΓΙΟΥΡΝΟΙΟΥΣ

TVONE

ΤΗΛ.: 22477777

21.05 Speed 2: Cruise Control

07.00 Θεία λειτουργία
09.40 Αντικείμε - (Ε) Σειρά ντοκιμαντέρ, με τη Χριστίνα Ιακώβου.
10.30 Εύκολα και σπιτικά Εκπομπή μαγειρικής με την Αθηνά Λοϊζίδου και τον Ανδρέα Τέρλα.
11.00 Καθ' ημάς Ανατολή Κοινωνική εκπομπή.
12.00 Ο τροχός της τύχης - (Ε) Τηλεπαιχνίδι, με τους Πέτρο Πολυχρονίδη και Τζούλια Νόβα.
13.00 Πάρτι στο χωριό - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασί-ου και τον Σταύρο Κωνσταντίνου.
15.00 DanSing For You 6 - (Ε) Ψυχαγωγικό σόου.
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.10 Στο αλαλούμ - (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά, με τους Γιώργο Ζένιο, Δανάη Χρίστου, κ.ά.
19.20 Σαν την Κύπρο Ψυχαγωγική εκπομπή.
20.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.05 Speed 2: Cruise Control Θρίλερ δράσης, με τους Σάντρα Μπούλοκ, Τζέισον Πάτρικ, κ.ά.
23.05 Όμορφα πλάσματα (Beautiful Creatures) Αισθηματική ταινία φαντασίας, με τους Άλντεν Ερενράϊχ, Άλις Ίνγκλερτ.
01.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
01.05 Την τύχη μου μέσα - (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά.
02.05 DanSing For You - (Ε) Ψυχαγωγικό σόου.
05.20 Una Fatsa - (Ε)

ANT1

ΤΗΛ.: 22200200

21.20 The Bourne Ultimatum

06.10 Πρωινή ενημέρωση
06.30 40 κύματα - (Ε) Ελληνική σειρά.
07.20 Για την αγάπη σου - (Ε) Κυπριακή σειρά.
08.40 Mamma mia - (Ε) Κυπριακή σειρά.
09.40 Daddy cool - (Ε)
10.10 La Pasta Pomiluri - (Ε) Κυπριακή σειρά.
12.00 Συνεντεύξεις από το πρωινό ΡΟΥΚ ΖΟΥΚ Τηλεπαιχνίδι.
12.15 ΡΟΥΚ ΖΟΥΚ Τηλεπαιχνίδι.
13.10 Παρθένα ζωή - (Ε) Αισθηματική σειρά.
14.40 Ο κόσμος να χαλάσει (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά, με τους Άντρεά Τσουρή, Χρήστο Γρηγοριάδη, κ.ά.
16.00 Celebrity Game Night (Ε) Τηλεπαιχνίδι, με τον Θεοδωρή Αθερίδη.
17.05 Follow, III Εκπομπή, με την Αφροδίτη Γεωργίου.
18.15 Τα νέα του ANT1 σε 10'
18.3 Κάτι χωρισμένα παλιόκαρα - (Ε) Κωμική σειρά, με τους Κώστα Κόκλα, Μάριο Αθανασίου, κ.ά.
20.20 Τα νέα του ANT1
21.20 The Bourne Ultimatum Περιπέτεια με τους Ματ Ντέιμον, Τζόαν Άλεν.
23.15 Game of thrones, V - (Ε) Ξένη σειρά.
00.00 Τίτλοι ειδήσεων
00.10 Celebrity game night
01.00 Εγκλήματα - (Ε)
01.50 Πόσο γλυκά με σκοτώνεις - (Ε)
02.40 Γιάννης ο όμορφος - (Ε)

ΣΙΓΜΑ

ΤΗΛ.: 22580100

21.15 Παντρεμένοι κι οι δυο

07.00 Γαλάτεια - (Ε) Σειρά εποχής, με τους Δέσποινα Μπεμπεδέλη, Κώστα Δημητρίου, κ.ά.
08.30 Στο χωράκι μας - (Ε)
09.00 Ooh La La! Ψυχαγωγικό μαγκαζίν, με τη Σάσα Σταμάτη.
10.30 Θέκλα μιλάμε ανοιχτά (Ε) Προορισμός Ευτυχία - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή, με την Ευτυχία Ανδρέου.
12.30 Όταν μεγαλώσω - (Ε)
13.00 Στην υγειά μας ρε παιδιά! - (Ε)
16.00 Happy Traveller Ταξιδιωτική εκπομπή μαγειρικής, με τον Ευτύχη Μπλέτσα.
16.50 Παραδοσιακή βραδιά (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή με την Άντρη Καραντώνη.
18.00 Γεγονότα σε συντομία
18.10 Παραδοσιακή βραδιά (Συνέχεια)
19.10 Παντρεμένοι κι οι δυο (Ε) Κωμική σειρά.
20.20 Τομείς στα γεγονότα
21.15 Παντρεμένοι κι οι δυο (Ε) Κωμική σειρά.
00.10 Γεγονότα σε τίτλους
00.15 Scandal Δραματική σειρά, με τους Κέρι Ουάιανγκτον, Τόνι Γκόλντγουιν.
01.00 Ooh La La! - (Ε)
02.40 Σουβιβόρ (Ε) Δραματική σειρά.
03.20 Σε φόντο κόκκινο - (Ε)
04.40 Survivor Panorama - (Ε)

ALPHA

ΤΗΛ.: 22212400

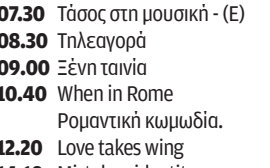

21.15 Πάμε Πακέτο

07.00 Στο δρόμο - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.
07.45 Στη γενιά μας - (Ε)
08.30 Θα σε δω στο πλοίο - (Ε)
10.00 Σ/Κ με τον Μάνεση Ενημερωτική εκπομπή με το Νίκο Μάνεση.
13.00 Fatto Εκπομπή μαγειρικής.
13.10 Οικονομικές ιστορίες (Ε)
14.00 Deal - (Ε)
14.45 Το σόι σου - (Ε) Κωμική σειρά.
15.30 Το σόι σου - (Ε) Κωμική σειρά.
16.15 Λούις Night Show - (Ε) Σατιρική εκπομπή.
17.30 Οικονομικές ιστορίες Αυτοτελείς ιστορίες που έχουν στο επίκεντρό τους οικονομικές υποθέσεις.
17.55 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.00 Οικονομικές ιστορίες (Συνέχεια)
18.45 Οικονομικές ιστορίες Αυτοτελείς ιστορίες που έχουν στο επίκεντρό τους οικονομικές υποθέσεις.
19.30 Το σόι σου, IV Κωμική σειρά, με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου.
20.15 ALPHA NEWS
21.15 Πάμε Πακέτο Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
22.45 Νότα Μία βραδιάτικα (Ε) Μουσικό τηλεπαιχνίδι, με τη Σμαράγδα Καρύδη.
00.00 Όσο υπάρχουν τραγούδια - (Ε)
01.40 Οικονομικές ιστορίες (Ε)
02.30 Κόκκινος κύκλος - (Ε)
03.15 Deal - (Ε)

CAPITAL

ΤΗΛ.: 25577577

07.30 Τάσος στη μουσική - (Ε)
08.30 Τηλεαγορά
09.00 Ξένη ταινία
10.40 When in Rome Ρομαντική κωμωδία.
12.20 Love takes wing
14.10 Mistaken identity
16.00 Πρόσωπα και γεγονότα
17.00 Τηλεαγορά
19.05 American girl: Lea to the rescue
21.00 Ξένη ταινία
23.00 Ξένη ταινία
01.00 The life before her eyes
03.00 Urban cowboy

TV PLUS

ΤΗΛ.: 22259000

06.30 Παιδική ζώνη
07.30 Τηλεαγορά
09.40 Επιτέλους Σ/Κ Με τη Ναταλία Γερμανού.
13.40 Αποκαλυπτικά Ψυχαγωγική εκπομπή.
17.10 Τηλεαγορά
19.30 Ιατρική & Βοτανολογία
20.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
20.30 Τηλεαγορά
21.30 Ξένη ταινία
23.15 Το ταξίδι της ζωής
00.15 Cold Case Αστυνομική σειρά.
01.10 Επ. προγραμμάτων

SMILE TV

ΤΗΛ.: 25715126

11.30 Glitter Force
12.00 Sissi The Young Empress
12.30 Puppy In My Pocket
13.00 Popples
13.30 Pacman
14.00 The Owl
14.30 Maya The Bee
15.00 Zig And Sharko
15.30 Rabbids, II
16.00 Popples
16.30 Oggy & The Cockroaches
17.00 Pacman
17.30 Digimon Fusion
18.00 Dragonball
19.00 Glitter Force
19.30 Heidi

MOVIES BEST

21.00 Paulo Coelho
07.00 Porto
08.30 The River Why
10.30 3 Bodas De Mas aka 3 Many Weddings
12.15 Escape From Polygamy
14.00 Tangerines
15.35 Cop Car
17.10 You're Ugly Too
19.00 Picnic At Hanging Rock
21.00 Paulo Coelho's Best Story
23.00 The Preacher's Sin aka A Husband's Confession
00.50 Carrie Pilby
02.30 Boomerang
04.30 Green Room
06.15 A La Mala

GREEK CINEMA

20.15 Οι εραστές του ονείρου
07.10 Λαός και Κολωνάκι
08.30 Όσα κρύβει η νύχτα
10.15 Το ανθρώπινο
11.45 Η κόρη του ήλιου
13.25 Αστροναύτες για δέσιμο
14.50 Το αμαξάκι
16.40 Ο κόσμος τρελάθηκε
18.15 Κοινωνία ώρα μηδέν
20.15 Οι εραστές του ονείρου
22.00 Ο ξυπόλυτος πρίγκιψ
23.45 Ο θάνατος θα ξανάρθει

Σαν να το βλέπεις για πρώτη φορά

Ο σκηνοθέτης Λέο Μουσκάτο εξηγεί πώς θα «μεταφέρει» στον σύγχρονο κόσμο του Ηρωδείου το «Ναμπούκο» του Βέρντι

Της **ΜΑΡΩΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ**

Το Κτίριο Δοκιμών της Ελληνικής Λυρικής Σκηνής (ΕΛΣ) βρίσκεται στον Ταύρο, ανάμεσα σε βιοτεχνίες με είδη νεωτερισμών. Θα μπορούσε να στεγάσει μια εφορία, αν δεν ακουγόταν από τα παράθυρα η μουσική. Στον πρώτο όροφο κάνουν πρόβα για την όπερα «Ναμπούκο» του Τζουζέπε Βέρντι, τη νέα παραγωγή της ΕΛΣ που σε λίγες μέρες κάνει πρεμιέρα στο Ηρώδειο. Το τραγούδι βγαίνει από τους τοίχους και σκορπίζει τη χάρη του στη γειτονιά.

Εφτάσα λίγο μετά το διάλειμμα, τώρα ετοιμάζονται να επαναλάβουν μέρος της Α΄ πράξης. Η μεγάλη αίθουσα είναι γεμάτη κόσμο: οι χορωδοί στο κέντρο, οι πρωταγωνιστές καθισμένοι περιμετρικά. Πιο πέρα οι υπεύθυνες της σκηνής, ο πιανίστας μπροστά στο πιάνο του, ο διευθυντής της χορωδίας. Ο σκηνοθέτης Λέο Μουσκάτο έχει το δικό του τραπέζι, δίπλα του η βοηθός του Αλεσάντρα ντε Αντζέλis. Όλοι φορούν τα συνηθισμένα καθημερινά τους ρούχα. Κάνει ζέστη, έχουν κουραστεί, μιλούν μεταξύ τους. Κάποιος φωνάζει ψυχία, ακούγονται οι πρώτες νότες στο πιάνο.

Αυτό φτάνει για να μεταμορφωθούν τα πάντα: Είμαστε πια στα Ιεροσόλυμα, μέσα στον Ναό του Σολομώντα. Οι Εβραίοι έχουν ντυθεί από τους Βαβυλώνιους και ο Ναμπούκο, ο μέγας βασιλιάς Ναβουχοδονόσωρ Β΄, ετοιμάζεται να καταλάβει την πόλη. Οι χορωδοί ως Εβραίοι σκλάβοι, χωρισμένοι σε άντρες και γυναίκες, ορμούν τραγουδώντας από τις δύο πλευρές της αίθουσας προς το κέντρο, ενώ οι Βαβυλώνιοι στρατιώτες κρατώντας πλαστικά πολυβόλα τους επιποδίζουν.

Μεταμορφώσεις

Πώς είναι δυνατόν να έχουν εξαφανιστεί ο αδιάφορος χώρος, οι κουρασμένοι άνθρωποι, η ένταση της δουλειάς; Πώς μπορεί ο Δημήτρης Πλατανιάς, ο κορυφαίος βαρύτονος που ήρθε στην πρόβα με ένα φαρδύ παντελόνι και τα αθλη-

τικά του παπούτσια, να γίνεται ο πανίσχυρος Ναμπούκο μόλις αρχίζει να τραγουδά;

Όλα ξεκινούν και τελειώνουν στο τραγούδι. Αυτή είναι η μαγεία της όπερας, η δύναμη που δεν θα την αφήσει να χαθεί. Εδώ και μία δεκαετία τουλάχιστον ειθίσαι οι κλασικές όπερες —ο Βέρντι είναι ο σημαντικότερος συνθέτης του ιταλικού ρομαντισμού και τα έργα του διέπονται από το πνεύμα του 19ου αιώνα— να «μεταφέρονται» στον σύγχρονο κόσμο. Οι νεωτεριστές σκηνοθέτες, το είπε πρόσφατα η Κέιτι Μίτσελ για την τολμηρή «Λουτσία» της, πιστεύουν πως αν το είδος δεν ανανεωθεί, θα πεθάνει.

Η «Κάρμεν» που ανέβασε τον Ιανουάριο στη Φλωρεντία ο Λέο Μουσκάτο «σκανδάλισε» την Ιταλία: Ο Дон Χοσέ δεν πυροβολεί, αλλά πυροβολείται από την Κάρμεν, και αυτή η προσαρμογή υπήρξε μία δήλωση κατά της βίας που εξακολουθούν να υφίστανται οι γυναίκες.

«Έχει ανάγκη η κλασική όπερα αυτούς τους νεωτερισμούς;», ρώτησαμε τον σκηνοθέτη του «Ναμπούκο», που για πρώτη φορά συνεργάζεται με τη Λυρική Σκηνή. «Η άποψή μου αλλάζει ανάλογα με την όπερα», απαντά. «Όταν γράφτηκαν τα συγκεκριμένα έργα εξέφραζαν την εποχή τους. Υπάρχει πλέον μεταξύ μας απόσταση σχεδόν ενάμιση αιώνα, την οποία πρέπει να γεφυρώσουμε στη σκηνή. Ομως, σέβομαι απολύτως τη

«Χρησιμοποιούμε κάποια σύμβολα ώστε να γίνουν άμεσα οι συνδέσεις και πιο δραματικό το αποτέλεσμα».

Ο Λέο Μουσκάτο σκηνοθετεί τον «Ναμπούκο», τη νέα παραγωγή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, στο Ηρώδειο.

μουσική, και προσπαθώ να εκφράσω τις προθέσεις του συνθέτη. Κύριος σκοπός μου είναι να γίνει αυτή η όπερα εξίσου σημαντική για τους ανθρώπους που θα έρθουν τώρα να την παρακολουθήσουν, όσο υπήρξε και για τους συγχρόνους της. Προφανώς έχουν αλλάξει πολλά έκτοτε και κυρίως ο τρόπος σκέψης».

«Εκινώ, λοιπόν, με τους συνεργάτες μου την παραγωγή», συνεχίζει ο Λέο Μουσκάτο, «έχοντας ένα βασικό ερώτημα: Γιατί θέλουμε να πούμε αυτή την ιστορία τώρα; Στην κλασική όπερα αυτό που θα διηγηθούμε είναι συνήθως παλιό, και εμείς πρέπει να το ξαναπούμε σε ένα σύγχρονο ακροατήριο. Επίσης, το ελληνικό κοινό, για παράδειγμα, διαφέρει πολύ από το ιταλικό. Ο «Ναμπούκο» είναι μια πολύ σημαντική όπερα για την Ιταλία και κάθε χρόνο ανεβαίνουν πολλές νέες παραγωγές της. Ομως, κάθε φορά θεωρώ ότι ο θεατής, όποιος χώρας, όποιος κουλτούρας, πρέπει να αισθανθεί την ίδια συγκίνηση σαν να το βλέπει για πρώτη φορά. Αλλάζοντας τον σκηνικό χώρο, τον χρόνο και τις σχέσεις μεταξύ των προσώπων, όλα αλλάζουν. Και έτσι έχουμε μια νέα ιστορία».

Στην παραγωγή που θα δούμε σε λίγες ημέρες οι Βαβυλώνιοι κυβερνώνται από ένα στρατιωτικό καθεστώς. Η ενδυματολόγος Σίλβια Αϊμονίνο, μόνιμη συνεργάτιδα του σκηνοθέτη, εμπνεύστηκε τα κοστούμια τους από τις στολές εκστρατείας και παρέλασης των Γερ-

«Αλλάζοντας τον σκηνικό χώρο, τον χρόνο και τις σχέσεις μεταξύ των προσώπων, όλα αλλάζουν. Και έτσι έχουμε μια νέα ιστορία».

μανών στρατιωτών και αξιωματικών του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και των στρατιωτικών, ανδρών και γυναικών, της Βόρειας Κορέας. Το αγκαθωτό σύρμα που περιορίζει τους Εβραίους αιχμαλώτους είναι μια σαφής αναφορά στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης, ενώ τα βασανιστήρια που υφίστανται φέρνουν στον νοητός τις φοβερές εικόνες των φυλακισμένων στο Γκουαντάναμο. Αναμενόμενο, θα σχολίαζε κανείς.

Από μέσα προς τα έξω

«Προφανώς όταν ακούει σήμερα κανείς μια ιστορία που αφορά τον εβραϊκό λαό και τα βάσανα που υπέστη, ο νους του πάει αυτόματα στη φρίκη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Αλλά εμείς κάνουμε θέατρο, όχι μια αναπαράσταση της Ιστορίας. Αρα, δεν θέλουμε να μεταφέρουμε την όλη δράση σε ένα ρεαλιστικό τόπο και χρόνο. Χρησιμοποιούμε κάποια σύμβολα ώστε να γίνουν άμεσα οι συνδέσεις και πιο δραματικό το αποτέλεσμα. Για το ιταλικό κοινό η άρια “Va pensiero” (“Πέτα σκέψη”) δημιουργεί άμεσως συγκίνηση, επειδή παραμένει μια αναφορά στην ανεξαρτησία της χώρας, ένα ισοδύναμο του εθνικού μας ύμνου. Για το ελληνικό κοινό δεν ισχύει αυτό. Από την άλλη πλευρά εδώ έχουμε το Ηρώδειο, έναν καταπληκτικό χώρο που σε υποβάλλει και επιβάλλει τη λιτότητα ακόμη και σε μια μοντέρνα παραγωγή. Γι’ αυτό τα σκηνικά είναι πολύ απλά. Οι ερμηνευτές καθοδηγήθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε η σκηνοθεσία να αποκτήσει έναν σφιχτό ρυθμό και οι σχέσεις μεταξύ των χαρακτήρων έναν ρεαλισμό. Εν ολίγοις, ξεκινήσαμε από μέσα για να βγούμε προς τα έξω. Τώρα ελπίζουμε ότι αυτή η κοινή προσπάθεια, θα γίνει συναίσθημα πάνω στη σκηνή».

Η όπερα «Ναμπούκο» του Βέρντι ανεβαίνει στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού στις 1, 3, 6 και 8 Ιουνίου. Σκηνοθεσία Λέο Μουσκάτο, μουσική διεύθυνση Φίλιπ Ογκέν. Στον ρόλο του Ναμπούκο, ο Δημήτρης Πλατανιάς.

Ολα ξεκινούν και τελειώνουν στο τραγούδι. Αυτή είναι η μαγεία της όπερας, η δύναμη που δεν θα την αφήσει να χαθεί. Από τις πρόβες της παράστασης.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ / Του ΝΙΚΟΥ Α. ΔΟΝΤΑ

Ενδιαφέρον πρόγραμμα και εξαιρετικές ερμηνείες

Η επιτυχία μιας συναυλίας κρίνεται από τις ερμηνείες όσο και από το περιεχόμενο του προτεινόμενου προγράμματος. Όσα συμβαίνουν τους τελευταίους μήνες στο Ωδείο Αθηνών εμφανίζουν αυξημένο ενδιαφέρον και αξίζει η αίθουσα συναυλιών του να εγγραφεί στη συνειδηση των φιλόμουσων. Είναι γεγονός ότι παρά την πρόσφατη γενναϊόδωρη ανακαίνισή του, ο χώρος εξακολουθεί να έχει προβλήματα ακουστικής, τα οποία θα επιλυθούν μόνον εάν οι μελετητές αποφασίσουν να θέσουν τον αρχικό, τελείως ακατάλληλο σχεδιασμό του σε δεύτερη μοίρα και να επέμβουν δραστηρικά στη μορφή του. Ζητούμενο σε ένα ωδείο δεν είναι να θαυμάζει κανείς την αρχιτεκτονική, αλλά πρωτίστως να ακούει σωστά.

Στις 9 Μαΐου το πρόγραμμα περιλάμβανε μουσική δωματίου του

Η Λευκή Καρποδίνη με το Κουαρτέτο Στένχαμαρ ερμίνευσε έργα Σούμαν και Σουινδών συνθετών.

Ρόμπερτ Σούμαν και Σουινδών συνθετών, καθώς φιλοξενούμενοι ήταν μέλη του Κουαρτέτου Στένχαμαρ και η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα της σουηδικής πρεσβείας. Αποκάλυψη στάθηκε το δεύτερο Τρίο της Ελφρίντας Αντρέ, γραμμένο το 1884, αλλά και το «Νυκτερινό» για τσέλο και πιάνο του Χένινγκ Μάνκελ, έργο του 1922. Δυναμική

Αποκάλυψη υπήρξε το Τρίο της Ελφρίντας Αντρέ, που ερμήνευσαν συναρπαστικά οι Ομαν, Ουίλιαμς και Καρποδίνη.

ακτιβίστρια στο γυναικείο κίνημα, η Αντρέ υπήρξε ανάμεσα στις πρώτες γυναίκες που ανέλαβαν θέση οργανίστα τις σκανδιναβικές χώρες. Παρά τον έντονο λυρισμό και τη

μελωδικότητά της, η μουσική της δεν έχει τίποτε το διακοσμητικό. Το συγκεκριμένο Τρίο σε σολ ελάσσονα προδίδει έντονες επιδράσεις από ανάλογα έργα της κεντροευ-

ρωπαϊκής παράδοσης και ιδιαίτερα από τη μουσική του Σούμαν, έχει όμως ξεχωριστή ταυτότητα. Η ισορροπημένη γραφή αναδεικνύει εξίσου τα τρία όργανα, βιολί, τσέλο και πιάνο, και οι τρεις ερμηνευτές, ο Περ Ομαν (βιολί), ο Ερικ Ουίλιαμς (τσέλο) και η Λευκή Καρποδίνη (πιάνο), το απέδωσαν με πάθος όπως επίσης με την εκφραστικότητα και τη σαφήνεια που αντιστοιχεί στην έξυπνη και ευρηματική γραφή του. Ο Μάνκελ συνέθεσε κυρίως έργα για πιάνο, ανάμεσα στα οποία και το «Νυκτερινό», έργο λυρικό, δίχως συναισθηματικές υπερβολές, που απέδωσαν η Καρποδίνη με τον τσελίστα Ματς Ολοφσον.

Οι ίδιοι μουσικοί άνοιξαν τη βραδιά με μια εξαιρετική ερμηνεία των «Φανταστικών κομματιών» έργο 73 του Ρόμπερτ Σούμαν στην εκδοχή τους για τσέλο και πιάνο. Η

διαμόρφωση των φράσεων ξεχώρισε για τη μουσικότητα και τη λεπτομερή επεξεργασία τους, η οποία παρακολουθούσε τις μεταπτώσεις της διάθεσης της μουσικής μέσα από αραιώσεις και πυκνώσεις στην ταχύτητα και τη δυναμική της ερμηνείας, δίνοντας πλαστικότητα και παλμό στην ανάγνωση. Η βραδιά ολοκληρώθηκε με το εξαιρετικό (και δημοφιλές) Κουαρτέτο για πιάνο του Σούμαν (έργο 47), στο οποίο η Καρποδίνη, ο Ομαν και ο Ουίλιαμς ένωσαν τις δυνάμεις τους με τον βιολίστα Τόνι Μπάουερ. Μια συναυλία με ιδιαίτερα ενδιαφέρον πρόγραμμα και συναρπαστικές ερμηνείες από καλά προετοιμασμένους μουσικούς, οι οποίοι ήταν φανερό ότι βρίσκονταν εκεί επειδή είχαν κάτι να μοιραστούν με το κοινό και όχι απλώς στο πλαίσιο των υποχρεώσεων μιας σταδιοδρομίας.

Η λογική λέει ότι στηρίζεις τον τόπο που σε στηρίζει.

Γι' αυτό, όσο το δίκτυό μας εξαπλώνεται από χώρα σε χώρα τόσο περισσότερο δενόμαστε με την Κύπρο.

Με ισχυρή παρουσία σε 20 χώρες στην Ευρώπη, στη Μέση Ανατολή, Αφρική και Ασία και με ολικό κύκλο εργασιών €866 εκ. το 2017, η Logicom βρίσκεται στην καρδιά των τεχνολογικών εξελίξεων και πρωταγωνιστεί στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Λειτουργεί **υπεύθυνα** στη βάση αυστηρών θεσμών εταιρικής διακυβέρνησης. Εξυπηρετώντας περισσότερους από 10,000 συνεργάτες σε 30 χώρες, εργοδοτεί πέραν των 800 στελεχών και διανέμει μέρος στους μετόχους της από τη δημοσιοποίησή της το 2000.

Είναι μέλος, **κατόπιν πρόσκλησης**, του Global Technology Distribution Council και επιλεγμένος στρατηγικός συνεργάτης και διανομέας κορυφαίων εταιρειών τεχνολογίας όπως η Cisco, Citrix, Dell EMC, Hewlett Packard Enterprise, HP Inc., IBM, Intel, Microsoft, Netapp, Oracle, κ.ά.

Η Logicom έχει τον **δυναμισμό**, την ικανότητα και το μέγεθος να αναπτύσσεται στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή, προσφέροντας παράλληλα στην οικονομία και στην κοινωνία της Κύπρου.

Με αίσθημα ευθύνης, καθώς πέραν του 40% του συνολικού προσωπικού της εργοδοτείται στην Κύπρο και αυτό παρά το γεγονός ότι μόνο το 9% του κύκλου εργασιών της προέρχεται από την Κύπρο.

Με προοπτική, έχοντας μέση ετήσια αύξηση στην κερδοφορία της πέραν του 50% την τελευταία πενταετία και πάνω από €32εκ επενδύσεις στην Κύπρο, μόνο τους τελευταίους 6 μήνες. Επιπρόσθετα, δίδοντας ψήφο εμπιστοσύνης στην Κύπρο, επένδυσε μαζί με τους συνεργάτες της, μέσα στη μεγάλη οικονομική κρίση, πέραν των €100 εκ. σε νευραλγικούς τομείς όπως οι αφαλατώσεις, συνεισφέροντας στην επίλυση του υδατικού προβλήματός της Κύπρου.

Με κοινωνική ευαισθησία, καθώς είναι η πρώτη εταιρεία στην Κύπρο που έχει πιστοποιηθεί με το ISO26000 για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη της.

Με όραμα και στρατηγική, εφαρμόζοντας νέες τεχνολογίες μέσω Cloud Computing, Artificial Intelligence, Big Data Analytics, Cybersecurity, Internet of Things που συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό και αναβάθμιση της Κύπρου.

Join the conversation
@LogicomDisti